Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Mojca Gašpar

Odnos do šolanja učencev Romov na Osnovni šoli Tišina

Diplomsko delo

Ljubljana, 2022

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Mojca Gašpar

Odnos do šolanja učencev Romov na Osnovni šoli Tišina

Diplomsko delo

Mentor: doc. dr. Srečo Dragoš

Ljubljana, 2022

ZAHVALA

Zahvaljujem se doc. dr. Srečo Dragošu za podporo in vodenje pri pisanju diplomskega dela.

Iskrena hvala zaposlenim na Osnovni šoli Tišina za vaš čas in priložnost za sodelovanje.

Hvala vsem, ki so kakor koli pomagali pri nastanku mojega diplomskega dela.

PODATKI O DIPLOMSKI NALOGI

Ime in priimek: Mojca Gašpar

Naslov diplomske naloge: Odnos do šolanja učencev Romov na Osnovni šoli Tišina

Mentor: doc. dr. Srečo Dragoš

Kraj: Ljubljana

Leto: 2022

Število strani: 178 **Število prilog:** 5

Povzetek: V svojem diplomskem delu predstavljam Odnos do šolanja učencev Romov na Osnovni šoli Tišina. V pregledu problematike predstavim Rome, romski jezik ter podrobneje to, kakšen odnos imamo do njih, predvsem predsodki, ki se dotikajo Romov ter se pojavljajo v našem prostoru. Predstavila bom revščino, natančneje kulturo revščine, ki se oblikuje, ko osebe v revščini živijo več časa. V svojem delu raziskujem, kakšen odnos imajo učenci Romi do šolanja in menim, da je pri tem pomembna vloga družine in tega na kakšen način vzgajajo otroke ter kako se jim posvečajo. Predstavila bom obiskovanje vrtca, šole in srednjih šol učencev Romov v Sloveniji. Raziskala bom tudi razloge, ki vodijo v to, da imajo učenci Romi slab učni uspeh in izpadejo iz sistema izobraževanja, predstavila Strategijo vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji ter pravni položaj Romov v njej. Raziskala in predstavila bom vlogo romskega pomočnika. Pomembno je, da predstavim tudi šolsko svetovalno službo.

V sklopu formulacije problema sem oblikovala osem raziskovalnih vprašanj. Odločila sem se za kvalitativno raziskavo, kar pomeni, da bom izvedla intervjuje z učenci Romi na Osnovni šoli Tišina. Izvedla bom vzorčenje, in sicer bo moj vzorec priročni. Pri izvajanju intervjujev so mi bile v pomoč smernice oz. vodilo za intervju. Metoda zbiranja podatkov je bilo ustno, individualno in enkratno spraševanje. Pridobljene podatke sem zapisala ter jih odprto, osno in odnosno kodirala. Vsi ti podatki so priloženi v priloge. Izsledke izvedene raziskave sem predstavila v svojem diplomskem delu in se nahajajo v pod točkama rezultati in razprava. Na podlagi pridobljenih rezultatov sem oblikovala tudi sklepe. Raziskava je pokazala, da se učenci Romi na šoli počutijo dobro, čeprav sami občutijo razlike med njimi in učenci Neromi. Razlike občutijo tako s strani učiteljev, kot s strani sošolcev. S strani učiteljev bi si želeli več spodbudnih besed in možnosti za zviševanje ocen. V razredu se učenci Romi najbolj družijo s sošolci Romi, z ostalimi sošolci ne vzpostavijo stika. Prav tako se ne družijo s sošolci Neromi izven šole. Pri delu romskega pomočnika so potrebne izboljšave, saj se učenci Romi k njemu ne obračajo po pomoč. Za učence Rome romski jezik ne predstavlja ovire, saj se tudi doma ne pogovarjajo v romskem jeziku. Težavo jim predstavlja narečje – prekmurščina, saj sami ne ločujejo med knjižno slovenščino in narečjem. Kot pomembna opora pri delu za šolo se je izkazal dopolnilni pouk, pri katerem učenci Romi ponovijo snov ter si jo tako bolje zapomnijo. Družina predstavlja učencem Romom oporo, saj s strani le-te prejemajo spodbude za delo za šolo. Šolska svetovalna služba se je izkazala kot prostor podpore, je pa še vedno prisotno mišljenje, da se gre k šolski svetovalni službi, ko je bil učenec pri pouku »problematičen.«

Ključne besede: šolanje učencev Romov, Osnovna šola Tišina, počutje učencev Romov v šoli, romski pomočnik, romski jezik, šolska svetovalna služba.

GRADUATION THESIS INFORMATION

Name and surname: Mojca Gašpar

Title of the diploma thesis: Attitude towards schooling of Roma pupils at the Tišina Primary School

Mentor: doc. dr. Srečo Dragoš

Place: Ljubljana

Year: 2022

Number of pages: 178 **Number of appendices:** 5

Abstract: In my thesis I present the attitude towards schooling of Roma pupils at the Tišina Primary School. In an overview of the issue, I present the Roma, the Roma language, and in more detail the attitude we have towards them, especially the prejudices that affect Roma and that appear in our environment. I present poverty, and more specifically the culture of poverty that is formed when people live in poverty for a long time. In my thesis, I am researching the attitude of Roma pupils towards schooling, and I believe that the role of the family and the way in which they bring up their children and how they devote themselves to them is important in this respect. I present the attendance of Roma pupils in kindergarten, school and secondary school in Slovenia. I also explore the reasons that lead to Roma pupils having poor academic performance and dropping out of the education system, and the Strategy of Education of Roma in the Republic of Slovenia and the legal position of Roma in it. I explore and present the role of the Roma assistant. It is important that I also present the school counselling service.

As part of the problem formulation, I have formulated eight research questions. I decided to conduct qualitative research, which means that I conducted interviews with Roma pupils at the Tišina Primary School. I implemented sampling, and my sample will be handy. The interview guidelines or interview guide helped me to conduct the interviews. The method of data collection was oral, individual and one-off questioning. I recorded the data obtained and coded it openly, axially and relationally. This data is attached in the appendices. The findings of the research implemented are presented in my thesis and can be found under Results and Discussion. I have made conclusions based on the results. The survey showed that Roma pupils feel comfortable at school, even though they perceive differences between them and non-Roma pupils. They feel the differences both from their teachers and from their classmates. They would like to see more encouraging words from teachers and more opportunities to raise their grades. In the classroom, Roma pupils socialise mostly with their Roma classmates, they do not make contact with other classmates. They also do not socialise with non-Roma classmates outside school. The work of the Roma assistant needs improvement, as Roma pupils do not turn to him for help. For Roma pupils, the Roma language is not a barrier, as they do not speak the Roma language at home. The problem for them is the dialect – Prekmurje dialect, as they themselves do not distinguish between literary Slovenian and dialect. Supplementary lessons, in which Roma pupils repeat the learning material and thus remember it better, have proved to be an important support for school work. The family is a support for the Roma pupils, as they receive encouragement from the family to work for school. The school counselling service has proved to be a place of support, but there is still a perception that the child goes to the school counselling service when they have been "problematic" in lessons.

Keywords: schooling of Roma pupils, Tišina Primary School, well-being of Roma pupils at school, Roma assistant, Roma language, school counselling service.

KAZALO VSEBINE

1 PREGLED PROBLEMATIKE 1
1.1 Romi 1
1.1.1 Naselitev Romov v Sloveniji 2
1.1.2 Romska skupnost v Sloveniji 2
1.1.1 Pravni položaj Romov v Sloveniji 3
1.1.3 Romski jezik 4
1.1.4 Romi in revščina 5
1.1.4.1 Kultura revščine 6
1.1.5 Romska subkultura 7
1.2 Odnos do Romov 7
1.2.1 Predsodki do Romov 7
1.2.2 Diskriminacija Romov 8
1.3 Romska družina 9
1.3.1 Romski otrok 10
1.4 Izobraževanje učencev Romov 11
1.4.1 Povezava med počutjem v šoli in šolskimi ocenami 11
1.4.2 Odnos učencev Romov do šolanja 12
1.4.3 Romski pomočnik 12
1.4.4 Obiskovanje vrtca 13
1.4.4.1 Čisti oddelki 14
1.4.4.2 Mešani oddelki 14
1.4.5 Obiskovanje osnovne šole 15
1.4.6 Obiskovanje srednje šole 15
1.4.7 Učne težave in šolska neuspešnost 16
1.4.8 Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v republiki Sloveniji 17
1.4.8.1 Vrtci 17
1.4.8.2 Osnovna šola 18

1.4.8.3 Srednja šola ... 18
1.5 Šolska svetovalna služba ... 19
1.6 Osnovna šola Tišina ... 20
2 OPREDELITEV PROBLEMA ... 22
3 METODOLOGIJA ... 24
3.1 Vrsta raziskave ... 24
3.2 Populacija in vzorčenje ... 24
3.3 Merski instrument ... 24
3.4 Zbiranje podatkov ... 25
3.5 Obdelava in analiza podatkov ... 25
4 REZULTATI ... 27
4.1 Počutje v šoli ... 27
4.1.1 Uporaba telefona ... 27
4.1.2 Vrednotenje izobrazbe ... 27
4.1.3 Predmetnik ... 28
4.1.4 Dobro počutje v šoli ... 29
4.1.5 Slabo počutje v šoli ... 30
4.2 Doživljanje odnosa z učitelji ... 30
4.2.1 Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja ... 30
4.2.2 Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja ... 31
4.2.3 Zaupanje stisk učitelju ... 32
4.3 Družba v šoli in v domačem okolju ... 32
4.3.1 Preživljanje odmora ... 32
4.3.2 Družba izven šole ... 33
4.3.3 Prosti čas ... 33
4.3.4 Pot v šolo ... 33
4.3.5 Pozitiven odnos sošolcev ... 33

4.3.6 Negativen odnos sošolcev 34
4.4 Romski pomočnik 35
4.4.1 Pomoč s strani romskega pomočnika 35
4.4.2 Romski pomočnik ne nudi pomoči 36
4.5 Jezik 36
4.5.1 Nemški jezik 36
4.5.1.1 Nemški jezik 36
4.5.2 Romski jezik 36
4.5.2.1 Težave v povezavi z jezikom 36
4.5.2.2 Znanje romskega jezika 36
4.5.2.3 Neznanje romskega jezika 37
4.6 Delo za šolo 37
4.6.1 Domača naloga 37
4.6.2 Ocene 38
4.6.3 Ponavljanje razreda 39
4.6.4 Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog 39
4.7 Družina 40
4.7.1 Sorojenci 40
4.7.1.1 Brat/sestra obiskuje isto šolo 40
4.7.2 Družina 41
4.7.2.1 Pomoč s strani družine 41
4.7.2.2 Odnosi v družini 42
4.7.2.3 Mnenje družine o šoli 43
4.7.2.4 Podpora pri delu za šolo 44
4.7.2.5 Spremembe v romski družini 44
4.8 Šolska svetovalna služba 44
4.8.1 Pomoč svetovalne službe 44

4.8.2 Obisk svetovalne službe ... 45
4.8.3 Spremembe pri delu svetovalne službe ... 45
5 RAZPRAVA ... 46
6 SKLEPI ... 54
7 UPORABLJENA LITERATURA ... 56
8 PRILOGE ... 63
8.1 Priloga 1: Vodilo za intervju ... 63
8.2 Priloga 2: Določitev enot kodiranja ... 64
8.3 Priloga 3: Odprto kodiranje ... 101
8.4 Priloga 4: Osno kodiranje ... 163
8.5 Priloga 5: Odnosno kodiranje ... 168

1 PREGLED PROBLEMATIKE

1.1 Romi

Romi razpršeni so po skoraj celem svetu. So nekakšna skupnost skupnosti, ki se med seboj le redko povezuje in ki kljub velikemu številu ne predstavlja demografsko povezane skupine (Zupančič, 2014, str. 40).

Roma je narod, katerega prvotna domovina je Indija. Poznamo štiri glavne etnične skupnosti, le-te so Gitana, Kalderash, Rroma in Manus. Beseda Rom pomeni človek. Poleg tega pa v prevodu besede Rom v sanskrt vidimo, da pomeni osebe z dolgimi lasmi in brado. V Londonu, na Kongresu Romov leta 1971, so besedo Rom sprejeli kot besedo, ki povezuje vse Rome po svetu (Horvat Muc, 2011, str. 3–4).

Leta 1971 so poleg sprejetja besede Rom, ki povezuje vse Rome po svetu, določili tudi izgled romske zastave. Dogovorili so se, da bo zastava sestavljena iz dveh osnovnih barv na sredini nje pa bo rdeče kolo, ki predstavlja večno potovanje Romov. Osnovni barvi sta zelena in modra. Zelena predstavlja naravna prostranstva in svobodo gibanja. Na drugi strani modra barva predstavlja nebeško prostranstvo (Romska zastava, b. d.). Slika 1 prikazuje romsko zastavo.

Slika 1: Romska zastava

Ocenjuje se, da v Evropi živi med 12 do 14 milijonov Romov, ki živijo v različnih romskih skupnostih. Skoraj polovica Romov, ki živi v Evropi, živi v osrednjem in jugovzhodnem delu Evrope (Njegovan, 2011, str. 104).

Romi živijo v različnih romskih skupnostih. Skoraj polovica vseh Romov živi v osrednjem in jugovzhodnem delu Evrope. Romi so prišli v različna mesta in države ter so se vedno selili v skupinah. Ko so prišli do Evrope, so jih le redkokje sprejeli medse (Šprem, 2010, str. 10).

1.1.1 Naselitev Romov v Sloveniji

Romi se v zapisih začnejo pojavljati v 14. stoletju. Do moderne dobe so se pojavljali kot prehodniki in se niso veliko časa zadržali na enem področju. Prvi podatki o stalni naselitvi Romov segajo v 17. stoletje. Za 18. stoletje je značilno, da se ne omenjajo le posamezni primeri, temveč se začne izpostavljati »problem« njihove prisotnosti na določenem območju. Na Slovenskem so se Romi naseljevali skozi tri tokove in so se naselili na tri območja. Tako danes poznamo gorenjske Sinte, dolenjske in prekmurske Rome (Zupančič, 2014, str. 47).

Naseljevanje Romov na slovensko ozemlje je potekalo skozi čas in preko treh poti. Predniki Romov, ki danes živijo v Prekmurju, so prišli k nam preko madžarskega ozemlja. Na Dolenjsko so prišli preko Hrvaške, na Gorenjsko pa preko današnje Avstrije (Kambič, 2007, str. 11).

V zadnjih treh desetletjih je bil opazen močan pritok romskih priseljencev v večja slovenska mesta, še posebej v Ljubljano in Maribor. Prihajali so iz južnih predelov republik Jugoslavije, še posebej s Kosova in iz Makedonije (Zajc, 2005, str. 33).

1.1.2 Romska skupnost v Sloveniji

Pripadniki romske skupnosti živijo strnjeno v Prekmurju, na Dolenjskem, v Beli krajini in v Posavju. V večini občin na teh območji živijo Romi avtohtono, kar pomeni zgodovinsko. Zakon o lokalni samoupravi našteje 20 občin, v katerih Romi živijo avtohtono. Te občine so: Beltinci, Cankova, Črenšovci, Črnomelj, Dobrovnik, Grosuplje, Kočevje, Krško, Kuzma, Lendava, Metlika, Murska Sobota, Novo mesto, Puconci, Rogaševci, Semič, Šentjernej, Tišina, Trebnje in Turnišče (Romska skupnost, b. d.).

Romi živijo v romskih naseljih. Ta so poseben prostorski, socialni in kulturni pojav v našem prostoru. Zaradi posebnih okoliščin nastanka se po tlorisni zasnovi, po sami zgradbi stavb, arhitekturnih značilnostih in infrastrukturi razlikujejo od ostalih naselij v Sloveniji. Prvi vtis ob vstopu v romsko naselje je tako vtis kaotičnosti in neurejenosti (Zupančič, 2014, str. 8–9).

Po neuradnih ocenah v Sloveniji živi od 7.000 do 10.000 Romov. Za celotno Evropo, ne samo za Slovenijo, je značilna netočnost podatkov o številu pripadnikov romske skupnosti, saj ima

vsak posameznik pravico do (ne)opredeljevanja glede svoje narodnostne ali etnične pripadnosti. Za obdobje po drugi svetovni vojni je značilno, da se starostna struktura Slovencev stara, na drugi strani pa starostna struktura Romov kaže drugačno podobo. Romi so tako v Sloveniji kot drugod po Evropi mlada in vitalna skupnost (Klopčič, 2007, str. 125).

V Prekmurju živijo Romi najbolj številčno. V Prekmurju so se tudi najbolje prilagodili preostalemu prebivalstvu, pomeni, da so prevzeli našo kulturo in običaje. Za to področje je značilno, da ima največje število Romov zaposlitev. Po drugi strani je za Dolenjsko značilno prav nasprotno. Veliko število Romov je tam ohranilo svoje romske običaje in živijo na svoj način ter jih večina nima zaposlitve (Šprem, 2010, str. 12).

1.1.1 Pravni položaj Romov v Sloveniji

Položaj Romov v Sloveniji ureja Zakon o romski skupnosti v Republiki Sloveniji (ZRomS-1), tako določa Ustava Republike Slovenije. Med pristojnostmi državnih organov ter organov samoupravnih skupnosti pri uresničevanju posebnih pravic romske skupnosti je, da mora Republika Slovenija ustvarjati pogoje za vključevanje romske skupnosti v sistem vzgoje in izobraževanja ter tako zagotavlja pogoje za dvig izobrazbene ravni pripadnikov romske skupnosti ter ustrezno štipendijsko politiko. Posebna skrb se namenja spodbujanju zaposlovanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Naloga Republike Slovenije je, da spodbuja ohranjanje in razvoj romskega jezika ter kulture (Zakon o romski skupnosti v Republiki Sloveniji, 2007).

Romska skupnost v Republiki Sloveniji ima status etnične skupnosti s posebnimi pravicami in ne statusa narodne manjšine. Slovenija je članica Evropske unije in s svojim članstvom se je vključila v pravni red, v katerem velja načelo spoštovanja kulturne različnosti in je prepovedana diskriminacija na podlagi etničnega ali rasnega porekla (Klopčič, 2007, str. 108–109).

Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1) v svojem šestem členu navaja, da mora delodajalec skozi celoten proces dela, zaposlovanja kandidata upoštevati načelo enake obravnave ne glede na narodnost, raso ali etnično poreklo. Vse to pomeni, da sta prepovedani posredna in neposredna diskriminacija (Zakon o delovnih razmerjih, 2013).

Zakon o medijih (ZMed) v svojem osmem členu piše, da je prepovedano s programskimi vsebinami spodbujati k narodni, rasni, verski, spolni ali kakšni drugi neenakosti. Prav tako je

prepovedano izzivati narodno, rasno, versko, spolno ali kakršno koli drugo sovraštvo in nestrpnost (Zakon o medijih, 2001).

V Zakonu o varstvu osebnih podatkov je navedena prepoved diskriminacije. Izpostavi, da je varstvo osebnih podatkov zagotovljeno vsakemu posamezniku ne glede na narodnost, raso, barvo kože, veroizpoved, etnično pripadnost, spol, … ali katero koli drugo osebno okoliščino (Zakon o varstvu osebnih podatkov, 2005).

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja kot svoje cilje izpostavi »zagotavljanje optimalnega razvoja posameznika ne glede na spol, socialno in kulturno poreklo, veroizpoved, rasno, etnično in narodno pripadnosti ter telesno in duševno konstitucijo oziroma invalidnost« (Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, 1996).

1.1.3 Romski jezik

Jezik, najbolj soroden današnjemu romskemu jeziku, je »hindu jezik«. Romski jezik, ki mu Romi pravi Romani čhib, spada v indijsko skupino jezika. Analiza romskega jezika je pokazala, da je jezik močno povezan z Indo-evropskim jezikom v severni Indiji in Pakistanu (Horvat Muc, 2011, str. 4–5).

Jeziki in narodi, v katerih so živeli Romi, je močno vplivalo na dejstvo, da se je sam jezik relativno spreminjal v odnosu do jezika, ki so ga govorili v njihovi pradomovini. Zaradi tega se je romski jezik razdelil na veliko narečij in dialektov, kar v praksi pomeni, da Romi v Sloveniji ne razumejo jezika Romov v Španiji (Horvat Muc, 2011, str. 5).

Romski otroci ob vstopu v šolo pogosto ne obvladajo slovenskega jezika. To je pokazal tudi projekt Skupaj do znanja − uresničevanje ciljev Strategije vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji, v sklopu katerega je bila izvedena tudi raziskava. Prav zaradi tega je dobrodošla pomoč romskega pomočnika, ki pomaga pri razumevanju učne snovi in pomoči pri domačih nalogah. »V veliko pomoč sem prvošolčkom, ki potrebujejo pomoč predvsem pri premagovanju strahu pred nepoznanim okoljem in pri nerazumevanju slovenskega jezika«, je izpostavila romska pomočnica, ki je zaposlena na jugovzhodu Slovenije. V nekaterih primerih slovenski jezik ostaja težava tudi v višjih razredih osnovnošolskega izobraževanja, romska pomočnica je izpostavila naslednje: »Pri delu z romskimi otroki opažam, da jim največji problem predstavlja slovenski jezik, katerega nerazumevanje privede do nezainteresiranosti za učno snov.« V tej raziskavi je kar 75,5 % ravnateljev in romskih pomočnikov povedalo, da je

prav slabo znanje slovenskega jezika eden izmed glavnih razlog za slab učni uspeh. 47,6 % romskih pomočnikov kot težavo navedlo težave pri sporazumevanju zaradi jezika kot enega izmed največjih izzivov, s katerim se srečujejo pri delu (Bešter, Medvešek in Pirc, 2016, str. 18).

Samanta Baranja (Horvat, 2020a) ugotavlja, da Romski jezik počasi izumira. Mlajše generacije ga ne uporabljajo več za vsakdanjo komunikacijo, čeprav ga razumejo. Veliko romskih besed se nadomešča s slovenskimi, kar pomeni, da se izvirne romske besede izgubljajo.

Ne glede na izumiranje romskega jezika je slovenščina tisti predmet, ki učencem Romom povzroča največ težav. Za slovenščino so namreč značilne specifične bralno-napisovalne težave pri učencih Romih. Slabše branje in pisanje sta lahko posledica splošnih ali specifičnih učnih težav. Na razvoj bralnih in pisalnih veščin vplivajo notranji dejavniki, okolje, način poučevanja in pa posameznikova pripravljenost (Magajna idr., 2008, str. 16). Pomemben dejavnik uspešnosti otrok v šoli je definitivno jezik. Sem sodi tudi kompleksnost jezika, ki ga uporablja učenčeva družina in sama kompleksnost jezika, ki jo učenec prejme v družini (Peklaj in Pečjak, 2020, str. 290–291).

1.1.4 Romi in revščina

Revščina predstavlja nezaželeno stanje posameznika in nakazuje na to, da je treba posameznikom, ki so revni, pomagati. Revščina je torej družbeni problem, za katerega bi bilo potrebno najti rešitev (Haralambos in Holborn, 1999, str. 132–133).

Socialni status Romov je nižji od socialnega statusa večinskega prebivalstva in je slabši od socialnega statusa drugih etničnih manjšin. Rome uvrščamo med socialno ogrožene skupine (Klinar, 1991, str. 24). Po podatkih iz Poročila leta 2016 živi v Evropi kar 80 % anketiranih Romov na pragu revščine, medtem ko v povprečju v Evropski uniji na pragu revščine živi 17 % prebivalstva. Poročilo predstavlja, da kar 30 % Romov živi v gospodinjstvih brez tekoče vode, 46 % jih nima notranjega stranišča ali kopalnice. 30 % anketiranih romskih otrok gre spat lačnih (80 % Romov živi na pragu revščine, 2016).

V literaturi najdemo veliko definicij revščine. Pri iskanju odgovora pa se najpogosteje srečamo s konceptom absolutne in relativne revščine. Absolutno revščino lahko z drugimi besedami imenujemo tudi revščina sredstev za preživetje, le-ta namreč temelji na oceni minimalnih sredstev za preživetje in je tako povezana z materialno deprivacijo (Haralambos in Holborn,

1999, str. 132–133). Drewnowski in Scott (1982 v Haralambos in Holborn, 1999, str. 133) sta definirala koncept absolutne revščine z indeksom življenjske ravni. Operacionalizirala sta temeljne fizične potrebe na tri elemente: prehrana, bivališče in zdravje. Relativna revščina je definirana s prikrajšanostjo in poudarja, da bi revščina morala biti definirana v odnosu do standardov določene družbe v določenem času (Haralambos in Holborn, 1999, str. 137). Pri ugotavljanju le-te se upošteva čas in prostor, v katerem posameznik živi. Pri tem vidiku se revščina definira tudi z življenjskim slogom ter potrebami in navadami ljudi v določeni družbi (Haralambos in Holborn, 1999, str. 137). P. Towsend je najbolj znan zagovornik koncepta relativne revščine. Nanjo je gledal z vidika državnega standarda za revščino, relativnega dohodkovnega standarda revščine in s perspektive relativne deprivacije (Haralambos in Holborn, 1991, str. 137−141).

1.1.4.1 Kultura revščine

Raziskovalci so že zgodaj ugotovili, da se življenjski slogi revnih ljudi razlikujejo od življenjskega sloga ostalega prebivalstva. Opazili so tudi, da so si okoliščine revščine v različnih družbah podobne. Podobne okoliščine lahko vodijo k podobnim odzivom in tako nastanejo podobne kulture. Kultura revščine je postala neke vrste odgovor na revščino in na situacijo, kateri so se ljudje znašli. Tako nastala kultura teži k ohranjanju revščine skozi generacije (Haralambos in Holborn, 1991, str. 157–157). Na podlagi predstavljeni teorije o kulturi revščine lahko sklepamo, da so Romi oblikovali posebno subkulturo, ki se prenaša skozi rodove ter s tem preprečuje izstop iz nje (Berčon, 2004, str. 61).

Otroci, ki živijo v revnih okoliščinah, v katerih vladajo slabi življenjski pogoji, skozi proces socializacije ponotranjijo prepričanja in nazore svojih staršev. Pojav subkulture revščine nam pomaga razložiti pojave, ki se pojavijo med revnimi, kot so na primer posebne vrednote, nižje aspiracije in nizko postavljeni cilji, nizka samopodoba ter samozaupanje, … (Klančišar, 2004, str. 19). Teorija subkulture revščine nas tako uči, da revni oblikujejo posebne življenjske vzorce, vrednote ter norme, ki njihovo subkulturo tvorijo. Le-ta se tako prenaša iz generacije v generacijo kar posledično preprečuje izstop iz revščine (Počkar in Tavčar Kranjc, 2017, str. 103). V raziskavah je mogoče zaslediti dve značilnosti revnih otrok. Prva je pomanjkanje razvojno spodbudnih virov in druga številni dejavniki stresa. Pri pomanjkanju razvojno spodbudnih virov mislim predvsem na materialne (igrače, razne knjige, …) in psihosocialne vire (skupne aktivnosti s straši, čas preživet s starši, …). Dejavniki stresa neposredno vplivajo na otroka. Študije so pokazale, da so revni starši bolj strogi in da so otroci revnih staršev pogosteje izpostavljeni kaotičnim razmeram znotraj doma, prav tako so velikokrat tarča

posmehovanja s strani vrstnikov (Odpravljanje tabuja revščine: Naloge in dolžnosti vzgoje in izobraževanja, 2019, str. 36).

1.1.5 Romska subkultura

Tolčič (v Tancer, 1994, str. 98) poudarja, »da so vplivi okolja pomembni posebej v zgodnji fazi otrokovega razvoj, ko je razvoj sposobnosti najhitrejši in velikega dela zamujenega kasneje ni več mogoče dohiteti«.

Za večino romskih družin velja, da je njihova kultura v veliki večini preprosta. Romski starši tako svoje otroke navajajo predvsem k delu, ki ga opravljajo tudi sami. Ljudje, ki so vzgojeni v določeni subkulturi, so v le-tej vzgojeni in so tako ponotranjili množico življenjskih navad in posebnosti ter se posledično počutijo neprijetno, če se premaknejo v drugačno subkulturo (Tancer, 1994, str. 95–96). Avtor (Tancer, 1994, str. 95–96) izpostavi naslednje znake, po katerih se pripadniki različnih subkultur razlikujejo:

- zunanji znaki – njihov poklic, izobrazba, socialne tehnike, prostor bivanja in navade, ki vplivajo na porabo denarja;
- življenjske navade – kako se oblačijo, prehranjujejo in skrbijo za zdravje, kakšen je njihov odnos do spolnosti in zakona;
- prosti čas – gledanje televizije, poslušanje radia, športno udejstvovanje, kako preživijo vikende in nedelje;
- prepričanja in sistemi vrednot – moralna in verska prepričanja, njihovi politični pogledi ter življenjski cilji.

1.2 Odnos do Romov

1.2.1 Predsodki do Romov

Romi imajo izrazite antropološke značilnosti, kot so temnejša polt, temni naravi skodrani lasje, temne oči in nizka postava (Tancer, 1994, str. 96).

»Ko sem bil zadolžen za razdeljevanje malice, se je zgodilo, da je niso pojedli. Ali pa, ko se me je kdo dotaknil v šoli, se je hitro tekel umit pod pipo,« se doživljanja predsodkov na lastni koži spominja Rom Bogdan Miklič (Kovač,2020).

Stereotipi so neke vrste predispozicija za predsodke. Njihova naloga je, da poenostavijo kompleksen zunanji svet s pomočjo sklepanj in velikokrat nepreverjenih informacij. Stereotipi tako niso objektivni pokazatelji realnosti, ampak so ustvarjeni na osnovi omejenih informacij

in obenem potrebe, da poenostavimo kompleksnost pojavov (Nastran Ule, 1994, 345–346). Najlažje si jih predstavljamo kot različne oblike kognitivnih shem, s katerimi si urejamo naš miselni svet. Kako so se stereotipi pri posamezniku ukorenili, je odvisno tradicije, vrednot in norm vsakega posameznika. Na naše osebne sodbe se lahko, še posebej v kritičnih časih, prilepijo čustva. Tako se pojavijo predsodki, ki delitve med »nami« in »njimi« samo še poglobijo (Žveglič, 2008, str. 315).

Kambič (2007, str. 37) je prevladujoče stereotipe o Romih razdelila na tri skupine:

1. Romi predstavljajo grožnjo družbenemu redu, saj so akterji negativno ovrednotenih dejanj. Predstavljeni so kot agresivni in nevarni.
2. Romi pomenijo grožnjo ekonomskemu redu, saj ogrožajo naše družbenoekonomske interese. So leni, nedelavni in živijo od socialne pomoči.
3. Romi se od večinskega prebivalstva ločujejo po videzu, imajo visoko nataliteto, drugačno kulturo, mentaliteto in obnašanje, ki ni v skladu z obnašanjem večinskega prebivalstva, posledično pomeni grožnjo našemu kulturnemu redu.

Za Rome so značilni etnični predsodki. »Etnični predsodek je antipatija, ki sloni na napačnih in togih (nefleksibilnih) posplošitvah in ki je lahko občutena ali izražena. Lahko je usmerjena proti neki skupini kot celoti ali proti posamezniku, ker je član te skupine.« (Allport, 1954/1979 v Golob, 2004, str. 7)

1.2.2 Diskriminacija Romov

Besedo diskriminacija lahko opredelimo kot neko nasprotje. Nasprotje enakosti in enakopravnosti, enakih možnosti (Žveglič, 2008, str. 315).

Diskriminacija predstavlja vsako neupravičeno dejansko ali pravno ravnanje ali izničevanje enakopravnega priznavanja človekovih pravic in njegovih temeljnih svoboščin. Diskriminacija npr. pomeni to, da je oseba slabše obravnavana zaradi spola, narodne pripadnosti, ima drugačno polt kot večinsko prebivalstvo, ker je pripadnik določene vere, ker se je zaljubil v osebo istega spola, ker je reven, … Vsaka vrsta diskriminacije je v Sloveniji prepovedana in kdor diskriminacijo doživlja se lahko obrne na Zagovornika načela enakosti (Kaj je diskriminacija?, b. d.).

Odnos do Romov lahko danes opišemo z besedami, kot so zavračanje, diskriminacija in sovražnost. Sovražnost do Romov je moč razbrati tudi iz javnih mnenj. Iz anket iz leta 1995

lahko razberemo, da si polovica Slovencev ne bi želela imeti Roma za soseda. 36,6 % prebivalcev je v isti raziskavi izpostavilo, da imajo prosti Romom močno negativna čustva (Urh, 2003, str. 172).

Romski otroci so velikokrat tarča diskriminacije, pa ne samo s strani sošolcev, ampak tudi s strani učitelje. Že same ugotovitve o diskriminaciji romskih otrok v prostorih šole so pokazatelj, da se otroci v šoli velikokrat ne počutijo dovolj sproščene ter varne (Gutmann, 2019, str. 9–10).

Gutmann (2019, str. 9–10) je v svoji magistrski nalogi ugotovila, da so učenci Romi, ki so v raziskavi sodelovali, »izpostavljeni nizki do zmerni diskriminaciji, predvsem v prostorih osnovne šole, nekoliko manj v srednji šoli in nič v visokošolskih programih izobraževanja.«

1.3 Romska družina

Družina je za večino Romov temeljna socialna norma. Pomeni, da Romi naredijo vse, da živijo v primarni in sekundarni družini, ohranjajo njeno kontinuiteto in si med seboj pomagajo, se vanjo vračajo in si medsebojno pomagajo pri skrbi za člane družine. Romi za svojo družino štejejo najožje, ožje in širše sorodstvo (Zaviršek idr., 2019, str. 19).

V vsaki družini se oblikujejo vloge, ki so razmeroma trajne. Te vloge so oblikovane z namenom doseganja ciljev in zadovoljevanja potreb posameznika in celotne družine. Oblikovane so glede na delitev dela v družini, distribucijo moči ter komuniciranja in čustvenih odnosov v le-tej (Čačinovič Vogrinčič, 1998, str. 153–158). Zavirškova (1994, str. 23) pravi, da dečki že takoj ob rojstvu začutijo da ima družina do njih drugačna pričakovanja, kot do deklic in tako začutijo, da imajo v družini prav posebno mesto. Očetje so zelo vpleteni v življenje svojih hčera, še posebej v njihov prosti čas. Njihova naloga je, da hčerko v zakon pripeljejo kot devico in tako ohrani dobro ime družine (Košak, 2009, str. 31). Ženska ima v romski skupnosti poseben status, ker opravlja reproduktivno vlogo je zelo spoštovana. Je mati, žena in gospodinja (Košak, 2009, str. 32). Fraser (1995, str. 245) v svojem delu navede tri vrste tabu tem, ki so med Romi povezane z ženskami. Te so: hrana, deli telesa in osebne zadeve posameznika. Spodnji deli ženskega telesa namreč veljajo za nečiste, kot so nečiste tudi stvari, ki so s temi deli telesa povezane. Tako v nekaterih kulturah ženske svoje obleke perejo posebej, saj veljajo za bolj umazane, še posebej v času menstruacije.

1.3.1 Romski otrok

Starši imajo svojega otroka zelo radi, vendar so jim zaradi slabega poznavanja njihove kulture velikokrat pripisane stereotipne sodbe o zanemarjanju otroka. Za romske starše je izrednega pomena, da se njihov otrok počuti varnega in sprejetega. Le-to je včasih razlog, da svojega otroka ne pripeljejo v šolo. Romski otroci večinoma odraščajo v velikih družinah, v katerih poglavitno skrb za otroka prevzame mama (Košak, 2009, str. 37–39).

V socialnem varstvu so romski otroci velikokrat označeni kot »ogroženi otroci«. Ta pojem se največkrat opredeli kot posledica pomanjkanja starševske skrbi (Zaviršek idr., 2019, str. 26). Zaviršek in drugi (2019, str. 26) so kot koncept ogroženega otroka navedle različne vrste zatiranj, ki se med seboj prepletajo. Ena izmed vrst je zagotovo ekonomska prikrajšanost, saj se za romske družine predpostavlja, da so revne. Romski otroci so prikrajšani zaradi svojega etničnega porekla in barve kože. V praksi se to kaže tako, da so vsakodnevno obravnavani kot manjvredni posamezniki samo zaradi svojega romskega porekla. Prisotno je razlikovanje po spolu. Deklice so pogosteje kot fantje viktimatizirane in zanje obstaja večje verjetnost spolnih zlorab. Romski starši so velikokrat premladi, da bi lahko bili odgovorni in ljubeči starši. Njihovi otroci so zato prikrajšani za spoštljiv in ljubeč odnos s starši. Revščina vodi v razvoj raznih bolezni. Za romske družine je značilen otežen dostop do zdravstvenih storitev, kar posledično vodi v prikrajšanost glede telesne, senzorne, kognitivne ter druge izkušnje raznih bolezni.

Tancer (1994, str. 97) vpelje pojem »vzgojna zanemarjenost«. Pojem opredli kot »pojav, ko dobiva otrok v nekem okolju premalo primernih vzgojnih vplivov, premalo pozitivnih socialnih in kulturnih dražljajev kot je to navada v nekem okolju. Pomanjkanje vzgoje povzroča, da se otrok ne more polnovredno vključiti v življenje okolja, ker so njegove duševne sposobnosti premalo razvite.« Avtor poudari, da to nikakor ne pomeni, da se starši ne ukvarjajo in ne spodbujajo svojih otrok, vendar to počnejo na prenizki ravni. Otroci, ki v svojem otroštvu sprejemajo premalo spodbud in se njihove sposobnosti ne razvijajo tako, kakor bi se, če bi prejeli dovolj spodbud. Če otrok tega ne zmore nadoknaditi, govorimo o »znižanem inteligenčnem kvocientu«. To se kaže predvsem skozi pomanjkljive jezikovne vzorce. Otrok ima malo izkušenj o življenju, manj priložnosti za reševanje miselno zahtevnih izzivov. Značilno je, da v takšnem okolju prevladuje avtoritarna vzgoja ter slabe higienske navade in neprepoznavanje pravil življenja izven romske skupnosti (Tancer, 1994, str. 94).

Gutmann (2019, str. 9–10) predstavi drugačen pogled na vzgojo romskih otrok. Starši romskih otrok niso mogli doseči svojih izobrazbenih ciljev v mladosti, zato te svoje ambicije vlagajo v

svoje otroke. Do svojih otrok postanejo pretirano zaščitniški in poudarjajo pomen šolanja in izobraževanja zanje. Pretiran pritisk starša na otroka lahko zavira napredek otroka.

1.4 Izobraževanje učencev Romov

1.4.1 Povezava med počutjem v šoli in šolskimi ocenami

Nekoč je veljajo prepričanje, da sta počutje v šoli in samo učenje dva popolnoma različna in nepovezana pojma. V zadnjih desetletjih se je razumevanje stanja začelo spreminjati. Danes vemo, da sta ti spremenljivki (učenje in socialni status učenca) preleteni. To prepletenost lahko opazimo na različne načine:

- Pomanjkanje socialne opore in občutki zavrnjenosti vplivajo na učenčevo učno motivacijo in delo za šolo. To lahko vidimo skozi to, da tisti učenci, ki so osamljeni, pogosteje hitreje prenehajo z delom za šolo in hitreje izpadejo iz sistema izobraževanja.
- Opazimo lahko, da se učenci s podobnimi učnimi dosežki povezujejo v skupine in preko njih oblikujejo prijateljske odnose.
- Učencem njihovi vrstniki predstavljajo model, tako v učnem kot v socialnem vidiku (Košir, 2013, str. 12).

Raziskava Wentzela iz leta 1991 kaže povezavo med sprejetostjo v razredu in učnimi ocenami. Raziskava je tako pokazala, da so bolj priljubljeni učenci bolj uspešni, ter da imajo zavrnjeni učenci pogosto učne težave (Peklaj in Pečjak, 2020, str. 227–228).

Peklaj in Pečjakova (2020, str. 225–226) sta izpostavita tri vire, ki vplivajo na socialno sprejetost učenca v razredu: značilnosti samega učenca, predstave oz. prepričanja učencev o njihovem sošolcu in vedenje učitelja do tega sošolca. Raziskava, ki sta jo izvedli avtorici, je pokazala, da je najpomembnejši dejavnik socialne sprejetosti na vseh ravneh šolanja prijaznost in prosocialno vedenje.

Raziskava Košir in Pečjak, ki je bila izvedena v Sloveniji, je pokazala, da je pri učencih med 4. in 7. razredom in dijakih 2. letnika, učna uspešnost pomemben dejavnik socialne sprejetosti. Pri dijakih se učna uspešnost kaže kot dejavnik, pri katerem se priljubljeni učenci razlikujejo od zavrnjenih (Peklaj in Pečjak, 2020, str. 227).

Petillon (1978 v Peklaj in Pečjak, 2020, str. 227) je povzel rezultate do takrat izvedenih raziskav in je na podlagi le-teh oblikoval naslednje tri ugotovitve:

- Stopnja povezanost med sociometričnim statusom in šolskim uspehom je povezana in je odvisna od dolžine šolanja. Pomeni, da je povezava večja tam, kjer izobraževanje poteka dalj časa.
- Učenci, ki so socialno nesprejeti, so pogosteje učne neuspešni, kar se lahko kaže kot ponavljanje razreda.
- Težave v odnosih s sošolci negativno vplivajo na raven motivacije in storilnosti, kar posledično vodi v slabšo učno uspešnost.

1.4.2 Odnos učencev Romov do šolanja

Na temo šolanja učencev Romov je bilo izvedenih veliko raziskav. Luciak in Liel (2009) sta ugotovila, da so se nekateri učenci Romi izogibali obiskovanja šole, drugi pa so bili zelo motivirani za šolanje ne glede na mnenje staršev o le-tej. Raziskava, ki jo je izvedel Gobbo (2009), je pokazala, da so učenci Romi svoje šolanje komentirali kot pozitivno. Na drugi strani lahko zasledimo študije, v katerih so učenci Romi izpostavili, da se zaradi predsodkov tako s strani učiteljev kot sošolcev počutijo neprijetno in nesrečno ter nezaželeno. Le-ti so kot pozitivno stran šolanja navedli predvsem praktične koristi, ki jo le-to prinaša, kot je razumevanje dokumentov ter sposobnost branja in pisanja. Symeou, Luciak in Gobbo (2009) so preko svoje raziskave ugotovili, da bi si sami učitelji želeli vedeti več o romski kulturi. Lloyd in McCluskey (2008) sta ugotovila, da mnogi romski starši podpirajo učenje osnovnih spretnosti računanja in pisanja, so pa po drugi strani skeptični glede ustreznosti druge šolske ponudbe (Macura-Milovanović, Munda in Peček, 2013, str. 485–486).

1.4.3 Romski pomočnik

Danes institut romskega pomočnika poznajo v številnih državah. Nekatere države so ga začele uvajati že v osemdesetih in devetdesetih letih prejšnjega stoletja, to so: Češka, Španija, Finska, Francija, Slovaška in Romunija (Bešter, Medvešek in Pirc, 2016, str. 6).

Prispevek romskega pomočnika se v šoli občuti vsakodnevno, saj se poveča občutek varnosti, poveča se pripadnost razredu, kar posledično vpliva na oblikovanje pozitivne klime v razredu (Ploj, 2016, str. 36).

Rupnik (2012, str. 81) navaja prispevke romskega pomočnika v vzgojnem in izobraževalnem procesu;

- komunicira tako v romskem kot slovenskem jeziku in tako pomaga pri premagovanju jezikovnih težav;
- v dogovoru s strokovnimi delavci sodeluje pri pouku;
- pomaga pri opravljanju domačih nalog;
- pomaga staršem pri komunikaciji z učitelji in komunicira tudi s starši;
- spodbuja k aktivnemu vključevanja pri pouku;
- ugotavlja, kakšne so potrebe otrok pri vključevanju v okolje ter pri tem tudi pomaga;
- motivira otroke in starše za redno prihajanje v šolo in predstavlja pomen izobraževanja za nadaljnje življenje.

Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji – dopolnjena izdaja iz leta 2011 izpostavi, da morajo romski pomočniki pridobiti poklicno kvalifikacijo ter da je zaželeno, da je romski pomočnik pripadnik romske narodne skupnosti oz. da živi v romski skupnosti ali v družini, kjer je partner Rom. Prav tako mora obvladati romski jezik Romov v okolju, kjer je zaposlen (Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji – dopolnjena izdaja, 2011, str. 16).

Delovanje romskega pomočnika pozitivno vpliva na to, da učenci Romi začnejo redno obiskovati pouk. Romski pomočnik spodbuja sodelovanje staršev v šolskih aktivnostih in spodbuja učence Rome, da delajo domače naloge. Njegova vloga je izredno pomembna, še posebej pri sodelovanju s starši, saj nekateri med njimi slabo govorijo slovensko (Bešter, Medvešek in Pirc, 2016, str. 10).

1.4.4 Obiskovanje vrtca

V Sloveniji imamo 272 vrtcev. V 40 izmed njih so vključeni otroci Romi, od tega je v homogene oddelke vključenih 157 otrok Romov. Večji delo romskih otrok je vključen v dnevne ali poldnevne programe. Pri vključevanju otrok Romov v vrtce moramo biti pozorni na različne življenjske okoliščine, ki vplivajo na možnosti za vključevanje v sam vrtec. Pomemben dejavnik je tudi izobraženost in ozaveščenost staršev (Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji, 2004, str. 10–11).

Predšolske otroke Rome se v varstvo vključuje na dva načina. Prva oblika so t. i. »čisti oddelki«, druga pa vključevanje otrok v mešane oddelke.

1.4.4.1 Čisti oddelki

Tj. oblika, ki otrokom omogoča, da se počasi navajajo na stik z vrstniki in na delo v samem oddelku vrtca. Tako otroci niso ločeni od ostalih otrok in imajo tako možnost, da se počasi navajajo na življenje v vrtcu. Funkcija samega oddelka je v lažjem prehodu iz domačega okolja (Tancer, 1994, str. 105). Takšen oddelek je primeren predvsem za tiste otroke, ki se prvič vključijo v sistem vzgoje in izobraževanja. Otrok ima tako možnost, da se počasi in v svojem krogu, v krogu svojih enako govorečih vrstnikov, navaja na delo in življenje v samem oddelku (Levičnik, 1991, str. 94).

Pomembno se mi zdi izpostaviti 30. člen Konvencije o otrokovih pravicah, ki se glasi: »V tistih državah, v katerih živijo etnične, verske ali jezikovne manjšine ali osebe staroselskega porekla, otroku, ki pripada taki manjšini ali ki je staroselec, ne sme biti vzeta pravica, da skupaj z drugimi člani svoje skupine uživa svojo lastno kulturo, izpoveduje in izraža svojo lastno vero in da uporablja svoj lastni jezik.« (Konvencija o otrokovih pravicah, 1989) Dokazano je namreč, da se predšolski otrok ne more naučiti tujega jezika v času vrtca do te mere, da mu ta jezik ne bi povzročal težav v prvem in v nadaljnjih razredih. Na osnovi tega lahko zaključimo, da je treba vzeti na znanje učenje slovenskega jezika, ki za romske otroke predstavlja tuji jezik in je zato potrebna posebna pozornost (Levičnik, 1991, str. 95).

1.4.4.2 Mešani oddelki

Romski otroci so v tem oddelku skupaj s slovensko govorečimi otroci. Vanje se vključujejo otroci, ki so bili predhodno v čistih oddelkih, ali pa se vanj vključijo otroci takrat, ko je število romskih otrok premajhno za oblikovanje čistega oddelka. Prednost takšnega oddelka je v tem, da romski otroci sprejemajo in slišijo govorne vzorce od svojih vrstnikov in se tako tudi navajajo na življenje v mešani skupnosti (Levičnik, 1991, str. 94). Tancer (1994, str. 105) izpostavi, da obstaja latentna nevarnost, pri kateri je romski otrok prehitro izpostavljen morebitnemu nerazumevanju ostalih otrok. V nadaljevanju Levičnik (1991, str. 94) tudi poudari, da je individualno delo v mešanih skupinah otežkočeno, saj Tancer (1994, str. 105) izpostavi, da delo v takšnem oddelku zahteva veliko individualnega dela z vsakim posameznim otrokom.

1.4.5 Obiskovanje osnovne šole

Po podatkih iz leta 2002/2003 je osnovno šolo obiskovalo 1.349 učencev Romov, od tega je 1.223 učencev Romov obiskovalo redni program v osnovi šole, 126 pa šolo s prilagojenim programom (Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji, 2004, str. 11–12).

Tancer (1994, str. 93) izpostavi, da so problemi, ki se pojavijo ob vstopu učenca Roma v izobraževanje večplastni. Raziskave tako potrjujejo, da otrokov učni uspeh ni odvisen samo od otrokovih telesnih in duševnih sposobnosti. Uspeh je povezan in odvisen še od sociokulturnih razmer v družini, z odnosi v sami družini ter s širšim življenjskim okoljem. Otroci imajo tako, ne glede na enake formalne pogoje za izobraževanje, dejansko neenake možnosti za osvajanje znanja in za svoj lastni razvoj (Tancer, 1994, str. 94). Razlika med romskimi in neromskimi učenci je ob vstopu v šolo vidna na področju socializacije. Človek je ob rojstvu biološko bitje, ki pa skozi proces socializacije postane družbeno bitje. Je proces, ki se začne takoj ob rojstvu in traja celotno življenje, vendar so pri njem poglavitna otroška leta in mladost (Musek in Pečjak, 1997, str. 258). Petek (1999, str. 3) je področje socializacije povezala s sposobnostjo vključevanja v organizirano delo v šoli. Poudari, da je sposobnost koncentracije minimalna, učenci Romi izražajo veliko potrebo po gibanju v agresivni obliki, v skupinsko delo se vključujejo s težavo ali pa se sploh ne in so brez čuta za odgovornost do dela ter učiteljev, v katerih ne vidijo avtoritete.

Stanje v Sloveniji je takšno, da ima večino Romov in Rominj nižjo formalno izobrazbo. Za uspešno dokončevanje šolanja in šolsko uspešnost posameznika ni pomemben samo socialno-ekonomski položaj družine temveč igra izredno pomembno vlogo tudi to, ali družina otroka spodbuja k učenju in kakšna so pričakovanja staršev glede izobrazbe svojega otroka. Pomembno vlogo ima tudi to, da starši spremljajo njegovo napredovanje v šoli in se zavedajo sposobnosti otroka (Gutmann, 2019, str. 9–10).

Nadaljnje Gutmann (2019, str. 11) kot težavo pri izobraževanju otrok Romov izpostavi tudi to, da so v razredu gledani kot celota in ne kot posameznik. Učni programi so tako izdelani brez upoštevanja želja učencev in predlogov učiteljev.

1.4.6 Obiskovanje srednje šole

Obiskovanje srednje šole je pomembno za vse posameznike, saj nam prav srednješolska izobrazba da poklic in s tem možnost zaposlitve. V Sloveniji lahko govorimo o velikem osipu

pri učencih Romov na ravni prehoda iz osnovnošolskega v srednješolsko izobraževanje (Horvat, 2020b). Slovenija nima na ravni srednješolskega in univerzitetnega izobraževanja nobenega posebnega programa za pomoč ali podporo Romov. Na podlagi zbranih rezultatov se ocenjuje, da je v šolskem letu 2018/2019 srednjo šolo obiskovalo od 139 do 144 dijakov Romov, dva sta bila vključena v srednješolski program na institucijah za izobraževanje odraslih. Okoli 54 % dijakov Romov obiskuje srednje šole v pomurski regiji, 24 % dijakov Romov v podravski regiji in 19 % dijakov Romov v Jugovzhodni Sloveniji, preostanek pa v Osrednji Sloveniji in v Posavju (Inštitut za narodnostna vprašanja, b. d.).

Kot dva glavna dejavnika, ki neposredno vplivata na uspešno vključevanje učencev Romov v višje ravni izobraževanja sta nedvomno slab socialni in ekonomski status družine, prav tako se izpostavlja pomanjkanje starševske spodbude (Horvat, 2020b).

1.4.7 Učne težave in šolska neuspešnost

Termin učne težave je vezan na šolo in na dejstvo, da morajo imeti učenci razvite točno določene sposobnosti, ki jim bodo zagotovile, da bodo vedeli usvajati veščine in znanja, ki se zahtevajo skozi proces šolanja (Končnik Gorišič, 2002, str. 12).

Šolska neuspešnost se kaže skozi to, da šolar ne izpolnjuje osnovne naloge šolanja in ta je, da posameznik ne more napredovati na naslednjo stopnjo šolanja, ko svoje šolanje prekine na stopnji, ki je prenizka glede na njegove objektivne sposobnosti ter ko izstopi iz procesa šolanja prej, kako bi bilo optimalno glede na njegove subjektivne in objektivne potrebe (Tomori, 2002, str. 16–18).

Vidna posledica učne neuspešnosti je pomanjkljiva izobrazba. Pomanjkanje izobrazbe danes pripelje do komaj zaposljivih ali nezaposljivih posameznikov. Mladi posamezniki, ki ne dokončajo srednje šole, bodo po vsej verjetnosti razvili socialno manj ustrezna vedenja, kakor posamezniki, ki bodo le-to dokončali. Posledično to vodi do zmanjšane ekonomske produktivnosti države, saj posamezniki doživljajo daljša obdobja nezaposlenosti (Magajna idr., 2008, str. 18–19).

Šolska neuspešnost lahko ogrozi posameznikov osebni razvoj. Posledično le-to pripelje do povečanja dovzetnosti otroka za škodljive in ogrožajoče vplive (Tomori, 2002, str. 16–18).

Skozi zgodovinski razvoj je bila učna neuspešnost gledana skozi individualnega vidika. Skozi zgodovino so sociološke študije izpostavile vlogo okolja in se osredotočile na to, kako k

nastajanju učne neuspešnosti vodi neusklajenost med učencem in učnim okoljem, v katerem se nahaja. Z vidika sodobnega, interakcijskega pojmovanja vzroke učnih težav delimo na tri osnovne tipe:

- Pri prvem tipu so težave primarno v učenčevem okolju. Tukaj so kot problemi pri učenju razumljene kulturne in ekonomske prikrajšanosti, neustreznega poučevanja, problemov, ki so povezani z večjezičnostjo in multikulturnostjo, lahko pa tudi stalno prisotnih stresnih dogodkov v življenju otroka.
- Pri drugem tipu gre za kombinacijo dejavnikov med posameznikom in okoljem v katerem odrašča. V vsakem posamezniku so prisotni dejavniki, ki lahko vodijo k nastanku specifičnih učnih težav. Do samega odkritja teh težav bo prišlo samo, ko in če okolje ni uspešno usposobljeno za zaznavanje in ukvarjanje ranljivosti in nagnjenosti. V to skupino spadajo otroci z blažjimi specifičnimi učnimi težavami, ki se ob ustrezni podpori in pomoči dobro kompenzirajo. Neustrezno poučevanje v takem primeru privede do posledic na čustvenem in socialnem področju.
- Tretji tip učnih težav se vzroki za same težave nahajajo primarno v posamezniku. Je najbolj resen tip in vključuje več področij. To skupino predstavljajo učenci z zmerno in predvsem s težjo obliko specifičnih težav. Otroci bodo potrebovali večje in več prilagoditev (Magajna idr., 2008, str. 16).

1.4.8 Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v republiki Sloveniji

Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji je bila izdana leta 2004 (v nadaljevanju Strategija 2004). Glavno vodilo je načelo enakih možnosti, zagotavljanje vzgoje ter izobraževanja, ki dosega standardne, ki so opredeljeni v kurikulumu, pravica do ohranjanja in spoštovanja romskega jezika ter vključevanje v večinsko družbo (Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji, 2004, str. 5).

K Strategiji 2004 je bila leta 2011 izdana Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji – dopolnjena izdaja (v nadaljevanju Strategija 2011). Izdana je bila z namenom še bolj uspešnega vključevanja otrokov Romov v sistem vzgoje in izobraževanja (Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji – dopolnjena izdaja, 2011, str. 3).

1.4.8.1 Vrtci

Cilj Strategije 2004 v vrtcih je, da se čim več otrok vključi v mešane oddelke ter da začnejo otroci Romi obiskovati vrtec najpozneje s štirimi leti. Za premagovanje jezikovnih razlik se

predlaga uvedba romskega pomočnika, ki bo otrokom pomagal premagati jezikovne razlike v mešanem oddelki (Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji, 2004, str. 30–31). Strategija 2011 dodaja, da je potrebno razmisliti o »načrtnem in sistematičnem izgrajevanju objektov in specifičnih programov predšolske vzgoje v romskih naseljih«, saj obiskovanje vrtca nedvomno prispeva k dvigu kompetenc (Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji – dopolnjena izdaja, 2011, str. 13).

1.4.8.2 Osnovna šola

Kot eden izmed ciljev je uvedba pouka romskega jezika, ki si ga lahko starši in učenci izberejo. Posebno pozornost je potrebno posvetiti učenje slovenskega jezika, ki za učence Rome predstavlja drugi jezik. Tukaj ima še posebej pomembno vlogo romski pomočnik, ki lahko oblaži razlike v znanju jezika. Izpostavljen je tudi pomen poznavanja romske kulture, zgodovine in identitete. Ravno iz tega razloga je v Strategiji predvideno, da se romsko kultura vključuje v posamezne predmete. Glavni cilj izobraževalnega procesa mora biti integracija vseh učencev (Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji, 2004, str. 31–35). Strategija 2011 doda, da je potrebna analiza in na podlagi le-te priprava konkretnih priporočil za oblikovanje romske kulture in njene vključitve v učbenike. Izpostavi tudi (Strategija 2011), da je potrebno usposabljati učitelje, da bodo vedeli vključiti romsko kulturo v kurikulum (Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji – dopolnjena izdaja, 2011, str. 17). Strategija 2011 izpostavi tudi, da veliko učencev Romov obiskuje šolo s prilagojenim programom in je iz tega razloga potrebno ponovno oblikovati instrumente, na podlagi katerih se oblikujejo mnenja za usmerjanje otrok (Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji – dopolnjena izdaja, 2011, str. 24).

1.4.8.3 Srednja šola

Za vsakega romskega dijaka bi bilo potrebno oblikovati individualni program učne pomoči, iz katerega mora biti razvidno, pri katerih predmetih potrebuje dodatno pomoč. Naloga država je zagotoviti večjo dostopnost do izobraževanja in omogočiti izredno bivanje v dijaškem domu (Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji, 2004, str. 36). Strategija 2011 dodaja, da je učno pomoč potrebno razviti kot sistemski ukrep. Učna pomoč se naj nudi v šoli in tudi v naselju. Tam, kjer v romskih naseljih ni ustreznih prostor za nudenje učne pomoči, se morajo oblikovati mobilni centri učne pomoči (Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji – dopolnjena izdaja, 2011, str. 22).

1.5 Šolska svetovalna služba

Šolska svetovalna služba je tisto posebno mesto v šoli, v katerem se vzpostavlja odnos z vsemi, tako učenci kot starši kot učitelji. Sodeluje pri vzpostavljanju pogojev za delo in učenje, ki bodo ustrezali vsem učencem. Sodeluje tako z nadarjenimi kot z učenci, ki imajo učne težave. Ima vlogo koordinatorja (Nagode (ur.), 2008, str. 16–17).

»Temeljni vzgojno-izobraževalni cilj vrtca oziroma šole ter v tem okviru tudi temeljni cilj svetovalne službe v vrtcu oziroma šoli je optimalni razvoj otroka ne glede na spol, socialno in kulturno poreklo, veroizpoved, narodno pripadnost ter telesno in duševno konstitucijo.« (Kurikularna komisija za svetovalno delo in oddelčno skupnost, 1999, str. 6)

Začetki uvajanje šolske svetovalne službe so označeni kot prodor antropološke zasnovane misli, samo svetovanje pa kot pomoč celostnemu razvoju učencev. Formalni okvir delovanja šolske svetovalne službe je opredeljen v 67. členu Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Gregorčič Mrvar, Jeznik, Kalin, Kroflič in Mažgon, 2020, str. 15–16).

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, v svojem 67. členu, kakor sem omenila že prej, definira svetovalno službo. Svetovalna služba deluje v javnih vrtcih oz. šolah kot oseba, ki svetuje otrokom, vajencem, dijakom, učiteljem in staršem ter sodeluje skupaj z vzgojitelji, učitelji in vodstvenimi organi pri načrtovanju, spremljanju in evalvaciji delovanje celotnega vrtca oz. šole. Prav tako sodeluje pri pripravi in izvajanju individualiziranih programov za otroke s posebnimi potrebami. Delo v svetovalni službi lahko opravljajo psihologi, pedagogi, socialni delavci, socialni pedagogi ter defektologi (Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, 1996).

Svetovalna delavka v šoli dela tako z učenci, s starši kot tudi z učitelji. Delo z učenci je lahko individualno ali skupinsko in je lahko preventivne ali intervencijske narave. Delo z učitelji lahko poteka individualno ali skupinsko, vendar je posvetovalne narave in je usmerjeno v skupno načrtovanje in preventivnega dela. Pri delu s starši je poudarek na posvetovalnem delu in načrtovanju dela za šolsko leto. Pomembno je tudi sodelovanje z drugimi institucijami, kot so vrtci, srednje šole, zdravstvene ustanove … (Vrišnik, 2008, str. 84).

Nagode (ur) (2008 , str. 22–24) je kot svetovalno delo z učenci opredelila:

- informiranje učencev o njihovem nadaljnjem izobraževanju, poklicih in možnostih zaposlitve;
- svetovalna delavka organizira obiske v raznih podjetjih, delodajalcih;

- organizira in koordinira predavanja za učence, ki jih izvajajo zunanji strokovnjaki, predstavniki poklicev ter poklicni svetovalci Zavoda RS za zaposlovanje ter drugimi;
- svetovalna delavka izvede delavnice za učence;
- za potrebe poklicnega orientiranja svetovalna delavka zbira podatke (razne ankete …);
- izvajanje individualnega in poklicnega svetovanja.

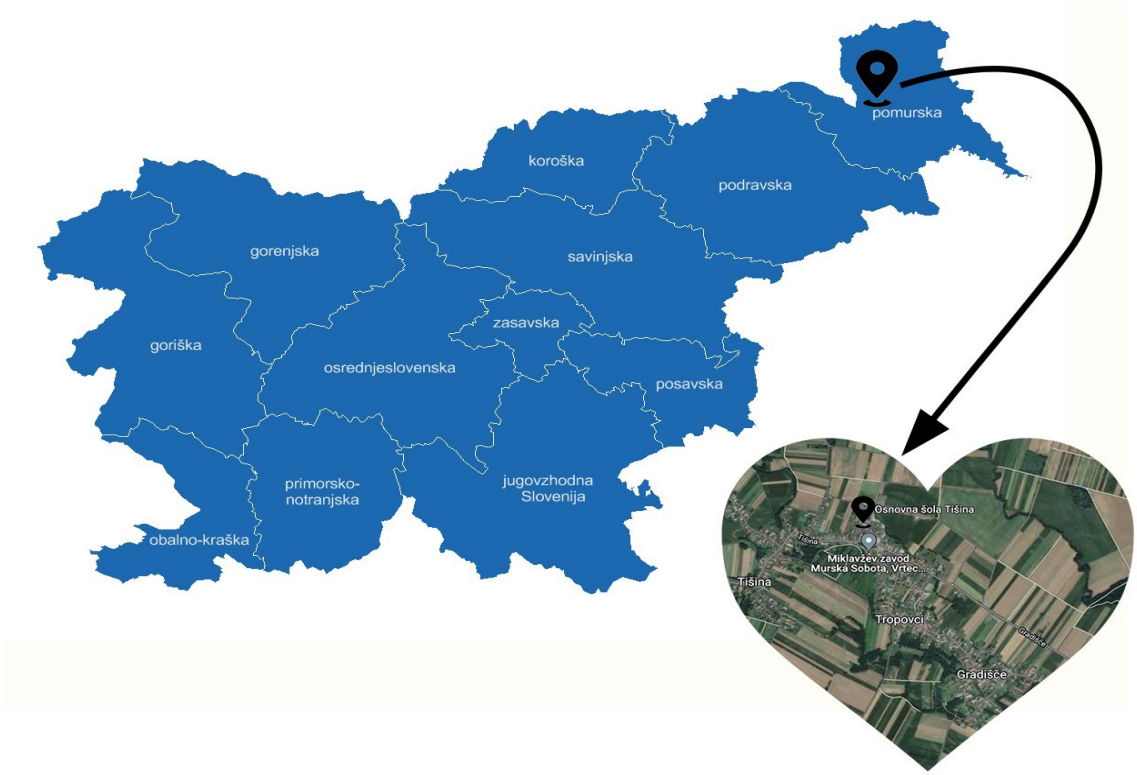
V nadaljevanju Nagode (ur) (2008, str. 25) izpostavi, da je delo svetovalne službe tudi sodelovanje s starši. Svetovalna služba izvaja delavnice in izobraževanja o vlogi staršev pri poklicni orientaciji, prav tako pa izvede poklicno svetovanje za starše o otrokovi poklicni izbiri.

Kot lahko vidimo iz raznih raziskav, vedno več otrok ter njihovih družin doživlja stiske, kot so socialne stike in pa nemoč družine. Naloga svetovalne delavke v šoli je zato, da se zavestno odloči da revščine ne bo faktor, ki bi razlikoval enega otroka od drugega, temveč da v šoli sodelujejo vsi otroci in vsi starši, kar povečuje občutke enakovrednosti in pomembnosti (Čačinovič Vogrinčič in Mešl, 2019, str. 153–155). Tako se šolska svetovalna služba vključuje v iskanje in nudenje vseh možnih oblik podpore in pomoči, kjer je zaradi nastalih ekonomskih in socialnih stisk ogrožen učencev osebni, telesni in socialni razvoj (Nagode (ur.), 2008, str. 25).

1.6 Osnovna šola Tišina

Vizija osnovne šole Tišina se glasi: »V prijetnem in varnem okolju želimo oblikovati samostojne, sproščene in z uporabnim znanjem obogatene otroke, ki bodo razvili pozitiven odnos do dela, življenjskega okolja in bivanja v njem.« (Osnovna šola Tišina, b. d.)

Osnovna šola Tišina se nahaja v občini Tišina. V sklopu matične šole Tišina deluje podružnična šola, ki se nahaja v Gederovcih. V sklopu same šole deluje tudi vrtec Plavček pri osnovni šoli Tišina. Osnovno Tišina obiskuje 284 učencev, ki so razdeljeni v 17 oddelkov. Na podružnično šolo je vpisanih 17 učencev, ki obiskujejo dva kombinirana oddelka. Vrtec obiskuje 86 otrok in so razdeljeni v 6 oddelkov (Osnovna šola Tišina, b. d.).

Slika 2: Osnovna šola Tišina

2 OPREDELITEV PROBLEMA

Za temo diplomskega dela sem se odločila, ker sem sama obiskovala Osnovno šolo Tišina in sem imela veliko sošolcev Romov. V času obiskovanja šole sem opazila, da imajo nekateri učitelji do njih drugačen odnos in da ne prejemajo toliko spodbud za delo za šolo, kolikor sem jih na primer prejemala jaz in moji sošolci, ki nismo bili romskega porekla. Takrat tega nisem razumela. Nisem razumela, zakaj so Romi drugače obravnavani in še posebej ne tega, zakaj imajo do njih učitelji drugačen odnos. Študij na Fakulteti za socialno delo me je naučil gledati na svet skozi oči socialne delavke, videti neenakosti in krivice, ki se dogajajo v okolju okoli nas, v okolju, v katerem odraščamo. Med študijem smo se učili o etnični občutljivosti. Le-ta je praksa, ki temelji na spoštovanju in upoštevanju kulturnih razlik in seveda tudi potreb ter vrednot posameznih etničnih skupin (Humljan Urh, 2009, str. 233). Med prebiranjem literature sem naletela na magistrsko delo, ki se je prav tako osredotočilo na učence Rome. Avtorica je skozi svoje delo ugotovila, da so učenci Romi v šoli videni kot celota in ne kot posamezniki (Gutmann, 2019, str. 10). Avtorica izpostavlja tudi, da so učenci Romi veliko krat tarča diskriminacije in to ne samo s strani sošolcev, ampak tudi s strani učiteljev, kar posledično vodi v to, da se v šoli ne počutijo dovolj sproščene in varne. Ugotovila je, da so »izpostavljeni nizki do zmerni diskriminaciji, predvsem v prostorih osnovne šole, nekoliko manj v srednji šoli in nič v visokošolskih programih izobraževanja« (Gutmann, 2019, str. 9–10).

Z diplomskim delom želim ugotoviti, kakšno je stanje danes na osnovni šoli Tišina. Zanima me, ali se je izboljšalo, ali je šolanje za učence Rome bolj prijetno in ali se sami počutijo sprejete med svoje sošolce Nerome. Med časom študija sem izvedela, da odnosi, ki jih imamo, vplivajo na naše počutje. Pomanjkanje opore in občutki zavrnjenosti tako vplivajo na učenčevo učno motivacijo in delo za šolo, to je vidno tako, da tisti učenci, ki so osamljeni pogosteje prenehajo z delom za šolo in posledično hitreje izpadejo iz sistema izobraževanja (Košir, 2013, str. 12). Pomembno se mi zdi raziskati, kakšen odnos imajo z učitelji in kako ga sami dojemajo. Pomembno je, kako oni vidijo učitelje in ali sami opazijo razlike v odnosu do njih (učencev Romov) in do sošolcev Neromov. Poleg staršev so tudi učitelji tisti, ki z dolgoročnimi interakcijami vplivajo na življenje učenca, na njegov razvoj in uspešnost v življenju. Odnosi z učiteljem so pomemben dejavnik socialne vključenosti. Ta se kaže v posameznikovem interesu za delo za šolo (Peklaj in Pečjak, 2020, str. 75–77). Veliko sem slišala o delu romskega pomočnika. Zanimalo me bo, ali ga učenci Romi poznajo, kako se kaže njegova prisotnost v šoli in ali se obračajo nanj po pomoč, ko jo potrebujejo. Prednosti romskega pomočnika je veliko. Ena izmed njih je, da pozna romski jezik. Izpostavila bi tudi njegovo pomembnost v

tem pogledu, da spodbuja tako učence Rome kot njihove starše k vključevanju v šolsko okolje (Rupnik, 2012, str. 81). Ob vstopu v šolo učenci Romi velikokrat ne obvladajo slovenskega jezika, kar je tudi eden izmed glavnih razlogov za slab učni uspeh (Bešter, Medvešek in Pirc, 2016, str. 18). Slabše branje in pisanje sta lahko posledica splošnih ali specifičnih učnih težav (Magajna idr., 2008, str. 16). Zanimalo me bo, kako je romski jezik povezan z razumevanjem snovi in optimalnim sledenjem pouka. Šolska neuspešnost lahko ogrozi posameznikov osebni razvoj. Posledično le-ta pripelje do povečanja dovzetnosti otroka za škodljive in ogrožajoče vplive (Tomori, 2002, str. 16–18). Na osnovi tega bom podrobneje raziskala, na katere osebe se učenci Romi lahko obrnejo po pomoč pri delanju domačih nalog in pri samem učenju. Menim, da ima družina izredno pomembno vlogo v posameznikovem življenju. Na podlagi njihovega mnenja gradimo naš svet. Pomembno je, da v svojem delu raziščem tudi to, kako družina vpliva na posameznika. Zanimalo me bo, kakšen odnos imajo učenci Romi s svojimi sorojenci in ali prejemajo od njih spodbude za delo za šolo.

Šolska svetovalna služba je tisto posebno mesto v šoli, v katerem se vzpostavlja odnos z vsemi, tako učenci kot učitelji kot starši (Nagode (ur.), 2008, str. 16–17). Kot študentki socialnega dela se mi zdi pomembno, da v diplomskem delu izpostavim šolsko svetovalno službo in raziščem, kako jo vidijo učenci Romi in kje sami vidijo možnosti za izboljšavo dela. Tema na izbrani Osnovni šoli kot raziskava še nikoli ni bila izvedena. Raziskava bo odkrila in prikazala dobre prakse, ki se na izbrani Osnovni šoli že izvajajo. Rezultati bodo uporabljeni kot izboljšave pri izobraževanju učencev Romov na specifični Osnovni šoli (v nadaljevanju OŠ).

Zastavila sem si naslednja raziskovalna vprašanja:

- Kako se v osnovni šoli Tišina počutijo učenci Romi zaradi svoje romske pripadnosti?
- Kako učenci Romi doživljajo odnos z učitelji?
- S kom vzpostavljajo stik učenci Romi?
- Kakšne občutke zbuja s svojim delom pri učencih Romih romski pomočnik?
- Kako se kaže poznavanje romskega jezika pri sledenju pouka?
- Kdo pomaga učencem Romom pri učenju in delanju domačih nalog?
- Kakšna je povezava med družino in učenci Romi glede na dojemanje šole?
- Na kakšen način dojemajo učenci Romi šolsko svetovalno službo?

3 METODOLOGIJA

3.1 Vrsta raziskave

Raziskava bo kvalitativna, saj bodo izkustveno gradivo predstavljali besedni opisi. Gradivo bo obdelano in analizirano na kvalitativni način (Mesec, 2009, str. 85). V mojem primeru izkustveno gradivo predstavljajo besedni opisi učenk in učencev Romov na OŠ Tišina. Raziskava je hkrati tudi eksplorativna ali poizvedovalna (Mesec, 2009, str. 80), saj sem odkrivala poglede učencev Romov na šolanje na OŠ Tišina. Hkrati je raziskava tudi empirična (Mesec, 2009. str. 84). Z intervjuji sem namreč pridobila izkustveno gradivo na izbrano temo.

3.2 Populacija in vzorčenje

Populacijo v diplomskem delu sestavljajo učenci Romi na OŠ Tišina, ki v šolskem letu 2021/2022 obiskujejo tretje triletje šolanja. To so učenci 7., 8. in 9. razreda. Ker je populacija velika, sem se odločila za vzorčenje. Uporabila sem priročni vzorec, ki je tudi najpogosteje uporabljen v družboslovnih raziskavah (Mesec, 2009, str. 153), kar pomeni, da sem izbrala učence, s katerimi sem najlažje stopila v stik. Intervjuje sem izvedla s tistimi učenci Romi, ki so v času obveznega samotestiranja obiskovali šolo in se niso šolali od doma. Vzorec so sestavljale štiri osebe ženskega in dve osebi moškega spola. Intervjuvanci so bili stari med 12, 13 in 14 let.

3.3 Merski instrument

Kot merski instrument, s katerim sem zbirala podatke, sem uporabila smernice oz. vodilo za intervju (Mesec, 2009, str. 240). Vodilo v Prilogi 1 vsebuje najpomembnejše teme za intervju in vsebuje osem najpomembnejših tem, o katerih sem se pogovarjala z učenci Romi. Postavljala sem vprašanja odprtega tipa, kar pomeni, da samih odgovorov nisem ponujala v naprej (Mesec, 2009, str. 243). Za vsako temo sem oblikovala »podteme«, ki sem jih želela vključiti v pogovor. Tako sem poskrbela, da sem vsem intervjuvancem postavila vsa vprašanja. Prvi sklop vsebuje vprašanja o počutju v šoli, drugi odnos učencev Romov s svojimi sošolci Neromi, tretji o odnosu z učitelji, četrti videnje lastne izobrazbe in kaj jim le-ta pomeni. V petem sklopu me je zanimalo, ali imajo učenci Romi težave s slovenščino, v šestem pa, kako se počutijo, ker njihov brat ali sestra obiskuje isto šolo kot oni. Zanimalo me je, kako učenci Romi poznajo institut romskega pomočnika, zato sem sedmi sklop vprašanj posvetila njemu. V osmem sklopu pa me je zanimalo, kako sami vidijo šolsko svetovalno službo in kje vidijo možnosti za izboljšavo dela.

3.4 Zbiranje podatkov

Uporabljena metoda zbiranja podatkov je bilo ustno individualno in enkratno spraševanje (Mesec, 2009, str. 214–215). Odločila sem se za delno standardiziran intervju (Mesec, 2009, str. 216), saj sem oporne točke sestavila prej in sem sodelujočim po potrebi postavljala dodatna vprašanja ter kakšno tudi po potrebi podrobneje razložila.

Za namen zbiranja podatkov sem se septembra 2021 najprej povezala z ravnateljem OŠ Tišine in pridobila njegovo soglasje za izvedbo intervjujev. Po njegovi odobritvi smo skupaj s svetovalno delavko naredili seznam učencev Romov. V nadaljevanju sem s strani ravnatelja dobila vpogled v podpisane izjave staršev, v katerih so s svojim podpisom dovoljujejo izvedbo anonimnih raziskav. Podatke sem zbirala v obdobju od 01. do 10. 12. 2021, ko sem med študijsko prakso v 4. letniku izvedla intervjuje z učenci Romi. Svojim sogovornikom sem pred začetkom intervjujev zagotovila anonimnost in jih prosila, če lahko intervjuje snemam. Če se s tem niso strinjali, sem povedano zapisovala na list papirja. Intervjuji so trajali od 40 do 50 minut.

3.5 Obdelava in analiza podatkov

Po končanem zbiranju podatkov sem gradivo, ki sem ga pridobila, analizirala in obdelala na kvalitativen način (Mesec, 2007, str. 27). Pogovore sem najprej pretipkala, kar mi je v nadaljevanju omogočilo lažjo analizo. Ob tem sem se posluževala parafraziranja (Mesec, 2007, str. 29), kar pomeni, da sem narečje preoblikovala v pravilno slovenščino. Prepisano besedilo sem razdelila na enote kodiranja (Mesec, 2007, str. 29). Pri tem sem intervjuje označila od ena do šest in posamezni izjavi pripisala zaporedno številko. Izjave sem nato prenesla v tabelo in jih odprto kodirala (Mesec, 2007, str. 30). Primer odprtega kodiranja prilagam v Tabeli 1. Pri odprtem kodiranju sem vsaki izjavi pripisala pojem, kategorijo, nekaterim izjavam nadkategorijo in vsaki izjavi tudi temo. Nadaljevala sem z osnim kodiranjem (Mesec, 2007, str. 32), pri katerem sem najprej izpisala teme in pod vsako temo kategorije in nadkategorije, ki pripadajo posamezni temi. K vsaki kategoriji sem nato pripisala pojme in tem pojmom sem nanizala izjave, ki so sodile k pojmom. Osnemu je sledilo odnosno kodiranje (Mesec, 2007, str. 34), pri katerem sem izrazila odnose med kategorijami in temami. Celotno kvalitativno analizo podatkov sem opravila v Microsoft Word programu.

Tabela 1: Primer odprtega kodiranja

I1E70	Ne.	Zaupanje svojih stisk	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E71	Ah, ziher ne bi bilo.	Občutki nemoči	Doživljanje negativne-ga odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E72	Pač tako je in s tem sem se sprijaznila.	Občutki nemoči	Doživljanje negativne-ga odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E73	Ja, pač saj isto kot z ocenami, da ne dobimo isto število možnosti.	Razlike med učenci	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E74	Ja, pač so kar tako, da sem sama zadovoljna s tem, da sem pisala dva	Negativen odnos učiteljev	Doživljanje negativne-ga odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E75	Nikoli niso tako, kot na primer, da bi povedali, da bi se naj bolj potrudila.	Negativni odnos učiteljev	Doživljanje negativneg a odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E76	Ni mi glij lepo, ker druge pa vse spodbujajo. (E76)	Negativni občutki	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E77	Ampak, saj sama vem zase, kaj lahko pa kaj ne. (E77)	Pozitivni občutki	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E78	Ja, da jo moram narediti, pač če si želim dobiti službo.	Mnenje staršev o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina

4 REZULTATI

V nadaljevanju predstavljam rezultate raziskave. z analizo intervjujev, ki so bili opravljeni z učenci Romi na OŠ Tišina. Pridobljeni rezultati se nanašajo le na izbrano populacijo, tj. na učence Rome na OŠ Tišina, ki obiskujejo tretje triletje šolanja. To so učenci 7., 8. in 9. razreda. Podatkov ni mogoče posplošiti na vse učence Rome, ki se izobražujejo v Republiki Sloveniji. Predstavljeni podatki so razvrščeni po temah, ki sem jih predhodno določila z oblikovanjem raziskovalnih vprašanj. Podatki so v nadaljevanju razvrščeni po kategorijah in nadkategorijah, ki so se oblikovale pri odprtem kodiranju. Zapis rezultatov sooblikujejo nekatere izjave učencev Romov, s katerimi sem izvedla intervjuje. Za boljšo preglednost so te izjave opremljene s številko intervjuja in enoto, postavljene so v oklepaj ter zapisane v ležeči pisavi.

4.1 Počutje v šoli

4.1.1 Uporaba telefona

Pri uporabi telefona me je zanimalo, ali učenci Romi uporabljajo telefon med poukom. Ena izmed intervjuvank je povedala, da telefon uporablja med poukom, vendar je izpostavila, da ga uporablja poredko, saj jo skrbi, da bi jo učitelji videli pri uporabi le-tega (*I1E28: »Ampak redko, da ne bi kak učitelj videl.«*).

4.1.2 Vrednotenje izobrazbe

Intervjuvanci so povedali, da jim je šola pomembna, ker se sami zavedajo, da je obiskovanje osnovne šole obvezno in je podlaga za nadaljnjo obiskovanje srednje šole, ki vsakemu posamezniku da tudi poklic. Motivacija za dokončanje osnovne šole je tako želja po vpisu na srednjo šolo (*I3E4: »Ne da rad hodim v šolo, ampak bi jo rad čim prej opravil in končal z njo, da bi šel naprej, v srednjo šolo.«*). Šolo vidijo kot pogoj za to, da bodo lahko dobili boljšo službo v prihodnosti. Na drugi strani pa so nekateri učenci Romi izpostavili, da jim je šola pomembna, da na šolo ne gledajo samo kot na oviro na poti do izobrazbe, ampak tudi kot priložnost za dosego znanja (*I5E49: »Pa tudi meni je pomembno, da jo naredim.«*). Najdemo lahko učence, ki jim izobrazba ni tako pomembna in vidijo šolo kot nekaj, kar je potrebno dokončati, da imajo potem mir (*I4E47: »Ni več isto kot je bilo, pač tudi jaz hočem met samo dva in to je to, sam še to čakam od njih.«*). Sogovorniki, kot sem izpostavila že prej, želijo dokončati osnovno šolo, da bodo lahko svoje šolanje lahko nadaljevali v srednji šolo. Zavedanje, da morajo dokončati osnovno šolo, da bodo lahko pridobili poklicno izobrazbo, je prisotno pri vseh intervjuvancih (*I3E36: »Je ja, vem, da jo moram narediti, če hočem dobiti službo.«*). Izpostavili so, da nimajo želje si najti zaposlitve v Sloveniji, temveč v Avstriji.

Poudarili so tudi, da si želijo srednjo šolo obiskovati v Avstriji. Kot glavni razlog za svojo odločitev po zaposlitvi v Avstriji so navedli višje plače (*I1E83: »Ja, jaz bom zagotovo šla delat v Avstrijo, ker vem, da so tam boljše plače.«*). Nekateri so izpostavili, da bodo v Avstriji lahko, poleg boljše plače imeli tudi boljšo službo (*I3E38: »Ja, tam so boljše službe pa boljše plače.«*). Kot lahko razberemo, večina intervjuvancev izobrazbo povezuje s službo in jim v tem pomenu izobrazba daje tudi pomen. Opaziti je mogoče, da imajo službe na nek način že zagotovljene in jim to predstavlja dodatno motivacijo (*I5E63: »Ja, se strinjam ja, pač glej… jaz imam sestrično, ki pa ima kozmetični salon.«*). Želje intervjuvancev po poklicih so različne. Med njimi pa prevladuje težnja, da si želijo imeti službo, pri kateri bodo zaslužili čim več denarja (*I4E77: »Ne vem, no nekaj, pri čemer bom lahko veliko zaslužil.«*). Opazna je tudi želja po tem, da srednje šole ne bodo obiskovali v Prekmurju, ampak si Prekmurje želijo zapustiti. Tako je opazna želja po šolanju v Mariboru ali pa v tujini (*I1E85: »Ali pa bi šla v oblikovalno, da si on tehnik oblikovanja, samo potem bi šla ziher v Maribor.« ; I3E37: »Rad bi bil polagalec ploščič. Pač ta, keramičar bi rad bil. Moram narediti osnovno šolo, da bom lahko šel potem naprej v Avstrijo v šolo.«*). Ena izmed sogovornic je povedala, da jo starši spodbujajo k temu, da gre v tisto srednjo šolo, ki jo veseli. Iz tega sklepam, da tudi starši spodbujajo svoje otroke k obiskovanju srednje šole (*I5E60: »Ja, oni so tako … pravijo mi, da se naj vpišem tja, kjer me bolj zanima.«*). Zasledila sem tudi, da nekateri učenci Romi še nimajo točno določene izbrane srednje šole, ki jo bodo obiskovali, vendar je to značilno za učence nižjih razredov, ki imajo še kar nekaj časa, da sprejmejo to pomembno odločitev, vendar pa že imajo oblikovane želje po tem, kje približno se vidijo v službi (*I6E78: »Ja, tako mislim, to točno še ne vem kaj, vem pa, da bi rada bila z njimi.«*). Samo en izmed intervjuvancev je izpostavil, da mu šola ni pomembna (*I4E45: »Pa ja, ampak to se men ne da, jaz imam druge stvari doma.«.*). Pomembno se mi zdi izpostaviti, da je to povedal sogovornik, ki ponavlja razred. Izgubil je motivacijo za delo za šolo, kar je razvidno iz celotnega opravljenega pogovora.

4.1.3 Predmetnik

Vsak učenec v šoli ima najljubši predmet, tistega, na katerega vedno rad prihaja, naj si bo najljubši zaradi učitelja ali zaradi snovi. Nekateri učenci najljubši predmet povezujejo s stvarmi, ki jih radi počnejo, npr. gledanjem filmov (*I2E8: »Pa filme angleške rada gledam, mislim, da mi zaradi tega tudi gre.«*). Nekateri učenci Romi so kot najljubši predmet navedli športno vzgojo in to povezali s tem, da se pri tem predmetu ne rabijo učiti in nimajo domačih nalog. Učitelji so pomembni dejavnik, ali nam bo posamezni predmet všeč, ali ne. Nekateri učenci Romi so najljubši predmet povezali z učiteljico, ki jih poučuje ta predmet (*I4E82:*

»Imamo kul učiteljico, ki se z nami heca pa tako.«). Na drugi strani pa ima vsak učenec tudi tak predmet, ki ga ne mara. Med predmeti, ki jih imajo učenci Romi nimajo radi, so prevladovali glasba, zgodovina, biologija, kemija in športna. Kot za najljubši predmet se je tudi za najmanj priljubljen predmet izkazalo, da ima pomembno vlogo učitelj. (*I6E14: »Pač, saj moram povedat, da če bi ta predmet učil kdo drug, bi mi bil verjetno bolj všeč.«* ; *I6E15: »Sedaj pa mi učitelj ne sede pa mi zato tudi predmet ni všeč.«*). Presenetilo me je, da je učenec povedal, da ne samo, da mu predmet ni všeč, ampak celo ga sovraži (*I4E18: »Res prav sovražim ta dva predmeta.«*). Med pogovori je bilo opaziti tudi to, kako lahko učitelj vpliva na predmet. Izkazalo se je, da je lahko tudi težak predmet zanimiv, če je le razložen na razumljiv način (*I6E27: »Ampak matematika mi je zanimiva, ampak tako, včasih je ne razumem pa tako veliko je je, učiteljica mi zelo dobro razlaga pri pouku, verjetno mi je zaradi tega tudi všeč.«*). Prav tako se je izkazalo, da so učencem Romom nekateri predmet všeč, ker so zanimivi (*»I3E6: »Pa tudi nekateri predmeti so mi všeč, ker so mi zanimivi.«*). Učenci Romi so izpostavili, da svoje najljubše predmete izbirajo po različnih merilih. Nekaterim je najljubši tisti predmet, ki jim gre najbolje, nekaterim tisti, ki so zanimivi in se pri njih vedno nekaj dogaja, da ne poslušajo samo teorije, ampak lahko kaj naredijo tudi sami, še posebej to velja za kemijo (*I3E8: »Saj zato mi je pa všeč, ker se vedno nekaj dogaja, da ni samo predavanja al pa da sam učiteljica govori, mi pa pišemo.«*), nekaterim pa tisti, v katere morajo vložiti najmanj dela (*I4E12: »Ker se pri njima ne rabiš nič učiti pa imaš vseeno pet.«*). Za težke predmete so učenci Romi navedli, da so to tisti, ki jih ne razumejo in se morajo zanje veliko učiti (*I3E16: »Pa saj se ni veliko za učiti pa zanimiva je tudi, ampak če hočeš imeti dobro oceno, se pa moraš učiti.«*).

4.1.4 Dobro počutje v šoli

Ko sem se z učenci Romi pogovarjala o tem, kako se v šoli počutijo, so povedali, da jim je v šoli v redu. Govorili predvsem v dvojini, kar me spominjalo na to, da se v šoli počutijo dobro, ker imajo vsaj enega prijatelja in so se navezali na svojega prijatelja, ki je prav tako romskega porekla (*I4E41: »Ja, ampak tako, se niti nočem, meni je tako okej, kakor je!«*). Kot pozitivne občutke so učenci Romi navedli, da se zaradi svojega romskega porekla ne počutijo drugačni (*I4E38: »Jaz nisem čutil tako, da bi bil kaj drugačen.«*). Za nekaj pozitivnega so izpostavili, da se ne šolajo več na daljavo. To so povezali predvsem z lažjim sledenjem pouku (*I6E4: »Ja, tako mi je lažje, še posebej, ker če smo bili od doma se preveč dolgo spala in potem se mi več ni lih dalo delati za šolo.«*). Pri odnosih v razredu so se kresala različna mnenja. Nekateri učenci Romi so povedali, da se v šoli počutijo super (*I5E22: »Sedaj je super v razredu.«*), drugi pa niso direktno izpostavili, da se v šoli ne počutijo v redu, vendar je bilo to razbrati iz njihovega

odgovora (*I4E5: »Glej, jaz pridem v šolo in ko je konec grem domov in to je to.«*). Kot razloge, zakaj je učencem Romom všeč v šoli, so največkrat izpostavili, da sošolca, s katerim se v šoli razumejo (*I1E5: »Ja, všeč mi je, da hodim v šolo z E.«*). To, da jim je v šoli všeč, so povezali tudi na Covid-19 in dejstvo, da se ne šolajo več od doma (*I5E3: »Pač, uredi se razumemo pa všeč mi je, da nismo doma.«*) in pa predvsem s tem, da se s sošolci v razredu razumejo.

4.1.5 Slabo počutje v šoli

Učenci Romi so se med pogovori zavedali, da so romskega porekla in da to vpliva na dejstvo, kako jih sošolci dojemajo. Izpostavili so, da so se zaradi svoje romske pripadnosti v šoli počutili slabo (*I2E33: »Mogoče, da malo ja.«*). Moč je bilo zaslediti tudi to, da so razloge za negativno predstavo o Romih povezali s starši sošolcev Neromov, ki so jih opisali kot osebe, ki sošolcem Neromom predstavljajo napačne informacije o njih (*I1E23: »Pač, starši ti doma govorijo tiste slike, ki jim majo o nas.«; I1E25: »Pa tako, pač saj če bi meni, ko sem bila majhna kaj takšnega govorili, bi jim tudi jaz verjela.«*). Učenci Romi v šoli doživljajo tudi negativne občutke. Te občutke so povezali predvsem s tem, da se druge učence bolj spodbuja in s tem, da občutijo sram, ko se sošolci norčujejo iz njih (*I6E99: »Pa hotela sem, da čim prej kdo drug kaj napačnega naredi, da ne bodo samo gledali mene, ampak tudi druge.«*). Učenci Romi, ki so izpostavili, da jim v šoli ni všeč, so to povezali predvsem z učenjem in s tem, da nekaterih učiteljev ne marajo. Slabo počutje v šoli lahko povežem tudi s tem, da imajo nekateri učenci Romi do njih odklonilen odnos in da šole nočejo obiskovati (*I4E3: »Meni so ene drugi stvari bolj pomembne kakor pa to.«*). Na počutje v šoli zagotovo vplivajo tudi občutki, ki jih učenci Romi prejmejo s strani učiteljev (*I1E65: »In jaz sem ziher, da je to naredila samo zato, ker sem Rominja.«*) kot s strani sošolcev. Pri učiteljih je bila pogosto izpostavljena tema, da ne prejemajo enako število možnosti, kakor njihovi sošolci Neromi (*I1E73: »Ja, pač saj isto kot z ocenami, da ne dobimo isto število možnosti.«*). Na tem mestu se mi zdi pomembno izpostaviti to, da niso vse izkušnje učencev Romov negativne. Najdemo lahko tudi izkušnje, ki govorijo o tem, da imajo učitelji do vseh učencev enak odnos (*I2E63. »Ne morem povedat, da so do mene drugačni kot pa do drugih.«*).

4.2 Doživljanje odnosa z učitelji

4.2.1 Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja

Učitelji so tisti, ki vplivajo na razvoj posameznika, zato je še posebej pomembno, kakšen odnos ima učitelj z učencem. Kot dobrega učitelja si učenci Romi predstavljajo osebo, ki ima zanimive ure in s tem, kakšen občutek oblikujejo o osebi sami (*I1E11: »Pri geografiji pa mi je učitelj tako, saj je resen pa vse, ampak se mi zdi kul, tako, dober občutek imam pri njem.«*).

Učenci Romi kot dobrega učitelja razumejo tistega učitelja, pri katerem imajo pozitivno oceno (*I4E86: »Slovenščina mi je kul predvsem zaradi učiteljice ja pa tudi pozitivno jo imam.«*). Kot lastnost dobrega učitelja so učenci Romi izpostavili tistega, ki jim pomaga pri delu za šolo, pri razumevanju snovi (*I3E12: »Pa kadar kaj ne vem, grem k učiteljici za matematiko pa mi ona še enkrat razloži in potem razumem.«*), ter da jim svetuje, na katero snov se je pri testu potrebno še posebej pripravljati. Nekateri učitelji so učencem pripravljeni pomagati tudi izven dopolnilnega pouka (*I6E140: »Ja, šla sem do nje pa sem vprašala, če bi mi kdaj želela pomagati, če česa ne bom razumela, pa je rekla, da ja.«*). Kot prednost dopolnilnega pouka so učenci Romi navedli, da delajo v manjših skupinah ter posledično več odnesejo od ure (*I2E55: »Vmes ne vsega, ker mi je težka, ampak več pa kot odnesem od pouka.«*), še vedno pa se pojavljajo težave pri razumevanju snovi. Dopolnilnega pouka ne obiskujejo redno, temveč ga obiščejo pred testom ali pa pred ustnim spraševanjem (*I2E100: »Pa tako, po navadi pred testom ali pa takrat, ko vem, da bom vprašana, ne rabim vedno tega.«*). Kljub poudarjanju tega, da imajo z učitelji dober odnos, se vedno najdejo možnosti za izboljšavo. Še vedno je pri učencih Romih prisoten strah, ko morajo prositi za pomoč pri razumevanju snovi (*I6E76: »Tako bi si jih upala prositi za pomoč in ne bi samo sedela in čakala, če me bodo oni vprašali, ker me tako nikoli ne.«*) in občutek, da sami ne dobijo dovolj možnosti za izboljšanje in zviševanje ocen (*I1E80: »Načeloma nič. Mogoče edino to, da bi tudi jaz pa E dobili možnost za popravljanje ocen tako kot sošolci.«*). Učenci Romi so spregovorili o tem, da jih učitelji ne spodbujajo k delu za šolo in da bi si želeli, da bi tudi njih tako motivirali kot njihove sošolce Nerome (*I5E54: »Ja, mogoče, da bi tudi mene kdaj tako spodbujali, kakor spodbujajo druge sošolce.«*). Kot edine spodbudne besede, ki jih dobijo, so izpostavili, da jim učitelji govorijo, da se naj bolj potrudijo (*I2E45: »Takrat mi je učiteljica povedala, da bi se lahko bolj potrudila.«*). Še posebej dekleta so med intervjuji povedala, da učitelji sošolke spodbujajo bolj kot pa njih in da jim govorijo, naj se bolj potrudijo (*I5E41: »Pa je učiteljica bolj mojo sošolko tolažila oz. ji govorila, da se lahko bolj potrudi.«*). Fantje so po drugi strani povedali, da razlik med njimi in učenci Neromi ne zaznajo (*I3E33: »Zdi se mi, da nikogar ne spodbujajo, tako posebej.«*). Še posebej dekleta so poudarjala, da bi si s strani učitelja želele slišati kakšno spodbudno besedo več (*I5E56: »Mislim, da bi mi bilo to lepo slišati od njih ja.«*).

4.2.2 Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja

Pri negativnem odnosu s strani učitelja so učenci Romi omenili, da stisk in težav, s katerimi se srečajo pri posameznem učitelju, na omenjajo nikomur (*I4E62: »Sedaj nimamo več tega, nismo več nikoli omenili.«*). Kot negativno sliko o učiteljih so povedali, da njim učitelji ne verjamejo.

Prepričani so, da jim ne verjamejo zaradi svojega romskega porekla (*I1E62: »Ena učiteljica mi je rekla tako, da ona ve, da jaz ne hodim s krožku in da si naj ne izmišljujem in ko sem ji rekla, da naj preveri, da pač res hodim, ni hotela.«*). Izpostavili so tudi, da jih učitelji ne spodbujajo k zviševanju ocen (*I1E74: »Ja, pač so kar tako, da sem sama zadovoljna s tem, da sem pisala dva.«*) ter jim dajejo občutek, da so drugi učenci boljši od njih (*I1E74: »Ja, pač so kar tako, da sem sama zadovoljna s tem, da sem pisala dva.«*). Za negativen odnos so učenci Romi izpostavili, da sami jim učitelji ne verjamejo in tako iščejo načine, da bi njim dokazali, da se niso učili (*I6E59: »Ne, pač če bi mi hoteli pomagati, bi mi pomagali in se pa ne norčevali potem iz tega, kar jaz povem, kot da verjamejo, da se nisem učila pa samo iščejo neko potrditev, da se nisem.«*) ter to, da imajo pri njih občutek, da jim učitelji nočejo pomagati pri doseganju boljših ocen, temveč stremijo k temu, da bodo imeli dvojke (*I4E50: »Ampak mi ne, prej mi bodo zanalašč dali ena, kakor pa pozitivno.«*). Učenci so spregovorili o občutku nemoči in prepričanju o tem, da tudi če spregovorijo ne bodo ničesar dosegli ter da so se sprijaznili s tem, da imajo slabše ocene.

4.2.3 Zaupanje stisk učitelju

Velikokrat so učenci Romi povedali, da se v šoli ne počutijo dobro. To so povezali s tem, kakšen odnos imajo učitelji do njih. Največkrat so ga opisali kot negativnega (*I1E13: »Pa tudi odnos učiteljice mi ni všeč, tako do mene.«*) in so to opisali z besedami, da z njihove strani prejemajo takšne občutke. Učenec je izpostavil tudi, da je do sedaj z učiteljem imel dober odnos, a se je le ta s tem šolskim letom spremenil (*I6E17: »Ne vem, kaj se je letos zgodilo z njim.«*). Med intervjuji se je izkazalo, da učenci Romi v šoli čutijo razne stiske, ki vplivajo na njihovo doživljanje šole. Že samo s tem, da bi učenci Romi o njih spregovorili, bi to lahko izboljšajo njihovo počutje, vendar tega sami nikoli ne storijo (*I1E108: »Ne, delamo samo tisto, kar se tiče šole.«*).

4.3 Družba v šoli in v domačem okolju

4.3.1 Preživljanje odmora

Za čas v odmoru so učenci Romi povedali, da so na telefonu ali pa se pogovarjajo in da med njim ne počnejo nič posebnega (*I5E36: »Pa nič posebnega, mi se pogovarjamo v razredu ali pa smo na telefonu.«*). En sogovornik je izpostavil, da odmore preživlja sam in na WC-ju počaka da se ura ponovno začne in gre potem nazaj v razred (*I4E6: »Med odmori grem na WC in ko zvoni spet grem nazaj v razred.«*). Pri spraševanju o preživljanju odmora je bilo zaznati, da ga učenci Romi preživljajo skupaj in se ne družijo z učenci Neromi (*I1E38: »Midve z E sva bolj zase pa sva tako na telefonu med odmori ali kaj takega.«*).

4.3.2 Družba izven šole

Zanimalo me je, ali se učenci Romi s svojimi sošolci družijo izven šole. Povedali so, da se doma družijo z vrstniki iz njihove vasi in da se ne družijo s sošolci (*I1E40: »Doma pa imava z E tudi svojo družbo.«*). Nekateri sogovorniki so povedali, da se družijo s starejšimi in ne toliko s svojimi vrstniki (*I4E27: »Jaz se družim samo s starejšimi.«*) ter da so stkali prijateljski vezi na treningih (*I5E35: »Mislim, ko nisem v šoli se družim bolj s prijatelji z vasi pa s treninga.«*). Ena sogovornica je omenila, da se doma druži s svojo sošolko, ki pa je prav tako romskega porekla in se tako ne druži z vrstniki iz vasi (*I2E31: »Pač z iste vasi sva pa imava tudi tam isto družbo, večinoma se družim z njo.«*). S svojimi sošolci se učenci Romi ne družijo izven šole, samo ena učenka Rominja je povedala, da se z dvema sošolkama, ki nista romskega porekla, druži tudi izven šole (*I6E32: »Smo doma pet minut narazen, tako da se tudi po pouku družimo.«*). Kot primer druženja izven šole je učenka Rominja izpostavila izlet na podružnično šolo (*I1E44: »Smo pa enkrat imeli nekaj v Gederovcih in tam smo potem si vse skupaj naročile pico in smo šle v trgovino.«*). Izpostavljeno je bilo druženje preko socialnih omrežij (*I3E59:»Drugače imamo skupino na snapchatu.«*) in druženje ob koncu šolskega leta. Skozi celoten pogovor pa je prevladovalo mišljenje, da se učenci Romi ne družijo s sošolci, ki niso romskega porekla in da druženje poteka samo ob posebnih dogodkih, ki se zgodijo samo enkrat na leto, npr. ob koncu šolskega leta.

4.3.3 Prosti čas

Preživljanje prostega časa se je v pogovorih navezovalo na treninge, ki jih učenci Romi obiskujejo. Tako je bil izpostavljen nogomet in borilni šport (*I3E57: »Pa uredi je, všeč mi je, ker se lahko sprostim pa tako.«*).

4.3.4 Pot v šolo

Učenci Romi v šolo prihajajo z avtobusom (*I6E6: »Z avtobusom, vedno grem tako.«*). Tisti, ki se družijo v domačem okolju, prihajajo v šolo skupaj z avtobusom. Ena od intervjuvank je povedala, da jo v šolo vozijo starši, če pa nimajo časa, gre z avtobusom (*I1E6: »Jaz hodim z avtobusom, ko ate dela dopoldan; ko pa dela popoldan, me on pripelje.«*). Avtobus je glavno prevozno sredstvo pri učencih Romih. Izpostavljena je bila tudi želja po kasnejšem začetku pouka.

4.3.5 Pozitiven odnos sošolcev

Opazila sem, da se je pozitiven odnos Neromov do sošolcev Romov začel razvijati v kasnejšem obdobju šolanja, nekje v 7. razredu osnovne šole ali kasneje. Šele kasneje so se začeli družiti

kot razred. Ko so bili mlajši, je prevladovalo, da so se učenci Romi družili sami (*I1E19: »Ne, ni bilo tako vedno. Je bilo, da sva se prej družili z E bolj sami, drugi se niso hoteli z nama.«*) ali pa s fanti (*I3E48: »Niti ne, smo bilj skupaj fantje pa potem so bolj skupaj dekleta.«*), ki niso delali razlik v tem, kakšnega porekla je kdo. V višjih razredih so razlike med učenci postale manjše in je postalo opazno druženje med vsemi sošolci (*I6E30: »Z dvema sošolkama, z njima tudi sedim skupaj v razredu.«*), ki je pri mlajših učencih še vedno opaženo kot problem, tudi pri raznih igrah, ki se jih učenci igrajo med odmori (*I2E22: »Pa po navadi ne, se bolj one same igrajo.«*). Seveda je, ne glede na to, ali je oseba romskega porekla ali ne, opazno razlikovanje med spoloma v iskanju družbe. To je opazno še posebej pri fantih (*I3E46: »Tako, itak se najbolj družim s fanti, z dekleti niti ne.«*). V pogovorih se je 7. razred pokazal kot nekakšna prelomna točka, ko se je spremenil odnos med učenci Romi in Neromi (*I6E41 »Pa tako, od 7. razreda naprej, od takrat se bolje razumemo pa tako.«*), če so pred 7. razredom imele učenke, ki niso Rominje do učenk Rominj nekakšen stereotipen odnos, se je le-ta v 7. razredu začel izboljševati (*I1E27:»Pa ja, tako ker itak smo starejše, pa so verjetno same ugotovile, da nisva takšni.«*) in se tako vsi v razredu sedaj dobro razumejo. Učenka Rominja je izpostavila, da se je odnos v zadnjih letih šolanja tako izboljšal, da si je med sošolkami našla tudi prijateljice (*I5E30: »Pač tako, vsi se pogovarjamo pa tudi dobre prijateljice imam v šoli.«*). Starost se je pokazala kot pozitivna. Starejši smo, bolj gledamo na svet s svojimi očmi in se oblikuje tudi pomoč pri učenju in delanju domačih nalog (*I6E144: »Vprašam sošolke, če mi povejo.«*).

4.3.6 Negativen odnos sošolcev

Do 7. razreda osnovne šole je opazen negativen odnos do učencev Romov s strani sošolcev, ki niso romskega porekla. S strani deklet je negativen odnos bolj opazen, kot pri fantih, pri katerih le-tega ni bilo opaziti (*I1E20: »Ker ena sošolka mi je prej, ko smo bili še mlajši povedala, da smrdim, ker se ne tuširam.«*). Prav tako je bilo opazno, da se dekleta ne družijo med seboj kot fantje (*I2E23:»Pa saj se lahko, ampak naju nikoli ne povabijo.«*). Intervjuvanke so povedale, da so se lahko družile s fanti že takrat, ko se dekleta z njimi niso hotela (*I5E28: »Bi se lahko družila s kakšno punco in ne samo s fanti.«*). Menim, da fantje ne delajo razlik med tem, ali je oseba romskega etničnega porekla, ali ne. Dekleta so pri tem izrazila osamljenost in neprijetno počutje, saj so bile same (*I5E23: »Ni mi bilo lepo, saj sem bila sama.«*). Neprijetno počutje lahko povežem z norčevanjem, ki so ga doživljale v času šolanja (*I1E22: »Prej so se bilj norčevali kot sedaj.«*) in poudarek, da se bodo iz njih vedno norčevali (*I6E93: »Ja, vedno so se pa vedno se bodo.«*), le da se norčevanje sedaj zmanjšalo. To, da norčevanje še vedno obstaja, nam lepo pokaže primer, ko se učenka Rominja ni mogla spomniti slovenske besede in je

uporabila romsko in je zaradi tega doživela zbadanje s strani sošolcev (*I6E96: »Ker pač mi doma pravimo babici baba in se samo naenkrat začnejo norčevati iz mene.«*). V nekaterih primerih se je zbadanje z verbalnega preneslo tudi na fizični nivo (*I6E149: »Ja tako, ko so me še hecali, ko sem bila mlajša, ker sem Rominja, mi je en sošolec buciko potisnil v ramo pa prav piknil me je z njo.«*) in na norčevanje iz samega izgleda in stila oblačenja (*I6E158: »Ja, pač ko smo bili mlajši, so se sošolci nočevali iz mene, kako se to oblačim, da nisem nosila tako znamk pa tako.«*). V pogovorih je bilo mogoče zaslediti tudi občutke nemoči glede tega, da imajo učenci že na začetku negativne predstave o učencih Romih. Skozi pogovore se pokaže, da so učenci Romi iznajdljivi in prilagodljivi, saj so si ustvarili boljše okolje v šoli, kakršno so vedeli in znali (*I1E30: »Ampak, sedaj ko sva večji pa je tako, da naju niti ne moti več, ker itak sva po moje bili navajeni, pa tudi sedaj nama je tako, da si narediva pač tako, da nama je kul.«*) ter da so se na podlagi druženja v razredu oblikovale skupine in s tem posledično sedežni red (*I2E18: »Ne, saj veš, tako kot v razredu sedimo tako se družimo bolj.«*). V višji razredih je postalo značilno, da se fantje družijo med seboj in dekleta med seboj, ne glede na etnično pripadnost (*I6E40: »Sedaj pa je tako, da se dekleta družimo med seboj in fantje med seboj.«*). Po pripovedovanju intervjuvanke je opaziti, da se učenci Romi zavedajo dejstva, da so Romi in so zato drugačni ter bi si zaradi boljše izkušnje obiskovanja šole želeli imeti več sošolcev Romov (*I5E25: »Zato pa … na primer tvoja generacija … vi ste imeli več Romov v razredu, to je moralo biti boljše.«*).

4.4 Romski pomočnik

4.4.1 Pomoč s strani romskega pomočnika

Učenci Romi na šoli vedo, da imajo možnost dodatne pomoči pri delu za šolo, za utrjevanje snovi in pomoč pri razlagi le-te s strani romskega pomočnika. Ko smo se pogovarjali o tem, ali se nanj obrnejo po pomoč, sem prejela samo negativne odgovore (*I2E95: »Drugače ne hodim tja.«*), da se k njemu po pomoč ne obračajo, ali pa so izpostavili, da se po pomoč k njemu že dolgo časa niso obrnili (*I5E88: »Ja, ampak ne vem, kdaj sem nazadnje imela kaj z njim.«*). Nekateri učenci Romi so povedali, da so se k njemu obrnili po pomoč, vendar le-tega ne počnejo več, saj so mnenja, da se preko njega ne naučijo nič novega (*I1E100: »Potem sva nehali hoditi zaradi tega, ker pač itak se nisva naučili nič novega.«*). Učenci, ki so učne ure pri romskem pomočniku obiskovali, so povedali, da večinoma ponavljajo in utrjujejo snov, ali pa delajo domačo nalogo (*I3E118: »Po navadi delamo snov z ure, pač ponavljamo.«; I3E119: »Lahko pa povemo, da hočemo narediti nalogo pa jo tudi naredimo.«*).

4.4.2 Romski pomočnik ne nudi pomoči

Med izvajanjem intervjujev se je zgodilo tudi to, da učenec Rom ni vedel, da imajo na šoli romskega pomočnika. To pomeni, da se k njemu ni obračal po podporo in pomoč (*I4E96: »Ne, niti vedel nisem, da ga imamo.«*).

4.5 Jezik

4.5.1 Nemški jezik

4.5.1.1 Nemški jezik

Učenci Romi so med pogovori izpostavili, da jim romščina ne povzroča težav. En intervjuvanec je izpostavili, da je bil rojen v Avstriji in zato dobro govori nemško. Tako sam namesto romščine bolj obvlada nemški jezik (*I3E41: »Ne, itak sem živel v Avstriji so petega leta, tako da mi nemščina ni problem.«*). Dobro znanje nemščine je pri učencih Romih želja, da bodo srednjo šolo obiskovali v Avstriji (*I6E83: »Mislim, da ja, ker nemščina mi ni povzroča tako težav ali kaj takšnega.«*).

4.5.2 Romski jezik

4.5.2.1 Težave v povezavi z jezikom

Učenci Romi so povedali, da jim poznavanje romskega jezika ne predstavlja nobene težave in so izpostavili, da tudi s slovenskim jezikom nimajo težav, saj imajo pri predmetu pozitivne ocene (*I3E70: »Pa niti ne, v šoli jo mam pozitivno tako da ne.«*). Povedali pa so, da imajo več težav s prekmurščino, saj ne vedo, katera beseda je prekmurska in katera slovenska ter da se pravilne slovenske besede velikokrat ne spomnijo (*I1E94: »Jaz pa se vmes ne morem spomniti slovenske besede, pa potem kar prekmursko napišem.«*). Kot največjo težavo so to izpostavili pri slovenščini, saj tam ne smejo uporabljati narečnih besed (*I6E92: »Še posebej pri slovenščini, kjer pač moraš pisati slovensko.«*).

4.5.2.2 Znanje romskega jezika

Učenci Romi so pri znanju romskega jezika podali različne odgovore. Nekateri so povedali, da romskega jezika ne poznajo (*I5E77: »Ampak je pa tako veliko vrstnikov, ki ne vedno nič romsko več.«*) oz. da poznajo samo osnovne besede (*I1E92: »Ne vem vseh besed, poznam jih malo.«*), drugi pa so povedali, da vedno govorijo romski jezik. Izpostavili so, da romski jezik tekoče govorijo samo še starejši v vasi, ko se pogovarjajo med seboj (*I2E89: »Ja, pač tisti starejši, ki tako govorijo, oni po navadi se samo med seboj tako pogovarjajo.«*), če jih kaj med pogovorom vprašajo v romskem jeziku, pa na vprašanje odgovorijo v slovenskem jeziku. Ena od sogovornic je izpostavila, da danes poznamo mešane družine. To pomeni, da en od partnerjev

ni Rom in tako posledično ta ne pozna romskega jezika, zato se pogovarjajo samo v slovenskem jeziku (*I5E80: »Ker eden od njiju ne ve pol tega jezika.«*). Tako, kakor se je nakazalo, se doma ne pogovarjajo v romskem jeziku, ampak v prekmurskem narečju (*I1E88:»Ja, doma govorimo prekmursko.«*). Navezali so se na to, da danes ni več nič, kakor je bilo nekdaj, ko so doma govorili samo romsko (*I4E87: »Ne, to več ni tako, kot je bilo nekdaj, da bi vsi govorili samo romsko.«*). Izpostavili so, da kljub temu, da sami ne znajo govoriti romsko, jezik razumejo in da če jih kdo kaj vpraša v romskem jeziku, vprašanje razumejo, vendar nanj odgovorijo v slovenskem jeziku (*I6E87: »Pač, pri nas doma samo starejši govorijo romsko, mi mlajši pa ne, ampak, če meni na primer pove kdo kaj po romsko, ga bom jaz razumela.«*). Učenka Rominja je izpostavila tudi, da se otroci, ki živijo v mešanih družinah, romskega jezika ne naučijo, ker sami niso v stiku z njim (*I5E81: »Mislim, da se zaradi tega tudi otroci pol ne naučijo več tega jezika.«*) in se tako romski jezik izgublja.

4.5.2.3 Neznanje romskega jezika

Učenec Rom, ki ne pozna romskega jezika, je povedal, da bi si sam želel poznati romski jezik, ampak ni pa znanje romskega jezika nekaj, kar bi potreboval (*I2E91: »Pa ja, vmes bi si ja, ampak, ni pa to nekaj, kar bi potrebovala ali nekaj.«*). Pojavila se je tudi želja po znanju romskega jezika. Sogovornik je izpostavil, da se druži s fanti, ki pa romski jezik poznajo in se je sam, zaradi želje po vklopitvi v družbo, začel učiti romskega jezika (*I4E90: »Dolgo nisem vedel, dokler nisem prišel v to družbo, v kateri sem sedaj.«*).

4.6 Delo za šolo

4.6.1 Domača naloga

Domačo nalogo učenci Romi dojemajo kot nepomembno in je zato ne delajo. Čeravno bi bilo domače naloge manj, kot je imajo sedaj, je še vedno ne bi naredili (*I1E119: »Ne, mislim da je ne bi.«*). Največ domače naloge imajo pri matematiki in za le-ta predmet so naloge tudi najtežje (*I6E136: »Pri matematiki, tam so tudi težke ampak tisto tudi prepišem, če imamo.«*) pri drugih predmetih pa domačih nalogov skorajda nimajo (*I3E111: »Pri drugih predmetih večinoma nimamo nikoli.«*). Moč je opaziti, da imajo učenci Romi domačo nalogo pogosto narejeno, vendar le-to vedno prepišejo. Ali je prepišejo doma, v ta namen uporabljajo socialna omrežja (*I3E114: »Če pa kak sošolec naredi nalogo doma, nam jo pošlje v skupino na snapchatu pa jo takrat doma prepišem.«*), ali pa jo prepišejo v šoli pred začetkom predmeta, pri katerem so imeli domačo nalogo (*I1E118: »Če jo pa hočem imeti narejeno, če bo učitelj preverjal ali jo imamo, jo bom pred poukom prepisala.«*). Izpostavijo tiste učence, ki nalogo vedno naredijo ter jih prosijo za to, da nalogo prepišejo od njih (*I6E133: »Ja, mi imamo na primer tiste v*

razredu, ki nalogo vedno naredijo.«). Razlog, zakaj sami ne delajo domače naloge, je, da se jim domače naloge preprosto ne da narediti (*I1E122: »Skoraj nikoli ne, meni se to ne da.«*) in to se poveže z izgovorom, da imajo domače naloge preprosto preveč (*I2E126: »Pa tudi delati se mi je ne da in mislim, da tudi to vpliva na to, da se mi zdi, da je imamo preveč.«*). Kljub temu, da svoje naloge ne naredijo, temveč jo prepišejo, se še vedno zgodi, da nimajo vedno narejene naloge. Intervjuvanec pove, da je nalogo naredil doma, a mu učitelj ni verjel (*I4E130: »Se je pa že zgodilo pri geografiji, da smo imeli domačo nalogo, pa sem jo res naredil in mi učitelj ni verjel, da sem jo naredil jaz.«*).

4.6.2 Ocene

Učenci Romi vedo, da se za dobre ocene morajo učiti, vendar se jim le-to pogosto ne da. Pomanjkanja motivacije ne povezujejo z obsegom snovi, temveč je razlog v tem, da se njim to »ne da« (*I3E18: »Ja, učiti se, ker so datumi pa saj snovi ni preveč, ampak doma se moraš učiti in to se meni ne da glih.«*). Zaznati je bilo moč prikrivanje ocen in čakanja na to, da se oceno popravijo in šele po tem o oceni obvestijo starše (*I6E71: »Pač, jaz doma ne povem za vsako oceno, ki jo dobim.«*) pri tem je mogoče opaziti strah pred slabo oceno in tem, kako bodo nanjo reagirali starši in zato sporočijo samo popravljeno oceno. To še posebej velja, če dobijo v šoli negativno oceno (*I6E72: »Jaz doma samo tako, če na primer dobim kakšno enko, doma ne povem, da sem jo dobila ampak se prvo zmenim z učiteljem, jo popravim pa potem povem doma samo tisto oceno, ki sem jo dobila na popravljanju.«*). Kdaj se bodo učili, je pogosto povezano z dnevom v tednu. Petki in vikend so rezervirani za druge stvari (*I4E107: »Danes je pa petek, danes se pa nihče ne uči.«*). Pri popravljanju ocen imajo učenci Romi občutek zavezanih rok. Učitelja ne upajo vprašati, ali lahko oceno popravljajo preden on sam določi datum, saj so mnenja, da jim je ne bo pustil popravljati. Kaže se občutek vdanosti v usodo z upanjem, da bo učitelj sam predlagal drug datum (*I3E22: »Ja, ampak če je učitelj tako rekel, bom pač takrat popravljal.«*). Med učenci Romi ni ambicij za doseganje čim višjih ocen, prevladuje želja po izdelavi razreda (*I2E42: »Pa saj meni je vseeno za to, kakšne ocene imam.«*) in upanje, da jim bodo učitelji podarili zadostno oceno (*I4E49: »Jaz bi bil srečen, če bi mi to dali.«*). Učenci Romi raje pišejo pisne teste kot so vprašani za oceno (*I6E55: »Zato ful raje pišem teste, kot pa da sem vprašana.«*). To povežejo s tremo, ko ustno odgovarjajo. Ko dobijo slabo oceno, so nad to oceno razočarani še posebej, če so se doma učili ali so imeli pred pisanjem dober občutek (*I2E44: »Tam sem mislila na testu, da mi je šlo dober, a sem potem dobila dva.«*). Glede ustnega spraševanja imajo učenci Romi še posebej slabe občutke. Menijo, da dobijo manj podvprašanj, kakor sošolci Neromi in zato slabšo oceno (*I6E65: »Pa tudi več podvprašanj jim*

pa da pa tako. Takšen občutek mam jaz.«). Prav tako so mnenja, da pokažejo enako mero znanja, kakor sošolci Neromi, a dobijo za isto znanje slabšo oceno (*I1E58: »Pa je ona dobila boljšo oceno kot jaz.«*). Pri zviševanju ocen se pojavljajo občutki o tem, da ne dobijo učenci Romi toliko možnosti kakor njihovi sošolci Neromi. Intervjuvanka izpostavi, da sama ni dobila možnosti za popravljanje ocene, medtem ko so drugi dobili (*I1E53: »Ni mi bilo čisto jasno, zakaj so vsi lahko popravljali, jaz pa ne. No, pa ne.«*). So mnenja, da prejemajo s strani učitelja manj spodbud za doseganja višjih ocen, kot jih prejemajo njihovi sošolci (*I5E39: »Mogoče za višje ocene bolj spodbujajo moje sošolce kot pa mene.«*).

4.6.3 Ponavljanje razreda

Med intervjuvanci je en učenec Rom ponavljal 8. razred. Razlog za ponavljanje razreda je bila negativna ocena pri kemiji in biologiji. Do obeh predmetov je učenec Rom imel odklonilen odnos (*I4E9: »Biologija pa kemija, pa kdo to rabi.«*). Zaradi ponavljanja razreda učenec premišljuje o prepisu na drugo šolo, od tega pa ga odvrača njegova mama. Prepričan je, da bi mu bilo na Ljudski šoli lažje, saj je obseg snovi manjši, dokončana šola pa mu omogoča vpis na katero koli srednjo šolo (*I4E66: »Da ne smem, pa da moram tukaj ostati, ampak oni ne vedo, da bi meni bilo tam bolj lažje, da bi šolo lažje naredil pa itak bi se lahko kamor koli vpisal.«*). Mnenje je oblikoval na podlagi izkušenj njegovega očeta.

4.6.4 Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog

Pri domačih nalogah učencem Romom najpogosteje pomagajo starejši bratje in sestre, pri čemer sestra pomaga pogosteje kot brat (*I2E128: »Ali sestra ali pa brat, bolj pogosto mi pomaga sestra kot pa brat.«*). Za pomoč pri učenju se lahko učenci Romi obrnejo tudi na sošolce in prijatelje v razredu (*I1E124: »Ne, če kdo mi pomaga kakšna sošolka ali pa prijateljica.«*). Starši pri učenje ne pomagajo toliko kot brat, sestra ali sošolke, saj hodijo v službo in so po njej utrujeni (*I2E129: »Ne, oni nimajo časa, oba delata popoldan pa sta itak zvečer preveč utrujena, da bi mi pomagala.«*). K staršem se ne obračajo po pomoč tudi zaradi pritiska, ki ga občutijo, ko se z njimi učijo (*I1E131: »Drugače sem pod pritiskom, ker imam občutek, da mi cel čas gledajo skozi prste pa tako.«*). Kot dodatna pomoč pri učenje se je pogosto pojavljal dopolnilni pouk, ki ga učenci Romi obiskujejo redno ali pa samo pred testom in ustnim spraševanjem. Najpogosteje obiskujejo dopolnilni pouk pri matematiki. K dopolnilnemu pouku gredo, ker delo tam poteka počasneje. Kot prednost izpostavijo, da delo poteka v manjših skupinah in se zato upajo oglasiti, če snovi ne razumejo (*I2E131: »Pa tako, da nas je malo pa da si upam učiteljico vprašati, da še enkrat pove, no ponovi kar je povedala.«*). Prednost vidijo v tem, da jih je manj ker pride vsak na vrsto s svojim vprašanjem

(*I5E93: »Pa tudi manj nas je tam in bolj nekako pride vsak na vrsto, da učiteljica vsakemu posebej pove, kaj ga zanima.«*), saj dopolnilni pouk v obiskujejo od trije do pet učencev. Na urniku ga imajo enkrat na teden po eno uro. Nekateri pouk obiskujejo zaradi načina razlage profesorice in so mnenja da od dopolnilnega pouka več odnesejo. Učenec Rom je izpostavil, da dopolnilni pouk obiskuje, ker se mu zato doma ni potrebno toliko učiti oziroma se mu doma sploh ni treba učiti (*I4E136: »Ja, tako, da mi bo lažje in se ne bom rabil učiti doma.«*). Pomembno se mi zdi izpostaviti, da nekateri učitelji želijo pomagati učencem Romom tudi izven obveznih ur in s tem pokažejo, da jim je mar za njih (*I6E139: »Jap, ker delamo bolj počasi pa tako pa sedaj sem si našla še eno učiteljico na šoli, ki je rekla, da mi bo pomagala pri učenju, pač tako če mi kakšna snov ne bo šla.«*). Nekateri učenci Romi dopolnilni pouk razumejo kot izhod v sili (*I4E137: »Ja, bolj mislim, da samo takrat, ko bom res potreboval.«*) na primer pred testom medtem, ko drugi nanj redno hodijo (*I1E107: »Ja, vsak teden imamo eno uro. Pa hodim redno, ja.«*). Dopolnilni pouk ni namenjen delanju domačih nalog temveč snovi, ki so je jemali pri pouku (*I1E103: »Pa delamo tako tisto, kar smo delali pri pouku.«*). Glavni razlog za obiskovanje dopolnilnega pouka je ponavljanje in utrjevanje snovi, ki so se jih učili pri pouku in učencem Romom predstavlja težavo (*I4E98: »Ker so mi tako nekatere snovi težke in jih ne razumem.«*).

4.7 Družina

4.7.1 Sorojenci

4.7.1.1 Brat/sestra obiskuje isto šolo

Opaziti je bilo mogoče, da učitelji zamenjujejo imena učencev Romov z njihovimi brati ali sestrami. Primer: Če imaš starejšo sestro, je pogosto, da te učitelji pokličejo z njenim imenom (*I2E106: »Velikokrat me zamenjajo za sestro.«*). Ker smo si ljudje različni, so različna tudi naša dejanja. Nekateri so izpostavili, da jim je vseeno (*I2E109: »Ampak pač mi je vseeno, če zamenjajo pač zamenjajo.«*), če jih zamenjajo za sorojenca, drugi pa so temu dali večji pomen. Nekateri učitelji učencev ne kličejo po imenu, ampak samo po priimku. Izkazalo se je, da učencem Romom to ni všeč, saj jih tako izenačijo s sorojenci in nanje ne gledajo kot na posameznika (*I6E127: »Pač vedno me kličejo samo po priimku, nikoli po imenu, se mi zdi, da tako tudi brata kličejo pa zato mi ni najbolj kul no.«*). Ob zamenjavi imen in klicanjem samo s priimkom imajo učenci Romi negativne občutke. Intervjuvanec je povedal, da v njegovih očeh to pomeni, da mu s takšnim dejanjem da vedeti, da je sorojenec bolj pomemben kot on (*I4E122: »Zato mislim, da ga ima raje kot mene pa mi je to tudi povedala zato.«*). Med intervjuvanci sem imela samo eno edinko (*I1E111: »Meni je to, da sem edinka tako najbolj super stvar na*

svetu.«), vsi ostalo sogovorniki imajo vsaj dva sorojenca. Primerjava med sorojenci največkrat temelji na tem, kako je kateri učenec »priden« v šoli in kateri je manj »problematičen«. Iz tega sledi, da je bil sorojenec bolj ali manj priden (*I2E111: »Pač, največkrat mi povejo, da je bila ona bolj pridna kot sem jaz.«*). Učenci Romi imajo do takšnega odnosa različna čustva. Nekateri se primerjave zdijo smešne (*I3E93: »Jaz ne jemljem tega resno, smešno mi je.«*), drugi pa se ob njih počutijo neprijetno in jim primerjave niso všeč (*I2E113: »Ni mi pa všeč tako, ko naju primerjajo pa potem govorijo cel čas, kako je bila ona bolj pridna kot jaz.«*). Zgornji opisi so značilni za tiste učence Rome, ki imajo starejše brate/sestre in so se učitelji že srečali z njimi. Sogovorniki, ki imajo mlajše brate/sestre o takšnem obnašanju ne poročajo, saj se učitelji še niso srečali z njihovimi brati/sestrami ali pa imajo druge učitelje, kakor so jih imeli oni (*I4E115: »Ja, to pa mislim da ne, ker nimava midva se tako istih učiteljev.«*). Mlajši bratje/sestre doma primerjav nikoli ne omenjajo. Iz tega lahko sklepamo, da učitelji na nižji stopnji izobraževanja učencev med seboj ne primerjajo (*I5E107: »Nikoli mi ni povedala, da bi jo kdaj kdo zamenjal z mano ali pa kaj takšnega.«*). Nekatere primerjave med sorojenci gredo tudi do nivoja, da so njivi bratje/sestre bili bolj pametni (*I4E119: »Pa potem je še povedala tako, da je imela pouk pri mojem bratu in da je on bolj pameten in priden kot jaz.«*), ali pa da so imeli boljše ocene. To obnašanje je popolnoma neprimerno. Moji sogovorniki, ki imajo mlajše brate/sestra na šoli so izpostavili, da jih v šoli sploh ne opazijo (*I4E112: »Pa tako, čisto po resnici ga niti ne opazim.«*). Intervjuvanka je to povezala s situacijo z epidemijo Covid-19, zaradi katere je druženje med razredi prepovedano (*I5E103: »Pa uredi mi je, jo tako poredko vidim, ker sedaj smo itak po razredih vsi pa ne hodimo toliko po šoli kakor smo pred to korono hodili.«*). Pri sorojencih, ki imajo med seboj majhno starostno razliko, je moč opaziti, da se v šoli ne razumejo, doma pa se po drugi strani razumejo zelo dobro (*I6E120: »Pač midva se v šoli sploh ne razumeva, doma pa se razumeva ful dobro, v šoli pa je on starejši pa se tako norčuje iz mene pa tako.«*). Opažam, da se starejši brat/sestra pred mlajšim bratom/sestro dela pomembnega, da bi pred svojimi sošolci izpadel »kul«.

4.7.2 Družina

4.7.2.1 Pomoč s strani družine

Koliko pomoči pri učenju in delanju domače naloge dobijo sogovorniki je odvisno od vsakega posameznika. Nekaterim je lažje, ko se učijo sami, zato za pomoč doma ne prosijo (*I1E130: »Pač, jaz nočem da mi pomagajo, jaz najraje se sama učim pa tako.«*), drugi se na družino obrnejo pri delanju domačih nalog in pri učenju. Kot družinske člane, ki jim pomagajo pri delu, so navedli brate in sestre, starše ter stare starše (*I3E105: »Bolj mi pomagata babica pa dedek,*

če na primer je ati v službi.«). Izpostavili so, da je od same narave dela odvisno, na koga se bodo obrnili. Intervjuvanka pove, da se za matematične naloge večinoma obrne na očeta, medtem ko ji mama pomaga pri izdelovanju plakatov. Ugotavljam, da jim je družina bolj pomagala pri domačih nalogah, ko so bili v nižjih razredih (*I1E125: »Ko sem bila majhna, so mi več pomagali, kakor mi pomagajo zdaj.«*), saj je bila takrat tudi lažja snov. Pomoči pri delanju za šolo ne prejemajo vsak dan (*I2E121: »Ni pa tako, da bi na primer onadva vsak dan delala z mano nalogo.«*), opaziti pa je bilo povezanost družine in njeno željo, da njihovi otroci ne bodo imeli negativnih ocen (*I6E145: »Spomnim se, da sem lani popravljala matematiko pa nisem vedla enega računa. Pa je pol prišla cela družina pa še sosedi, da smo vsi gledali en račun pa študirali, kako ga naj rešimo.«*). Zaznati je mogoče pomoč pri delanju domačih nalog med brati in sestrami (*I3E97: »Si kar pomagava.«*), saj so vsi mnenja, da je šola pomembna za dobro službo, kar jim služi kot dodatna motivacija (*I3E98: »Ja tako, saj oba veva, da je šola pomembna.«*). Medsebojna pomoč ne poteka vsak dan, ampak samo ko je le-ta potrebna, npr. pri predmetih, ki enemu sorojencu ležijo, drugemu pa povzročajo preglavice (*I5E110: »Ampak predvsem pri angleščini, ker mu gre bolje kot pa meni, ker pri ostalih predmetih pa imam jaz boljše ocene, kot jih je imel on.«*). Za sogovornike, ki imajo mlajše sorojence, je značilno, da pomoči pri učenju ne nudijo toliko, saj sami naredijo domačo nalogo v popoldanskem varstvu (t. i. varstvu vozačev ; (*I4E126: »Tudi če ima v šoli kaj naloge, jo naredi potem v popoldanskem varstvu v šoli«*). Prav tako kot pri starših je tudi za starejše brate/sestre značilno, da se bili bolj pripravljeni pomagati pri nalogah, ko so bili sogovorniki mlajši. Z obiskovanjem višjega razreda se pomoč med sorojenci manjša (*I6E142: »Ko sem bila mlajša, mi je pomagal brat, sedaj pa mi samo pove, da se naj sama učim pa to mi je tako okej, najraje se sama učim, da mam nek mir.«*). Starši spodbujajo svoje otroke k delu za šolo, verjamejo (*I5E51: »Ja, mislim, lepo mi je da verjamejo v mene.«*) vanje, jim govorijo, da so sposobni šolo dokončati (*I5E50: »Pač, oni meni cel čas govorijo, da sem sposobna in da lahko naredim šolo.«*) in jim stojijo ob strani ter jih ne silijo, da morajo imeti najboljše ocene (*I2E71: »Ni tako, da bi me posebej kaj silili.«*). Za učence Rome spodbudo in motivacijo predstavljajo njihovi bratje/sestre, ki so osnovno in srednjo šolo uspešno zaključili (*I1E116: »Ja, mi je ja, če oni lahko, lahko tudi jaz.«*).

4.7.2.2 Odnosi v družini

Med učenci Romi in njihovimi starši je oblikovano zavezništvo. Starši se postavijo na stran otroka in otroku verjamejo (*I1E135: »Ate pa vedno stopi na mojo stran, pač on mi potem verjame.«*). To je vidno tudi v primeru, ko se je hčerka doma povedala staršem, da v šoli

doživlja stisko, da se sošolci Neromi norčujejo iz nje. Starši so se postavili na stran otroka in stopili v stik s svetovalno delavko, da bi otrokovo stisko zmanjšali (*I6E151: »No, morala sva iti, ker so moji starši, pač ati, klicali na osnovno šolo jaz nisem upala nič povedati«*). Na drugi strani najdemo odnose v družini, ki učence Rome spodbujajo k temu, da se odselijo od doma. To je moč zaznati tudi v želji, da obiskujejo srednjo šolo v Mariboru in ne v Murski Soboti (*I2E80: »Ja, tudi je ja, ampak jaz hočem iti v Maribor, nočem ostati tu.«*). Željo po odhodu od doma je intervjuvanka povezala z željo po miru (*I1E86: »Pa tako, da bi imela malo miru.«*). Želja po odhodu od doma je povezana tudi z obiskovanjem srednje šole v Avstriji in iskanjem zaposlitve v njej, saj je Avstrija znana po višjih plačah (*I3E40: »Nimam namena potem priti nazaj v Sloveniji delat, tam hočem imeti službo.«*) ter s tem, da so se nekateri učenci Romi v Avstriji rodili in so se kasneje preselili v Slovenijo. Ena od intervjuvank je izpostavila, da ima v Avstriji mamo, pri kateri bi rada živela in se bo zato tja preselila po šoli (*I6E115: »Pa rada ju imam in pač ja, ko končam osnovno šolo, bi rada šla k njim gor, pač v šolo pa živet.«*). Intervjuvanka, ki je edinka, je povedala, da ima starejše bratrance, ki jih sama dojema kot svoje brate ter se zaradi tega počuti, kot da ima brata. Nekateri učenci Romi živijo samo z očetom ali samo z materjo, kar pomeni, da so družinska ozadja učencev Romov različna. Bratje in sestre imajo oblikovane pozitivne odnose, ki se kažejo kot vsestranska pomoč.

4.7.2.3 Mnenje družine o šoli

Mnenje bratov ali sester o šoli je, da je šolo potrebno narediti, saj je le-ta podlaga za pridobitev poklicne izobrazbe. Na ta način učenci Romi z njihove strani prejemajo spodbude (*I2E115: »Ja, seveda, tako kot meni. Pač sta se zavedala, da jo morata narediti.«*). Med sorojenci ni opaziti pritiska k učenju in delu za šolo (*I2E119: »Ni pa nikoli tako, da bi me silila, da se naj grem učit ali pa kaj takega.«*), se pa vsi zavedajo, da je šola pomembna. Pri sorojencih, ki skupaj obiskujejo osnovna šolo, je prisotna medsebojna spodbuda za delo za le-to (*I6E125: »Pač midva sva tako, da se spodbujava, nisva pa spet tisto, da bi delala samo za šolo ali pa da bi ne vem, tekmovala za ocene ali kaj takega.«*). Starši poudarjajo, da je šola pomembna (*I6E66: »Ja, pomembna jim je, ja.«*), vendar pa nad sogovorniki ne izvajajo pritiska v smislu, da morajo imeti dobre ocene. Velja prepričanje, da je šolo potrebno narediti (*I1E79: »Pač ja, niso tako da bi jim bile ocene najbolj pomembne, jim pa je pomembno, da naredim šolo, da lahko grem naprej.«*). Pomen uspešnega zaključevanja osnovne šole je pri starših povezan z nadaljnjim izobraževanjem (*I6E67: »Pač, govorijo mi, da jo moram narediti pa tako. Rabim jo zato, da se bom lahko potem naprej vpisala.«*). Samo pri eni sogovornici so bile posebej izpostavljene ocene (*I5E47: »Da se moram učiti, da moram imeti dobre ocene in da moram narediti šolo!«*).

Zaradi šole pa nastopi tudi kreganje, ki je povezano z njo. To se največkrat zgodi v povezavi z ocenami (*I1E133: »Pri nas mama vedno stopi na stran šole, ki ji na primer povem to za ocene.«*). Prepiri so nastopili tudi ob neuspešno zaključenem razredu, ko si bili starši na učenca Roma jezni (*I4E73: »Ja, bili so zelo jezni.«*).

4.7.2.4 Podpora pri delu za šolo

Kljub temu, da ima večina učencev Romov veliko podpore pri učenju in delanju domačih nalog, se vedno najdejo tudi takšni učenci Romi, ki bi podporo potrebovali, a je ne prejmejo. Tukaj je opazno, da so pomoč s strani družine prejemali, ko so bili mlajši. Sedaj, ko pa bi jo potrebovali še bolj, pa je ne prejmejo več toliko (I1E126: *»Čeprav, bi jih zdaj bolj potrebovala, kakor sem jih potrebovala tedaj.«*). To na učence Rome vpliva negativno, saj imajo tako občutek, da starši nimajo časa zanje (*I1E127: »Imam tako občutek, da sedaj nimajo toliko časa zame.«*).

4.7.2.5 Spremembe v romski družini

Kot glavno spremembo, ki se dogaja v romskih družinah, je potrebno izpostaviti mešane družine. To pomeni, da se poročita Rom in pa Nerom (*I5E79 »Tako, da mama ali pa ata nista Roma, da sta pavra in potem tam doma ne govorijo romsko sploh.«*), kar privede do tega, da se doma ne pogovarjajo v romskem jeziku, saj eden od staršev tega jezika ne pozna.

4.8 Šolska svetovalna služba

4.8.1 Pomoč svetovalne službe

Na vprašanje o tem, ali šolsko svetovalno službo poznajo, so učenci Romi odgovorili pritrdilo. Povezali so jo s samim svetovalnim delom ali pa z izbirnim predmetom, ki ga svetovalna delavka na šoli izvaja (*I2E134: »Ja, tista, ki nas ima mediacijo.«*). Glede šolske svetovalne službe sem prejela različne odgovore. Nekateri učenci Romi so povedali, da pri njej še nikoli niso bili (*I1E138: »Ne, pač še nikoli sploh nisem bila pri njej.«*), drugi kot pomoč svetovalne delavke opisujejo razne papirje (*I6E155: »Sedaj bolj ne, samo ko rabim kakšen papir.«*), ki jih z njeno pomočjo lahko pridobijo. Tukaj je mišljeno predvsem potrdilo o šolanju, ki ga morajo starši ponekod priložiti. Med učenci Romi še vedno prevladuje mnenje, da greš k svetovalni delavki za kazen, ko te k njej pošlje učitelj (*I3E123: »Pač, ni me noben učitelj poslal.«*). Takšno mnenje prevladuje pri vseh sogovornikih. Samo ena intervjuvanka je povedala, da se je k svetovalni delavki obrnila po pomoč in je spregovorila o načinu dela s svetovalno delavko (*I6E152: »Pa tako, da je pomembno da se imamo radi, da se ne smemo norčevati drug iz drugega pa da ne smemo se pikati, ker je lahko nevarno pa takšne stvari.«*). Izpostavila je, da ima s svetovalno delavko dobre izkušnje in občutek, da bo z njeno pomočjo rešila vse težave,

ki jo pestijo. Nekateri učenci, ki so povedali, da imajo težave ali s sošolci, ali z učitelji so izpostavili, da ne vidijo smisla za obisk svetovalne delavke iz teh razlogov (*I1E139: »Ne, ne vidim smisla v tem, da bi šla do nje za te stvari.«*). Med pogovori je bilo moč zaznati ponos, če sogovornik že nekaj časa ni obiskal svetovalne delavke. To potrjuje, da je obisk svetovalne službe še vedno dojet kot kazen in ne kot pomoč (*I3E122: »Sedaj že dolgo časa nisem bil.«*).

4.8.2 Obisk svetovalne službe

Učenci Romi so poročali, da so svetovalno delavko obiskali, ker so morali in ne ker bi se sami tega želeli (*I3E125: »Ne ... nikoli, vedno ker sem moral.«*). Učitelje so izpostavili kot tiste osebe, ki so jih poslali k svetovalni delavki najpogosteje z razlogom, da so motili pouk (*I4E142: »Če sem motil pouk, tako so vedno povedale.«*), ali pa pri njem niso sodelovali (*I4E141: »Ja, kakšen učitelj običajno, če pač nisem sodeloval pri pouku ali pa kaj takšnega.«*). Intervjuvanka izpostavi, da je bila, ko je bila mlajša, veliko pri njej. Sama pove, da ni bila dobra (*I6E147: »Ja, ko sem bila mlajša, sem bila veliko pri njej.«*), kar se je med pogovorom izkazalo kot živahnost med poukom.

4.8.3 Spremembe pri delu svetovalne službe

Kot smo si posamezniki različni, imajo tudi učenci Romi od svetovalne delavke različna pričakovanja. Nekateri sogovorniki so povedali, da jim je tako, kakor je sedaj uredi in tako ne vidijo razlogov za spremembe pri delu (*I1E141: »Nič, meni je okej tako, kot je.«*), na drugi strani pa si nekateri sogovorniki ne želijo obiska pri svetovalni delavki samo, ko so naredili kaj narobe, ampak so si zaželeli več pomoči, tudi ko težav nimajo (*I2E139: »Mogoče to, da se k njej ne gre samo ko pač si naredil kaj narobe.«*). Nekateri bi si želeli, da jo lahko obiščejo tudi, ko niso naredili nič narobe. Želijo si več pomoči in sodelovanja, tudi ko težav nimajo v smislu pogovorov in izboljšanja klime v razredu (*I6E159: »Ne vem, mogoče, da bi se z nami pogovorila, kako je najbolj pomembno, da smo si dobri pa da si pomagamo, kaj takšnega mogoče.«*). Pogosteje bi želeli slišati, da k njej ne gredo samo učenci, ki so naredili kaj narobe. Opažam, da smo si kot posamezniki različni, saj bi si nekateri intervjuvanci želeli pogostejših stikov s svetovalno delavko, drugim pa ustreza tako, kot je (*I1E142: »Pa tudi čudno mi je o ne vem kako osebnih stvareh govoriti z neznanci ali pa nekom, ki ga ne poznam dobro.«*). Ugotavljam, da so učenci Romi na splošno z delom svetovalne delavke zadovoljni, saj so se nanjo lahko vedno obrnili po pomoč (*I5E129: »Saj meni je tako okej, pač kakor je. Vedno, ko sem kaj rabila, sem to tudi dobila.«*).

5 RAZPRAVA

V nadaljevanju bom predstavila rezultate, jih povezala s teoretičnimi izhodišči in odgovorila na zastavljena raziskovalna vprašanja.

Raziskovalno vprašanje 1: Kako se v osnovni šoli Tišina počutijo učenci Romi zaradi svoje romske pripadnosti?

Učenje in socialni status učenca sta prepletena (Košir, 2013, str. 12).Raziskave so pokazale, da obstaja povezava med sprejetostjo v razredu in učnimi ocenami ter da so priljubljeni učenci pogosteje bolj uspešni, zavrnjeni pa imajo pogosto učne težave (Peklaj in Pečjak, 2020, str. 227–228). Iz raziskave (Vincek, 2019, str. 21) je razvidno, da učenci na vprašanje o počutju v šoli odgovorijo, da se v le-tej počutijo dobro. Če se naprej pogovarjaš z njimi, ugotoviš, da učenci z lahkoto naštejejo veliko stvari, zaradi katerih se počutijo slabo. Med temi razlogi se največkrat pojavi to, da neradi hodijo v šolo, da pri jih slabo počutje vzbujajo ocenjevanja, veliko število domačih nalog ter občutek, da učitelji delajo razlike med učenci. V diplomskem delu me je zanimalo, ali je učencem Romom pomembna izobrazba, kateri so njihovi ljubši in manj ljubi predmeti ter kako se v šoli počutijo. Izkazalo se je, da izobrazba je pomembna, saj se učenci Romi zavedajo, da morajo uspešno dokončati osnovno šolo, da se lahko vpišejo naprej. Rezultati so pokazali, da jemljejo učenci Romi svoje šolanje kot pomembno. Zavedajo se, da je le-ta pomembna za pridobivanje poklicne izobrazbe in to jim predstavlja motivacijo. Tudi Perko (2018, str. 50) je ugotovila, da učenci Romi jemljejo svoje šolanje kot pomembno in vedo, zakaj jo obiskujejo. Svoje najljubše in najmanj ljube predmete so povezali predvsem z učitelji, ki jih pri posameznem predmetu učijo. Tako se je kot pomemben izkazal odnos, ki se oblikuje s strani učitelja do učenca. En izmed najbolj pomembnih razlogov za najljubši predmet je bil ta, koliko dela morajo vložiti vanj. Učitelji so tiste osebe, ki so se v moji raziskavi pokazali kot zelo pomembni. Učni odnos, ki se vzpostavi med učiteljem in učencem, je zelo pomemben za proces šolanja, saj lahko način komunikacije približa ali oddalji učitelja od učenca (Grobljar, 2012, str. 46–47). Težki predmeti so učencem Romom zanimivi in jih radi obiskujejo prav zaradi načina dela učitelja. Kot pozitivno lahko izpostavim, da so učenci Romi veseli vrnitve v šolske klopi. Šolanje je namreč zaradi epidemije Covid-19 kar 47 tednov potekalo na daljavo (B. G., 2021). Magistrska naloga (Koščak, 2015, str. 34–37) prav tako pokaže, da pri pouku učenci Romi sedijo sami ali pa s svojimi sošolci Romi ter da se ne družijo s svojimi sošolci Neromi. To se lahko poveže z nizko vključenostjo učencev Romov v razredno skupnost. Kolikor se učenci Romi družijo s sošolci Neromi, so ti učenci večinoma učno šibki. Prav tako so učenci Romi s strani svojih učencev veliko krat priča zbadanju in žaljenju s strani sošolcev.

Raziskava je pokazala podobne rezultate, saj so učenci Romi povedali, da se nekateri zaradi svoje romske pripadnosti počutijo slabo; to je značilno predvsem za dekleta. Kot pomemben dejavnik so se pri počutju v šoli pokazali starši učencev Neromov. Intervjuvanka je izpostavila, da so starši tisti, ki oblikujejo predstave svojim otrokom, ki so o Romih veliko krat negativne. Te predstave otroci ponotranjijo in na podlagi le-teh gradijo svoj svet.

Raziskovalno vprašanje 2: Kako učenci Romi doživljajo odnos z učitelji?

Vsak učenec potrebuje varen prostor, ki mu bo zagotavljal večjo sproščenost in s tem večjo učinkovitost. Učitelj mora v ta namen vzpostaviti topel in prijazen odnos (Grobljar, 2012, str. 46). V tem delu me je zanimalo predvsem to, kakšen odnos imajo učenci Romi z učitelji in ali ga sami vidijo kot pozitivnega ali kot negativnega ter svoje stiske zaupajo učitelju. Za dobrega učitelja so učenci Romi zapisali, da imajo pri njem pozitivne ocene ter da so to tisti učitelji, na katere se lahko vedno obrnejo po pomoč. Kot primer dobrega učitelja so se pokazali tudi učitelji, ki pomagajo učencem Romom pri dopolnilnem pouku. Zakon o osnovni šoli (ZOsn) dopolnilni pouk opredeli kot pouk, ki se organizira za vse učence, ki potrebujejo pomoč pri učenju (Zakon o osnovni šoli, 1996). V raziskavi sem ugotovila, da učenci Romi ne potrebujejo kontinuirane pomoči, temveč se potreba po le-tej pokaže pred pisnim ali ustnim ocenjevanjem. Na drugi strani lahko najdemo tudi občutke drugačnosti, ki so se v raziskavi pokazale bolj pri puncah kot pri fantih. Intervjuvanke so povedale, da s strani učiteljev občutijo drugačen odnos do njih, kot do sošolk, ki niso romskega porekla predvsem v tem, da prejemajo manj spodbud za samo delo in zviševanje ocen ter izpostavile, da bi s strani učiteljev želele slišati več spodbudnih besed. Pri intervjuvancih takšnih občutenj ni bilo moč zaznati. V tem delu se mi zdi pomembno izpostaviti sogovornika, ki razred ponavlja in je povedal, da spodbud za delo za šolo ne prejema in je to povezal s tem, da ponavlja razred. Iz tega lahko sklepamo, da se odnos učiteljev spremeni na bolj negativnega, ko učenci ne izdelajo razreda, čeravno bi v tistem trenutku sami učenci potrebovali največ podpore. Kot primer odnosa, ki vsekakor potrebuje izboljšave, lahko navedem, da učenci Romi svojih stisk ne zaupajo učiteljem in se z njimi ne upajo pogovarjati, saj menijo, da ne bodo uslišani. Izjemno pomemben se mi zdi občutek, ki ga imajo učenci Romi je ta, da jim učitelji ne verjamejo. Izkazalo se je namreč, da učitelji učencem ne verjamejo, da v šoli obiskujejo krožke in te občutke učenci Romi povezujejo s svojim romskim poreklom. Pomemben občutek, ki so ga učenci Romi navedli, je ta, da ne prejemajo enake pomoči s strani učiteljev. Tukaj je mogoče opaziti, da učenci Romi ne prejemajo možnosti za zviševanje ocen in iščejo načine, s katerimi bi lahko dokazali, da se učenec Rom ni učil. Zaradi teh občutkov imajo učenci Romi raje pisna ocenjevanja znanja kot pa ustna.

Raziskava, ki so jo izvedle Peček, Čuk in Lesar (2013, str. 77), je razumevanje učencev Romov, da nimajo enakega števila možnosti za zviševanje ocen potrdila. Raziskava je pokazala, da imajo najvišji učni uspeh tisti učenci, ki so jih učitelji prepoznali kot bogate, najnižjega pa imajo učenci Romi in učitelji so prav tako menja, da starši učencev Romov svoje otroke najmanj spodbujajo k delu za šolo ter njihov slabši učni uspeh pojasnjujejo s tem, da jih starši pri delu za šolo ne podpirajo (Peček, Čuk in Lesar, 2013, str. 77).

Raziskovalno vprašanje 3: S kom vzpostavljajo učenci Romi stik?

Zanimalo me je, s kom učenci Romi preživljajo prosti čas, s kom se družijo v odmoru, s kom izven šole in s kom v šoli. Zanimalo me je, kakšen odnos imajo učenci Romi s sošolci Neromi. Tukaj sem ločila med pozitivnim in negativnim odnosom. Pri druženju v času odmora je moč opaziti, da se sošolci med seboj ne družijo. Družijo se tako, kakor sedijo v razredu in to je v večini primerov tako, da sedijo učenci Romi skupaj in učenci Neromi skupaj. S svojimi sošolci se učenci Romi izven šole ne družijo oz. se družijo le redko, enkrat na leto. To lahko povežem z etničnimi predsodki, ki so za Rome še posebej značilni; le-ti slonijo na posplošenih in nepreverjenih informacijah (Allport, 1954/1979 v Golob, 2004, str. 7). Za Rome je značilna temnejša polt, temni lasje in oči. To si fizične lastnosti, ki jih posameznik ne more zakriti in se že zaradi tega drugačni od nas. Romi se že po samem izgledu ločijo od večinskega prebivalstva in zato predstavljajo grožnjo našemu družbenemu redu (Kambič, 2007, str. 37). Fizične lastnosti so v zgodnjem obdobju šolanja zagotovo dejavnik, ki loči učence Rome od Neromov. Intervjuvanka je izpostavila, da imajo sošolci Neromi do učencev Romov negativen odnos zaradi zgodb, ki jih slišijo s strani staršev. Tolčič (v Tancer, 1994, str. 98) poudarja, da imajo v zgodnji fazi našega razvoja vplivi iz zunanjega okolja pomembno vlogo. Navezujem se na intervjuvanko, saj otroci ponotranjijo tisto, kar slišijo s strani staršev. Če so tako v zgodnjem otroštvu slišali veliko negativnega o Romih, je to pokazatelj, da bodo tudi do svojih sošolcev Romov imeli negativen odnos. Sogovornice so izpostavile, da so se odnosi v razredu začeli spreminjati v pozitivno smer v 7. razredu, ko so pridejo v obdobje pubertete, v fazo iskanja identitete. Za to obdobje je značilno uporništvo, ko se pubertetnik upira staršem in svojim vrstnikom (Odraščanje, puberteta, b. d.). Po definiciji iz SSKJ-a je prosti čas tisti čas, s katerim lahko posameznik po opravljenem delu prosto razpolaga (Čas, b. d.). Učenci Romi ta čas zapolnijo s športnimi aktivnostmi. Učenke Rominje so navedle, da se same do sedmega razreda osnovne šole niso družile s svojimi sošolkami Nerominjami, medtem ko učenci Romi razlik niso navajali. Kot negativen odnos je moč izpostaviti revščino, saj je bilo pri učenkah Rominjah moč zaznati norčevanje na podlagi oblačil, ki jih nosijo. Revščina je lahko ena izmed podlag

za diskriminacijo. V teoretičnem delu smo spoznali pojem subkulture revščine in ta pojem nam pomaga razumeti, da imajo učenci Romi nižje aspiracije kakor njihovi sošolci Neromi (Klančišar, 2004, str. 19). Presenetilo me je zavedanje drugačnosti na podlagi svojega romskega porekla ter zavedanje, da bi bila njihova šolska izkušnja boljša, če bi imeli več sošolcev Romov. Druge raziskave so pokazale, da se učenci Romi družijo največ s svojimi sošolci Romi in ne s sošolci Neromi. Ena od njih (Berčon, 2006) najava, da se 68 % učencev Romov druži samo s svojimi vrstniki Romi. Perko (2018, str. 38) v svoji raziskavi ugotovila razlike med Učenci Romi in Neromi na področju socialne samopodobe na področju vrstnikov.

Raziskovano vprašanje 4: Kakšne občutke zbuja s svojim delom pri učencih Romih romski pomočnik?

V teoretičnem delu sem predstavila vlogo romskega pomočnika na osnovni šoli. Romski pomočnik bi moral biti tista oseba, ki za učenca Roma predstavlja povezavo med vzgojno-izobraževalno ustanovo in pa romsko skupnostjo, v kateri učenec Rom živi (Barle Lakota in Gajgar, 2012, str. 10). Romski pomočnik je opisan kot oseba, ki povezuje romsko skupnost in šolo. Je oseba ki skrbi za vsakodnevno prisotnost romske kulture v šoli, vzpostavlja odnos med starši učenca Roma in vodstvom šolo, skrbi za to, da starši prejemajo vse informacije o poteku šolanja njihovega otroka, … (Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji, 2004, str. 34). Romski pomočnik naj bi predstavljal dejavnik uspešne integracije in zagotavljal enake možnosti, saj če je integracija samo fizična, ta ne izenačuje pogojev za uspešnost učencev (Mežič, 2016, str. 11). Sočičeva (2021, str. 55–83) je v svojem magistrskem delu raziskovala pomen romskega pomočnik pri vzgoji in izobraževanju romskih otrok. Ugotovila je, romski pomočnik dobro sodeluje z učenci in starši, prav tako pa so učenci Romi zadovoljni z njegovim delom. Raziskava, ki sem jo izvedla, je pokazala, da romski pomočnik ne izpolnjuje svoje naloge, da z otroki ne sodeluje in da se nanj učenci Romi ne obračajo po pomoč pri delu za šolo, v obliki pomoči pri razlagi snovi. Intervjuvanec je izpostavil, da imajo na šoli romskega pomočnika, h kateremu se lahko obrnejo po pomoč. Delo romskega pomočnika je tisto, ki so mora na izbrani šoli izboljšati, da bodo učenci Romi v bolj enakopravnem položaju s svojimi sošolci Neromi.

Raziskovalno vprašanje 5: Kako se kaže poznavanje romskega jezika pri sledenju pouka?

Romski otroci so že v zgodnih letih prežeti z dvema jezikoma (Bahor, 2020, str. 6). Mežičeva (2016, str. 84) je v svojem magistrskem delu ugotovila, da imajo učenci Romi največ primanjkljajev pri govorjenju v slovenskem jeziku, kar posledično vodi k težavam pri vseh

opismenjevalnih dejavnostih in izpostavi, da je slovenski jezik za učence Rome drugi jezik. Njihov prvi jezik je namreč romski jezik. Projekt Skupaj do znanja je potrdil, da učenci Romi ob vstopu v šolo velikokrat ne obvladajo slovenskega jezika (Bešter, Medvešek in Pirc, 2016, str. 18). Samanta Baranja (Horvat, 2020a) je pravilno ugotovila, da romski jezik počasi izumira. To se je pokazalo tudi v moji raziskavi, v kateri sem ugotovila, da nekateri učenci Romi ne poznajo romskega jezika. Razbrati je moč, da v ospredje stopa nemški jezik, kar je v moji raziskavi mogoče povezati z bližino Avstrije in z dejstvom, da imajo učenci Romi tam sorodnike. Nekateri so v Avstriji živeli, preden so začeli obiskovati osnovno šolo. Romski jezik postaja jezik, ki ga govorijo samo še starejši, v mojem primeru dedki in babice učencev Romov. Menim, da k upadanju romskega jezika pomembno vplivajo tudi mešane družine. To pomeni, da eden od staršev ni Rom, kar vodi v to, da se doma ne pogovarjajo v romskem jeziku. Pomembno je izpostaviti, da imajo učenci Romi pri slovenščini težave, ne glede na to da romskega jezika ne obvladajo, ali pa ga sploh ne govorijo. Težave jim povzroča narečje, prekmurščina, ki se s svojimi značilnostmi močno razlikuje od pravilne slovenščine. Le-ta je namreč od slovenskega knjižnega jezika zelo drugačna in je ena najbolj prepoznanih narečij v Republiki Sloveniji (Tivadar in Panker, 2019, str. 105). Učenci Romi svojih težav pri jeziku niso povezovali z romskim jezikom, temveč z narečjem.

Raziskovalno vprašanje 6: Kdo pomaga učencem Romom pri učenju in delanju domačih nalog?

Pri tem raziskovalnem vprašanju sem se osredotočila na to, ali delajo učenci Romi domače naloge in kdo jim pri tem pomaga, kakšne ocene imajo ter kdo so osebe, ki jim pomagajo pri učenju. Intervjuvanca, ki razred ponavlja, sem vprašala o razlogih za ponavljanje razreda. Prisotno je zavedanje, da se je za dobre ocene potrebno učiti, vendar je na drugi strani prisotno pomanjkanje motivacije za samo učenje. Raziskava (Perko, 2018, str. 40) je pokazala, da obstaja pri učencih Romih statistično slabši odnos do šolanja. V raziskavi, ki sem jo izvedla, je bilo moč opaziti, da učenci Romi nimajo visokih aspiracij za ocene. Pomembno jim je, da osnovnošolko izobraževanje uspešno dokončajo in se vpišejo v srednjo šolo. Zaznati je bilo mogoče tudi strah pred obveščanjem staršev o doseženih ocenah, še posebej če so bile ocene negativne. To je moč opaziti tudi v Gutmann (2019, str. 9–10), ki sem jo izpostavila v teoretičnem delu ter pravi, da so starši do svojih otrok pretirano zaščitniški ter tako poudarjajo pomen šolanja in izobraževanja in ta pretiran pritisk lahko negativno vpliva na otroka in zavira njegov napredek. Ta pritisk lahko učenci Romi začutijo kot oviro za obveščanje staršev o pridobljenih ocenah, saj si doma ne želijo prepirov. Učenci Romi si učitelja ne upajo prositi za

popravljanje ocen, saj so prepričani, da bo sam odgovor negativen. Iz izvedene raziskave je moč razbrati, da so učenci Romi razočarani nad slabo oceno, če so vanjo vložili veliko truda. Največ razlik med učenci Romi in Neromi so intervjuvanci opazili pri ustnem spraševanju, do katerega imajo negativen odnos. Poročali so, da dobijo pri ustnem spraševanju manj podvprašanj ter prejmejo za isto znanje slabšo oceno kot njihovi sošolci Neromi ter da v nekaterih primerih ne dobijo možnosti za zviševanje ocene. Učenci v tretjem triletju šolanja v višji razred napredujejo samo, če vse predmete zaključene s pozitivno oceno in odločitev o ponavljanju razreda sprejme učiteljski zbor (ZOsn, 1996). Ker intervjuvanec ni imel vseh ocen zaključenih pozitivno, ponavlja razred. Ob izkušnji ponavljanja razreda je postalo opazno, da sam učenec premišljuje o prepisu na drugo šolo, saj meni, da bi mu bilo tam lažje. Doma učenci Romi največ pomoči pri delanju domačih nalog prejmejo s strani sorojencev, dedkov in babic. Starši učencem Romov ne pomagajo toliko pri delu za šolo. Tu se lahko povežem z delom Zavirškove idr. (2019, str. 52), ki piše o tem, da ženske, ki ne znajo brati in pisati, ne morejo biti toliko v podporo otrokom ter jim posledično ne morejo predstavljati avtoritete pri doseganju izobrazbe. Kot izjemno pomemben se je pri vseh sogovornikih izkazal dopolnilni pouk in učiteljica, ki ga izvaja. Učenci Romi so poročali, da od njega odnesejo največ znanja. Kot največjo prednost so izpostavili, da učiteljica snov razlaga počasneje, da pouk poteka v manjših skupinah in da se prav zaradi tega upajo izpostaviti in prositi za ponovno razlago snovi. V raziskavi (Štupar, 2017, str. 68) se je pokazalo, da se več kot dve tretjini učencev pri dopolnilnem pouku odnese več znanja, kakor pa pri rednem pouku. V isti raziskavi (Štupar, 2017, str. 68–69) je bilo moč zaslediti podobne odgovore, kakor sem jih pridobila sama o tem, zakaj od dopolnilnega pouka odnesejo več kot od ostalega pouka. Kot razloge so učenci Romi navedli, da učiteljica bolje razloži snov, da jih je pri pouku manj in ima zato vsak učenec z njo več individualnega časa in ker se v manjši skupini lažje izpostavijo. Med pogovori je bilo izpostavljeno, da večina učencev Romov dopolnilnega pouka ne obiskuje redno, temveč samo pred testi in ustnim spraševanjem. So pa tudi učenci, ki dopolnilni pouk obiskujejo redno. Nekaterim sogovornikom je lažje, če stvari za šolo delajo sami in za pomoč zaprosijo, ko jim snov povzroča velike težave. Izpostavila sem dopolnilni pouk, ki za učence Rome predstavlja močno podporo.

Raziskovalno vprašanje 7: Kakšna je povezava med družino in učenci Romi glede na dojemanje šole?

V tem delu raziskave me je zanimalo, kako se učenci Romi počutijo, če njihovi sorojenci obiskujejo isto osnovno šolo. Zanimalo me je, kakšno podpro in pomoč prejemajo s strani

družine, kakšni so odnosi v njej, kakšno mnenje ima družina o šoli in kako učence Rome podpira pri delu za šolo. Intervjuvanka je omenila tudi spremembe, ki se v romski družini dogajajo. Romski starši imajo svojega otroka radi, vendar so jim veliko krat pripisane stereotipne vloge o zanemarjanju otroka (Košak, 2009, str. 37–39). Družina ima pri uspehu učenca Roma pomembno vlogo, saj je le-ta povezan z razmerami v družini in z razmerami v življenjskem okolju (Tancer, 1994, str. 94). Med pogovori je bilo pogosto opazno to, da učitelji učence Rome zamenjujejo z njihovimi brati ali sestrami in jih med seboj tudi primerjajo. Pri učencih Romih to vzbuja negativna čustva. To, da so učenci Romi obravnavani homogeno, je v svoji raziskavi ugotovila tudi Gutmann (2019, str. 11), in sicer je ugotovila, da so učenci Romi v šoli obravnavani kot celota in ne kot posamezniki. Pomeni, da učitelji ne posvečajo toliko pozornosti vsakemu posameznemu učencu Romu in med njimi ne razlikujejo in jih zato posledično zamenjujejo s starejši brati ali sestrami. To na učence Rome, po rezultatih, ki sem jih pridobila vpliva negativno, saj bi si sami želeli biti samostojni posamezniki, ne pa poznani samo kot brat ali sestra nekoga. Za pomoč doma se največkrat obrnejo na brate ali sestre. Izpostavili so, da jim je bila družina bolj v oporo, ko so bili v nižjih razredih osnovne šole. To lahko povežem s tem, da je bila takrat tudi učna snov lažja. Med brati in sestrami je bila pomoč bolj pogosta, ko so bili le-ti mlajši. Kot pozitivno lahko navedem, da si starši želijo, da njihovi otroci uspešno dokončajo osnovno šolo, vendar nad njimi ne izvajajo velikega pritiska pri ocenah. Verjamejo v svoje otroke in to jih spodbuja. Odnosi v družini so dobri. Med starši in otroci je oblikovano zavezništvo. To pomeni, da se starši postavijo na stran otroka in mu s temi dejanji vlivajo samozavest. Želja po domu je prisotna, vendar sama nisem zasledila, da bi izhajala iz odnosov v družini. Prej je povezana s šolanjem in iskanjem boljše službe. Intervjuvancem, ki imajo sorodnike v sosednji državi, to predstavlja motivacijo in jim olajša želje po šolanju in iskanju službe. Tako kot vsepovsod drugje se dogajajo spremembe tudi v romski družini. Intervjuvanka je kot pomembno spremembo izpostavila mešane družine, ko en od partnerjev ni romskega porekla.

Raziskovalno vprašanje 8: Na kakšen način dojemajo učenci Romi šolsko svetovalno službo?

Svetovalna delavka na osnovni šoli dela z vsemi, tako z učenci kot z učitelji in s starši (Vrišnik, 2008, str. 84). Naloga svetovalne delavke je, da se zavestno odloči, da revščina in etnična pripadnost ne bosta faktorja, ki bosta med otroki delala razlike (Nagode (ur), 2008, str. 25). Raziskava, ki sem jo izvedla, je pokazala, da je šolska svetovalna služba še vedno videna kot nekaj, kamor greš samo za kazen, je prostor, kamor te pošlje učitelj. Podobne rezultate je moč zaslediti tudi v magistrski nalogi, v kateri je zapisano, da šolska svetovana služba veliko časa

nameni reševanju vzgojno-disciplinskih težav in reševanju konfliktov med vrstniki (Čižmek, 2021, str. 59). Učenci Romov si sprememb dela šolske svetovalne delavke po večini ne bi želeli. Moč je opaziti pomoč svetovalne delavke predvsem pri urejanju papirjev, kar lahko povežem s papirologijo, ki predstavlja velik del dela svetovalne delavke. Preobremenjenost je zaznati tudi v drugih raziskavah (Čižmek, 2021, idr., …). Učenci Romi ob pogovoru o šolski svetovalni službi niso navedli informiranja o nadaljnjem izobraževanju, izvedbi delavnic, … to je tistega, kar je navedeno kot naloga svetovalne delavke. Učenci Romi, ko imajo problem, ne gredo k svetovalni delavki, saj ne vedo, kako bi sama lahko pomagala. Ugotavljam, da učenci Romi ne poznajo dela svetovalne delavke, iz česar lahko sklepam, da svetovalno delavko vidijo samo kot še eno zaposleno in gredo do nje, ko morajo, ko so tja napoteni. Kljub prevladovanju misli, da učenci Romi ne poznajo dela svetovalne delavke in jo vidijo kot osebo, h kateri gredo, ko naredijo kaj narobe. Najdemo lahko primere, ko so se učenci Romi na svetovalno delavko obrnili in z njeno pomočjo reševali stiske ter jih uspešno rešili. Naloga svetovalne delavke je namreč ta, da zagovarja otrokovo dobro, se zavzema za njegov razvoj in tako pridobiva učenčevo zaupanje. Svetovalna delavka se ne zmore pogovoriti z vsemi učenci, zato je pomembno, da ima posluh za tiste učence, ki imajo različne težave (Dimec, 2010, str. 1). Kljub pozitivnim opisom svetovalne delavke na Osnovni šoli Tišina je še vedno moč opaziti, da obisk pri njej pomeni kazen. Šolska svetovalna služba bi morala postati prostor pomoči, prostor pogovora, ko si ga želiš. Potrebno bo delati na tem, da se svetovalna služba prepozna kot varen prostor, v katerem so vsi vedno dobrodošli.

6 SKLEPI

V nadaljevanju navajam sklepe, katere sem oblikovala na podlagi rezultatov:

- Učenci Romi med poukom ne uporabljajo telefona.
- Pri učencih Romih je opazna želja po uspešnem dokončanju osnovne šole. Pri le-tej jim motivacijo predstavlja vpis na srednjo šolo in s tem pridobitev poklica ter boljša zaposlitev.
- Na osnovno šolo učencu Romi gledajo kot na institucijo, ki jim lahko poda znanje.
- Starši učencev Romov svoje otroke spodbujajo k obiskovanju šole.
- Najljubše predmete učenci Romi povezujejo s stvarmi, ki jih radi počnejo in s tistimi predmeti, pri katerih se jim ni potrebno veliko učiti in pa z učitelji, ki so jim »kul«. Na drugi strani so učenci kot najmanj priljubljene predmete izpostavili tiste, ki jih učijo učitelji, s katerimi se ne razumejo.
- Učenci Romi dobro počutje v šoli povezujejo s sošolci in s tem, da so se po epidemiji Covid-19 spet vrnili nazaj v šolo.
- Pri slabem počutju v šoli so izpostavili svoje romsko poreklo. To poreklo so povezali z odnosom učiteljev in so izpostavili predvsem to, da dobijo manj spodbud za delo, da prejemajo manj motivacije. Pri tem je potrebno izpostaviti, da so nekateri intervjuvanci izpostavili, da s strani učitelja prejemajo enako spodbudo, kakor sošolci, ki niso romskega porekla.
- Dopolnilni pouk nudi učencem Romom veliko podpore pri usvajanju in utrjevanju znanja. Prednost dopolnilnega pouka vidijo v tem, da delo poteka v manjših skupinah, kar jim omogoča več individualnega dela. V manjših skupinah si učenci Romi upajo spregovoriti.
- Učenci Romi menijo, da jim zaradi njihovega romskega porekla učitelji ne verjamejo, da jih ne spodbujajo pri učenju.
- Učenci Romi se s svojimi sošolci Neromi izven šole ne družijo. Opaziti je mogoče druženje preko socialnih omrežij. Izpostavljena je bila aplikacija Snapchat.
- Odnos med učenci Romi in njihovi sošolci Neromi se je začel spreminjati v zadnjem triletju šolanja, ko se je postopoma začel cel razred med seboj družiti.
- Fantje, ki so romskega porekla, so izpostavili, da so prej kot dekleta oblikovali pozitiven odnos s sošolci Neromi. Sklepam, da je etnično porekla bolj pomemben dejavnik pri dekletih kot pri fantih.

- Učenci Romi se, kljub izboljšane odnosu v zadnjem triletju šolanja, počutijo »drugačni« kakor svoji sošolci Neromi in se zato počutijo manjvredni.
- Romski pomočnik učencem Romom ne nudi podpore pri učenju in delu za šolo.
- Romski jezik učencem Romom ne povzroča težav. Težave jim na drugi strani povzroča narečje – prekmurščina, saj zamenjujejo slovenske besede z narečnimi.
- Učenci Romi domačo nalogo prepišejo od svojih sošolcev. Prepišejo jo pred začetkom pouka ali pa doma od sošolcev, ki jim nalogo pošljejo preko socialnih omrežij.
- Učencem Romom predstavlja motivacijo to, da uspešno dokončajo osnovno šolo. Kljub temu je prisoten strah pred slabo oceno in želja po čim boljših.
- Opažen je strah pred učitelji.
- Raje kot ustno spraševanje si učenci želijo pisnega ocenjevanja znanja, saj menijo, da imajo pri ustnem spraševanju neenake pogoje kakor sošolci Neromi.
- Pri delanju domačih nalog dobijo učenci Romi največ podpore od sorojencev in starih staršev. V višjem razredu so učenci Romi prejemajo manj pomoči s strani družine.
- Učitelji zamenjujejo imela imena učencev Romov z njihovimi sorojenci. To je še posebej pogosto, ko ima učenec Rom starejšega brata ali sestro.
- Zamenjava in primerjava med sorojenci na učence Rome vpliva negativno, saj imajo občutek, da niso razumljeni kot posamezniki. Primerjava med njimi nanje vpliva bolj negativno kakor zamenjava, saj pri primerjavi primerjajo sorojenci po tem, kateri je bolj ali manj priden.
- Med učenci Romi in starši je oblikovano zavezništvo, kar pomeni, da starši učencem Romom verjamejo in jim stojijo ob strani.
- Prisotna je želja po odhodu od doma, ki je povezana z obiskovanjem srednje šole v Avstriji in iskanjem zaposlitve v le-tej državi.
- Zavedanje pomembnosti šole je prisotno vendar pa učenci Romi s strani družine ne doživljajo pritiskov. Starši jih spodbujajo in tako pozitivno vplivajo na učence Rome.
- Učenci Romi poznajo šolsko svetovalno službo. K njej se obračajo predvsem, ko potrebujejo potrdila (npr. potrdilo o šolanju). Obisk šolske svetovalne službe je še vedno razumljen kot kazen.
- Šolsko svetovalno službo obiščejo, ko učence Rome k njej pošljejo učitelji. Ne obiščejo jo, ker bi si sami želeli njene pomoči. Zato je šolska svetovalna služba videna kot kazen.
- Učenci Romi si želijo več pomoči in sodelovanja s šolsko svetovalna službo.

7 UPORABLJENA LITERATURA

- 80 % Romov živi na pragu revščine. (2016). *SLOGA – Novice,* 9. 12. Pridobljeno 13. 4. 2022 s https://sloga-platform.org/80-romov-zivi-na-pragu-revscine/
- B. G., R. (2021). Zagovornik načela enakosti: zaprtje šol v prihodnje le kot skrajni ukrep. *N1 – Koronavirus,* 19. 10. Pridobljeno 4. 5. 2022 s https://n1info.si/novice/slovenija/zagovornik-nacela-enakosti-zaprtje-sol-v-prihodnje-le-kot-skrajni-ukrep/
- Bahor, N. (2020). *Dejavnosti za pripravo predšolskih romskih otrok na šolo* (Diplomsko delo). Pridobljeno z Repozitorija Univerze v Ljubljani.
- Barle Lakota, A. & Gajgar, M. (2012). Zbornik na po V: D. Brezovar in M Gašperšič (ur). *Uspešno vključevanje Romov v vzgojo in izobraževanje II (UVRVI II).* Kočevje: Ljudska univerza.
- Berčon, M. (2004*). Integracija Romov v slovenski izobraževalni sistem* (Diplomsko delo). Pridobljeno 13. 4. 2022 s http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Bercon-Magdalena.PDF
- Berčon, M. (2006). *Odnos romskih učencev do šole* (Diplomsko delo). Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, Ljubljana.
- Bešter, R., Medvešek, M. & Pirc, J. (2016). Vloga romskih pomočnikov v Sloveniji pri vključevanju romskih otrok v sistem vzgoje in izobraževanja. *Revija za narodnostna vprašanja.* 76(2016). Pridobljeno 3. 2. 2022 s https://rig-td.si/wp-content/uploads/2018/11/76_-1.pdf
- Čačinovič Vogrinčič, G. & Mešl, N. (2019). *Socialno delo z družino : Soustvarjanje želenih izidov in družinske razvidnosti.* Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Čačinovič Vogrinčič, G. (1998). *Psihologija družine*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
- *Čas*. (b. d.). Pridobljeno 4. 5. 2022 s https://fran.si/130/sskj-slovar-slovenskega-knjiznega-jezika/3533848/cas?View=1&Query=prosti+%C4%8Das&AllNoHeadword=prosti+%C4%8Das&FilteredDictionaryIds=130
- Čižmek, Š. (2021). *Strokovni profili v šolski svetovalni službi in ocena njenega sodelovanja z učitelji: primer OŠ Lekovec pri Krškem* (Magistrsko delo). Pridobljeno 3. 5. 2022 z Repozitorija Univerze v Ljubljani.

- Dimec, K. (2010). *Delo šolske svetovalne delavke na osnovni šoli: primerjava dela članic aktiva šolske svetovalne službe* (Diplomsko delo). Pridobljeno 4. 5. 2022 s https://dk.um.si/Dokument.php?id=13981&lang=slv
- Fraser, A. (1995). *The Gypsies*. Oxford; Cambridge: Blackwell.
- Golob, A. (2004). *Predsodki med mladimi* (Diplomsko delo). Pridobljeno 3. 2. 2022 s http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Golob-Andrej.PDF
- Gregorčič Mrvar, P., Jeznik, K., Kalin, J., Kroflič, R. & Mažgon, J. (2020). *Šolska svetovalna služba: stanje in perspektive.* Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- Grobljar, N. (2012). *Odnos učencev do učiteljev ob discipliniranju* (Diplomsko delo). Pridobljeno 4. 5. 2022 s https://dk.um.si/Dokument.php?id=51312&lang=slv
- Gutmann, M. (2019). Težave s katerimi se spopada romska skupnost. V S. Bezjak, B. Petrić Jesenovec, D. Zaviršek, & J. Zorn (ur.), *Humanizem in etika v socialnem delu : zbornik povzetkov*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Haralambos, M & Holborn, H. (1999). *Sociologija : teme in pogledi.* Ljubljana: DZS
- Horvat Muc, J. (2011). *Romski jezik : osnova za razumevanje zgodovine in kulture Romov.* Murska Sobota: Zveza Romov Slovenije
- Horvat. (2020a). *Jezik, ki izumira.* MMC – Kultura, 5. 11. Pridobljeno 22. 1. 2022 s https://www.rtvslo.si/kultura/jezik-ki-izumira/541237
- Horvat. (2020b). *Število romskih dijakov in študentov narašča.* MMC – Iz sveta Romov, 30. 9. Pridobljeno 5. 4. 2022 s https://www.rtvslo.si/lokalne-novice/iz-sveta-romov/stevilo-romskih-dijakov-in-studentov-narasca/537629
- Humljan Urh, Š. (2009). *Etnično občutljivo socialno delo z Romi* (Doktorsko delo). Pridobljeno z Repozitorija Univerze v Ljubljani.
- Inštitut za narodnostna vprašanja. (b. d.). *Vključenost Romov v srednješolsko in visokošolsko izobraževanje ter izobraževanje odraslih: dejavniki spodbud in ovir, s katerimi se soočajo pripadniki romske skupnosti v izobraževalnem sistemu v Sloveniji po končani osnovni šoli.* Pridobljeno 24. 1. 2022 s http://www.inv.si/Dokumenti/dokumenti.aspx?iddoc=944&idmenu1=19&lang=slo
- *Kaj je diskriminacija*. (b. d.). Pridobljeno 15. 3. 2022 s https://www.zagovornik.si/o-diskriminaciji/kaj-je-diskriminacija/
- Kambič, Z. (2007). *Medijski predsodki o Romih. Primer poročanja o dogodkih v Ambrusu* (Diplomsko delo). Fakulteta za družbene vede, Ljubljana.

- Klančišar, M. (2004). *Revščina otrok* (Diplomsko delo). Pridobljeno 13. 4. 2022 s http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Klancisar-Mateja.PDF
- Klinar, P. (1991). »Romi med revščino in etnično deprivilegiranostjo.« *Razprave in gradivo 25.* Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja.
- Klopčič, V. (2007). *Položaj Romov s Sloveniji: Romi in Gadže*. Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja.
- Končnik Gorišič, N. (2002). Učne težave – mit ali resnica. V Končnik, Goršič., Kavkler, M. (Ur.): *Specifične učne težave otrok in mladostnikov: prepoznavanje, razumevanje, pomoč* (str. 11–13). Ljubljana: Svetovalni center za otoke, mladostnike in starše.
- *Konvencija o otrokovih pravicah.* (1989). Ur. SFRJ. 44/25.
- Košak, A. (2009). *Nasprotja in konflikti med primarno socializacijo Romov in procesom šolanja* (magistrsko delo). Pridobljeno z Repozitorija Univerze v Ljubljani.
- Koščak, T. (2015). *Počutje romskih otrok v osnovni šoli v Grosupljem* (Magistrsko delo). Pridobljeno z Repozitorija Univerze v Ljubljani.
- Košir, K. (2013). *Socialni odnosi v šoli.* Maribor: Pedagoška fakulteta Maribor & Subkulturni azil, zavod za umetniško produkcijo in založništvo.
- Kovač K, A. (2020). *Rom je Rom, pa naj bo še tako urejen. V večinski skupnosti ga bodo vedno imeli za Roma.* Pridobljeno 20. 1. 2022 s https://www.rtvslo.si/slovenija/predsodki/rom-je-rom-pa-naj-bo-se-tako-urejen-v-vecinski-skupnosti-ga-bodo-vedno-imeli-za-roma/510944
- Kurikularna komisija za svetovalno delo in oddelčno skupnost. (1999). *Programske smernice: Svetovalna služba v osnovni šoli.* Pridobljeno 27. 2. 2022 s https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/Drugi-konceptualni-dokumenti/Programske_smernice_za_svetovalno_sluzbo_v_osnovni_soli.pdf
- Levičnik, I. (1991). *Predšolska vzgoja romskih otrok v naši republiki. Prispevek na posvetovanju "Romi na Slovenskem".* Pridobljeno 11. 2. 2022 s https://rig-td.si/sl/clanki/predsolska-vzgoja-romskih-otrok-v-nasi-republiki-irena-levicnik-prispevek-na-posvetovanju-romi-na-slovenskem-marca-1991/
- Macura-Milovanović, S., Munda, M. & Peček, M. (2013). Roma pupils' identification with school in Slovenia and Serbia: case studies. *Educational Studies*, 39(5). Pridobljeno 18. 3. 2022 s https://www-tandfonline-com.nukweb.nuk.uni-lj.si/doi/full/10.1080/03055698.2013.801768?scroll=top&needAccess=true

- Magajna, L., Pečjak, S., Peklaj C., Čačinovič Vogrinčič, G., Bregar Golobič, K., Kavkler, M. & Tancig S. (2008). *Učne težave v osnovni šoli: problemi, perspektive, priporočila.* Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo. Pridobljeno 18. 2. 2022 s http://pefprints.pef.uni-lj.si/1477/1/Ucne_tezave_v_OS_monografija.pdf
- Mesec, B. (2007). *Metodologija raziskovanja v socialnem delu 2: Kvalitativne raziskave: študijsko gradivo – 2. izdaja*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Mesec, B. (2009*). Metodologija raziskovanja v socialnem delu 1: Načrtovanje raziskave: študijsko gradivo za interno uporabo.* Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Mežič, R. (2016). *Težave romskih učencev pri začetnem opismenjevanju v prvem razredu osnovne šole* (Diplomsko delo). Pridobljeno z Repozitorija Univerze v Ljubljani.
- Musek, J. & Pečjak, V. (1997). *Psihologija.* Ljubljana: Educy.
- Nagode, A. (ur). (2008). *Programske smernice. Svetovalna služba v osnovni šoli.* Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Nastran Ule, M. (1994). Temelji socialne psihologije. V M. Mencin Čeplak (ur.), *Teorija in praksa,* 32(3/4), (str. 345–345). Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica. Pridobljeno 24. 2. 2022 s https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-W2RMA4HK
- Njegovan, B. R. (2011). Social Integration of Roma People - the Importance and Remit of Roma Media: A Case Study. *TRAMES: A Journal of the Humanities & Social Sciences,* 15(1), str. 102–119. Pridobljeno 15. 3. 2022 s https://doi-org.nukweb.nuk.uni-lj.si/10.3176/tr.2011.1.05
- *Odpravljanje tabuja revščine: Naloge in dolžnosti vzgoje in izobraževanja*. (2019). Zagreb: Mreža centrov za izobraževalno politiko.
- *Odraščanje, puberteta*. (b. d.). Pridobljeno 4. 5. 2022 s https://eucbeniki.sio.si/nit4/1320/index1.html
- Osnovna šola Tišina. (b. d.). Pridobljeno 24. 2. 2022 s http://www.os-tisina.si/domov/
- Peček, M., Čuk, I., & Lesar, I. (2013). Prepoznane lastnosti kot dejavnik učnega uspeha različnih skupin učencev. *Sodobna pedagogika*, 4(64 = 130), str. 70–86, str. 52–69. Pridobljeno 4. 5. 2022 s http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-BYOZD1IS
- Peklaj, C & Pečjak, S. (2020). *Psihosocialni odnosi v šoli.* Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete v Ljubljani.

- Perko, J. (2018). *Samopodoba romskih učencev in njihov odnos do šole in učenja v novomeških osnovnih šolah* (Magistrsko delo). Pridobljeno 4. 5. 2022 z Repozitorija Univerze v Ljubljani.
- Petek, A. (1999). *Inovacijski projekt: Učno socializacijski vidik dela z romskimi učenci na začetku šolanja.* Črenšovci: Tiskarna SET Vevče.
- Ploj, T. (2016). *Romski pomočnik kot vez med domom in šolo (*Diplomsko delo). Pedagoška fakulteta, Maribor.
- Počkar, M. & Tavčar Kranjc, M. (2017). *Uvod v sociologijo: učbenik za sociologijo v gimnazijskem izobraževanju*. Ljubljana: DZS.
- *Romska skupnost.* (b. d.). Pridobljeno 1. 2. 2022 s https://www.gov.si/teme/romska-skupnost/
- *Romska zastava.* (b. d.). Pridobljeno 20. 3. 2022 s http://www.eromaresource.com/e-rr-europe/roma-in-europe/history/romani-flag.html?language=si
- Rupnik, M. (2012). Delo romskih pomočnikov in njihova uspešnost v okviru operacije Uspešno vključevanje Romov v vzgojo in izobraževanje II. V M. Gašperšič in D. Brezovar (ur.), *Uspešno vključevanje Romov v vzgojo in izobraževanje II.: zbornik projekta* (str. 80–88). Kočevje: Ljudska Univerza.
- Sočič, S. (2021). *Vloga romskega pomočnika pri vzgoji in izobraževanju romskih otrok* (Magistrsko delo). Pridobljeno 2. 5. 2022 s https://dk.um.si/Dokument.php?id=151437&lang=slv
- *Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji – dopolnjena izdaja.* (2011). Pridobljeno 20. 3. 2022 s https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Razvoj-solstva/Strategije-Romi/Strategija-vzgoje-in-izobrazevanja-Romov-v-Republiki-Sloveniji-dopolnitev-2011.pdf
- *Strategija vzgoje in izobraževanja Romov v Republiki Sloveniji.* (2004). Pridobljeno 20. 3. 2022 s https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Razvoj-solstva/Strategije-Romi/Strategija-vzgoje-in-izobrazevanja-Romov-v-Republiki-Sloveniji-2004.pdf
- Šprem, T. (2010). *Romske družine v Sloveniji in njihov način življenja v Murski Soboti, na dolenjskem in v Mariboru* (Diplomsko delo). Pridobljeno 24. 2. 2022 s https://dk.um.si/Dokument.php?id=19045
- Štupar, T. (2017). *Načini dela pri dopolnilnem pouku matematike od 2. do 5. razred* (Magistrsko delo/naloga). Pridobljeno 5. 5. 2022 z Repozitorija Univerze v Ljubljani.

- Tancer, M. (1994). *Vzgoja in izobraževanje Romov na Slovenskem*. Maribor; Založba Obzorja.
- Tivadar, H. & Panker, S. (2019). Prekmurščina v slovenskem šolstvu. *V 1919 v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi* (str. 104–111). Pridobljeno z Repozitorija Univerze v Ljubljani.
- Tomori, M. (2002). Šolska neuspešnost kot dejavnik tveganja za celostni osebni razvoj. V K. Bergant, & K. Lešnik Musek (ur.), *Šolska neuspešnost med otroki in mladostniki* (str. 16–18). Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica.
- Urh, Š. (2003). Anticiganizem v Evropi. *Časopis za kritiko znanosti,* 31(213/214). Pridobljeno 15. 3. 2022 s https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-E2G6OX36/?euapi=1&query=%27keywords%3danticiganizem+v+evropi%27&sortDir=ASC&sort=date&pageSize=25
- Vincek, V. (2019). *Osnova šola iz perspektive učencev* (Diplomsko delo). Pridobljeno z Repozitorija Univerze v Ljubljani.
- Vrišnik, T. (2008). Šolska svetovalna služba v osnovnih šolah: vloga in delovne naloge s posebnim poudarkom na delu z nadarjenimi učenci in dodatni strokovni pomoči. *Sodobna pedagogika,* 59(125), str. 82–98. Pridobljeno 27. 2. 2022 s https://www.sodobna-pedagogika.net/clanki/02-2008_solska-svetovalna-sluzba-v-osnovnih-solah-vloga-in-delovne-naloge-s-posebnim-poudarkom-na-delu/
- Zajc, K. (2005). *Varstvo romske skupnosti v Sloveniji (s posebnim ozirom na problematiko romske skupnosti v občinah Grosuplje, Kočevje in Ribnica)* (Diplomsko Delo). Pridobljeno 24. 2. 2022 s http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Zajc-Klavdija.PDF
- *Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1).* (2013). Ur. RS. 15/22.
- *Zakon o medijih (ZMed).* (2001). Ur. RS. 82/21.
- *Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI).* (1996). Ur. RS. 207/21.
- *Zakon o osnovni šoli* (ZOsn). (1996). Ur. l. RS. 12/1996.
- *Zakon o romski skupnosti v Republiki Sloveniji (Zroms-1).* (2007). Ur. RS. 33/07.
- *Zakon v varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1)* Ur. RS. 94/07.
- Zaviršek, D. (1994). *Ženske in duševno zdravje*. Ljubljana: VŠSD.
- Zaviršek, D., Djoković, N., Radešić, L., Meden, K., Đogić, K. & Kožman, M. (2019). *Romske družine: Priročnik za razumevanje etične prakse v socialnem delu in drugih pomagajočih poklicih v podporo slovenskim Rominjam in Romom*. Ljubljana: Društvo Mozaik-Društvo otrok.

- Zupančič, J. (2014). *Romi in romska naselja v Sloveniji.* Univerza v Ljubljani: Filozofska fakulteta.
- Žveglič, M. (2008). Skupaj gradimo strpen svet. *Socialno delo,* 47(3/6). Pridobljeno 15. 3. 2022 s https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-E8LV5IYR/?query=%27keywords%3dstereotipi%27&pageSize=25&page=2

8 PRILOGE

8.1 Priloga 1: Vodilo za intervju

- Spol
- Starost

- spraševala bom po počutju v šoli:
    - ali rad hodi v šolo,
        - prosim za razlago podanega odgovora
    - kako hodi v šoli,
    - mu je všeč v šoli,
    - njegov najljubši predmet,
    - najmanj ljub predemt

- spraševala bom po odnosu s sošolci:

    - s kom se igra,
    - s kom se druži v razredu,
    - ali se druži s celim razredom,
    - se sošolci norčujejo iz njega,
    - ima v razredu prijatelje,
    - kakšne igre se igrajo,

- spraševala bom po odnosu z učitelji:

    - ga učitelji spodbujajo,
    - se obrne k njim po pomoč,
    - jim zaupa stiske,
    - ga spodbujajo manj kot sošolce,
        - po čem tako sklepa
    - kaj starši menijo o šoli,
        - spodbujajo,
        - ne dajo velikega pomena,
    - kaj si želijo od učitelja slišati,

- Spraševala bom po pogledu na šolo:
    - rad hodi v šolo,
    - kaj želi biti po poklicu,
    - kam bo šel po končani OŠ,
    - mu je izobrazba pomembna,
        - prosim za razlago podanega odgovora

- spraševala bom po morebitnih težavah zaradi slabega znanja jezika:

    - povzroča slovenščina težave,
    - kateri jezik govori doma,
    - se po pomoč obrne k romskemu pomočniku,
        - ima z njim individualne ure,
        - kdaj gre do njega,
        - rešita takrat stiske,
    - je zasmehovan zaradi slabega znanja slovenščine,

- Spraševala
    - kako se počuti zaradi tega (varno, zasmehovano),
    - primerjava s sestro/bratom,
    - ga brat/sestra spodbujata,
- Domača naloga
    - redno delajo domače naloge,
    - jih imajo preveč,
    - so jim težke,
    - pomoč pri domači nalogi,
    - dodatna strokovna pomoč,
    - učna pomoč,
    - pomoč staršev,
    - pomoč bratov/sester

- Sodelovanje s svetovalno službo
    - kdo je svetovalna delavka,
    - kdaj gredo k njej,
    - razlogi za prihod (kot kazen, po pomoč…),
    - jim je v oporo,
    - radi gredo k njej (zakaj ja; zakaj ne),
    - gredo sami ali ko jih kdo pošlje,
    - kaj bi želeli slišati od svetovalne delavke

8.2 Priloga 2: Določitev enot kodiranja

INTERVJU 1; spol – ženski; starost – 12 let

M: Kaj pa počnete tam, da bi raje manjkala?

A: Pa nič takšnega, ampak učiteljica sprašuje pa sem ena od redkih, ki še ni bila vprašana. Pa se nisem učila(E1).

M: Razumem ja, ampak saj veš da je danes petek pa učiteljica zagotovo ne bo spraševala.

A: Pa tudi jaz tako mislim.

M: Rada hodiš v šolo?

A: Ne. (E2)

M: Kako to, da ne. Kaj ti ni všeč v šoli?

A: Pač jaz rada spim. Mislim, meni bi bil ful lažje, če bi se šola začela tako ob deveti uri, ne pa ob osmih. (E3)

Pa tudi tako, pač zakaj se moram jaz učiti glasbo pa likovno? Mislim, ne vidim smisla v tem. (E4)

Pač kje bom jaz potrebovala glasbo?

M: Ampak veš, potem bi pa morala biti dlje v šoli. A ni lepo da ste ob enih že konec s poukom?

A: Ampak potem bi bili ob dveh, pač meni se ne zdi to tako grozno. Jaz bi raje tako.

M: Kako da ti glasba ni všeč? Saj prihajaš iz glasbene družine.

A: Pa ja, ampak jaz raje plešem, kot oa da bi pela ali kaj takšnega. Pa ne da mi glasba ni všeč, ampak zakaj se moram jaz ta obdobja pa to vse učiti. Res nevem.

M: Tukaj pa tudi jaz ne poznam pravega odgovora. Nekatere stvari se v življenju pač mora.

M: Pa je taj takšnega, kar pa ti je všeč v šoli?

A: Ja, všeč mi je, da hodim v šolo z E. (E5)

M: Kako pa hodiš v šolo?

A: Jaz hodim z avtobusom ko ate dela dopoldan, ko pa dela popoldan pa me on pripelje. (E6)

M: Kateri predmet pa imaš v šoli najraje?

A: Kosilo. (E7)

M: Saj pa to ni predmet v šoli. A nimaš najljubšega predmeta?

A: Pač jaz nimam najljubšega predmeta. (E8) Imam pa tako učitelje, ki so mi všeč in zato mi je tudi predmet zanimiv pa všeč. (E9)

M: Kateri učitelji pa so to?

A: Všeč sta mi geografija pa etika. (E10) Tako, pri etiki se zabavamo pa tudi snov mi je tako, zanimiva mi je. Ko se učimo te običaje pa takšne stvari. Pri geografiji pa mi je učitelj tako, saj je resen pa vse, ampak se mi zdi kul. Tako, dober občutek imam pri njem. (E11)

M: Katerega predmeta pa ne maraš?

A: Glasba. (E12)

Pač, kje bom jaz to potrebovala. Pa tudi odnos učiteljice mi ni všeč, tako do mene. (E13)

Neprijetno se počutim, preveč je resna ona pa samo dere se. (E14)

Pa tudi športna. (E15)

M: Kaj je s športno?

A: Pač, všeč mi je samo ko plešemo. Pač, jaz rada plešem, bolj kot pojem…

A: Ampak, ko počnemo kaj drugega pa mi ni všeč. Te igre z žogo, ko igramo odbojko mi je še uredi, ko pa kaj drugega pa mi ni všeč.

M: Jaz verjamem, da bo tebi vse uspelo. Nismo vsi za vse narejeni. Enim gre bolje ples, drugim pa odbojka. Zato tudi počnete različne stvari pri športni.

A: Saj vem ja.

M: S kom pa se družiš v šoli A?

A: Pa tako, z vsemi. Ampak najbolj za z E. (E16)

M: Kako pa to, da se ravno največ družiš z njo?

A: Pa tako, pač hodiva skupaj v šolo, pa tudi doma se druživa. (E17)

M: Pa se potem vsi v razredu družite?

A: Pa ja, tako s fanti ne najbolj. Ampak ja, najbolj se družim z E. (E17)

M: Pa je bilo vedno tako? Da ste se družile vse? Mislim tako, celi razred?

A: Ne, ni bilo tako vedno. Je bilo da sva se prej družili z E bolj sami. Drugi se niso hoteli z nama. (E19)

M: Misliš, da se niso hotele igrati pa tako družiti z vama ker sta Rominji?

A: Ja, jaz mislim da je. Ker ena sošolka mi je prej, ko smo bili še mlajši povedala da smrdim ker se ne tuširam. (E20) Pa to ni res.

Pa tudi en sošolec mi je to povedal. (E21)

M: Si imela občutek, da so se sošolci norčevali iz tebe?

A: Prej so se bilj norčevali kot se sedaj. (E22) Pač, saj nekako jih razumem…

M: Kako ti misliš, da jih razumeš?

A: Pač, starši ti doma govorijo tiste slike, ki jim majo o nas. (E23) Pač, da Romi krademo, pa da jim bomo ukradli otroke. (E24) Pa tako, pač saj če bi meni ko sem bila majhna kaj takšnega govorili, bi jim tudi jaz verjela. (E25) Samo itak pa ne vem, zakaj bi kdo kaj takega sploh šel govorit. (E26)

M: Tako da misliš, da sedaj bolj premišljujejo s svojo glavo pa se zato družite?

A: Pa ja, tako ker itak smo starejše, pa so verjetno same ugotovile, da nisva takšni. (E27)

M: Misliš, da sta z E bili vedno bolj sami samo zato, ker sta Rominji?

A: Ja, pa to mi ni lepo. (E28) Pač, saj nisva drugačni. (E29) Ampak, sedaj ko sva večji pa je tako, da naju niti ne moti več. Ker itak sva po moje bili navajeni, pa tudi sedaj nama je tako, da si narediva pač tako, da nama je kul. (E30)

M: Kako se pa počutiš danes, ko E ni v šoli?

A: Pač, se družim bolj z drugim delom razreda, da nisem glih sama.(E31) Pač, tako grem k eni skupini pol. (E32)

M: Kako to misliš, k skupini?

A: Pač, pri nas je tako, da se družimo po skupinah. (E33) Mislim, bolj je tako kot sedimo tako se tudi družimo. (E34) Kot da bi bili razdeljeni na dele. (E35)

M: Kot da ste klani potem?

A: Ja, tako nekako ja. (E36)

M: Kaj pa počnete med odmori? Se kaj igrate? Opazila sem, da imate pri vseh odmorih v rokah balon.

A: Ja, pač saj to se bolj igrajo oni. (E37) Midve z E sva bolj zase pa sva tako na telefonu med odmori ali kaj takega. (E38) Ali pa snemava tiktoke. No, pač na telefonu sva.

M: Se družiš izven šole tudi s svojimi sošolkami, ali imaš doma drugo družbo?

A: Bolj ko ne samo z E. (E39) Doma pa imava z E tudi svojo družbo. (E40) Se druživa s starejšimi Romi. (E41) Z mlajšimi ne, s starejšimi pa ja. (E42)

M: Pa s sošolkami pa ne si povedala.

A: Ne, tako da bi kam šle ne. (E43) Smo pa enkrat imeli nekaj v Gederovcih in tam smo potem si vse skupaj naročile pico pa smo šle v trgovino. (E44) Ampak to je bilo zato, ker smo itak bile tudi tam s šolo. (E45)

M: Drugače pa sta potem bolj z E?

A: Jap. (E46)

M: Glede na to, da si Rominja, a misliš da te učitelji spodbujajo manj kot pa spodbujajo tvoje sošolce?

A: Ja, po moje da ja. (E46)

M: Kako pa vidiš ti to? Pač, kako opaziš?

A: Pač, na primer, ko smo pisali test, sam ne vem več točno s katerega predmeta, so vse moje sošolke pa sošolci dobili možnost da to oceno popravijo. (E48) Pač, da popravijo ustno. (E49) Ker smo pač pisali zelo slabo. Jaz sem pisala dva pa sem tudi hotela zvišati to oceno. (E50)

M: Pa si jo lahko?

A: Ne, pač vsi so lahko razen mene. (E51) No pa E, midve pač nisva pol dobile te možnosti. (E52)

M: Kako pa si se takrat počutila?

A: Ni mi bilo čisto jasno, zakaj so vsi lahko popravljali, jaz pa ne. No, pa E ne. (E53)

M: To se tudi meni zdi vedno tako, čudno, da ne dobite vsi istih priložnosti.

A: Ja, ali pa ko smo vprašani.

M: Kaj pa je takrat?

A: Sem bila vprašana jaz. (E54) Pa je bila vprašana tudi N. (E55) Pač, da sva bili vprašani isti dan.

M: Mhmmm…

A: In pač, sem vedela jaz čisto isto vse kot je vedela ona. (E56) Res sem, ker sem se tudi učila veliko pa vem da sem vedela. (E57) Pa je ona dobila boljšo oceno kot jaz. (E58)

M: Kako pa si se takrat počutila?

A: Jezna sem bila, ampak nisem nikomur nič rekla. (E59)

M: Misliš, da si dobila slabšo oceno ker si Rominja?

A: Ja, mislim da zato. Ker tudi pri učiteljih se, no pri nekaterih opazi ta razlika. (E60)

M: Kakšna razlika?

A: Se mi zdi, da tako, eni učitelji mi ne verjamejo. (E61)

M: Kako to misliš, da ti ne verjamejo?

A: Ja jaz hodim k strelskemu krožku. Pa E hodi tudi ne.

M: Mhmmm.

A: In če hodi k njemu, te pol spusti učitelj prej od tega varstva ki ga imamo zdej *(varstvo vozačev)* da gremo lahko tja. Pa se v trgovino gremo prej, da si kupimo nekaj za piti ker tam ni.

M: Okej…

A: In ena učiteljica mi je rekla tako, da ona ve da jaz ne hodim s krožku in da si naj ne izmišljujem in ko sem ji rekla, da naj preveri, da pač res hodim ni hotela. (E62) In me ni spustila, da bi lahko šla prej. (E63)

M: Kako si se takrat počutila?

A: Pač, vsaj preverila bi naj. Mislim, kaj pa je tukaj težkega. Pa še enkrat, ko me ena učiteljica ni videla, kako grem pač proti trgovini pa mi tako skriči, da kam pa hodim. (E64) In jaz sem ziher, da je to naredila samo zato ker sem Rominja. (E65)

M: Zakaj tako misliš?

A: Pač, nikomur drugemu ni to rekla. (E66) Samo meni je. (E67)

M: Vedno znova me preseneča, kako se takšne stvari še vedno dogajajo.

M: Prej si povedala, da si bila jezna ker si si dobila slabo oceno? Zakaj nisi nič povedala učitelju?

A: Itak je vedno isto, pač nič se ne spremni. (E68) Pa učitelj bo itak povedal, da je tako kot je bilo treba ocenjeval. (E69)

M: Si kateremu učitelju zaupala svoje občutke glede tega?

A: Ne. (E70)

M: Zakaj pa nisi? Mogoče bi bilo potem boljše.

A: Ah, ziher ne bi bilo. (E71) Pač tako je in s tem sem se sprijaznila. (E72)

M: Meniš, da te učitelji zaradi tega, ker si Rominja spodbujajo manj kot tvoje sošolce?

A: Ja, pač saj isto kot z ocenami, da ne dobimo isto število možnosti. (E73)

M: Kaj pa ko pišeš, na primer dva. Ali ti učitelji kdaj povejo, da zmoreš več, da se lahko bolj potrudiš?

A: Ja, pač so kar tako, da sem sama zadovoljna s tem, da sem pisala dva. (E74) Nikoli niso tako, kot na primer, da bi povedali, da bi se naj bolj potrudila. (E75)

M: Kako pa se takrat počutiš?

A: Ni mi glij lepo, ker druge pa vse spodbujajo. (E76) Ampak, saj sama vem zase kaj lahko pa kaj ne. (E77)

M: Kaj pa tvoji starši menijo o šoli?

A: Ja da jo moram narediti, pač če si želim dobiti službo. (E78)

M: Te spodbujajo?

A: Pač ja, niso tako da bi jim bile ocene najbolj pomembne, jim pa je pomembno, da naredim šolo da lahko grem naprej. (E79)

M: Povedala si, da meniš, da ti učitelji dajo manj možnosti, pa te ne spodbujajo tako kot sošolce. Kaj pa bi hotela slišati od njih, da bi vedela, da verjamejo vate.

A: hmmm. Načeloma nič. mogoče edino to, da bi tudi jaz pa E dobili možnost za popravljanje ocen tako kot sošolci. (E80)

M: Ti je izobrazba pomembna?

A: Pa ja, no, vem da jo moram narediti pa zato mi je. (E81) Pa da bom lahko dobila potem službo. (E82)

M: Kje pa hočeš delati?

A: Ja jaz bom zagotovo šla delat v Avstrijo, ker vem da so tam boljše plače. (E83)

M: Kaj pa hočeš biti po poklicu?

A: Jaz bi šla tako. Ali v kozmetično, ker mi je to pač lepo delati. (E84) Ali v kozmetično, ker mi je to pač lepo delati. Ali pa bi šla v oblikovalno, da si on tehnik oblikovanja, samo potem bi šla ziher v Maribor. (E85)

M: Kako pa to, da imaš željo iti v Maribor?

A: Pa tako, da bi imela malo miru. (E86) Zato, ker pri nas je zdaj tako depresivno doma, ko sta umrla babica pa stric, pa ni nič veselo pa potem, če sem jaz vesela se počutim krivo.

M: Tako da bi rada šla v Maribor, da bo bolj umirjeno vse skupaj?

A: Ja, pa tudi šla bi rada. (E87)

A: Da ne bi bila potem samo doma.

M: V kakšnem jeziku pa se pogovarjate doma?

A: Ja doma govorimo prekmursko. (E88) Pač tako je pri nas, pri nas doma starejši govorijo romsko, mi mladi pa ne. (E89)

M: Pa ti veš govoriti romsko?

A: Ja, tako čista malo. (E90) Ampak tako raje prekmursko. (E91) Ne vem vseh besed, poznam jih malo. (E92)

M: Pa ti slovenščina povzroča kakšne težave?

A: Ja, ampak zato, ker se vmes ne morem spomniti vseh besed. (E93) Pač na primer, pri slovenščini imamo tako pač, da ne smeš pisati prekmursko. (E94) Jaz pa se vmes ne morem spomniti slovenske besede, pa potem kar prekmursko napišem. (E95)

M: A veš, da imate na šoli Pomočnika učencem Romom?

A: Vem ja. (E96)

M: Greš kdaj do njega po pomoč?

A: Ne, ne hodim več. (E97)

M: Zakaj pa ne?

A: Zato ker… Glejte, tako je bilo. Midve z E sva hodile ne.

M: Ja…

A: In pač ona nama je dajala takšne naloge, ki sva jih midve že vedele rešiti. (E98) Pa pač, po resnici, meni gre matematika bolj, kakor gre E in je tudi ona brez problema vedela vse naloge. Mi smo se na primer učili že računati z ulomki pa tem, ona pa naju je učila kaj so to ulomki pa takšne stvari.

M: Pa ji tega nista povedali?

A: Ja sva ja, pa nama ni hotela verjeti. (E99) Po potem sva nehali hoditi zaradi tega, ker pač itak se nisva naučili nič novega. (E100) Sedaj raje hodiva k dopolnilnemu pouku, ker tam odneseva več od pouka. (E101)

M: To pa čisto razumem, da potem raje hodita k dopolnilnemu pouku. Kaj pa tam počnete? Koliko vas obiskuje?

A: Ja hodimo tako štirje ali pa pet. (E102) Pa delamo tako tisto, kar smo delali pri pouku. (E103) Pač tiste naloge pa snov, nam tako učiteljica še enkrat razloži kaj pa kako. (E104)

M: Pa ti je potem lažje?

A: Ja mi je ja, pač učiteljica pri dopolnilnem mi razlaga bolje kakor pa pri pouku. (E105) Pa tudi če vprašam, mi pove še enkrat da potem res razumem snov pa vse. (E106)

M: Super, pa hodiš to vsak teden?

A: Ja vsak teden imamo eno uro. Pa hodim redno ja. (E107)

M: Ji zaupaš kdaj kakšne svoje težave, ali delata tako samo snov?

A: Ne, delamo samo tisto kar se tiče šole. (E108) Drugo ne, samo snov pa to. (E109)

M: Imaš mogoče kakšnega brata ali sestro?

A: Ne, sem edinka in to mi je tako najbolj super. (E110)

M: Pa si nisi nikoli želela tako kakšnega brata ali sestro?

A: Ne, res ne. Meni je to, da sem edinka tako najbolj super stvar na svetu. (E111)

M: Aha, me veseli, da ti je tako všeč. Po navadi si vsi želimo tistega, česar nimamo.

A: Pač, imam veliko bratrancev in se z njimi res super razumem. (E112) Pač, ko imam enega starejšega bratranca, ko vse počneva skupaj se počutim kot da bi imela brata, ampak je moj bratranec. (E113)

M: Prej si povedala, da počneš vse skupaj z bratrancem. Te kdaj spodbuja, da moraš na primer delati za šolo.

A: Ja, da moram jo narediti. (E114) Pač, oni imajo vsi narejeno osnovno šoli pa potem govorijo, da jo tudi jaz moram narediti, pa vem da jo moram, ker jim to veliko pomeni. (E115)

M: Ti je to dodatna spodbuda?

A: Ja, mi je ja, če oni lahko, lahko tudi jaz. (E116)

M: Seveda da lahko!

M: Imate drugače tako veliko domačih nalog?

A: Jaz vam tako povem čisto po resnici. Jaz ne delam domačih nalog. (E117) Če jo pa hočem imeti narejeno, če bo učitelj preverjal ali jo imamo, jo bom pred poukom prepisala. (E118)

M: Pa misliš, da če bi imeli manj nalog, da bi jo naredila?

A: Ne, mislim da je ne bi. (E119) Mislim pa, da je imamo tudi preveč ja. (E120)

M: Pri katerih predmetih pa?

A: Tako, pri matematiki jo imamo vedno. In matematiko imamo štirikrat na teden in čisto vedno imamo nalogo, preveč je tega. (E121)

M: Pa čisto nikoli doma ne narediš naloge?

A: Skoraj nikoli ne, meni se to ne da. (E122) Če jo že naredim, jo prepišem ali pa prosim katero sošolko na snapchatu, da mi jo pošlje in jo tako doma prepišem. (E123)

M: Kaj pa ko jo sama narediš, ti pomagajo pri njej starši?

A: Ne, če kdo mi pomaga kakšna sošolka ali pa prijateljica. (E124)

M: Kaj pa bratranci, ti kdaj pomagajo pri nalogi?

A: Ne, nikoli.

M: Kaj pa učenju?

A: Ko sem bila majhna so mi več pomagali, kakor mi pomagajo zdaj. (E125) Čeprav, bi jih zdaj bolj potrebovala, kakor sem jih potrebovala tedaj. (E126) Imam tako občutek, da sedaj nimajo toliko časa zame. (E127) So vsi v srednjih šolah pa imajo svojo službo pa tako.

M: Niso več toliko doma?

A: Pa tudi če so, nimajo več toliko časa zame. Sedaj se družimo za polovico zagotovo manj, kakor pa smo se, ko sem bila majhna. (E128)

M: Kaj pa starši? Ti pomagajo?

A: Ne. (E129)

M: Zakaj pa ne?

A: Pač, jaz nočem da mi pomagajo, jaz najraje se sama učim pa tako. (E130) Drugače sem pod pritiskom, ker imam občutek da mi cel čas gledajo skozi prste pa tako. (E131) Pa tudi skregamo se zaradi šole doma velikokrat pa zato ne. (E132)

M: Glede česa pa se skregate?

A: Pa tako, mislim. Pri nas mama vedno stopi na stran šole, ki ji na primer povem to za ocene. (E133) Ona bo vedno pove, da sem si sama izmislila ali pa da nisem vedela. (E134) Ate pa vedno stopi na mojo stran, pač on mi potem verjame. (E135) Zato se potem vedno skregamo pa sem se naučila, da se potem raje sama učim pa ne govorim njima. (E136)

M: Ti je tako potem najlažje?

A: Ja, pač če me kaj jezi potem raje povem E in tako se umirim pa ne govorim doma. (E137)

M: Pa si mogoče kdaj pomislila, da bi s svojimi stiskami se obrnila na svetovalno delavko?

A: Ne, pač še nikoli sploh nisem bila pri njej. (E138)

M: Kako pa se ti zdi ideja, da bi šla do nje?

A: Ne, ne vidim smisla v tem, da bi šla do nje za te stvari. (E139) Pač sem taka, da se zaupam E pa drugim prijateljem, ne bi pa se nekim učiteljem. (E140)

M: Kaj pa bi morala svetovalna delavka povedati, da bi se mogoče obrnila na njo?

A: Nič, meni je okej tako kot je. (E141) Pa tudi čudno mi je o ne vem kako osebnih stvareh govoriti z neznanci ali pa nekom, ki ga ne poznam dobro. (E142) Imam E pa druge ki sem jim zaupam pa mi je to dovolj.

INTERVJU 2: spol – ženski; starost – 12 let

M: Kaj pa tako na splošno. A rada hodiš v šolo?

E: Ne. (E1)

M: Kaj pa ti ni všeč v šoli?

E: Da se moram učiti. (E2)Pa tako, ne da se mi glih hoditi. (E3) Raje bi bila doma. Niso mi učitelj všeč. (E4)

M: Kako to? Kaj točno ti ni všeč?

E: Pa tako, ni mi všeč da se toliko učimo pa da mamo toliko vsega v šoli. (E5)

M: Kateri pa je tvoj najljubši predmet?

E: Angleščina. (E6)

M: Kako to, da ravno angleščina?

E: Ker mi gre dobro. (E7) Pa filme angleške rada gledam, mislim, da mi zaradi tega tudi gre. (E8)

M: Katerega predmeta pa ne maraš?

E: Matematike. (E9)

M: Zakaj pa ravno matematike ne?

E: Pa težka mi je, pa tudi ne grem mi dobro. (E10) Ni mi ne vem kako zanimiva. (E11) Pa učiteljice ne maram. (12) Ni mi všeč njena razlaga snovi pa si veliko ne zapomnim od pouka. (E13)

M: Kaj pa v razredu. S kom vse se družiš?

E: Z AL (E14)

M: Kako pa to, da ravno z njo?

E: Ja že od doma se druživa, pa skupaj greva v šolo pa tako. (E15) Pa tudi pri pouku sediva vedno skupaj. (E16)

M: Kaj pa z drugim delom razreda?

E: Pa niti ne, najbolj z AL. (E17)

M: A se po skupinah družite? Se tako ne družite vse skupaj?

E: Ne, saj veš, tako kot v razredu sedimo tako se družimo bolj. (E18) Midve se druživa, pa pol P in U, pa ostale punce. (E19) Fantje se edino vsi bolj družijo. (E20) Sam tut z drugimi puncami bolj kot pa z nama. (E21)

M: Kaj pa pri vašem balonu. Vedno se ga igrate. A se vidve kdaj igrata zraven?

E: Pa po navadi ne, se bolj one same igrajo. (E22)

M: Pa se ne smeta igrati z njimi?

E: Pa saj se lahko, ampak naju nikoli ne povabijo. (E23) Pač…

M: Ti samo povej s svojimi besedami E.

E: Ja, saj če greva zraven se lahko. (E24) Pač potem si ga vsi podajamo. (E25) Ampak se raje tko, drživa za sebe. (E26)

M: Kaj pa potem vidve počneta med odmori?

E: Ja pogovarjava se, pa vmes sva na telefonu. (E27) Ampak redko, da ne bi kak učitelj videl. (E28)

M: Hočeš povedat, da se držita bolj zase?

E: Pa ja, saj nama je tako uredi. (E29)

M: Kaj pa izven razreda. S kom se družiš

E: Z AL. (E30) Pač z iste vasi sva pa imava tudi tam isto družbo, večinoma se družim z njo. (E31)

M: Pa se ti zdi, da se mogoče punce ne družijo z vama ker sta Rominji?

E: Pa nevem če. (E32) Mogoče da malo ja. (E33) Ampak naju ne moti da sva bolj sami. (E34) Saj če bi kaj hoteli bi že povedali. (E35) Saj ni tako, da se sploh ne bi pogovarjali. (E36) Ampak midve se tko druživa in nama je tako uredi. (E37)

M: Super! To je edino pomembno. Da vama je lepo.

E: mhm

M: Misliš da učitelji opazijo da si Rominja?

E: Ja to itak opazijo, saj to se ve na šoli. (E38)

M: Pa misliš da nate zaradi tega kako drugače gledajo?

E: Ne. (E39) No mogoče malo. (E40)

M: Nap primer, ko si dobila kakšno dvojko, ti je učitelj rekel, da bi se lahko bolj potrudila, da več zmoreš?

E: Ne, tega mi nikoli ne povejo. (E41)

M: Mislijo, da si zadovoljna s to oceno?

E: Pa saj meni je vseeno za to, kakšne ocene imam. (E42)

E: Edino pri angleščini. (E43) Tam sem mislila na testu, da mi je šlo dober pa sem potem dobila dva. (E44) Takrat mi je učiteljica povedala, da bi se lahko bolj potrudila. (E45)

M: Kako pa si se takrat počutila?

E: Pa tako. (E46) Saj sem mislila da vem za več. (E47) Pa to je tut pol učiteljica povedala. (E48)

M: Se kdaj obrneš po pomoč k kakemu učitelju?

E: Večinoma ne. (E49) No, samo pri matematiki grem k učiteljici A po pouku ker mi ona boljše razloži kot pa moja učiteljica. (E50) To edino, drugače pa delam sama vse. (E51)

M: Kaj pa ti je tako všeč pri učiteljici A?

E: Pa sami sva, ali pa nas je tako največ pet in potem večkrat kaj vprašam. (E52) Pa tudi upam si vprašati, pa še enkrat vprašati če mi kaj ni jasno. (E53)

M: Super. Tako da potem razumeš snov.

E: Ja, tako nekako. (E54) Vmes ne vsega ker mi je težka, ampak več pa kot odnesem od pouka. (E55)

M: A poveš kdaj učitelju, da ne razumeš?

E: Ne. (E56)

M: Zakaj pa ne?

E: Nočem. (E57) Saj to ni njihova stvar kaj mene skrbi, pa tut kaj bom njim razlagala. (E58) Njim je glavno, da predavajo in gremo s snovjo naprej. (E59)

M: Pa misliš, da tebe spodbujajo manj kot druge sošolce?

E: Ne, saj za to mi je vseeno, če hočejo jih naj spodbujajo več ali pa tudi manj. (E60) Meni je vseeno. (E61)

M: Kakšen odnos pa imajo učitelji do tebe? Se do vseh vas enako obnašajo?

E: Pač tako na splošno smo vsi enaki. (E62) Ne morem povedat, da so do mene drugačni kot pa do drugih. (E63)

M: Ste vsi enaki potem?

E: Ja, vsaj tak občutek imam. (E64) Edino pri učiteljici I. (E65) Tudi jaz je nisem lih najbolj obožavala in mislim, da je tudi to vplivalo na to, da se nisva nikoli razumeli. (E66) Pač, tako pri njen sem vedno imela občutek, da so drugi boljši kot pa jaz, ampak, saj nje sedaj nimamo več. (E67)

M: Kaj pa tvoji straši menijo o šoli?

E: Menijo da je pomembna. (E68) Pravijo, da jo moram narediti. (E69)

M: Ti kdaj povejo, da je šola zelo pomembna?

E: Pa niti ne, povejo da je pomembna in da jo moram narediti. (E70) Ni tako, da bi me posebej kaj silili. (E71)

M: Če prav razumem, jim je pomembno da jo narediš?

E: Ja to ja, to itak. (E72)

M: Povedala si, da si od nekaterih učiteljev dobila občutek, da te spodbujajo manj kot druge sošolce. Kaj bi si takrat želela od njih slišati, da bi se počutila bolje. Kaj je tisto, kar bi morali takrat zate narediti?

E: Pa nič, saj meni je vseeno kako se učitelj obnaša do drugih. (E73) Men je tako uredi kot je. (E74) Šola pač je in tudi je. (E75) Pa saj nočem biti izpostavljena pred njimi, tako da mi je vseeno kaj govorijo drugim. (E76) Pa tudi kaj govorijo meni. (E77)

M: Povedala si že, da nimaš rada šole. Da nočeš hoditi v njo.

E: Jap, tako. (E78)

M: Kaj pa bi rada bila po poklicu?

E: Jaz hočem iti za oblikovalnega tehnika. (E79)

M: To pa se sliši zanimivo. A je to na SPTŠ-ju?

E: Ja tudi je ja, ampak jaz hočem iti v Maribor, nočem ostati tu. (E80) Raje bi šla stran, kot pa da bi ostala tu. Pač. Šla bom v Maribor. (E81) Sem ne bom hodila. (E82)

M: Kje bi pa rada delala, ko boš dokončala to šolo?

E: Nevem tega še, vem samo, da hočem it v oblikovalno. (E84)

M: Kako pa se doma pogovarjate? V katerem jeziku?

E: Ja slovensko govorimo doma. (E85)

M: Kaj pa romski jezik?

E: Ne, tako govorijo samo tisti starejši. (E86) Pri nas doma ne govorimo tako. (E87) Pa tudi sama ne vem, tako da se itak ne moremo pogovarjati tako. (E88)

M: Aha…

E: Ja, pač tisti starejši ki tako govorijo, oni po navadi se samo med seboj tako pogovarjajo. (E89) Te vmes vprašajo kaj, ampak jaz jim ne vem odgovoriti. (E90)

M: Pa bi se želela govoriti romsko?

E: Pa, ja vmes bi si ja, ampak, ni pa to nekaj, kar bi potrebovala ali nekaj. (E91) Pač, niti me tako ne zanima. (E92)

M: Kaj pa tako, če pogledaš na splošno. Imaš pri slovenščini kaj težav?

E: Niti ne. (E93)

M: A kdaj obiščeš Romskega pomočnika, glede katerih koli težav v šoli?

E: Pač šla sem enkrat k njej ko sem pisala slovenščino ena, pa samo takrat, da sem potem to oceno popravila. (E94) Drugače ne hodim tja. (E95) Raje grem k A. (E96)

M: Za katere predmete pa greš k A?

E: Ja zaradi matematike. (E97) Saj to imamo vsaki teden eno uro matematike pa nas je manj pa pol delamo kar nam manjka. (E98)

M: Misliš v sklopu dopolnilnega pouka?

E: Ja, tako ja, saj ne hodim jaz na to vsak teden. (E99)

M: Kdaj pa greš?

E: Pa tako, po navadi pred testom ali pa takrat, ko vem da bom vprašana, ne rabim vedno tega. (E100)

M: Pa omeniš kdaj, učiteljice v dopolnilnem pouku če te kaj muči? Karkoli, kar ni povezano z učno snovjo? Na primer to, kako se počutiš, če si slabe volje?

E: Eh ne, to nikoli. (E101) Pogovarjava se samo o snovi pa o tem, kaj je treba vedeti za to, da bom pač izpit pisala pozitivno. (E102)

M: Imaš kakšnega brata? Sestro?

E: Imam ja. Oba sta starejša. (E103)

M: A hodi še kateri na našo osnovno šolo?

E: Ne, ne več. Sta toliko starejša. (E104)

M: Kako pa se počutiš, ko veš da sta oba hodila na isto osnovno šolo kot ti?

E: Pa, vseeno mi je. Saj noben ni več tukaj. (E105)

M: Kako to misliš, da ti je vseeno?

E: Pač, saj ni nobenega od njiju na tej šoli. Takda je kot da sem sama. Pač na šoli, da sem edinka itak nimam sorodnika na šoli

M: A te kdaj primerjajo z bratom? Kaj pa s sestro?

E: Velikokrat me zamenjajo za sestro. (E106) Pač za brata ne, itak bi to blo malo čudno. (E107)

M: Kako pa se takrat počutiš? Ko vaju zamenjajo?

E: Pač, jim povem da sem E in da je tisto moja sestra. (E108) Ampak pač mi je vseeno, če zamenjajo pač zamenjajo. (E109)

M: Pa primerjajo vaju tudi?

E: Jap. (E110) Tudi.

M: Kako pa? Na kakšen način?

E: Pač, največkrat mi povejo, da je bila ona bolj pridna kot sem jaz. (E111)

M: Kako se takrat počutiš?

E: Kdaj?

M: Ko vaju zamenjajo. Ko tebe pokličejo s sestrinim imenom

E: Pač vseeno mi je, če me pokličejo po njenem imenu. (E112) Ni mi pa všeč tako, ko naju primerjajo pa potem govorijo cel čas kako je bila ona bolj pridna kot jaz. (E113) Nevem zakaj to rabim jaz vedet, pač jaz pa jo poznam bolj kot oni poznajo mene. (E114)

M: Kaj pa menita brat in sestra o šoli? Jima je pomembna?

E: Ja seveda, tako kot meni. Pač sta se zavedala da jo morata narediti. (E115) Pa tudi srednjo šolo, jo morata narediti če hočeta dobiti službo. (E116)

M: Pa tebe spodbujata?

E: Ja, mislim. (E117) Povesta mi je da pomembna pa da se naj učim. (E118) Ni pa nikoli tako, da bi me silila, da se naj grem učit ali pa kaj takega. (E119)

M: Ti kdaj pomagata pri domači nalogi?

E: Mi pomagata, ko ju kaj vprašam, mi pomagata. (E120) Ni pa tako, da bi na primer onadva vsak dan delala z mano nalogo. (E121) Samo ko ju vprašam pomagata.

M: Pa imata veliko domače naloge?

E: Ja, meni se zdi da je imamo ful. (E122)

M: Jih redno delaš?

E: Ja, narejeno jo imam vedno. (E123)

M: Kaj pa to pomeni?

E: Ja, doma je skoraj nikoli ne naredim, jo vedno potem v šoli med odmorom prepišem. (E124) Pač, če učitelj gleda jo imam vedno narejeno. (E125)

M: Pa misliš, da je imate preveč?

M: Aha, razumem… Saj to smo vsi delali v šoli.

E: Pa tudi delati se mi je ne da in mislim, da tudi to vpliva na to, da se mi zdi, da je imamo preveč. (126) Največ je je pri matematiki. (E127)

M: Kaj pa ko narediš domačo nalogo. Ali pa kak plakat. Kdo ti doma pomaga?

E: Ali sestra ali pa brat, bolj pogosto mi pomaga sestra kot pa brat.(E128) Pa tudi za plakate raje jaz njo prosim kot pa brata.

M: Kaj pa starši?

E: Ne, oni nimajo časa, oba delata popoldan pa sta itak zvečer preveč utrujena, da bi mi pomagala. (E129) Mama dela celo dve službi, takda ko rabim kakšno pomoč raje vprašam brata pa sestro kot pa da njiju še bolj utrujam. (E130) Ker prideta zelo utrujena domov s službe.

M: Povedala si, da imaš dopolnilni pouk. Kaj ti pa pri njem najbolj pomaga?

E: Pa tako, da nas je malo pa da si upam učiteljico vprašati, da še enkrat pove, no ponovi kar je povedala. (E131)

M: Pa vas je manj pri teh urah?

E: Ja, zato pa tudi več odnesemo. (E132)

M: Bi si želela takšno pomoč pri večih predmetih?

E: Ne, je ne potrebujem. Pa saj tudi sem ne hodim vsak teden, ampak samo ko potrebujem kakšno pomoč ali pa pred testom. (E133)

M: A veš kdo je svetovalna delavka na naši šoli?

E: Ja, tista ki nas ima mediacijo. (E134)

M: Greš kdaj k njej? Ko kaj potrebuješ?

E: Pa niti ne, pač nikoli ne potrebujem nič takega. (E135)

M: Nikoli nisi nič potrebovala od svetovalne delavke?

E: Ne, niti ne vem, kako bi mi lahko pomagala. (E136)

M: Ti ni v oporo?

E: Ne. (E137)

M: Misliš, da gredo učenci radi k njej?

E: Ne, ker to po navadi pomeni kakšno kazen ali kaj takšnega. (E138)

M: Pa te je kdo že poslal k svetovani delavki?

E: Ne, tako za kazen ne.

M: Predstavljaj si da je tukaj. Kaj je takega, kar bi si želela slišati od nje, da bi si upala iti po pomoč, če bi jo kdaj potrebovala?

E: Mogoče to, da se k njej ne gre samo ko pač si naredil kaj narobe. (E139) Da lahko greš k njej tudi tako, samo če rabiš kaj, al pa tudi ne. (E140) Najbolj to ja, da pri njej niso samo tisti, ki so naredili kaj narobe. (E141)

INTERVJU 3: spol – moški; starost – 14 let

M: Hej, kako si?

R: Vredu. Kaj pa sem naredil narobe da sem tukaj?

M: Čisto nič R, sem sem te povabila ker te rabim tvojo pomoč.

RR: Zakaj pa?

M: Jaz letos pišem diplomsko nalogo na temo učencev Romov, pri kateri se bom še posebej osredotočila na njihov pogled na šolanje, na to kako se počutijo v šoli in kakšen odnos imajo do nje.

RR: Ja…

M: In tukaj bi rabila tvojo pomoč.

M: Pa me zanima, če bi bil pripravljen odgovoriti na nekaj vprašanj.

RR: Mhm..

M: Vse kar boš povedal bo anonimno, nikjer ne bo pisalo, da mi je to povedal RR, ali pa od kje si doma.

RR: Mhm…

M: Pa tudi napačnih odgovorov ni, poveš mi lahko vse točno tako kakor si sam misliš.

R: Mhm…

M: Kako se ti to zdi R?

R: Ja, vredi.

M: Superca, hvala ti!

M: Ti je všeč v šoli?

R: Mi je, pa mi tudi ni. (E1) Odvisno od dneva. (E2)

M: Pa rad hodiš v šolo?

R: Tudi odvisno od dneva. (E3) Ne da rad hodim v šolo, ampak bi jo rad čim prej opravil in končal z njo, da bi šel naprej, v srednjo šolo. (E4)

M: Kako to misliš R? Kaj ti je všeč?

R: Ja da sem skupaj s sošolci. (E5) Pa tudi nekateri predmeti so mi všeč, ker so mi zanimivi. (E6)

M: Kateri pa so ti všeč?

R: Kemija pa matematika sta mi zanimivi. (E7)

M: Kaj pa je takega pri teh predmetih, da so ti najbolj zanimivi?

R: Ja pri kemiji so mi zanimivi poizkusi. (E8) Pa tudi to, da jih lahko delamo sami. (E9)

M: A prav poizkuse delate sami? To mora biti res zanimivo.

R: Saj zato mi je pa všeč, ker se vedno nekaj dogaja, da ni samo predavanja al pa da sam učiteljica govori mi pa pišemo. (E8) Saj ne delamo vseh sami, samo nekatere. (E9) Nekatere naredi učiteljica, mi pa gledamo. (E10)

M: Kaj pa matematika? Kaj ti je pri njej najbolj zanimivo?

R: Pa računi, všeč so mi pa razumem jih. (E11) Pa kadar kaj ne vem grem k učiteljici za matematiko pa mi ona še enkrat razloži in potem razumem. (E12) Ni mi težka matematika. (E13)

M: Katerega predmeta pa ne maraš?

R: Zgodovine. (E14)

M: Zakaj pa? Ti je težka?

R: Pa ni težka, samo veliko je je. (E15)

M: Kako to misliš R?

R: Pa saj se ni veliko za učiti pa zanimiva je tudi, ampak če hočeš imeti dobro oceno se pa moraš učiti. (E16) Meni se to ne da po navadi in zato jo imam ena. (E17)

M: Kako to misliš R? Da se tebi tega ne da?

R: Ja učiti se, ker so datumi pa saj snovi ni preveč, ampak doma se moraš učiti in to se meni ne da glih. (E18)

M: Aha, torej si malo len R!

R: Ja malo pa res, sam mi tut zanimivo ni in potem se mi še bolj ne da se učiti. (E19)

M: Pa te učitelj spodbuja k temu, da se učiš?

P: Ja pri zgodovini niti ne, saj imam komaj maja rok za popravljanje. (E20)

M: Kako pa to? A ne moreš popravljati kaj prej?

R: Je učitelj rekel, da prej ne bom mogel. (E21)

M: Pa bi si želel prej popravljati?

R: Ja, ampak če je učitelj tako rekel bom pač takrat popravljal. (E22)

M: A si ga mogoče vprašal če bi lahko prej popravljal?

R: Ne. (E23)

M: Zakaj pa ga nebi?

R: Če je tako rekel naj tako je, nočem ga utrujat tukaj zdaj. (E24)

M: Pa misliš da te učitelji dovolj spodbujajo? Da bi imel čim boljše ocene?

R: Pa tako, niti ne. (E25) Saj jaz vem da se lahko sam vse naučim. (E26)

M: Kaj pa je takega, kar bi si želel od učitelj slišati? Da bi ti bilo v pomoč, da bi se obrnil na njih bolj pogosto.

R: Pa.. (E27)

M: Mhmmm…

R: Pa ne vem kako naj povem. (E28)

M: Ti samo povej kaj si misliš, nič kar poveš ni narobe. Ti samo povej kar ti pade na pamet.

R: Pa ne vem, več rokov za popravljanje, da ne bi čakal celo leto. (E29)

M: Glej, jaz mislim, da ne bo nič narobe če učitelja vprašaš ali lahko prej pišeš. Prepričana sem, da se bo dalo dogovoriti z njim.

R: No, mogoče pa bom. (E30) Ampak zdaj mamo tako ali tako preveč vsega. (E31)

M: Ko boš pripravljen ga samo vprašaj. Nič ne moreš izgubiti.

M: A te učitelji spodbujajo? Da se čim bolj potrudiš? Da imaš dobre ocene?

R: Pa ne vem… (E32)

M: Ti samo povej s svojimi besedami…

R: Zdi se mi, da nikogar ne spodbujajo, tako posebej. (E33) Če že, tako pred testom vsem zaželijo srečo pa takšne stvari mogoče. (E34)

M: Kaj pa tvoji starši menijo o šoli?

R: Vedno mi pravijo, da je zelo pomembna. (E35)

M: Pa tebi, je pomembna?

R: Je ja, vem da jo moram narediti, če hočem dobiti službo. (E36)

M: Kaj bi pa rad bil po poklicu?

R: Tisto, kako se že reče.

Rad bi bil polagalec ploščič. Pač ta, keramičar bi rad bil. Moram narediti osnovno šolo, da bom lahko šel potem naprej v Avstrijo v šolo. (E37)

M: Kako pa to, da si se odločil prav za Avstrijo?

R: Ja tam so boljše službe pa boljše plače. (E38) Predvsem zaradi plače. (E39) Nimam namena potem priti nazaj v Sloveniji delat, tam hočem imeti službo. (E40)

M: Kaj pa jezik? Te nemščina ne skrbi?

R: Ne, itak sem živel v Avstriji so petega leta, tako da mi nemščina ni problem. (E41) Jo govorim dobro. (E42)

M: Potem pa tako super zate!

R: Ja, tam sem se tudi rodil pa potem, preden sem šel v šolo smo prišli sem, v Slovenijo. (E43) Še sedaj hodimo redno tja pa tam govorimo nemško, ker oni ne vedno slovensko tako da s tem ne bo problema. (E44)

M: Kaj pa tukaj R, s kom se družiš v razredu?

R: Ja vsi se družimo. (E45) Tako, itak se najbolj družim s fanti z dekleti niti ne. (E46) Ampak, saj se noben fant ne. (E47)

M: Pa se tako družiti vsi skupaj tudi? S puncami.

R: Niti ne, smo bilj skupaj fantje pa potem so bolj skupaj dekleta. (E48)

M: S kom pa se najbolj razumeš?

R: Pa tudi s fanti, z vsemi. (E49)

M: Kaj pa izven šole? S kom se na primer družiš v prostem času? Se tudi družiš s sošolci?

R: Pa niti ne. (E50)

M: S kom pa se družiš?

R: Pa tako, doma na vasi z vrstniki. (E51) No sedaj pa tako, skoraj z nikomer. (E52)

M: Kako pa to?

R: Ja odkar ima brat hčerko sem bolj doma. (E53)

M: Torej si ti že stric!

R: Jap, sem ja.

M: Čestitam. Pa pomagaš kaj bratu doma?

R: Pa ja, saj pomagamo vsi. Pač vsak kolikor lahko.

M: Pa misliš, da se tako ne družiš doma z vrstniki zaradi korone?

R: Eh ne, to ne. (E54) Pač delam za šolo, pa doma sem pa na treninge hodim pa potem ni več časa. (E55)

M: Kaj pa treniraš?

R: Kickboks. (E56)

M: Pa ti je všeč?

R: Pa uredi je, všeč mi je ker se lahko sprostim pa tako. (E57)

M: Pa se že tepete ali samo tako se učite?

R: Se tudi ja, saj to je najboljši del vsega.

M: Vem da je. Sama sem trenirala karate 15 let.

R: Mhm… Jaz sem komaj začel pa mi je zelo všeč.

M: Potem pa tako super.

M: Če sem te prav razumela, se s sošolci družiš samo v šoli. Izven šole pa ne?

R: Ja, samo v šoli po navadi. (E58) Drugače imamo skupino na snapchatu. (E59) Tako da bi se družili pa ne. (E60)

M: Kaj pa kak nogomet? Ga ne igrate skupaj.

R: Niti ne. (E61) Aja, tako vsako leto gremo skupaj na pico ali pa kaj takega za konec šolskega leta. Drugače da bi se družili pa ne. (E62)

M: Omenil si, da imaš sorodnike v Avstriji in da si tudi sam živel v Avstriji.

R: Jap, smo živeli ja. (E63)

M: Kako pa se potem doma pogovarjate? V kakšnem jeziku?

R: Ja doma govorimo slovensko. (E64) Ker vsi vemo slovensko. (E65) Ko pa pridejo sorodniki z Avstrije, oni ne vedno slovensko in takrat se pogovarjamo po nemško. (E66)

M: Kaj pa v romskem jeziku se pogovarjate?

R: Ne to ne, govorimo slovensko. (EE67) Pač niti ne vem tako dobro romsko, bolj slovensko pri nas doma. (E68) Če pa pride k dedku še kdo starejši, pa poznata oba romski jezik se pogovarjata romsko, drugače pa ne. (E69)

M: Bi lahko zase povedal, da ti slovenščina ne povzroča težav?

R: Ajaaa, tako v šoli?

M: Ja, v šoli pa tudi tako. Ker a veš, midva se pogovarjava v narečju, v prekmurščini.

R: Pa niti ne, v šoli jo mam pozitivno tako da ne. (E70) Pa tudi ni mi težko slovenski govoriti. Mi kar gre tako da mi kar gre. (E71)

M: Tako da ne čutiš potrebe, da bi imel dodatne ure slovenščine?

R: Eh ne, jih ne rabim. (E72)

M: Kaj pa za kak drug predmet? A imaš pri katerem drugem predmetu dodatno pomoč?

R: Ja, pri matematiki. (E73)

M: Kaj pa imaš tam? A si sam z učiteljico?

R: Ne ne, nas je več. (E74) Če kaj ne razumem pri pouku nam učiteljica še enkrat pove, da potem vem pa razumem. (E75)

M: Koliko pa vas prihaja na takšne ure? A si sam?

R: Ne ne, nas hodi več ampak nas ni več kot pet. (E76)

M: Pa ti je tako boljše delati kot pa v razredu?

R: Mi je ja. (E77)

M: Kje pa vidiš razliko?

R: Ja tako, nas je manj pa učiteljica tudi dobro razlaga pa velikokrat jo lahko vprašamo. (E78) Pa z nami dela takšne naloge, kakršne so pol na testu da vemo kaj se naj učimo. (E79)

M: Pa imate to vsak teden? Ali samo ko hočete imeti?

R: Ja imamo ja ampak jaz grem tako na vsaka dva tedna. (E80) Ne grem vsak teden, grem pa vedno pred testom. (E81) Al pa grem tudi vmes, če kaj ne razumem. (E82)

M: Tako da bi rekel, da je glavna prednost da snov slišiš še enkrat.

R: Ja pa razlaga mi je boljša kot pa pri pouku, tudi zato grem. (E83) Ne vem, bolj si zapomnim ko razlaga učiteljica pri dopolnilnem. (E84)

M: Imaš še kje kakšno pomoč? Je drugje ne potrebuješ.

R: Ne ne, samo tukaj, drugo se vse sam naučim. (E85)

M: Povedal si mi, da imaš brata. Imaš še kakšnega brata ali sestro?

R: Ja imam še eno mlajšo sestro pa enega brata, tega ki ima zdaj dojenčka. (E86)

M: Torej hodi sestra na to Osnovno šolo?

R: Ja, eno leto je mlajša od mene. (E87)

M: Torej si ti njen starejši brat. Se počutiš tako?

R: Pa niti ne, ona zna vse sama. (E88) Saj imava samo eno leto razlike. (E89)

M: Pa te kdaj primerjajo z njo? Na primer učitelji?

R: Pa niti ne. (E90) Mogoče kdaj kakšen, ampak poredko. (E91)

M: Kako pa se takrat počutiš?

R: Kdaj?

M: Takrat ko te primerjajo z njo. V kakšnem smislu vaju primerjajo?

R: Pa tako, vseeno mi je. (E92) Jaz ne jemljem tega resno, smešno mi je. (E93) Nič drugega. (E94)

M: Kako pa vaju primerjajo?

R: Ja da ima ona boljše ocene, pa da bi naj bil bolj njej podoben. (E95)

M: Pa te sestra tudi spodbuja? Da bi imel boljše ocene, pa pri učenju?

R: Ja me je, saj jaz njo tudi. (E96) Si kar pomagava. (E97)

M: Kako to misliš?

R: Ja tako, saj oba veva da je šola pomembna. (E98) Zato, da bi jo čim prej naredila pa tako. (E99)

M: Kaj pa pri domačih nalogah? Si pomagata?

R: Ja, no niti ne. (E100) Pač, mislim no…

M: Ti samo povej kakor misliš…

R: Sej no, če me kaj vpraša ji itak pomagam. (E101) Sam ni pa tko, da bi ji vsak dan pomagal ali pa kaj, mislim, ni tako da bi skupaj delala domače naloge. (E102) Dela vsak svojo nalogo pa tako, če me pa kaj vpraša ji vedno pomagam. (E103)

M: Kaj pa starši, ti pomagajo pri domači nalogi?

R: Pa isto, če jih kaj vprašam. (E104) Bolj mi pomagata babica pa dedek, če na primer je ati v službi. (E105)

M: Bi povedal, da bolj pomagata sestri kot pa tebi?

R: Ne, pomagata vsakemu pač če kaj vprašava. (E106) Drugače nobenemu, so najine naloge. (E107)

M: Kaj pa tvoj starejši brat? Ti on kaj pomaga?

R: Pa tudi, ampak samo če ga kaj vprašam. (E108) Najraje naredim sam, samo če res ne vem vprašam. (E109)

M: Imate veliko nalog v šoli?

R: Niti ne, še največ jih imamo pri matematiki. (E110) Pri drugih predmetih večinoma nimamo nikoli. (E111) Poredko da imamo. (E112)

M: Pa imaš vedno narejeno nalogo?

R: Tudi ne, no, imam jo, ampak jo velikokrat prepišem pred poukom tukaj v šoli. (E113) Če pa kak sošolec naredi nalogo doma, nam jo pošlje v skupino na snapchatu pa jo takrat doma prepišem. (E114) Pač nalogo imam, ampak je nisem jaz rešil. (E115)

M:Ahaa, razumem ja. Mate group chat in pol si v njem pošiljate nalogo.

R: Jap, tako mamo ja. Če ne pa v šoli prepišem. (E116)

M: Pri pomoči učencem Romom pa ne delate domačih nalog?

R: Tudi delamo ja, ampak ne vedno. (E117) Po navadi delamo snov z ure, pač ponavljamo. (E118) Lahko pa povemo, da hočemo narediti nalogo pa jo tudi naredimo. (E119)

M: Kaj pa sem prideš kaj?

R: Kam sem?

M: Sem v pisarno svetovalne delavke.

R: Pa poredko, niti ne. (E120)

M: Kaj pa ko prideš? Kaj so razlogi zaradi katerih prideš sem?

R: Pa tako, ne vem kaj naj povem. (E121) Sedaj že dolgo časa nisem bil. (E122)

M: A prideš sem za kazen? Ko te na primer učitelj pošlje k svetovalni delavki? Prideš sem ker rabiš njeno pomoč?

R: Ajaa, sedaj že dolgo nisem bil tukaj. Pač, ni me noben učitelj poslal. (E123)

M: Kako dolgo je to dolgo?

R: Paaa… Letos še nisem bil. (E124)

M: Pa si prišel kdaj k njej, ker si rabil kaj?

R: Ne… Nikoli, vedno ker sem moral. (E125)

M: Je kaj takega, kar pogrešaš pri svetovalni delavki? Da bi ti tudi ona lahko bila v pomoč in podporo?

R: Nič. (E126) Vem da se moram sam naučit. (E127)

M: Ti je uredi tako kot je?

R: Mislim… ne vem kako naj povem.

M: Ti povej to kar misliš. Vse kar boš povedal bo okej.

R: No, pač glede teh testov. (E128)

M: Si želiš, da bi vam pomagala glede testov?

R: Ja, ker mi, pač ne bomo mi še bolj težili učitelji. (E129) Mogoče bi bilo boljše, da bi nam več pomagala. (E130)

M: Misliš, da bi vam pomagala pri pogovorih z učitelji?

R: Jap, pač tako. (E131) Ne vem… jaz sam se nočem tako z učiteljem pogovarjat pa ga nekaj prosit. Mi bo itak povedal da ne. (E132) Če pa kdo drug vpraša, pa bo mogoče povedal ja, pa nam bo lažje. (E133)

INTERVJU 4: spol – moški; starost – 14 let

M: A rad hodiš v šolo?

S: Ne. (E1)

M: Zakaj pa ne?

S: Pač, kdo pa rad hodi v šolo. (E2) Meni so ene drugi stvari bolj pomembne kakor pa to. (E3)

M: Kaj pa je bolj pomembno?

S: Pač, stvari. (E4) Glej, jaz pridem v šolo in ko je konec grem domov in to je to. (E5) Med odmori grem na WC in ko zvoni spet grem nazaj v razred. (E6)

M: Ko pa enkrat prideš v šolo, ti je tukaj všeč?

S: Ne, pač v razredu mi je tako tako, če že s kom se družim z fanti. (E7) Jaz bi raje bil v devetem, kjer bi moral biti. (E8)

M: Kaj pa ti je lani zagodlo?

S: Biologija pa kemija, pa kdo to rabi. (E9) Pač jaz tega niti ne razumem. (E10)

M: Kateri je tvoj naljubši predmet S?

S: Športna in likovna. (E11)

M: Zakaj pa ravno ta dva?

S: Ker se pri njima ne rabiš nič učiti pa imaš vseeno pet. (E12) Tako pri športni itak samo nekaj se igramo, pri likovni pa kar koli narišeš ti da pet. (E13) Pač ta učitelj je zakon. (E14)

M: Katerega predmeta pa ne maraš?

S: Ja biologije pa kemije. (E15) Ker ju ne razumem. (E16) Pa učiteljica me je vrgla lani in zaradi nje ponavljam razred, predmet mi je težak pa ona mi ne razlaga dobro pa tako. (E17) Res prav sovražim ta dva predmeta. (E18)

M: Kako pa hodiš v šolo?

S: Hodim z avtobusom. (E19)

M: S kom pa se družiš v razredu S?

S: Pa tako, pač načeloma sem sam, med odmori grem vedno na WC in tam čakam dokler ponovno ne zvoni in potem grem v razred. (E20)

M: Zakaj pa? Da greš med vsakim odmorom?

S: Ker mi je tako najlažje. (E21) Pač čudni so ti osmi letos. (E22) Če že, se družim s kakšnim fantom ampak samo tak, če me kateri vpraša kaj. (E23) Jaz jih pustim na miru in oni mene in tako je še najboljše. (E24)

M: A se s katerim sošolcem družiš tudi izven šole?

S: Ne, samo v šoli. (E25) Izven imam svojo družbo. (E26)

M: Se družiš bolj z vrstniki ali s starejšimi?

S: Jaz se družim samo s starejšimi. (E27) Pač, doma se družim s starejšimi ali pa z R, ampak on je moja generacija. (E28) Z mlajšimi se jaz ne družim, boljše mi je z njimi kot pa z mlajšimi. (E29)

M: Kaj pa z dekleti v razredu, se kaj družiš z njimi?

S: Če že, se družim s fanti. (E30) Dekleta so sama taka, ne vem opisat. (E31) Nočem se družiti z njimi, čudne so mi. (E32)

M:Bi lahko povedal, da imaš v razredu prijatelje?

S: Imam sošolce, prijatelje imam zunaj. (E33) Pač tiste, s katerimi se družim izven šole, tisto so bolj prijatelji kot pa tukaj. (E34) Pa R, on je bil do sedaj moj sošolec, ampak on j šel naprej, jaz pa sem ostal v osmem. (E35)

M: Meniš, da je tak odnos, ki ga imaš s sošolci delno posledica tega, da si sam Rom?

S: Pa ne bi rekel. (E36) Pač lahko povem za to, kako je bilo do letos. (E37) Jaz nisem čutil tako, da bi bil kaj drugačen. (E38) Jaz sem se z fanti vedno uredi razumel pa tako, letos, ko sem pa tako nov pa me bolj ignorirajo ja. (E39) Ampak to pomojem ker sem nov, ne glih zato ker sem Rom. (E40)

M: Misliš, da bi se, če bi se hotel družiti z njimi, lahko potem normalno ujel?

S: Ja, ampak tako, se niti nočem, meni je tako okej, kakor je! (E41)

M: Tukaj se strinjam s tabo. Če je tebi tako okej, potem je res okej.

...

M: Te učitelji spodbujajo? Tako, da moraš imeti boljše ocene pa tako, da zmoreš več?

S: Prej so me, to ne morem povedati, da me niso. (E42) So me, ker jaz sem imel prej tako v petem razredu sem bil prav dober. (E43) Tako da nisem bil neumen, sedaj pa sem postal, takrat je bilo isto za vse, vsaj meni se je tako zdelo. (E44)

M: Seveda nisi postal neumen S. Tega si ne smeš misliti o sebi, je pa sedaj več snovi in se je potrebno tudi doma kaj učiti.

S: Pa ja, ampak to se men ne da, jaz imam druge stvari doma. (E45)

M: Kako pa je se sedaj v šoli S, je kaj drugače od kdaj ponavljaš razred?

S: Sedaj se mi zdi, da me tako ne opazijo oz, pač sem samo tam. (E46) Ni več isto kot je bilo, pač tudi jaz hočem met samo dva in to je to, sam še to čakam od njih. (E47)

M: Misliš, da ti bo kateri učitelj dal dvojko samo zato, da se te bo rešil?

S: Ja to bi bilo super, če bi samo dal. (E48) Jaz bi bil srečen če bi mi to dali. (E49) Ampak mi ne, prej mi bodo zanalašč dali ena, kakor pa pozitivno. (E50)

M: Kako pa to vidiš, da si dobil tak občutek?

S: Pač, pri zgodovini ane. (E51) Tam se prosil učitelja, če lahko pišem test šesto uro in ne četrto, ker sem vedel, da četrto uro ne bom naredil in da bom padel. (E52) Ni mi pustil pisat, pa sem ziher, da bi lahko pisal kasneje, če bi šel kdo drug prosit in ne samo jaz. (E53) Ker nisem edini pisal. (E54)

M: Misliš, da si zato tudi padel?

S: Pač, jaz mislim, da zato ker sem Rom pa ker se tut nisva marala prej tako zelo. (E55) Pač, on mene nikoli ni maral, nisva se razumela. (E56)

M: Glede na to, da si povedal, da si imel tudi pri zgodovini težave, a si se kdaj obrnil k učitelju po pomoč?

S: Sem se ja, za zgodovino. (E57) Smo bili zmenjeni, da se dobimo da bomo šli skozi snov, ker je nismo razumeli pa nisem bil jaz edini, nas je šlo več. (E58)

M: In ste vse lepo ponovili?

S: Ne, ker on ni prišel. (E59) Pa smo ga potem vprašali, pri naslednji uri, zakaj ga ni bilo, pa je samo povedal, da je on vedel da nas ne bo, zato ni prišel. (E60)

M: Ampak, vi ste ga pa čakali ane?

S: Smo ga ja pa je rekel samo, da nam ni verjel. (E61)

M: Kako pa ste potem to rešili?

S: Sedaj nimamo več tega, nismo več nikoli omenili. (E62)

M: Si kdaj razredničarki to omenil?

S: Ne, itak bi rekla da smo si sami krivi. (E63)

M: Kaj pa tvoji starši menijo o šoli?

S: Da jo moram narediti. (E64)

M: Ji dajejo velik pomen?

S: Ja, ko so izvedeli, da se želim drugo leto vpisati na ljudsko so bili zelo jezni. (E65) Da ne smem, pa da moram tukaj ostati, ampak oni ne vedo, da bi meni bilo tam bolj lažje, da bi šolo lažje naredil pa itak bi se lahko kamor koli vpisal. (E66)

M: Si jim povedal, da želiš tja, pa jim povedal zakaj?

S: Pač, sem povedal da bi mi bilo tam lažje, ker je manj vsega pa tako. (E67) Da bi tisto ziher naredil. (E68) Pa mi vseeno ne pustijo iti tja, ker bi pač hodil v Soboto in ne na Tišino. (E69)

M: Zakaj pa bi bil to problem? Saj hodiš že sedaj z avtobusom v šolo.

S: Ja ampak potem… ne vem, tako so mi doma povedali jaz pa bi raje šel tja. (E70) Tudi moj oče je hodil tja pa mu je bilo tam lažje. (E71) Sedaj pa je mama fejst proti in potem ne bom šel. (E72)

M: Kaj pa so ti povedali, ko so izvedeli, da boš ponavljal razred?

S: Ja, bili so zelo jezni. (E73) Pa so mi povedali, da moram narediti osnovno šoli. (E74)

M: Ja, to pa verjamem da so bili ja.

M: Je kaj takšnega, kar bi si žele od učitelja slišati? Da bi na primer imel več motivacije za delo za šolo?

S: Da bi lahko popravljal oceno, ko jaz to hočem. (E75) Drugače pa nič. pač ni nit takšnega, kar bi si žele slišati od njih. (E76)

M: Kaj želiš biti po poklicu S?

S: Nevem, no nekaj, pri čemer bom lahko veliko zaslužil. (E77)

M: In kaj je to S?

S: Nevem, pač meni je glavno, da bom imel veliko denarja. (E78)

M: Sigurno je nekaj takega, kar te veseli pa bi to rad bil?

S: Ja razmišljal sem res že nekaj, da bi mogoče šel za strojnega tehnika. (E79) To mi je tako, malo zanimivo. (E80)

M: Super, vidiš da že imaš idejo o tem, kaj bi rad bil.

M: Bi sam zase lahko povedal, da ti je izobrazba pomembna?

S: Pa najbolj to, da bom lahko imel dobro službo. (E81) Ampak potem tudi to, da moram narediti šolo, da bom lahko dobil službo. (E82) Zato mi je pomembna, drugače pa niti ne. (E83)

M: Kaj pa slovenščina? Ti v šoli povzroča težave?

S: Ne, slovenščina pa ne. (E84) Imamo kul učiteljico, ki se z nami heca pa tako. (E85) Slovenščina mi je kul predvsem zaradi učiteljice ja pa tudi pozitivno jo imam. (E86)

M: Romski jezik poznaš? Kako se doma pogovarjate?

S: Ne, to več ni tako kot je bilo nekdaj, da bi vsi govorili samo romsko. (E87) Sedaj to govorijo samo še stari, če se srečajo na ulici ali pa kaj takšnega. (E88) Drugače vsi doma govorimo slovensko. (E89)

M: Pa potem lahko poveš, da ne veš govoriti romsko?

S: Dolgo nisem vedel, dokler nisem prišel v to družbo, v kateri sem sedaj. (E90) Oni se tako pogovarjajo nekatere stvari v romščine, ne tako da bi vse govorili ampak tako, nekatere stvari. (E91) Tako, da sem se sedaj tudi jaz naučil govoriti nekaj osnovnega. (E92) Tako osnovne besede pa to. (E93)

M: Pred tem pa, če te prav razumem nisi vedel govoriti romsko?

S: Ne, doma govorimo samo slovensko. (E94)

M: Si vedel, da imamo na šoli pomočnika učencem Romom?

S: Ne, kaj je to. (E95)

M: En učitelj, ki ima za vas Rome na šoli dodatne ure. Si šel kdaj k njemu?

S: Ne, niti vedel nisem da ga imamo. (E96)

M: Kaj pa narediš na primer, če ti je kakšna snov težka pa je ne razumeš?

S: Zdaj sem se dogovoril z učiteljico matematike, da bi imel z njo dodatne ure. (E97) Ker so mi tako nekatere snovi težke pa jih ne razumem. (E98)

M: Misliš kot dopolnilni pouk?

S: Ja. (E99)

M: Zakaj pa ga do sedaj nisi obiskoval?

S: Pač, nisem vedel pa niti hotel hoditi na to. (E100) Sem sedaj komaj šel do učiteljice pa jo vprašal, če bi lahko hodil, da bi mi kaj bolje razložila. (E101)

M: Kako pa ti je sedaj? Razumeš snov bolj?

S: Ja nisem še bil… (E102)

S: Sedaj bom šel, v ponedeljek ker pišem test v torek. (E103) Tako da se bom potem začel učiti. (E104)

M: Se ti ne zdi, da bi se mogoče lahko začel že malo prej učiti? Ti ne bo en dan premalo časa?

S: Ne, pač jaz se vedno tako učim. (E105) Za vikend tako nimam časa, potem pa mi ostane samo še ponedeljek. (E106) Danes je pa petek, danes se pa nihče ne uči. (E107)

M: Jaz upam S da ti bo uspelo. Da se boš naučil v enem dnevu.

S: Saj tako težko pa spet ni. (E108)

M: Drugače pa si povedal, da ti slovenščina ne dela težav, ane?

S: Ne, mi gre ker imam dobro učiteljico. (E109)

M: Imaš kakšnega brata ali pa sestro?

S: Imam enega brata. (E110)

M: Starejšega ali mlajšega?

S: Mlajšega, tudi hodi sem v šolo, samo on hodi v peti razred. (E111)

M: Ti je všeč, da imaš brata na šoli?

S: Pa tako, čisto po resnici ga niti ne opazim. (E112)

S: Pač tako mlajši je, nisva v istem nadstropju pa še ob različnih urah končava. (E113) Kot da ga ni na šoli se počutim. (E114)

M: Te kdaj kašen učitelj primerja z njim? Ali pa njega s tabo?

S: Ja, to pa mislim da ne, ker nimava midva se tako istih učiteljev. (E115) On ima samo eno, jaz pa jim imam več. (E116)

M: Pa res, on je še na predmetni stopnji.

S: Edino enkrat mi je ena učiteljica omenila… (E117)

M: Kaj je omenila S?

S: Pač, ko sem bil vprašan glasbo mi je učiteljica povedala, da mi da dva, zato da se me reši. (E118) Pa potem je še povedala tako, da je imela pouk pri mojem bratu in da je on bolj pameten in priden kot jaz. (E119)

M: Kako pa si se takrat počutil?

S: Ja saj on je takšen pameten, tudi jaz sem bil do šestega razreda zelo. (E120)

M: Si še zdaj pameten S, samo učiti se je treba več doma.

S: Ja, pa on je tudi tak, da učiteljicam velikokrat kaj prinese, kakšno rožico ali pa kaj. (E121) Zato mislim, da ga ima raje kot mene pa mi je to tudi povedala zato. (E122)

M: Te bat kdaj spodbuja, da bi se bolj potrudil v šoli?

S: Ne, saj pa on je mlajši od mene. (E123)

M: Kaj pa ti njega?

S: Pa niti ne. (E124) Saj on je priden pa naredi domačo nalogo pa to, pa nauči se vse v šoli pa ne rabi velike pomoči. (E125) Tudi če ima v šoli kaj naloge, jo naredi potem v popoldanskem varstvu v šoli. (E126)

M: Imate v osmem razredu veliko domačih nalog?

S: Ja, pri matematiki imamo vsak dan nalogo. (E127)

M: Jo sam narediš doma?

S: Ne, jaz ne delam naloge doma. (E128) Jaz če učitelj gleda okoli, kdo jo ima pa kdo ne, se samo naredim, da jo imam narejeno. (E129)

M: Kako pa se to narediš?

S: Ja, čist preprosto. Jaz se samo tako usedem, pa prekrijem en zvezek z drugim in se samo delam, da imam nalogo narejeno. Če pa hoče kateri učitelj prav videti ali jo imam, pa samo na hitro tako samo pokažem, da se vidi da je napisano, ne vidi pa se kaj je napisano.

M: Ti si pa res prebrisan. Pa učitelj tega nikoli ne pride gor?

S: Ne, no vsaj po navadi ne. Se je pa že zgodilo, pri geografiji, da smo imeli domačo nalogo, pa sem jo res naredil in mi učitelj ni verjel, da sem jo naredil jaz. (E130)

M: Kdo pa bi jo naj naredil?

S: Ne vem jaz, ampak ni tako verjel. (E131) Pa sem imel vse napisno pa še res sem jo takrat sam naredil. (E132)

M: Kaj pa pri učenju? Kdo ti doma pomaga?

S: Nihče, jaz se doma sam učim, kolikor imam časa. (E133) Ne maram, da me kdo drug uči. (E134)

M: Kaj pa bratu, a njemu kaj pomagaš?

S: Ne, on se vse sam nauči, tako da mu niti mama pa oča ne rabita pomagati pri nalogi. (E135)

M: Povedal si, da boš začel obiskovati učno pomoč. Kaj pričakuješ od nje?

S: Ja tako, da mi bo lažje pa se ne bom rabil učiti doma. (E136)

M: Imaš namen to obiskovati vsak teden, ali samo ko boš potreboval, tako pred testom?

S: Ja bolj mislim, da samo takrat, ko bom res potreboval. (E137) Pred testi ali pa čem takem. (E138)

M: Veš kdo je na naši šoli svetovalna delavka?

S: Ja, vem ja. (E139)

M: Si že bil kdaj pri njej?

S: Ja, no sedaj že dober mesec nisem bil poslan k njej. (E140) *(…čuti se ponos glede tega…)*

M: Kdo pa te je poslal k njej?

S: Ja, kakšen učitelj ponavadi, če pač nisem sodeloval pri pouku ali pa kaj takšnega. (E141) Če sem motil pouk, tako so vedno povedale. (E142)

M: Si stopil kdaj sam do nje, če si na primer kaj rabil, kakšno pomoč, imel kakšno vprašanje?

S: Ne, to pa nisem ne, šel sem samo, če me je kdo poslal tja. (E143)

M: Bi si mogoče želel, da bi bilo kaj drugače? Več pomoči od svetovalne delavke?

S: Ne, meni je tako čisto kul kakor je. (E144)

M: Mhm…

S: Pač, jaz nočem nobene dodatne pomoči. (E145)

INTERVJU 5: spol – ženski, starost – 14 let

M: Hejla, kako si?

S: Pa uredi sem. Pa ti?

M: Pa tudi uredi, super. Vesela sem, da je sneg.

S: Ja, to sem pa jaz tudi.

M: Jaz sem te danes povabila sem, ker pišem diplomsko nalogo na temo odnosna oz. pogleda učencev Romov na šolanje. Pa me zanima, če bi bila pripravljena odgovoriti na par vprašanj.

S: Ja, ni problema.

M: Rada bi, da veš… Da bo vse kar boš povedala ostalo anonimno, kar pomeni, da nihče ne bo vedel, da si to povedala prav ti. Se ti zdi to okej?

S: Ja, itak.

M: Superca. A rada hodiš v šolo?

S: Ja, meni je v šoli všeč. (E1)

M: Kaj pa ti je najbolj všeč v šoli?

S: Všeč mi je sam razred. (E2) Pač, uredi se razumemo pa všeč mi je, da nismo doma. (E3)

M: A ti je lani bilo težje slediti pouku?

S: Pa ja, mislim nisem videla sošolcev pa tako. (E4) Zato mi je zdaj lepše, da smo vsi tukaj. (E5)

M: Kako pa hodiš v šolo?

S: Skoraj vedno grem z avtobusom. (E6) Redko me pripeljejo. (E7)

M: Ti je všeč v šoli?

S: Ja, meni je okej. (E8)

M: Superca! Kateri pa je tvoj najljubši predmet?

S: Ja najraje imam športno. (E9)

M: Zakaj pa?

S: Ja ker nismo veliko na mestu, pač da se gibljemo. (10) Pa nevem, zdi se mi, da je tam najbolj sproščeno. (E11) Da smo vsi sproščeni tam pa zato. (E12)

M: Katerega predmeta pa ne maraš?

S: Pa matematike pa fizike. (E13)

M: Zakaj pa ravno ta dva ne maraš?

S: Težki sta mi. (E14) Mislim oba predmeta, ne razumem jaz tega. (E15)

M: Veš da tudi jaz nikoli nisem ne marala ne razumela matematike pa fizike.

M: Kako pa je v razredu. A se družite vsi med seboj?

S: Ja sedaj se ja. (E16) Pač, tako se pogovarjam tako s fanti kot z dekleti. (E17)

M: A se vedno niste?

S: Ne, tam nekje do sedmega razreda se dekleta niso hotela družiti z menoj. (E18) Pač, družila sem se bolj s fanti. (E19) Sedaj, pa se mi zdi da se vse razumemo. (E20) Tako, da me ne ignorirajo pa sedimo skupaj. (E21) Sedaj je super v razredu. (E22)

M: Kako pa si se takrat počutila?

S: Ni mi bilo lepo, saj sem bila sama. (E23) Družila sem se samo z fanti in ja. (E24) Zato pa… na primer tvoja generacija… vi ste imeli več Romov v razredu, to je moralo biti boljše. (E25) Tudi jaz bi si tako želela ne pa da sem edino dekle tukaj… (E26)

M: Misliš, da bi bilo drugače, če bi bilo več deklet?

S: Ja, no… vsaj tam nekje do sedmega razreda, ko sem bila sama. (E27) Bi se lahko družila s kakšno punco in ne samo z fanti. (E28)

M: Mislim, da bi ti bilo v tem pogledu res lažje. Ne bi se počutila samo.

S: Ja…

M: Če sem prav razumela, se sedaj vsi družite v razredu?

S: Ja, sedaj je super. (E29) Pač tako, vsi se pogovarjamo pa tudi dobre prijateljice imam v šoli. (E30)

M: So se kdaj sošolci norčevali iz tebe? Iz tega, da si Rominja?

S: Pa tam do sedmega razreda kot sem že povedala. (E31) Nekatere so mislile da se ne umivam in da smrdim pa to pač nikoli ni bilo res. (E32) Sedaj so to ugotovile in je itak vse okej. (E33)

M: Kako pa je bilo z drugim oddelkom, z b razredom.

S: Pač, kolikor smo se družili smo se tudi razumeli. Pač okej je vedno blo.

M: Povedala si, da imaš v razredu prijatelje, a se z njimi družiš tudi izven šole?

S: Pa niti ne, pač tako se samo v šoli družimo. (E34) Mislim, ko nisem v šoli se družim bolj s prijatelji z vasi pa s treninga. (E35)

M: Kaj pa treniraš?

S: Nogomet.

M: A res, pri katerem klubu pa?

S: Pri Ženskem nogometnem klubu Pomurje – Belinci.

M: Pa vi ste redno dober klub…

M: Kaj pa počnete med odmori? O čem se pogovarjate? Se kaj igrate?

S: Pa nič posebnega, mi se pogovarjamo v razredu ali pa smo na telefonu. (E36) Drugače pa ni nič, pač se ne igramo. (E37)

M: Si mogoče opazila, da se učitelji do tebe, ker si Rominja, obnašajo drugače, kakor do tvojih sošolcev?

S: Hmmmm… Kako pa to misliš?

M: No… si mogoče opazila kdaj, da učitelji boj spodbujajo druge učence kot pa tebe. Ali pa na primer, da tebi ne povejo, da bi se lahko pri testu bolj potrudila, sošolcem pa to povejo.

S: Ja, pač zdi se mi da mogoče pa res. (E38) Mogoče za višje ocene bolj spodbujajo moje sošolce kot pa mene. (E39)

M: Kako to misliš?

S: Ja, na primer smo pisali test pa sem pisala jaz dva pa ena druga sošolka. (E40) Pa je učiteljica bolj mojo sošolko tolažila oz. ji govorila, da se lahko bolj potrudi. (E41)

M: Tebi pa tega ni govorila?

S: Pač ne, ni tako rekla, da bi se lahko bolj potrudila. (E42)

M: Se obrneš kdaj k njim po pomoč. Mislim, k učiteljem. Mogoče zaradi razlage, ali pa česa drugega?

S: Ne, to pa skoraj nikoli. (E43)

M: Kako pa to, da ne.

S: Pač, saj nimam z nobenim tako nekega osebnega odnosa. (E44) Pač, če kaj ne vem se bom sama naučila, ne pa njih gnjavila. (E45) Ker tudi ne vem… pač takšen občutek imam, da mi ne bi glih pomagali. (E46)

M: Kaj pa tvoji starši menijo o šoli?

S: Da se moram učiti, da moram imeti dobre ocene in da moram narediti šolo! (E47)

M: Te spodbujajo?

S: Ja, pač pomembno jim je da naredim šolo. (E48) Pa tudi meni je pomembno, da jo naredim. (E49) Pač, oni meni cel čas govorijo, da sem sposobna in da lahko naredim šolo. (E50)

M: Ti da dodatno motivacijo?

S: Ja, mislim, lepo mi je da verjamejo v mene. (E51)

M: Verjamem, da je to lepo slišat.

S: Pa saj, tudi brat pa sestra me spodbujata. (E52) Da je šola pomembna. (E53)

M: A je kaj takega, kar bi si želela slišati od učitelja? Da bi verjela, da tudi oni verjamejo vate?

S: Ja mogoče da bi tudi mene kdaj tako spodbujali, kakor spodbujajo druge sošolce. (E54) Da bi tudi meni kdaj rekli, da se moram bolj potruditi. (E55) Mislim, da bi mi bilo to lepo slišati od njih ja. (E56)

M: Jaz verjamem, da bi ti bilo.

M: Kaj pa želiš biti po poklicu S?

S: Ja, jaz bi rada bila kozmetični tehnik. (E57) Ampak sem tako, da še ne vem točno no. (E58) Odločam se še med tem pa med logističnim tehnikom. (E59)

M: Kaj pa starši pravijo na to tvojo dilemo?

S: Ja, oni so tako… pravijo mi, da se naj vpišem tja, kjer me bolj zanima. (E60) Mi govorijo, da mi bo potem žal, če bom delala celo življenje nekaj, kar me ne zanima. (E61) Pač, ne bo mi lepo v službi potem. (E62)

M: Kaj pa ti misliš? Se strinjaš s tem?

S: Ja, se strinjam ja, pač glej… jaz imam sestrično, ki pa ima kozmetični salon. (E63) Pa tam dela že ena moja druga sestrična in potem sta mi rekle, da če naredim šolo bom tudi jaz lahko delala pri njima. (E64) Ampak moram šolo narediti prej. (E65)

M: Kaj pa te bolj zanima? A kozmetična smer ali pa logistična šola?

S: Ja kozmetična ja pač to mi je zanimivo pa že zdaj to zelo rada delam. (E66)

M: Potem pa mislim, da imaš odločitev že na dlani. Vpisi so že blizu.

S: Ja vem ja, res bom raje šla za kozmetično. (E67) Pa še službo imam, sam šolo moram naredit. (E68)

M: Mislim, da je to odličen načrt S.

S: Mhm..

M: Ti je izobrazba pomembna?

S: Ja sedaj, če gledam tako logično… moraš imeti šolo, če hočeš imeti službo. (E69) In jaz bi tako rada bi delala v kozmetičnem salonu in zato moram narediti šolo. (E70)

M: Jaz verjamem da jo boš!

S: Pa tudi tako pač moj starejši brat je že končal srednjo šolo pa tudi jaz bi jo rada. (E71) Če je on, zakaj je jaz ne bi mogla. (E72)

M: Tukaj se popolnoma strinjam s tabo S.

M: Glede na to da so Rominja, a ti slovenščina v šoli povzroča kaj težav?

S: Ne, mislim da ne. (E73) Pač mi se doma pogovarjamo slovensko tako da mi ni problem. (E74)

M: Kaj pa prekmurščina?

S: Ja, pač ločim med slovenščino in prekmurščino. (E75)

M: A romski jezik poznaš?

S: Ja, govorim pa razumem pa vse jaz. (E76) Ampak je pa tako veliko vrstnikov ki ne vedno nič romsko več. (E77)

M: Kaj misliš da je vzrok za to?

S: Pač, pri nas je veliko mešanih družin. (E78) Tako, da mama ali pa ata nista Roma, da sta pavra in potem tam doma ne govorijo romsko sploh. (E79) Ker eden od njiju ne ve pol tega jezika. (E80)

S: Pa mislim, da se zaradi tega tudi otroci pol ne naučijo več tega jezika. (E81) Ker ga tako ali tako skoraj ne slišijo nikoli. (E82)

M: Vidiš, na to pa sploh nisem pomislila. Mislim da imaš prav.

S: Pač tako je vsaj pri nas ja. (E83)

M: A potem se doma nič ne pogovarjate v romskem jeziku?

S: Pač pri nas je tako ne, če me na primer kdo vpraša kaj v romskem jeziku mu tako tudi odgovorim. (E84) Če pa v slovenskem pa itak v slovenskem jeziku. (E85) Ampak tako govorijo pri nas večinoma

stari, pač starejši, babice pa dedki, oni se tako samo romski pogovarjajo pa tudi tebe vprašajo pa govorijo romsko. (E86) Edino če res ne veš romsko, potem te vprašajo po slovensko. (E87)

M: To pa je res zanimivo S.

S: Ja, meni se tudi zdi ja.

M: A imate mogoče na šoli romskega pomočnika?

S: Ja, ampak ne vem kdaj sem nazadnje imela kaj z njim. (E88)

M: Pa drugače obiskuješ kak dodatni ali pa dopolnilni pouk?

S: Ja hodim ja, na dopolnilnega k učiteljici A. (E89)

M: Za katere predmete vse pa hodiš?

S: Hodim zaradi matematike pa fizike ker imam trenutno največ težav. (E90)

M: Kaj pa počnete pri dopolnilnem pouku?

S: Ja tako, pač če kaj ne razumemo nam učiteljica A še kaj razloži. (E91) Pa pove bolj počasi pa tako, da si zapomnimo. (E92)

S: Pa tudi manj nas je tam in bolj nekako pride vsak na vrsto, da učiteljica vsakemu posebej pove kaj ga zanima. (E93)

M: Torej nisi sama, vas hodi več?

S: Ja zdaj hodiva dva, jaz pa R. (E94)

M: Ti je lažje potem? Bolje razumeš snov?

S: Ja, pač učiteljica mi dobro razloži, boljše kot pri pouku pa zato potem tudi bolje razumem snov. (E95)

M: Pa delati pri tem pouku domače naloge?

S: Ne ne, ni tako, bolj delamo snov, pač da nam učiteljica še enkrat razloži, ali pa da tako, se pripravljamo na test ali pa kaj takšnega. (E96) Naloge skoraj nikoli ne. (E97)

M: Kolikokrat na teden pa imate to?

S: Po urniku imamo tako enkrat na teden pa pač delamo, kar bolj rabiva. (E98) Ali matematiko ali pa fiziko z učiteljico. (E99)

M: Vem da imaš starejšega brata

M: Imaš tudi kakšnega mlajšega brata ali sestro?

S: Imam še eno mlajšo sestro. (E100)

M: V kateri razred pa hodi?

S: Ja ona hodi sedaj v šesti razred. (E101) Brat pa je zdaj še doma pa je končal šolo za elektrotehnika. (E102)

M: Kako pa se počutiš? Pač ko imaš na šoli sestrico?

S: Pa uredi mi je, jo tako poredko vidim, ker sedaj smo itak po razredih vsi pa ne hodimo toliko po šoli kakor smo pred to korono hodili. (E103)

M: A te kdaj primerjajo s svojim bratom?

S: Ja, haha, velikokrat. (E104)

M: V kakšnem smislu pa vaju primerjajo?

S: Ja tako, po navadi mi povejo, da sem bolj pridna kot pa on. (E105)

M: Kaj pa sestrica. Ti kdaj pove, da so jo primerjali s tabo?

S: Ne, no ne vem. (E106) Nikoli mi ni povedala, da bi jo kdaj kdo zamenjal z mano ali pa kaj takšnega. (E107)

M: Pa ti pomagata ko imaš kaj narediti za šolo?

S: Ja, no, saj sestrica niti ne, ker je pač mlajša od mene. (E108) Brat pa mi je, on mi pomaga pri učenju. (E109) Ampak predvsem pri angleščini, ker mu gre bolje kot pa meni ker pri ostalih predmetih pa imam jaz boljše ocene kot jih je imel on. (E110)

M: Kaj pa starši? Ti pomagajo pri učenju ali pa domačih nalogah?

S: Pač učim se raje sama, tako da vprašam ko česar res sama ne vem. (E111) Pri nalogah mi pa tako, pač vsi mi pomagajo, če je na primer kaj pri matematiki, kar ne vem za nalogo vprašam atija pa potem narediva skupaj. (E112) Ko pa mamo kakšne plakate pa vedno vprašam mamo, da jih skupaj narediva. (E113) No, sedaj pogosto vprašam tudi M, od brata punco ne, ker živi pri nas če mi kaj pomaga narediti. (E114)

M: Pa imaš vedno narejeno domačo nalogo?

S: No, vedno je itak nimam. (E115) No, če gledaš tehnično jo vedno imam ampak jo pogosto prepišem od sošolcev. (E116)

M: Kako to misliš? Med odmorom?

S: Tudi ja ali pa na snapchatu imamo skupino in potem tisti ki naredi nalogo jo poslika pa pošlje v skupino pa potem tam vsi prepišemo. (E117)

M: Aaa, razumem zdaj ja.

M: Pa misliš da imate tako preveč nalog?

S: Mislim da niti ne, saj je nimamo veliko. (E118) Po navadi jo imamo samo pri matematiki. (E119) Pač tako, ne da se nam je naredit pa zato jo prepišemo. (E120)

M: Kaj pa doma, pomagaš kdaj sestrici pri nalogi?

S: Ja njej pa pomagam ja. (E121) Pač, ona res naredi domačo nalogo. (E122)

M: Kaj pa pri svetovalni delavki si bila kdaj?

S: Sem bila ja. (E123)

M: Zakaj pa si bila?

S: Pa ko sem rabila kakšen papir, ker ko je mama kaj rabila pa sem šla k svetovalni delavki. (E124) Sem rabila že potrdilo o vpisu pa kaj takšnega. (E125)

M: So te kdaj poslali k svetovalni delavki? Kakšen učitelj?

S: Ne, to me niso ne. (E126)

M: Pa ti je bila svetovalna služba kdaj v oporo?

S: Ne. (E127)

M: Kaj pa misliš, da bi moralo bit drugače, da bi ti v prihodnje bila?

S: Pa ne vem. (E128)

M: Ti samo povej s svojimi besedami S.

S: Saj meni je tako okej, pač kakor je, vedno ko sem kaj rabila sem to tudi dobila. (E129) Pač kakšen papir ali pa kaj takega. (E130) Nič ne bi spremenila, mislim da je tako okej. (E131) Če kaj rabiš pač greš tja, če ne rabiš nič pač ne greš. (E132)

M: Ti je tako čisto okej, kako je sedaj?

S: Jap, kul mi je tako. (E133)

INTERVJU 6: spol – ženski; starost – 13 let

M: Hejla, L, kako si?

L: Pa okej sem. Pa ti?
M: Pa tudi jaz sem super.
L: To pa je tko, kul slišat. Zakaj pa sva tukaj?
M: Veš, jaz pišem letos diplomsko nalogo na temo pogleda ali pa odnosa učencev Romov do šolanja na naši osnovni šoli. Pa bi potrebovala tvojo pomoč. Če boš seveda hotela, da mi odgovoriš na nekaj vprašanj.
L: Ja, seveda, komot.
M: Vse kar boš povedala bo ostalo anonimno, kar pomeni, da nihče ne bo vedel tvojega priimka pa imena, ko bo to bral. Se ti zdi to uredi?
L: Ja, lahko ja.
M: Superca, hvala ti.

M: A rada hodiš v šolo L?

L: Pa ja, rada sem v šoli. (E1)
M: Kaj pa ti je najbolj všeč v šoli?
L: Pa to, da smo tukaj. (E2) Da nismo doma… doma mi hitro postane dolgčas pa tako. (E3)
M: Ti je potem zdaj lažje, ko ni šola na daljavo, ampak da je vse v živo. Mislim, da si v šoli?
L: Ja tako mi je lažje, še posebej ker če smo bili od doma se preveč dolgo spala in potem se mi več ni lih dalo delati za šolo. (E4) Sedaj pa nekako moram (E5)

L: Pač ker smo v šoli. Boljše mi je v glavnem. Pa odnesem več od pouka.
M: Kako pa hodiš v šolo?
L: Z avtobusom, vedno grem tako. (E6)
M: Kateri pa je tvoj najljubši predmet?
L: Slovenščina. (E7)

M: Zakaj pa ravno slovenščina?
L: Dobro učiteljico imamo, ker ona tako naredi vse sproščeno pa to mi je všeč. (E8) Pa zanimivo mi je, ker delamo različne snovi pri njej. (E9) Tako beremo zgodbe pa to mi je zanimivo. (E10) Pa tudi slovnica, no ni glih zanimiva ampak je pa tako razgibano, niso tako samo računi ali nekaj. (E11)
M: Mhm…
L: Te zgodbe, ki jih beremo so mi najbolj zanimive ja. (E12)
M: Katerega predmeta pa ne maraš?
L: Ufff, najmanj sta mi všeč zgodovina pa geografija. (E13)
M: Kako pa ravno ta dva?
L: Pač, saj moram povedat, da če bi ta predmet učil kdo drug, bi mi bil verjetno bolj všeč. (E14) Sedaj pa mi učitelj ne sede pa mi zato tudi predmet ni všeč. (E15)

M: Pa že od nekdaj ti ni učitelj všeč?

L: Ne, lani mi je bil zelo dober učitelj. (E16) Nevem kaj se je letos zgodilo z njim. (E17) Pač samo na primer že to, da nam ocene ne pusti popravljati pred majem. (E18)

M: Kako pa to, da vam ne pusti prej?
L: Nevem, enkrat smo že pisali, pa je bilo devet enk. (E19) To je več kot pol razreda, pa nikoli tako slabo ne pišemo. (E20) Pa nam je zdaj dal, da smo še enkrat pisal in nas je spet vseh devet pisalo ena.

(E21)
M: A ste to vi, ko je eden napisal da je Krištof Kolumb iz Amerike prinesel hladilnik pa pralni stroj?
L: Ja, joj potem smo itak celo uro poslušali. (E22) Pa saj je dal težak test, ker jaz sem se učila pa sem spet pisala ena. (E23)
M: Pa misliš, da se ne bi dalo zmeniti z učiteljem, da bi še enkrat pisali test, preden se konča polletje.
L: Ah ne, sedaj mamo pač ena in zato mamo tudi semester zaključen ena. (E24)
M: Jaz vseeno upam, da se boste lahko kaj dogovorili z njim.

L: Ma, bomo pač maja pisali, po mojem nam ne bo pustil prej. (E25)
M: Kateri pa ti je najtežji predmet L?
L: Joj matematika. (E26) Ampak matematika mi je zanimiva, ampak tako, včasih je ne razumem pa tako veliko je je, učiteljica mi zelo dobro razlaga pri pouku, verjetno mi je zaradi tega tudi všeč. (E27)
M: Kako pa se razumete v razredu?
L: Pa tako, razumemo se. (E28) Pač z vsem se pogovarjam pa vse. (E29)
M: S kom pa se najbolj razumeš?
L: Z dvema sošolkama, z njima tudi sedim skupaj v razredu. (E30)
M: Pa se z njima družiš tudi izven šole?
L: Ja, ampak tako samo z njima. (E31) Smo doma pet minut narazen, tako da se tudi po pouku družimo. (E32)
M: So se kdaj v razredu norčevali iz tebe? Samo zaradi tega, ker si Rominja?
L: Ja, še najbolj ko smo bili mlajši. (E33) Sedaj se dobro razumemo. (E34)
M: Kako pa je to norčevanje izgledalo?
L: Bila sem tako bolj sama, še posebej dekleta se niso hotela družiti z mano. (E35) Govorila so, da se ne umivam pa da pri pouku smrdim pa to ni bilo res. (E36) Pač, saj smo se umivali doma pa vse. (E37)
M: Seveda, popolnoma ti verjamem.
L: Sedaj, pač ko smo starejše pa se razumemo. (E38)

M: S kom pa si se prej družila? Pač pred sedmim razredom v šoli?

L: Takrat sem se družila bolj s fanti. (E39) Sedaj pa je tako, da se dekleta družimo med seboj in fantje med seboj. (E40)
M: Od kdaj pa je tako, pač da se bolje razumete?
L: Pa tako, od sedmega razreda naprej, od takrat se bolje razumemo pa tako. (E41) Sedaj nas itak fantje hecajo pa se jim postavimo po robu. (E42)
M: Kako pa izgleda to? Ko vas fantje hecajo?
L: Pač, oni izzivajo, pa nas tako dregajo pa se norčujejo iz nas. (E43)
M: Kako pa jim vi odgovorite?
L: Ja jim vrnemo, tako kot oni nas zbadajo jih mi nazaj. (E44) S tem, da ko pač oni nas tako zbadajo, da nam nagajajo, mi pa jim kaj povemo nazaj. (E45)
M: Jim ne ostanete dolžne?
L: To pa nikoli ne…

M: S kom pa se drugače še družiš izven šole?

L: Ja s temi prijateljicami, drugače pa imam prijateljice na vasi. (E46) Pa tudi na treningu jih imam. (E47)
M: Kaj pa treniraš?
L: Ženski nogomet za ŽNK Pomurje. Pač, saj sem trenirala bolj pogosto, ampak sedaj po tej koroni me je minil, pa ne hodim tako pogosto več na treninge. Smo bolj doma.
M: Pa se s temi puncami družiš tudi izven treninga?
L: Ja, ampak sedaj itak ne, ko ne hodim tako več na treninge. (E49) Prej pa smo se je, smo se dobro razumele. (E50)
M: A bi povedala, da tu učitelji v šoli spodbujajo?
L: Pa nevem če, pač ne tako posebej da bi me. (E51) Pač tako je, jaz imam ful tremo in ko sem vprašana vedno zmrznem. (E52) Pač tudi če vem odgovor, ga bom povedala tako samo na pol ali pa niti to ne pa zato mi tudi sošolce ne verjamejo, da se učim pa so me enkrat oni spraševali, pa so sami

videli, da vem dobro. (E53) Ko me je učitelj vprašal isto, sem vedela povedati pol manj kakor prej in zato imam potem ustno same slabe ocene. (E54) Zato ful raje pišem teste, kot pa da sem vprašana. (E55)
M: Kako pa učitelj reagira na to tvojo tremo? Sigurno jo opazi.

L: Ja njim je po navadi to zabavno in ni tako, da bi razumeli, da je me strah. (E56) Potem vedno govorijo tako, da se nisem nič učila in da če bi se bi dobila večjo oceno. (E57) Ampak, saj sem se učila. (E58)
M: Verjamem, da ti potem moram biti težko. Si jim kdaj omenila svojo stisko?
L: Ne, pač če bi mi hoteli pomagati, bi mi pomagali in se pa ne norčevali potem iz tega, kar jaz povem, kot da verjamejo, da se nisem učila pa samo iščejo neko potrditev, da se nisem. (E59)
M: Bi lahko po tem sklepala, da mogoče učitelji tebe manj spodbujajo, kot pa tvoje druge sošolce?
L: Pa jaz mislim da ja. (E60)
M: Mi lahko poveš kakšen primer?
L: Ja, na primer ko sem kaj vprašana. (E61)

L: Pač takrat, no takrat največ opažam to. (E62)
M: Pa dobijo sošolci več spodbud s strani učiteljev ko so vprašani, kot pa jih dobiš na primer ti?

L: Ja, pač jaz bi rekla da ja, pač, tako jaz opažam da je. (E63) Tut na primer pri spraševanjih, sošolke učitelj bolj spodbuja kot pa mene na primer. (E64) Pa tudi več podvprašanj jim pa da pa tako. Takšen občutek mam jaz. (E65)
M: Kaj pa tvoji starši menijo o šoli? Te spodbujajo, da moraš imeti čim boljše ocene?
L: Ja, pomembna jim je ja. (E66) Pač, govorijo mi, da jo moram narediti pa tako, rabim jo zato, da se bom lahko potem naprej vpisala. (E67) To si tudi želim. (E68) Zavedajo se da je pomembna, ni pa zdaj tako, da bi morala imeti same petke ali kaj takšnega. (E69)
M: Kako ti pa to doma pokažejo?
L: Povejo mi, da sem sposobna, pa da sem pametna da lahko naredim katero koli šolo si želim. (E70) Saj zato pa…
M: Ti samo povej kar hočeš.
L: Pač, jaz doma ne povem za vsako oceno ki jo dobim. (E71) Jaz doma samo tako, če na primer dobim kakšno enko, doma ne povem, da sem jo dobila ampak se prvo zmenim z učiteljem, jo popravim pa potem povem doma samo tisto oceno, ki sem jo dobila na popravljanju. (E72) Čeprav me sedaj malo skrbi

M: Kaj te skrbi?

L: Ja včeraj je imel brat roditeljski sestanek pa midva imava oba isto taktiko, da prvo popraviva slabo oceno pa pol doma poveva. Včeraj pa je učiteljica povedala, da ima R enko pri zgodovini in biologiji.
M: Kaj točno pa tebe skrbi?
L: Ja da bo šel ata klicat še mojo učiteljico, pa da bo izvedel, da imam zgodovino ena.
M: Ahh, saj tudi če izve se bosta pogovorila. Jaz tako verjamem, da boš ti popravila to oceno.
L: Ja vem ja, samo vseeno noče, da izve za to oceno.

M: Kaj pa bi si želela slišati od učitelja, da bi vedela, da se lahko k njemu obrneš po pomoč?
L: Nič tako konkretnega. (E73) Tako na splošno. (E74)
M: Kako to misliš?

L: Ja, da bi bili bolj prijazni. (E75) Tako bi si jih upala prositi za pomoč in ne bi samo sedela in čakala, če me bodo oni vprašali, ker me tako nikoli ne. (E76)
M: Kaj pa bi rada bila po poklicu?
L: Rada bi bila medicinska sestra za otroke. (E77)
M: Mogoče misliš babica? Ali pa tako, da bi v bolnišnici delala z otroci, ki so bolni?
L: Ja, tako mislim, to točno še ne vem kaj, vem pa, da bi rada bila z njimi. (E78)
M: Potem bi pa šla sem v Rakičan v zdravstveno šolo?
L: Ne, jaz bom šla v Avstrijo. (E79) Tam sem bila rojena, pa tam imam mamo pa itak hočem delati v

Avstriji in tam ostati verjetno. (E80) Plače pa so itak višje tam. (E81)
M: Ti je izobrazba torej pomembna?

L: Ja, pač itak zato ker brez nje ne bom mogla dobiti službe. (E82)
M: Povedala si, da si bila rojena v Avstriji, a to pomeni, da veš govoriti dobro nemško?
L: Mislim da ja, ker nemščina mi ni povzroča tako težav ali kaj takšnega. (E83)
M: Kaj pa romščina?
L: Pač pri nas je tako… (E84)

L: Pač jaz ne govorim romski, razumem pa. (E85) To je čudno razložiti. (E86)

M: Ti samo povej s svojimi besedami.
L: Pač, pri nas doma samo starejši govorijo romsko, mi mlajši pa ne, ampak, če meni na primer pove kdo kaj po romsko, ga bom jaz razumela. (E87) Mislim, točno bom vedela, kaj mi je povedal mu pa odgovoriti ne bom vedela. (E88) Potem odgovorim po slovensko. (E89)
M: To pa je res zanimivo. Ampak te razumem…. Jaz na primer ne vem povedati nič po hrvaško, če pa bi mi kdo na primer kaj povedal, bi ga razumela. Vsaj tako na pol. povedati pa ne bi vedela nič nazaj.

M: Povedala si, da si bila rojena v Avstriji. Misliš, da ti slovenščina povzroča mogoče zaradi tega kakšne težave?
L: Kako to? Težave?

M: Da mogoče kakšno besedo zamenjaš za nemško ali pa kaj takšnega

L: Ne, to mi ne. (E90) Ampak veš kaj pa jaz?
M: Ne, tega pa res nevem

L: Pač vmes ne vem, ali je beseda slovenska ali pa je prekmurska. (E91) Še posebej pri slovenščini, kjer pač moraš pisati slovensko. (E92)

M: Misliš, da se sošolci zaradi tega norčujejo iz tebe?

L: Ja, vedno so se pa vedno se bodo. (E93)

M: Kako pa se takrat počutiš?

L: Ni mi najbolj lepo to no, ker jaz se iz njih tudi ne norčujem. (E94) Na primer prejšnji teden, ko sem morala poklicati babico je bilo tako da sem razlagala v razredu da moram poklicati babo. (E95) Ker pač mi doma pravimo babici baba pa se samo naenkrat začnejo norčevati iz mene. (E96) Pač, saj vem da bi morala reči babica, ampak se res nisem spomnila. (E97)

M: Jaz mislim, da je vseeno kako pokličeš svojo babico. Saj je tvoja.

L: Tudi meni se tako zdi, ampak res so se pol vsi smejali iz mene, kod da sem ne vem kaj rekla. (E98)

M: Kako pa si se takrat počutila?

L: Pa hotela sem da čim prej kdo drug kaj napačnega naredi, da ne bodo samo gledali mene, ampak tudi druge. (E99)

M: Obiskuješ mogoče zaradi teh težav pomočnika učencem Romov?
L: Ne, to nikoli. (E100) Imam pa dopolnilni pouk. (E101)
M: Kako pa to, da se ne obrneš na pomočnika učencem Romom?
L: Pa tako, nikoli nisem šla do njega pa nič, imam raje dopolnilni pouk. (E102)
M: Za kateri predmet pa imaš dopolnilni pouk?

L: Za matematiko. (E103)
M: Pa ti je po samem dopolnilnem pouku lažje? Razumeš bolje snov?

L: Pa ja, učiteljica mi dobro razloži. (E104) Sicer no…
M: Ti samo povej…

L: Učiteljica L, pač učiteljica, ki me ima redni pouk meni razlaga najboljše. (E105) Ampak gre prehitro pa tudi če jo vprašam, če mi lahko še enkrat pove ali pa razloži mi samo odgovori, da bi to že morala vse vedeti pa si naj v zvezku pogledam. (E106)
M: Pa je lažje ker vas je manj v skupini? Koliko vas je?
L: Pa malo, tako trije ali pa štirje hodimo. (E107)
M: Imaš starejšega brata ane?
L: Ja, pa še eno mlajšo sestrico in enega starejšega brata, ki ima že družino. (E108)
M: Uuu, zanimivo. Ampak R mi je povedal da ima samo eno sestro.

L: Ja, pač tako je, da mi tukaj ne živimo s svojo mamo. (E109) Mama živi v Avstriji pa ima tam svojo družini. (E110) Tukaj živiva z atijem pa babico pa dedkom. (E111)
M: Mhm..

L: In pač moj brat ne priznava več glih tiste družine, pač mamine. (E112) No, saj v bistvu sta onadva moja polbrata pa polsestra, ampak jaz vedno rečem da sta brat pa sestra. (E113)
M: A čutiš da sta?
L: Ja, pač saj sta na nek način moja kri pa vedno ko smo gor se dobro razumemo pa tako. (E114) Pa rada ju imam in pač ja, ko končam osnovno šolo, bi rada šla k njim gor, pač v šolo pa živet. (E115)
M: To pa je zelo dober načrt.
L: Pa sestra je še majhna pa je še niti videla nisem pa tako pa rada bi bla del tiste družine. (E116) Pa tako, da grem malo od tod. (E117)

M: Kako pa se z bratom razumeta v šoli?
L: Joj, to je pa prav smešno… (E118)
M: Zakaj pa?

L: Ker on je v šoli tok smešen. (E119) Pač midva se v šoli sploh ne razumeva, doma pa se razumeva ful dobro, v šoli pa je on starejši pa se tako norčuje iz mene pa tako. (E120)

M: Zakaj pa misliš da je tako?

L: Pa po mojem hoče biti kul ali pa kaj takšnega pred svojimi sošolci. (E121) Ker je itak on starejši, pa čeprav samo eno leto in hoče izstopati iz družbe. (E122)

M: Tudi jaz mislim da je tako ja.

L: Ampak doma, doma pa se super razumeva in si vedno pomagava pa vse. (E123) Tako da je po mojem res to, da hoče biti on v šoli bolj kul. (E124)

M: Te brat spodbuja pri delu za šolo?

L: Pač midva sva tako, da se spodbujava, nisva pa spet tisto, da bi delala samo za šolo ali pa da bi ne vem, tekmovala za ocene ali kaj takega. (E125)

M: Kaj pa učitelji. Te kdaj primerjajo z bratom?

L: Ja, joj to me skoraj vedno. (E126)

M: Kako pa se takrat počutiš?

L: Pač vedno me kličejo samo po priimku, nikoli po imenu, se mi zdi, da tako tudi brata kličejo pa zato mi ni najbolj kul no. (E127) Pa vedno mi povejo, da sem bolj umirjena kot on. (E128) Ampak saj to nekako ni najbolj res, jaz samo bolj nekako… pač ne govorim nazaj pa tako, se zadržim. (E129) On pa se ne ve zadržati in zato zanj govorijo da je preveč živ. (E130)

M: Misliš, da on tako vedno pove kaj si misli?

L: Ja, takšen živec je, ne ve se sam umiriti in potem pove kaj si misli. Zato ga imajo tudi učitelji za problematičnega. Mene, ko sem bolj mirna pa potem primerjajo z njim.

M: Kaj pa domače naloge, a jih delaš redno.

L: Ne, jaz nalog ne delam. (E131) Jo imam pa vedno narejeno. (E132)

M: Kako to misliš?

L: Ja mi imamo na primer tiste v razredu, ki nalogo vedno naredijo. (E133) Pa potem, ta ki nalogo naredi nam je poslika v snapchat in jo ostali prepišemo, da imam nalogo vedno, ampak jo prepišem. (E134)

M: Misliš, da če bi imeli manj nalog, da bi jih naredila doma?

L: Ne, pač ne da se mi doma še potem naloge pisati. (E135)

M: Kje pa imate največ naloge?

L: Pri matematiki, tam so tudi težke ampak tisto tudi prepišem, če imamo. (E136)

M: Omenila si, da hodiš k dopolnilnemu pouku, delate tam kdaj domače naloge?

L: Ne, tam delamo večinoma samo snov, pač tisto ki smo jo delali pri pouku. (E137) Ni to lih namenjeno domačim nalogam ampak temu, da pol razumemo bolj to kar smo delali v šoli. (E138)

M: A od tam veliko odneseš?

L: Jap, ker delamo bolj počasi pa tako pa sedaj sem si našla še eno učiteljico na šoli, ki je rekla, da mi bo pomagala pri učenju, pač tako če mi kakšna snov ne bo šla. (E139)

M: A si si sama znašla?

L: Ja, šla sem do nje pa sem vprašala, če bi mi kdaj želela pomagati če česa ne bom razumela pa je rekla da ja. (E140)

M: Super, a sta že imeli kakšne ure?

L: Ne, ta teden enkrat imava prvič.

M: Super, sem vesela, da si si našla.

M: Kaj pa starši, ti pomagajo pri nalogah? Ali pa tako učenju nasploh?

L: Mami ne, ker ni doma z nami, je v Avstriji. (E141) Ko sem bila mlajša, mi je pomagal brat, sedaj pa mi samo pove, da se naj sama učim pa to mi je tako okej, najraje se sama učim, da mam nek mir. (E142)

M: Kaj pa ati, ti pomaga kaj?

L: Ne, ko sem bila mlajša, sta mi babiva pa dedek kaj pomagala, ampak sedaj je to že preveč težka snov, da bi jo onadva vedela, tako da se učim sama. (E143)

M: Kako si pa pomagaš, če česa ne razumeš?

L: Vprašam sošolke, če mi povejo. (E144) Spomnim se, da sem lani popravljala matematiko pa nisem vedla enega računa, pa je pol prišla cela družina pa še sosedi, da smo vsi gledali en račun pa študirali, kako ga naj rešimo. (E145)

M: Pa ste ga rešili?

L: Smo ja.

M: Potem pa tako super!

M: Veš mogoče kdo je pri nas svetovana delavka?

L: Ja vem ja. (E146)

M: Si bila že kdaj pri njej?

L: Ja, ko sem bila mlajša sem bila veliko pri njej. (E147)

M: Zakaj pa?

L: Glejte, čisto po resnici, nisem bila glih dobra. (E148)

M: V kakšnem smislu to misliš?

L: Ja tako, ko so me še hecali, ko sem bila mlajša, ker sem Rominja, mi je en sošolec buciko potisnil v ramo pa prav piknil me je z njo. (E149) Jaz pa sem ga potem udarila nazaj in potem sva morala iti oba k svetovalni delavki. (E150) No, morala sva iti, ker so moji starši, pač ati, klicali na osnovno šolo jaz nisem upala nič povedati. (E151)

M: Pa ste potem rešili situacijo? O čem ste se pogovarjali?

L: Pa tako, da je pomembno da se imamo radi, da se ne smemo norčevati drug iz drugega pa da ne smemo se pikati ker je lahko nevarno pa takšne stvari. (E152) Je potem šla tudi v razred pa o tem govorila, tako da se je potem izboljšala situacija. (E153)

M: Tako da se sedaj uredi razumete?

L: Ja, sedaj smo si kul. (E154)

M: Kaj pa sedaj, a greš še kaj k njej?

L: Sedaj bolj ne, samo ko rabim kakšen papir. (E155)

M: Pa greš rada k njej?

L: Pa ja, jaz mam tak občutek, da se vsi problemi lahko tam rešijo. (E156)

M: To pa je zelo lepo slišati.

M: Kaj pa, je kaj takšnega, ker bi se želela mogoče slišati od svetovalne delavke, da bi se lažje k njej obrnila po pomoč?

L: Ja, mogoče vsaj včasih si želim, da bi lahko svetovalna delavka pomagala, čeravno si ne vem predstavljati, kako bi lahko. (E157)

M: A poznaš kak primer?

L: Ja, pač ko smo bili mlajši, so se sošolci nočevali iz mene, kako se to oblačim, da nisem nosila tako znamk pa tako. (E158)

M: Kaj pa bi si želela da SD naredi?

L: Ne vem, mogoče da bi se z nami pogovorila, kako je najbolj pomembno da smo si dobri pa da si pomagamo, kaj takšnega mogoče. (E159)

M: Kdo pa vam je pomagal? Da ste rešili problem?

L: Se je razredničarka pogovorila z nami, da si moramo pomagati, pa da to kaj maš oblečeno ni najbolj pomembno na osebi pa tako. (E160)

M: Pa je pomagalo?

L: Ja, saj smo se še kdaj s sošolci ujeli zaradi tega, vendar smo vedno potem vse rešili. (E161)

8.3 Priloga 3: Odprto kodiranje

Intervju 1- spol: ženski; starost: 12 let

OZNAKA	ENOTA	POJEM/ KODA	KATEGO-RIJA	NADKATE-GORIJA	TEMA
I1E1	Pa se nisem učila.	Vseeno za ocene	Ocene		Delo za šolo
I1E2	Ne. (Ali rada hodi v šolo?)	Nerad/a obiskuje šolo	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E3	Mislim, meni bi bil ful lažje, če bi se šola začela tako ob deveti uri, ne pa ob osmih	Prihod v šolo	Pot v šolo		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E4	Pa tudi tako, pač zakaj se moram jaz učiti glasbo pa likovno, jaz ne vidim smisla v tem	Ni všeč v šoli	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E5	Ja, všeč mi je, da hodim v šolo z E.	Všeč v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E6	Jaz hodim z avtobusom ko ate dela dopoldan, ko pa dela popoldan pa me on pripelje.	Pot v šolo	Pot v šolo		Pot v šolo
I1E7	Kosilo. (Kaj je njen najljubši predmet?)	Najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I1E8	Pač jaz nimam najljubšega predmeta.	Najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I1E9	Imam pa tako učitelje, ki so mi všeč in zato mi je tudi predmet zanimiv pa všeč.	Dober učitelji	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E10	Všeč sta mi geografija pa etika.	Zanimivi predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I1E11	Pri geografiji pa mi je učitelj tako, saj je resen pa vse, ampak se mi zdi kul. Tako, dober občutek imam pri njem.	Dober učitelj	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E12	Glasba. (Kateri predmet ima najmanj rada?)	Najmanj ljub predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I1E13	Pa tudi odnos učiteljice mi ni všeč, tako do mene.	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E14	Neprijetno se počutim, preveč je resna ona pa samo dere se.	Počutje v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E15	Pa tudi športna.	Najmanj ljub predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I1E16	Pa tako, z vsemi. Ampak najbolj za z E.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju

I1E17	Pa tako, pač hodiva skupaj v šolo, pa tudi doma se druživa.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E18	Pa ja, tako s fanti ne najbolj. Ampak ja, najbolj se družim z E.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E19	Ne, ni bilo tako vedno. Je bilo da sva se prej družili z E bolj sami, drugi se niso hoteli z nama.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E20	Ker ena sošolka mi je prej, ko smo bili še mlajši povedala da smrdim ker se ne tuširam.	Negativen odnos sošolcev	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E21	Pa tudi en sošolec mi je to povedal.	Negativen odnos sošolcev	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E22	Prej so se bilj norčevali kot se sedaj.	Norčevanje s strani sošolcev	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E23	Pač, starši ti doma govorijo tiste slike, ki jim majo o nas.	Negativna slika o Romih	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E24	Pač, da Romi krademo, pa da jim bomo ukradli otroke.	Negativna slika o Romih	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E25	Pa tako, pač saj če bi meni ko sem bila majhna kaj takšnega govorili, bi jim tudi jaz verjela.	Negativna slika o Romih	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E26	Samo itak pa ne vem, zakaj bi kdo kaj takega sploh šel govorit.	Podajanje napačnih informacij	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E27	Pa ja, tako ker itak smo starejše, pa so verjetno same ugotovile, da nisva takšni.	Sprememba videnja Romov	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E28	Ja, pa to mi ni lepo.	Negativni občutki	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E29	Pač, saj nisva drugačni.	Pozitivni občutki	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E30	Ampak, sedaj ko sva večji pa je tako, da naju niti ne moti več, ker itak sva po moje bili navajeni, pa tudi sedaj nama je tako, da si narediva pač tako, da nama je kul.	Odraščanje s tem, da si drugačen	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju

I1E31	Pač, se družim bolj z drugim delom razreda, da nisem glih sama.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E32	Pač, tako grem k eni skupini pol.	Razdeljenost razreda	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E33	Pač, pri nas je tako, da se družimo po skupinah.	Razdeljenost razreda	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E34	Mislim, bolj je tako kot sedimo tako se tudi družimo.	Razporeditev v razredu	Preživljanje odmora		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E35	Kot da bi bili razdeljeni na dele.	Razdeljenost razreda	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E36	Ja, tako nekako ja.	Razdeljenost razreda	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E37	Ja, pač saj to se bolj igrajo oni.	Preživljanje odmora	Preživljanje odmora		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E38	Midve z E sva bolj zase pa sva tako na telefonu med odmori ali kaj takega.	Preživljanje odmora	Preživljanje odmora		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E39	Bolj ko ne samo z E.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E40	Doma pa imava z E tudi svojo družbo.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E41	Se druživa s starejšimi Romi.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E42	Z mlajšimi ne, s starejšimi pa ja.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E43	Ne, tako da bi kam šle ne.	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E44	Smo pa enkrat imeli nekaj v Gederovcih in tam smo potem si vse skupaj naročile pico pa smo šle v trgovino.	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E45	Ampak to je bilo zato, ker smo itak bile tudi tam s šolo.	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E46	Jap. (S kom se druži v šoli?)	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E47	Ja, po moje da ja.	Spodbuda s strani učiteljev	Doživljanje pozitivnega odnosa s		Doživljanje odnosa z učitelji

			strani učitelja		
I1E48	Pač, na primer, ko smo pisali test, sam ne vem več točno s katerega predmeta, so vse moje sošolke pa sošolci dobili možnost da to oceno popravijo.	Možnost za zviševanje ocen	Ocene		Delo za šolo
I1E49	Pač, da popravijo ustno	Možnost za zviševanje ocen	Ocene		Delo za šolo
I1E50	Jaz sem pisala dva pa sem tudi hotela zvišati to oceno.	Možnost za zviševanje ocen	Ocene		Delo za šolo
I1E51	Ne, pač vsi so lahko razen mene.	Možnost za zviševanje ocen	Ocene		Delo za šolo
I1E52	No pa E, midve pač nisva pol dobile te možnosti.	Možnost za zviševanje ocen	Ocene		Delo za šolo
I1E53	Ni mi bilo čisto jasno, zakaj so vsi lahko popravljali, jaz pa ne. No, pa E ne.	Možnost za zviševanje ocen	Ocene		Delo za šolo
I1E54	Sem bila vprašana jaz.	Ustno spraševanje	Ocene		Delo za šolo
I1E55	Pa je bila vprašana tudi N.	Ustno spraševanje	Ocene		Delo za šolo
I1E56	In pač, sem vedela jaz čisto isto vse kot je vedela ona.	Ustno spraševanje	Ocene		Delo za šolo
I1E57	Res sem, ker sem se tudi učila veliko pa vem da sem vedela.	Znanje pri ocenjevanju	Ocene		Delo za šolo
I1E58	Pa je ona dobila boljšo oceno kot jaz.	Ustno spraševanje	Ocene		Delo za šolo
I1E59	Jezna sem bila, ampak nisem nikomur nič rekla.	Negativni občutki	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E60	Ja, mislim da zato. Ker tudi pri učiteljih se, no pri nekaterih opazi ta razlika.	Negativni odnos učiteljev	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E61	Se mi zdi, da tako, eni učitelji mi ne verjamejo.	Negativni odnos učiteljev	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E62	In ena učiteljica mi je rekla tako, da ona ve da jaz ne hodim s krožku in da si naj ne izmišljujem	Negativni odnos učiteljev	Doživljanje negativnega odnosa s		Doživljanje odnosa z učitelji

	in ko sem ji rekla, da naj preveri, da pač res hodim ni hotela.		strani učitelja		
I1E63	In me ni spustila, da bi lahko šla prej.	Negativni odnos učiteljev	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E64	Pa še enkrat, ko me ena učiteljica ni videla, kako grem pač proti trgovini pa mi tako zakriči, da kam pa hodim.	Negativni odnos učiteljev	Negativen odnos učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E65	In jaz sem ziher, da je to naredila samo zato ker sem Rominja.	Razlike med učenci	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E66	Pač, nikomur drugemu ni to rekla.	Razlike med učenci	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E67	Samo meni je.	Razlike med učenci	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E68	Itak je vedno isto, pač nič se ne spremni.	Negativni odnos učiteljev	Doživljanje negativne-ga odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E69	Pa učitelj bo itak povedal, da je tako kot je bilo treba ocenjeval.	Negativni odnos učiteljev	Doživljanje negativne-ga odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E70	Ne. (Ali učitelji zaupajo svoje stiske)	Zaupanje svojih stisk	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E71	Ah, ziher ne bi bilo.	Občutki nemoči	Doživljanje negativne-ga odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E72	Pač tako je in s tem sem se sprijaznila.	Občutki nemoči	Doživljanje negativne-ga odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E73	Ja, pač saj isto kot z ocenami, da ne dobimo isto število možnosti.	Razlike med učenci	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E74	Ja, pač so kar tako, da sem sama zadovoljna s tem, da sem pisala dva	Negativen odnos učiteljev	Doživljanje negativne-ga odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji

I1E75	Nikoli niso tako, kot na primer, da bi povedali, da bi se naj bolj potrudila.	Negativni odnos učiteljev	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E76	Ni mi glij lepo, ker druge pa vse spodbujajo.	Negativni občutki	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E77	Ampak, saj sama vem zase kaj lahko pa kaj ne.	Pozitivni občutki	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I1E78	Ja da jo moram narediti, pač če si želim dobiti službo.	Mnenje staršev o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I1E79	Pač ja, niso tako da bi jim bile ocene najbolj pomembne, jim pa je pomembno, da naredim šolo da lahko grem naprej.	Mnenje staršev o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I1E80	Načeloma nič. mogoče edino to, da bi tudi jaz pa E dobili možnost za popravljanje ocen tako kot sošolci.	Izboljšanje odnosa z učitelji	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E81	Pa ja, no, vem da jo moram narediti	Pomembnost izobrazbe	Vrednoten-je izobrazbe		Počutje v šoli
I1E82	Pa da bom lahko dobila potem službo.	Pomembnost izobrazbe	Vrednoten-je izobrazbe		Počutje v šoli
I1E83	Ja jaz bom zagotovo šla delat v Avstrijo, ker vem da so tam boljše plače.	Želje po službi	Vrednoten-je izobrazbe		Počutje v šoli
I1E84	Ali v kozmetično, ker mi je to pač lepo delati.	Poklicne želje	Vrednoten-je izobrazbe		Počutje v šoli
I1E85	Ali pa bi šla v oblikovalno, da si on tehnik oblikovanja, samo potem bi šla ziher v Maribor.	Poklicne želje	Vrednoten-je izobrazbe		Počutje v šoli
I1E86	Pa tako, da bi imela malo miru.	Želja po odhodu od doma	Odnosi v družini	Družina	Družina
I1E87	Ja, pa tudi šla bi rada.	Želja po odhodu od doma	Odnosi v družini	Družina	Družina
I1E88	Ja doma govorimo prekmursko.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I1E89	Pač tako je pri nas, pri nas doma starejši govorijo romsko, mi mladi pa ne.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik

I1E90	Ja, tako čista malo.	Poznavanje romskega jezika	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I1E91	Ampak tako raje prekmursko.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I1E92	Ne vem vseh besed, poznam jih malo.	Poznavanje romskega jezika	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I1E93	Ja, ampak zato, ker se vmes ne morem spomniti vseh besed.	Težave s slovenščino	Težave v povezavi z jezikom	Romski jezik	Jezik
I1E94	Pač na primer, pri slovenščini imamo tako pač, da ne smeš pisati prekmursko.	Težave s slovenščino	Težave v povezavi z jezikom	Romski jezik	Jezik
I1E95	Jaz pa se vmes ne morem spomniti slovenske besede, pa potem kar prekmursko napišem.	Težave s slovenščino	Težave v povezavi z jezikom	Romski jezik	Jezik
I1E96	Vem ja. (Da imajo na Osnovni šoli romskega pomočnika)	Romski pomočnik	Pomoč s strani romskega pomočnika		Romski pomočnik
I1E97	Ne, ne hodim več.	Pomoč s strani romskega pomočnika	Pomoč s strani romskega pomočnika		Romski pomočnik
I1E98	In pač ona nama je dajala takšne naloge, ki sva jih midve že vedele rešiti.	Pomoč s strani romskega pomočnika	Pomoč s strani romskega pomočnika		Romski pomočnik
I1E99	Ja sva ja, pa nama ni hotela verjeti.	Pomoč s strani romskega pomočnika	Pomoč s strani romskega pomočnika		Romski pomočnik
I1E100	Po potem sva nehali hoditi zaradi tega, ker pač itak se nisva naučili nič novega.	Pomoč s strani romskega pomočnika	Pomoč s strani romskega pomočnika		Romski pomočnik
I1E101	Sedaj raje hodiva k dopolnilnemu pouku, ker tam odneseva več od pouka.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I1E102	Ja hodimo tako štirje ali pa pet.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I1E103	Pa delamo tako tisto, kar smo delali pri pouku.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju		Delo za šolo

			domačih nalog		
I1E104	Pač tiste naloge pa snov, nam tako učiteljica še enkrat razloži kaj pa kako.	Obiskovan-je dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I1E105	Ja mi je ja, pač učiteljica pri dopolnilnem mi razlaga bolje kakor pa pri pouku.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I1E106	Pa tudi če vprašam, mi pove še enkrat da potem res razumem snov pa vse.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I1E107	Ja vsak teden imamo eno uro. Pa hodim redno ja.	Obiskovanje dopolnilne-ga pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I1E108	Ne, delamo samo tisto kar se tiče šole.	Zaupanje svojih stisk	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E109	Drugo ne, samo snov pa to.	Zaupanje svojih stisk	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I1E110	Ne, sem edinka in to mi je tako najbolj super.	Edinec	Drat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I1E111	Meni je to, da sem edinka tako najbolj super stvar na svetu.	Edinec	Drat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I1E112	Pač, imam veliko bratrancev in se z njimi res super razumem.	Odnosi v družini	Odnosi v družini	Družina	Družina
I1E113	Pač, ko imam enega starejšega bratranca, ko vse počneva skupaj se počutim kot da bi imela brata, ampak je moj bratranec.	Odnosi v družini	Odnosi v družini	Družina	Družina
I1E114	Ja, da moram jo narediti.	Pomembnost izobrazbe	Vrednoten-je izobrazbe		Počutje v šoli
I1E115	Pač, oni imajo vsi narejeno osnovno šoli pa potem govorijo, da jo tudi jaz moram narediti, pa vem da jo moram, ker jim to veliko pomeni.	Pomembnost izobrazbe	Vrednoten-je izobrazbe		Počutje v šoli
I1E116	Ja, mi je ja, če oni lahko, lahko tudi jaz.	Spodbuda s strani družine	Pomoč s strani družine	Družina	

I1E117	Jaz ne delam domačih nalog.	Nima narejene domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I1E118	Če jo pa hočem imeti narejeno, če bo učitelj preverjal ali jo imamo, jo bom pred poukom prepisala	Prepisovan-je domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I1E119	Ne, mislim da je ne bi.	Pomembno-st domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I1E120	Mislim pa, da je imamo tudi preveč ja.	Preveč domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I1E121	In matematiko imamo štirikrat na teden in čisto vedno imamo nalogo, preveč je tega.	Preveč domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I1E122	Skoraj nikoli ne, meni se to ne da.	Nima narejene domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I1E123	Če jo že naredim, jo prepišem ali pa prosim katero sošolko na Snapchatu, da mi jo pošlje in jo tako doma prepišem.	Prepisovan-je domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I1E124	Ne, če kdo mi pomaga kakšna sošolka ali pa prijateljica.	Pomoč pri domači nalogi	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I1E125	Ko sem bila majhna so mi več pomagali, kakor mi pomagajo zdaj.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I1E126	Čeprav, bi jih zdaj bolj potrebovala, kakor sem jih potrebovala tedaj.	Pomanjkanje pomoči pri učenju	Podpora pri delu za šolo	Družina	Družina
I1E127	Imam tako občutek, da sedaj nimajo toliko časa zame.	Pomanjkanje pomoči pri učenju	Podpora pri delu za šolo	Družina	Družina
I1E128	Sedaj se družimo za polovico zagotovo manj, kakor pa smo se, ko sem bila majhna.	Odnosi v družini	Odnosi v družini	Družina	Družina
I1E129	Ne. (Starši pomagajo pri delu za šolo?)	Pomanjkanje pomoči pri učenju	Podpora pri delu za šolo	Družina	Družina
I1E130	Pač, jaz nočem da mi pomagajo, jaz najraje se sama učim pa tako.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina

I1E131	Drugače sem pod pritiskom, ker imam občutek da mi cel čas gledajo skozi prste pa tako.	Občutki pritiska pri učenju	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I1E132	Pa tudi skregamo se zaradi šole doma velikokrat pa zato ne.	Kreganje zaradi šole	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I1E133	Pri nas mama vedno stopi na stran šole, ki ji na primer povem to za ocene.	Kreganje zaradi šole	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I1E134	Ona bo vedno pove, da sem si sama izmislila ali pa da nisem vedela.	Kreganje zaradi šole	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I1E135	Ate pa vedno stopi na mojo stran, pač on mi potem verjame.	Zavezništvo s starši	Odnosi v družini	Družina	Družina
I1E136	Zato se potem vedno skregamo pa sem se naučila, da se potem raje sama učim pa ne govorim njima.	Kreganje zaradi šole	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I1E137	Ja, pač če me kaj jezi potem raje povem E in tako se umirim pa ne govorim doma.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I1E138	Ne, pač še nikoli sploh nisem bila pri njej.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I1E139	Ne, ne vidim smisla v tem, da bi šla do nje za te stvari.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I1E140	Pač sem taka, da se zaupam E pa drugim prijateljem, ne bi pa se nekim učiteljem.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I1E141	Nič, meni je okej tako kot je.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba
I1E142	Pa tudi čudno mi je o ne vem kako osebnih stvareh govoriti z neznanci ali pa nekom, ki ga ne poznam dobro.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba

INETRVJU 2: spol-ženski; starost 12 let

OZNAKA	ENOTA	POJEM/ KODA	KATEG-ORIJA	NADKATE-GORIJA	TEMA

I2E1	Ne. (Ali rada hodi v šolo)	Nerad/a obiskuje šolo	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I2E2	Da se moram učiti.	Ni všeč v šoli	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I2E3	Pa tako, ne da se mi glih hoditi.	Nerad/a obiskuje šolo	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I2E4	Niso mi učitelj všeč.	Ni všeč v šoli	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I2E5	Pa tako, ni mi všeč da se toliko učimo pa da mamo toliko vsega v šoli.	Ni všeč v šoli	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I2E6	Angleščina. (Kateri je njen najljubši predmet?)	Najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I2E7	Ker mi gre dobro.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I2E8	Pa filme angleške rada gledam, mislim, da mi zaradi tega tudi gre.	Najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I2E9	Matematike. (Kateri predmet ji je najmanj ljub?)	Najmanj ljub predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I2E10	Pa težka mi je, pa tudi ne grem mi dobro.	Težki predmeti	Predmetnik		Počutje v šoli
I2E11	Ni mi ne vem kako zanimiva.	Najmanj ljub predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I2E12	Pa učiteljice ne maram.	Negativni odnos učitelja	Doživljan-je negativneg a odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E13	Ni mi všeč njena razlaga snovi pa si veliko ne zapomnim od pouka.	Težki predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I2E14	Z L. (S kom se druži v šoli?)	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E15	Ja že od doma se druživa, pa skupaj greva v šolo pa tako.	Pot v šolo	Pot v šolo		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E16	Pa tudi pri pouku sediva vedno skupaj.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E17	Pa niti ne, najbolj z L.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju

I2E18	Ne, saj veš, tako kot v razredu sedimo tako se družimo bolj.	Razdeljenost razreda	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E19	Midve se druživa, pa pol P in U, pa ostale punce	Razdeljenost razreda	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E20	Fantje se edino vsi bolj družijo.	Razdeljenost razreda	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E21	Sam tut z drugimi puncami bolj kot pa z nama.	Razdeljenost razreda	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E22	Pa po navadi ne, se bolj one same igrajo.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E23	Pa saj se lahko, ampak naju nikoli ne povabijo.	Negativen odnos sošolcev	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E24	Ja, saj če greva zraven se lahko.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E25	Pač potem si ga vsi podajamo.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E26	Ampak se raje tko, drživa za sebe.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E27	Ja pogovarjava se, pa vmes sva na telefonu.	Preživljanje odmora	Preživlja-nje odmora		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E28	Ampak redko, da ne bi kak učitelj videl.	Uporaba telefona v šoli	Uporaba telefona		Počutje v šoli
I2E29	Pa ja, saj nama je tako uredi.	Občutki v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I2E30	Z L. (S kom se druži v domačem okolju)	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E31	Pač z iste vasi sva pa imava tudi tam isto družbo, večinoma se družim z njo.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E32	Pa nevem če.	Odraščanje s tem, da si drugačen	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E33	Mogoče da malo ja.	Negativna slika o Romih	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I2E34	Ampak naju ne moti da sva bolj sami.	Negativna slika o Romih	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli

I2E35	Saj če bi kaj hoteli bi že povedali.	Počutje v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I2E36	Saj ni tako, da se sploh ne bi pogovarjali.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E37	Ampak midve se tko druživa in nama je tako uredi.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I2E38	Ja to itak opazijo, saj to se ve na šoli.	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E39	Ne. (Misliš da zato učitelji nate gledajo drugače?)	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E40	No mogoče malo.	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E41	Ne, tega mi nikoli ne povejo.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E42	Pa saj meni je vseeno za to, kakšne ocene imam.	Vseeno za ocene	Ocene		Delo za šolo
I2E43	Edino pri angleščini.	Najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I2E44	Tam sem mislila na testu, da mi je šlo dober pa sem potem dobila dva.	Znanje pri ocenjevanju	Ocene		Delo za šolo
I2E45	Takrat mi je učiteljica povedala, da bi se lahko bolj potrudila.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E46	Pa tako.	Počutje v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I2E47	Saj sem mislila da vem za več.	Znanje pri ocenjevanju	ocene		Delo za šolo
I2E48	Pa to je tut pol učiteljica povedala.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E49	Večinoma ne.	Pomoč s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji

I2E50	No, samo pri matematiki grem k učiteljici A po pouku ker mi ona boljše razloži kot pa moja učiteljica.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I2E51	To edino, drugače pa delam sama vse.	Pomoč s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E52	Pa sami sva, ali pa nas je tako največ pet in potem večkrat kaj vprašam.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I2E53	Pa tudi upam si vprašati, pa še enkrat vprašati če mi kaj ni jasno.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I2E54	Ja, tako nekako.	Razumevanje snovi pri dopolnilnem pouku	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E55	Vmes ne vsega ker mi je težka, ampak več pa kot odnesem od pouka.	Razumevanje snovi pri dopolnilnem pouku	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E56	Ne. (Ali svoje stiske zaupa učitelju)	Zaupanje svojih stisk	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E57	Nočem. (Zakaj svojih stisk ne zaupa učitelju)	Zaupanje svojih stisk	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E58	Saj to ni njihova stvar kaj mene skrbi, pa tut kaj bom njim razlagala.	Zaupanje svojih stisk	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E59	Njim je glavno, da predavajo in gremo s snovjo naprej.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E60	Ne, saj za to mi je vseeno, če hočejo jih naj spodbujajo več ali pa tudi manj.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E61	Meni je vseeno.	Počutje v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli

I2E62	Pač tako na splošno smo vsi enaki.	Razlike med učenci	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I2E63	Ne morem povedat, da so do mene drugačni kot pa do drugih.	Razlike med učenci	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I2E64	Ja, vsaj tak občutek imam.	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E65	Edino pri učiteljici I.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E66	Tudi jaz je nisem lih najbolj obževala in mislim, da je tudi to vplivalo na to, da se nisva nikoli razumeli.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E67	Pač, tako pri njen sem vedno imela občutek, da so drugi boljši kot pa jaz, ampak, saj nje sedaj nimamo več.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E68	Menijo, da je pomembna.	Mnenje staršev o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I2E69	Pravijo, da jo moram narediti.	Mnenje staršev o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I2E70	Pa niti ne, povejo da je pomembna in da jo moram narediti.	Mnenje staršev o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I2E71	Ni tako, da bi me posebej kaj silili.	Spodbude s strani družine	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I2E72	Ja to ja, to itak.	Pomembnost izobrazbe	Vredno-tenje izobrazbe		Počutje v šoli
I2E73	Pa nič, saj meni je vseeno kako se učitelj obnaša do drugih.	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E74	Men je tako uredi kot je.	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E75	Šola pač je in tudi je.	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E76	Pa saj nočem biti izpostavljena pred njimi, tako da mi je vseeno kaj govorijo drugim.	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji

I2E77	Pa tudi kaj govorijo meni.	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E78	Jap, tako je.	Nerad/a obiskuje šolo	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I2E79	Jaz hočem iti za oblikovalnega tehnika.	Poklicne želje	Vrednotenj e izobrazbe		Počutje v šoli
I2E80	Ja tudi je ja, ampak jaz hočem iti v Maribor, nočem ostati tu.	Želja po odhodu od doma	Odnosi v družini	Družina	Družina
I2E81	Raje bi šla stran, kot pa da bi ostala tu. Pač. Šla bom v Maribor.	Želja po odhodu od doma	Odnosi v družini	Družina	Družina
I2E82	Ja tudi je ja, ampak jaz hočem iti v	Želja po odhodu od doma	Odnosi v družini	Družina	Družina
I2E83	Sem ne bom hodila.	Želja po odhodu od doma	Odnosi v družini	Družina	Družina
I2E84	Nevem tega še, vem samo, da hočem it v oblikovalno.	Želja po odhodu od doma	Odnosi v družini	Družina	Družina
I2E85	Ja slovensko govorimo doma.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I2E86	Ne, tako govorijo samo tisti starejši.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I2E87	Pri nas doma ne govorimo tako.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I2E88	Pa tudi sama ne vem, tako da se itak ne moremo pogovarjati tako.	Poznavanje romskega jezika	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I2E89	Ja, pač tisti starejši ki tako govorijo, oni po navadi se samo med seboj tako pogovarjajo.	Poznavanje romskega jezika	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I2E90	Te vmes vprašajo kaj, ampak jaz jim ne vem odgovoriti.	Poznavanje romskega jezika	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I2E91	Pa, ja vmes bi si ja, ampak, ni pa to nekaj, kar bi potrebovala ali nekaj.	Želja po znanju romskega jezika	Neznanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I2E92	Pač, niti me tako ne zanima.	Želja po znanju romskega jezika	Neznanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik

I2E93	Niti ne. (Ali ima težave pri slovenščini?)	Težave s slovenščino	Težave v povezavi z jezikom	Romski jezik	Jezik
I2E94	Pač šla sem enkrat k njej ko sem pisala slovenščino ena, pa samo takrat, da sem potem to oceno popravila.	Pomoč s strani romskega pomočnika	Pomoč s strani romskega pomočnika		Romski pomočnik
I2E95	Drugače ne hodim tja.	Romski pomočnik	Pomoč s strani romskega pomočnika		Romski pomočnik
I2E96	Raje grem k A.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I2E97	Ja zaradi matematike.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I2E98	Saj to imamo vsaki teden eno uro matematike pa nas je manj pa pol delamo kar nam manjka.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I2E99	Ja, tako ja, saj ne hodim jaz na to vsak teden.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I2E100	Pa tako, po navadi pred testom ali pa takrat, ko vem da bom vprašana, ne rabim vedno tega.	Razumevanje snovi pri dopolnilnem pouku	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E101	Eh ne, to nikoli.	Zaupanje svojih stisk	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E102	Pogovarjava se samo o snovi pa o tem, kaj je treba vedeti za to, da bom pač test pisala pozitivno.	Pomoč s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I2E103	Imam ja, oba sta starejša.	Primerjava med bratom /sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I2E104	Sta toliko starejša.	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina

I2E105	Pa, vseeno mi je, saj pa noben ni več tukaj.	Počutje v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I2E106	Velikokrat me zamenjajo za sestro.	Zamenjava z bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I2E107	Pač za brata ne, itak bi to blo malo čudno.	Zamenjava z bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I2E108	Pač, jim povem da sem E in da je tisto moja sestra.	Zamenjava z bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I2E109	Ampak pač mi je vseeno, če zamenjajo pač zamenjajo.	Zamenjava z bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I2E110	Jap. (Ali vaju primerjajo s sestro?)	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I2E111	Pač, največkrat mi povejo, da je bila ona bolj pridna kot sem jaz.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I2E112	Pač vseeno mi je, če me pokličejo po njenem imenu.	Zamenjava z bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I2E113	Ni mi pa všeč tako, ko naju primerjajo pa potem govorijo cel čas kako je bila ona bolj pridna kot jaz.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I2E114	Nevem zakaj to rabim jaz vedet, pač jaz pa jo poznam bolj kot oni poznajo mene.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I2E115	Ja seveda, tako kot meni. Pač sta se zavedala da jo morata narediti.	Mnenje brata/sestre o šoli	Mnenje družine o šoli	Sorojenci	Družina
I2E116	Pa tudi srednjo šolo, jo morata narediti če hočeta dobiti službo.	Mnenje brata/sestre o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I2E117	Ja, mislim.	Mnenje brata/sestre o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I2E118	Povesta mi je da pomembna pa da se naj učim.	Mnenje brata/sestre o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I2E119	Ni pa nikoli tako, da bi me silila, da se naj grem učit ali pa kaj takega.	Mnenje brata/sestre o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I2E120	Mi pomagata, ko ju kaj vprašam, mi pomagata.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I2E121	Ni pa tako, da bi na primer onadva vsak dan delala z mano nalogo.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina

I2E122	Ja, meni se zdi da je imamo ful.	Preveč domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I2E123	Ja, narejeno jo imam vedno.	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I2E124	Ja, doma je skoraj nikoli ne naredim, jo vedno potem v šoli med odmorom prepišem.	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I2E125	Pač, če učitelj gleda jo imam vedno narejeno.	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I2E126	Pa tudi delati se mi je ne da in mislim, da tudi to vpliva na to, da se mi zdi, da je imamo preveč.	Preveč domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I2E127	Največ je je pri matematiki.	Preveč domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I2E128	Ali sestra ali pa brat, bolj pogosto mi pomaga sestra kot pa brat.	Pomoč pri domači nalogi	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I2E129	Ne, oni nimajo časa, oba delata popoldan pa sta itak zvečer preveč utrujena, da bi mi pomagala.	Pomoč pri domači nalogi	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I2E130	Mama dela celo dve službi, takda ko rabim kakšno pomoč raje vprašam brata pa sestro kot pa da njiju še bolj utrujam.	Pomoč pri domači nalogi	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I2E131	Pa tako, da nas je malo pa da si upam učiteljico vprašati, da še enkrat pove, no ponovi kar je povedala.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I2E132	Ja, zato pa tudi več odnesemo.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I2E133	Pa saj tudi sem ne hodim vsak teden, ampak samo ko potrebujem kakšno pomoč ali pa pred testom.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I2E134	Ja, tista ki nas ima mediacijo.	Poznavanje svetovalne službe	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba

I2E135	Pa niti ne, pač nikoli ne potrebujem nič takega.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I2E136	Ne, niti ne vem, kako bi mi lahko pomagala.	Poznavanje svetovalne službe	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I2E137	Ne. (Ti je svetovalna delavka v oporo?)	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I2E138	Ne, ker to po navadi pomeni kakšno kazen ali kaj takšnega.	Poznavanje svetovalne službe	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I2E139	Mogoče to, da se k njej ne gre samo ko pač si naredil kaj narobe.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba
I2E140	Da lahko greš k njej tudi tako, samo če rabiš kaj, al pa tudi ne.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba
I2E141	Najbolj to ja, da pri njej niso samo tisti, ki so naredili kaj narobe.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba

INTERVJU 3: spol – moški; starost-14 let

OZNAKA	ENOTA	POJEM/ KODA	KATEGO-RIJA	NADKATE-GORIJA	TEMA
I3E1	Mi je, pa mi tudi ni.	Všeč v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I3E2	Odvisno od dneva.	Všeč v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I3E3	Tudi odvisno od dneva.	Všeč v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I3E4	Ne da rad hodim v šolo, ampak bi jo rad čim prej opravil in končal z njo, da bi šel naprej, v srednjo šolo.	Pomembnost izobrazbe	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I3E5	Ja da sem skupaj s sošolci.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E6	Pa tudi nekateri predmeti so mi všeč, ker so mi zanimivi.	Zanimivi predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I3E7	Kemija pa matematika sta mi zanimivi.	Zanimivi predmet	Predmetnik		Počutje v šoli

I3E8	Saj zato mi je pa všeč, ker se vedno nekaj dogaja, da ni samo predavanja al pa da sam učiteljica govori mi pa pišemo.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I3E9	Saj ne delamo vseh sami, samo nekatere.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I3E10	Nekatere naredi učiteljica, mi pa gledamo.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I3E11	Pa računi, všeč so mi pa razumem jih.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I3E12	Pa kadar kaj ne vem grem k učiteljici za matematiko pa mi ona še enkrat razloži in potem razumem.	Pomoč s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I3E13	Ni mi težka matematika.	Težki predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I3E14	Zgodovine. (Kateri predmet ima najmanj rad?)	Najmanj ljub predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I3E15	Pa ni težka, samo veliko je je.	Najmanj ljub predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I3E16	Pa saj se ni veliko za učiti pa zanimiva je tudi, ampak če hočeš imeti dobro oceno se pa moraš učiti.	Težki predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I3E17	Meni se to ne da po navadi in zato jo imam ena.	Težki predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I3E18	Ja učiti se, ker so datumi pa saj snovi ni preveč, ampak doma se moraš učiti in to se meni ne da glih.	Učenje za ocene	Ocene		Delo za šolo
I3E19	Ja malo pa res, sam mi tut zanimivo ni in potem se mi še bolj ne da se učiti.	Učenje za ocene	Ocene		Delo za šolo
I3E20	Ja pri zgodovini niti ne, saj imam komaj maja rok za popravljanje.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I3E21	Je učitelj rekel, da prej ne bom mogel.	Možnost za popravljanje ocene	Ocene		Delo za šolo

I3E22	Ja, ampak če je učitelj tako rekel bom pač takrat popravljal.	Možnost za popravljanje ocene	Ocene		Delo za šolo
I3E23	Ne. (Ali bo vprašal učitelja, ali lahko ocene popravlja prej)	Možnost za popravljanje ocene	Ocene		Delo za šolo
I3E24	Če je tako rekel naj tako je, nočem ga utrujat tukaj zdaj.	Možnost za popravljanje ocene	Ocene		Delo za šolo
I3E25	Pa tako, niti ne.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I3E26	Saj jaz vem da se lahko sam vse naučim.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I3E27	Pa.. (Ti samo povej s svojimi besedami…)	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I3E28	Pa ne vem kako naj povem.	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I3E29	Pa ne vem, več rokov za popravljanje, da ne bi čakal celo leto.	Možnost za popravljanje ocene	Ocene		Delo za šolo
I3E30	No, mogoče pa bom.	Možnost za popravljanje ocene	Ocene		Delo za šolo
I3E31	Ampak zdaj mamo tako ali tako preveč vsega.	Možnost za popravljanje ocene	Ocene		Delo za šolo
I3E32	Pa ne vem…	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I3E33	Zdi se mi, da nikogar ne spodbujajo, tako posebej.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I3E34	Če že, tako pred testom vsem zaželijo srečo pa takšne stvari mogoče.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I3E35	Vedno mi pravijo, da je zelo pomembna.	Mnenje staršev o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina

I3E36	Je ja, vem da jo moram narediti, če hočem dobiti službo.	Želja po službi	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I3E37	Rad bi bil polagalec ploščič. Pač ta, keramičar bi rad bil. Moram narediti osnovno šolo, da bom lahko šel potem naprej v Avstrijo v šolo.	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I3E38	Ja tam so boljše službe pa boljše plače.	Želja po službi	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I3E39	Predvsem zaradi plače.	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I3E40	Nimam namena potem priti nazaj v Sloveniji delat, tam hočem imeti službo.	Želja po odhodu od doma	Odnosi v družini	Družina	Družina
I3E41	Ne, itak sem živel v Avstriji so petega leta, tako da mi nemščina ni problem.	Nemški jezik	Nemški jezik	Nemški jezik	Jezik
I3E42	Jo govorim dobro.	Nemški jezik	Nemški jezik	Nemški jezik	Jezik
I3E43	Ja, tam sem se tudi rodil pa potem, preden sem šel v šolo smo prišli sem, v Slovenijo.	Nemški jezik	Nemški jezik	Nemški jezik	Jezik
I3E44	Še sedaj hodimo redno tja pa tam govorimo nemško, ker oni ne vedno slovensko tako da s tem ne bo problema.	Nemški jezik	Nemški jezik	Nemški jezik	Jezik
I3E45	Ja vsi se družimo.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E46	Tako, itak se najbolj družim s fanti z dekleti niti ne.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E47	Ampak, saj se noben fant ne.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E48	Niti ne, smo bilj skupaj fantje pa potem so bolj skupaj dekleta.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E49	Pa tudi s fanti, z vsemi.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E50	Pa niti ne.	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E51	Pa tako, doma na vasi z vrstniki.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju

I3E52	No sedaj pa tako, skoraj z nikomer.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E53	Ja odkar ima brat hčerko sem bolj doma.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I3E54	Eh ne, to ne.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E55	Pač delam za šolo, pa doma sem pa na treninge hodim pa potem ni več časa.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E56	Kickboks. (Kateri šport trenira?)	Preživljanje prostega časa	Prosti čas		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E57	Pa uredi je, všeč mi je ker se lahko sprostim pa tako.	Preživljanje prostega časa	Prosti čas		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E58	Ja, samo v šoli po navadi.	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E59	Drugače imamo skupino na snapchatu.	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E60	Tako da bi se družili pa ne.	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E61	Niti ne. (Ali se s sošolci druži izven šole?)	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E62	Aja, tako vsako leto gremo skupaj na pico ali pa kaj takega za konec šolskega leta.	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I3E63	Jap, smo živeli ja.	Življenje v tujini	Odnosi v družini	Družina	Družina
I3E64	Ja doma govorimo slovensko.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I3E65	Ker vsi vemo slovensko.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I3E66	Ko pa pridejo sorodniki z Avstrije, oni ne vedno slovensko in takrat se pogovarjamo po nemško.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I3E67	Ne to ne, govorimo slovensko.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I3E68	Pač niti ne vem tako dobro romsko, bolj slovensko pri nas doma.	Poznavanje romskega jezika	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik

I3E69	Če pa pride k dedku še kdo starejši, pa poznata oba romski jezik se pogovarjata romsko, drugače pa ne.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I3E70	Pa niti ne, v šoli jo mam pozitivno tako da ne.	Težave s slovenščino	Težave v povezavi z jezikom	Romski jezik	Jezik
I3E71	Pa tudi ni mi težko slovenski govoriti, mi kar gre tako da mi kar gre.	Težave s slovenščino	Težave v povezavi z jezikom	Romski jezik	Jezik
I3E72	Eh ne, jih ne rabim.	Pomoč s strani romskega pomočnika	Pomoč s strani romskega pomočnika		Romski pomočnik
I3E73	Ja, pri matematiki.	Pomoč s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učiteljem
I3E74	Ne ne, nas je več.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I3E75	Če kaj ne razumem pri pouku nam učiteljica še enkrat pove, da potem vem pa razumem.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I3E76	Ne ne, nas hodi več ampak nas ni več kot pet.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I3E77	Mi je ja.	Razumevanje snovi pri dopolnilnem pouku	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učiteljem
I3E78	Ja tako, nas je manj pa učiteljica tudi dobro razlaga pa velikokrat jo lahko vprašamo.	Razumevanje snovi pri dopolnilnem pouku	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učiteljem
I3E79	Pa z nami dela takšne naloge, kakršne so pol na testu da vemo kaj se naj učimo.	Razumevanje snovi pri dopolnilnem pouku	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učiteljem
I3E80	Ja imamo ja ampak jaz grem tako na vsaka dva tedna.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju		Delo za šolo

			domačih nalog		
I3E81	Ne grem vsak teden, grem pa vedno pred testom.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I3E82	Al pa grem tudi vmes, če kaj ne razumem.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I3E83	Ja pa razlaga mi je boljša kot pa pri pouku, tudi zato grem.	Razumevanje snovi pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I3E84	Ne vem, bolj si zapomnim ko razlaga učiteljica pri dopolnilnem.	Razumevanje snovi pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I3E85	Ne ne, samo tukaj, drugo se vse sam naučim.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I3E86	Ja imam še eno mlajšo sestro pa enega brata, tega ki ima zdaj dojenčka.	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I3E87	Ja, eno leto je mlajša od mene.	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I3E88	Pa niti ne, ona zna vse sama.	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I3E89	Saj imava samo eno leto razlike.	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I3E90	Pa niti ne.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I3E91	Mogoče kdaj kakšen, ampak poredko.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I3E92	Pa tako, vseeno mi je.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I3E93	Jaz ne jemljem tega resno, smešno mi je.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina

I3E94	Nič drugega.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I3E95	Ja da ima ona boljše ocene, pa da bi naj bil bolj njej podoben.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I3E96	Ja me je, saj jaz njo tudi.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I3E97	Si kar pomagava.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I3E98	Ja tako, saj oba veva da je šola pomembna.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I3E99	Zato, da bi jo čim prej naredila pa tako.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I3E100	Ja, no niti ne.	Pomoč pri domačih nalogah	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I3E101	Sej no, če me kaj vpraša ji itak pomagam.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I3E102	Sam ni pa tko, da bi ji vsak dan pomagal ali pa kaj, mislim, ni tako da bi skupaj delala domače naloge.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I3E103	Dela vsak svojo nalogo pa tako, če me pa kaj vpraša ji vedno pomagam.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I3E104	Pa isto, če jih kaj vprašam.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I3E105	Bolj mi pomagata babica pa dedek, če na primer je ati v službi.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I3E106	Ne, pomagata vsakemu pač če kaj vprašava.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I3E107	Drugače nobenemu, so najine naloge.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I3E108	Pa tudi, ampak samo če ga kaj vprašam.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I3E109	Najraje naredim sam, samo če res ne vem vprašam.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I3E110	Niti ne, še največ jih imamo pri matematiki.	Preveč domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo

I3E111	Pri drugih predmetih večinoma nimamo nikoli.	Preveč domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I3E112	Poredko da imamo.	Preveč domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I3E113	Tudi ne, no, imam jo, ampak jo velikokrat prepišem pred poukom tukaj v šoli.	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I3E114	Če pa kak sošolec naredi nalogo doma, nam jo pošlje v skupino na Snapchatu pa jo takrat doma prepišem.	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I3E115	Pač nalogo imam, ampak je nisem jaz rešil.	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I3E116	Če ne pa v šoli prepišem.	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I3E117	Tudi delamo ja, ampak ne vedno.	Pomoč s strani romskega pomočnika	Pomoč s strani romskega pomočnika		Romski pomočnik
I3E118	Po navadi delamo snov z ure, pač ponavljamo.	Pomoč s strani romskega pomočnika	Pomoč s strani romskega pomočnika		Romski pomočnik
I3E119	Lahko pa povemo, da hočemo narediti nalogo pa jo tudi naredimo.	Pomoč s strani romskega pomočnika	Pomoč s strani romskega pomočnika		Romski pomočnik
I3E120	Pa poredko, niti ne.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I3E121	Pa tako, ne vem kaj naj povem.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I3E122	Sedaj že dolgo časa nisem bil.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I3E123	Pač, ni me noben učitelj poslal.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I3E124	Letos še nisem bil.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I3E125	Ne… Nikoli, vedno ker sem moral.	Razlogi za obisk svetovalne delavke	Obisk svetovalne službe		Šolska svetovalna služba

I3E126	Nič. (Kaj pogreša pri delu svetovalne delavke?)	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba
I3E127	Vem da se moram sam naučit.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba
I3E128	No, pač glede teh testov.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba
I3E129	Ja, ker mi, pač ne bomo mi še bolj težili učitelji.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba
I3E130	Mogoče bi bilo boljše, da bi nam več pomagala.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba
I3E131	Jap, pač tako.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba
I3E132	Ne vem… jaz sam se nočem tako z učiteljem pogovarjat pa ga nekaj prosit. Mi bo itak povedal da ne.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba
I3E133	Če pa kdo drug vpraša, pa bo mogoče povedal ja, pa nam bo lažje.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba

INTERVJU 4: spol-moški; starost - 14 let

OZNAKA	ENOTA	POJEM/ KODA	KATEGO-RIJA	NADKATE-GORIJA	TEMA
I4E1	Ne. (Ali rad hodi v šolo?)	Nerad/a obiskuje šolo	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I4E2	Pač, kdo pa rad hodi v šolo.	Nerad/a obiskuje šolo	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I4E3	Meni so ene drugi stvari bolj pomembne kakor pa to.	Nerad/a obiskuje šolo	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I4E4	Pač, stvari.	Bolj pomembno od šole	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I4E5	Glej, jaz pridem v šolo in ko je konec grem domov in to je to.	Počutje v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli

I4E6	Med odmori grem na WC in ko zvoni spet grem nazaj v razred.	Preživljanje odmora	Preživljanje odmora		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E7	Ne, pač v razredu mi je tako tako, če že s kom se družim z fanti.	Počutje v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I4E8	Jaz bi raje bil v devetem, kjer bi moral biti.	Počutje v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I4E9	Biologija pa kemija, pa kdo to rabi.	Razlogi za ponavljanje razreda	Ponavljanje razreda		Delo za šolo
I4E10	Pač jaz tega niti ne razumem.	Težki predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I4E11	Športna in likovna.	Najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I4E12	Ker se pri njima ne rabiš nič učiti pa imaš vseeno pet.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I4E13	Tako pri športni itak samo nekaj se igramo, pri likovni pa kar koli narišeš ti da pet.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I4E14	Pač ta učitelj je zakon.	Dober učitelj	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E15	Ja biologije pa kemije.	Najmanj ljub predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I4E16	Ker ju ne razumem.	Težek predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I4E17	Pa učiteljica me je vrgla lani in zaradi nje ponavljam razred, predmet mi je težak pa ona mi ne razlaga dobro pa tako.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E18	Res prav sovražim ta dva predmeta.	Najmanj ljub predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I4E19	Hodim z avtobusom.	Pot v šolo	Pot v šolo		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E20	Pa tako, pač načeloma sem sam, med odmori grem vedno na WC in tam čakam dokler ponovno ne zvoni in potem grem v razred.	Preživljanje odmora	Preživljanje odmora		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E21	Ker mi je tako najlažje.	Počutje v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli

I4E22	Pač čudni so mi ti osmi letos.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E23	Če že, se družim s kakšnim fantom ampak samo tak, če me kateri vpraša kaj.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E24	Jaz jih pustim na miru in oni mene in tako je še najboljše.	Počutje v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I4E25	Ne, samo v šoli.	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E26	Izven imam svojo družbo.	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E27	Jaz se družim samo s starejšimi.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E28	Pač, doma se družim s starejšimi ali pa z R, ampak on je moja generacija.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E29	Z mlajšimi se jaz ne družim, boljše mi je z njimi kot pa z mlajšimi.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E30	Če že, se družim s fanti.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E31	Dekleta so sama taka, ne vem opisat.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E32	Nočem se družiti z njimi, čudne so mi.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E33	Imam sošolce, prijatelje imam zunaj.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E34	Pač tiste, s katerimi se družim izven šole, tisto so bolj prijatelji kot pa tukaj.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E35	Pa R, on je bil do sedaj moj sošolec, ampak on j šel naprej, jaz pa sem ostal v osmem.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I4E36	Pa ne bi rekel.	Pozitivni občutki	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I4E37	Pač lahko povem za to, kako je bilo do letos.	Pozitivni občutki	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli

I4E38	Jaz nisem čutil tako, da bi bil kaj drugačen.	Pozitivni občutki	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I4E39	Jaz sem se z fanti vedno uredi razumel pa tako, letos, ko sem pa tako nov pa me bolj ignorirajo ja.	Razlike med učenci	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I4E40	Ampak to pomojem ker sem nov, ne glih zato ker sem Rom.	Razlike med učenci	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I4E41	Ja, ampak tako, se niti nočem, meni je tako okej, kakor je!	Občutki v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I4E42	Prej so me, to ne morem povedati, da me niso.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E43	So me, ker jaz sem imel prej tako v petem razredu sem bil prav dober.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E44	Tako da nisem bil neumen, sedaj pa sem postal, takrat je bilo isto za vse, vsaj meni se je tako zdelo.	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E45	Pa ja, ampak to se men ne da, jaz imam druge stvari doma.	Bolj pomembno od šole	Vrednotenje izobrazne		Počutje v šoli
I4E46	Sedaj se mi zdi, da me tako ne opazijo oz, pač sem samo tam.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E47	Ni več isto kot je bilo, pač tudi jaz hočem met samo dva in to je to, sam še to čakam od njih.	Pomembnost izobrazbe	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I4E48	Ja to bi bilo super, če bi samo dal.	Vseeno za ocene	Ocene		Delo za šolo
I4E49	Jaz bi bil srečen če bi mi to dali.	Vseeno za ocene	Ocene		Delo za šolo
I4E50	Ampak mi ne, prej mi bodo zanalašč dali ena, kakor pa pozitivno.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E51	Pač, pri zgodovini ane.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s		Doživljanje odnosa z učitelji

			strani učitelja		
I4E52	Tam se prosil učitelja, če lahko pišem test šesto uro in ne četrto, ker sem vedel, da četrto uro ne bom naredil in da bom padel.	Možnost zviševanja ocene	Ocene		Delo za šolo
I4E53	Ni mi pustil pisat, pa sem ziher, da bi lahko pisal kasneje, če bi šel kdo drug prosit in ne samo jaz.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E54	Ker nisem edini pisal	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E55	Pač, jaz mislim, da zato ker sem Rom pa ker se tut nisva marala prej tako zelo.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E56	Pač, on mene nikoli ni maral, nisva se razumela.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E57	Sem se ja, za zgodovino.	Pomoč s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E58	Smo bili zmenjeni, da se dobimo da bomo šli skozi snov, ker je nismo razumeli pa nisem bil jaz edini, nas je šlo več.	Negativi odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E59	Ne, ker on ni prišel.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E60	Pa smo ga potem vprašali, pri naslednji uri, zakaj ga ni bilo, pa je samo povedal, da je on vedel da nas ne bo, zato ni prišel.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E61	Smo ga ja pa je rekel samo, da nam ni verjel.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji

I4E62	Sedaj nimamo več tega, nismo več nikoli omenili.	Ignoriranje s strani učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E63	Ne, itak bi rekla da smo si sami krivi.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E64	Da jo moram narediti	Mnenje staršev o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I4E65	Ja, ko so izvedeli, da se želim drugo leto vpisati na ljudsko so bili zelo jezni.	Prepis na drugo šolo	Ponavljanje razreda		Delo za šolo
I4E66	Da ne smem, pa da moram tukaj ostati, ampak oni ne vedo, da bi meni bilo tam bolj lažje, da bi šolo lažje naredil pa itak bi se lahko kamor koli vpisal.	Prepis na drugo šolo	Ponavljanje razreda		Delo za šolo
I4E67	Pač, sem povedal da bi mi bilo tam lažje, ker je manj vsega pa tako.	Prepis na drugo šolo	Ponavljanje razreda		Delo za šolo
I4E68	Da bi tisto ziher naredil.	Prepis na drugo šolo	Ponavljanje razreda		Delo za šolo
I4E69	Pa mi vseeno ne pustijo iti tja, ker bi pač hodil v Soboto in ne na Tišino.	Prepis na drugo šolo	Ponavljanje razreda		Delo za šolo
I4E70	Ja ampak potem… ne vem, tako so mi doma povedali jaz pa bi raje šel tja.	Prepis na drugo šolo	Ponavljanje razreda		Delo za šolo
I4E71	Tudi moj oče je hodil tja pa mu je bilo tam lažje.	Prepis na drugo šolo	Ponavljanje razreda		Delo za šolo
I4E72	Sedaj pa je mama fejst proti in potem ne bom šel.	Prepis na drugo šolo	Ponavljanje razreda		Delo za šolo
I4E73	Ja, bili so zelo jezni.	Kreganje zaradi šole	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I4E74	Pa so mi povedali, da moram narediti osnovno šoli.	Mnenje staršev o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I4E75	Da bi lahko popravljal oceno, ko jaz to hočem.	Možnost za popravljanje ocene	Ocene		Delo za šolo
I4E76	Drugače pa nič, pač ni nit takšnega, kar bi si žele slišati od njih.	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa učitelja

I4E77	Nevem, no nekaj, pri čemer bom lahko veliko zaslužil.	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I4E78	Nevem, pač meni je glavno, da bom imel veliko denarja.	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I4E79	Ja razmišljal sem res že nekaj, da bi mogoče šel za strojnega tehnika.	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I4E80	To mi je tako, malo zanimivo.	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I4E81	Pa najbolj to, da bom lahko imel dobro službo.	Pomembnost izobrazbe	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I4E82	Ampak potem tudi to, da moram narediti šolo, da bom lahko dobil službo.	Pomembnost izobrazbe	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I4E83	Zato mi je pomembna, drugače pa niti ne.	Pomembnost izobrazbe	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I4E84	Ne, slovenščina pa ne.	Težave s slovenščino	Težave v povezavi z jezikom		Jezik
I4E85	Imamo kul učiteljico, ki se z nami heca pa tako.	Zanimivi predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I4E86	Slovenščina mi je kul predvsem zaradi učiteljice ja pa tudi pozitivno jo imam.	Dober učitelj	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E87	Ne, to več ni tako kot je bilo nekdaj, da bi vsi govorili samo romsko.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika		Jezik
I4E88	Sedaj to govorijo samo še stari, če se srečajo na ulici ali pa kaj takšnega.	Poznavanje romskega jezika	Znanje romskega jezika		Jezik
I4E89	Drugače vsi doma govorimo slovensko.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika		Jezik
I4E90	Dolgo nisem vedel, dokler nisem prišel v to družbo, v kateri sem sedaj.	Učenje romskega jezika	Neznanje romskega jezika		Jezik
I4E91	Oni se tako pogovarjajo nekatere stvari v romščine, ne tako da bi vse govorili ampak tako, nekatere stvari.	Učenje romskega jezika	Neznanje romskega jezika		Jezik
I4E92	Tako, da sem se sedaj tudi jaz naučil govoriti nekaj osnovnega.	Učenje romskega jezika	Neznanje romskega jezika		Jezik

I4E93	Tako osnovne besede pa to.	Učenje romskega jezika	Neznanje romskega jezika		Jezik
I4E94	Ne, doma govorimo samo slovensko.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika		Jezik
I4E95	Ne, kaj je to. (A veš da imate na šoli romskega pomočnika?)	Nepoznavanje romskega pomočnika	Romski pomočnik ne nudi pomoči		Romski pomočnik
I4E96	Ne, niti vedel nisem da ga imamo.	Nepoznavanje romskega pomočnika	Romski pomočnik ne nudi pomoči		Romski pomočnik
I4E97	Zdaj sem se dogovoril z učiteljico matematike, da bi imel z njo dodatne ure.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I4E98	Ker so mi tako nekatere snovi težke pa jih ne razumem.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I4E99	Ja. (Ali obiskuje dopolnilni pouk?)	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I4E100	Pač, nisem vedel pa niti hotel hoditi na to.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I4E101	Sem sedaj komaj šel do učiteljice pa jo vprašal, če bi lahko hodil, da bi mi kaj bolje razložila.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I4E102	Ja nisem še bil…	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I4E103	Sedaj bom šel, v ponedeljek ker pišem test v torek.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I4E104	Tako da se bom potem začel učiti.	Učenje za ocene	Ocene		Delo za šolo
I4E105	Ne, pač jaz se vedno tako učim.	Učenje za ocene	Ocene		Delo za šolo

I4E106	Za vikend tako nimam časa, potem pa mi ostane samo še ponedeljek.	Učenje za ocene	Ocene		Delo za šolo
I4E107	Danes je pa petek, danes se pa nihče ne uči.	Učenje za ocene	Ocene		Delo za šolo
I4E108	Saj tako težko pa spet ni.	Učenje za ocene	Ocene		Delo za šolo
I4E109	Ne, mi gre ker imam dobro učiteljico.	Dober učitelj	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E110	Imam enega brata.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I4E111	Mlajšega, tudi hodi sem v šolo, samo on hodi v peti razred.	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I4E112	Pa tako, čisto po resnici ga niti ne opazim.	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I4E113	Pač tako mlajši je, nisva v istem nadstropju pa še ob različnih urah končava.	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I4E114	Kot da ga ni na šoli se počutim.	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I4E115	Ja, to pa mislim da ne, ker nimava midva se tako istih učiteljev.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I4E116	On ima samo eno, jaz pa jim imam več.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I4E117	Edino enkrat mi je ena učiteljica omenila…	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I4E118	Pač, ko sem bil vprašan glasbo mi je učiteljica povedala, da mi da dva, zato da se me reši.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E119	Pa potem je še povedala tako, da je imela pouk pri mojem bratu in da je on bolj pameten in priden kot jaz.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I4E120	Ja saj on je takšen pameten, tudi jaz sem bil do šestega razreda zelo.	Počutje ob primerjavi z bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina

I4E121	Ja, pa on je tudi tak, da učiteljicam velikokrat kaj prinese, kakšno rožico ali pa kaj.	Počutje ob primerjavi z bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I4E122	Zato mislim, da ga ima raje kot mene pa mi je to tudi povedala zato.	Počutje ob primerjavi z bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I4E123	Ne, saj pa on je mlajši od mene.	Spodbuda s strani družine	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I4E124	Pa niti ne.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I4E125	Saj on je priden pa naredi domačo nalogo pa to, pa nauči se vse v šoli pa ne rabi velike pomoči.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I4E126	Tudi če ima v šoli kaj naloge, jo naredi potem v popoldanskem varstvu v šoli.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I4E127	Ja, pri matematiki imamo vsak dan nalogo.	Preveč domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I4E128	Ne, jaz ne delam naloge doma.	Nima narejene domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I4E129	Jaz če učitelj gleda okoli, kdo jo ima pa kdo ne, se samo naredim, da jo imam narejeno.	Nima narejene domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I4E130	Se je pa že zgodilo, pri geografiji, da smo imeli domačo nalogo, pa sem jo res naredil in mi učitelj ni verjel, da sem jo naredil jaz.	Ima narejeno domačo nalogo	Domača naloga		Delo za šolo
I4E131	Ne vem jaz, ampak ni tako verjel.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E132	Pa sem imel vse napisno pa še res sem jo takrat sam naredil.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I4E133	Nihče, jaz se doma sam učim, kolikor imam časa.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina

I4E134	Ne maram, da me kdo drug uči.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I4E135	Ne, on se vse sam nauči, tako da mu niti mama pa oča ne rabita pomagati pri nalogi.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I4E136	Ja tako, da mi bo lažje pa se ne bom rabil učiti doma.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I4E137	Ja bolj mislim, da samo takrat, ko bom res potreboval.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I4E138	Pred testi ali pa čem takem.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I4E139	Ja, vem ja.	Poznavanje svetovalne službe	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I4E140	Ja, no sedaj že dober mesec nisem bil poslan k njej.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I4E141	Ja, kakšen učitelj ponavadi, če pač nisem sodeloval pri pouku ali pa kaj takšnega.	Razlogi za obisk svetovalne delavke	Obisk svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I4E142	Če sem motil pouk, tako so vedno povedale.	Razlogi za obisk svetovalne delavke	Obisk svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I4E143	Ne, to pa nisem ne, šel sem samo, če me je kdo poslal tja.	Razlogi za obisk svetovalne delavke	Obisk svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I4E144	Ne, meni je tako čisto kul kakor je.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba
I4E145	Pač, jaz nočem nobene dodatne pomoči.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba

INTERVJU 5: spol – ženski; starost – 14 let

OZNAKA	ENOTA	POJEM/ KODA	KATEGO-RIJA	NADKATE-GORIJA	TEMA

I5E1	Ja, meni je v šoli všeč.	Všeč v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I5E2	Všeč mi je sam razred.	Všeč v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I5E3	Pač, uredi se razumemo pa všeč mi je, da nismo doma.	Všeč v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I5E4	Pa ja, mislim nisem videla sošolcev pa tako.	Všeč v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I5E5	Zato mi je zdaj lepše, da smo vsi tukaj.	Všeč v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I5E6	Skoraj vedno grem z avtobusom.	Pot v šolo	Pot v šolo		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E7	Redko me pripeljejo.	Pot v šolo	Pot v šolo		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E8	Ja, meni je okej.	Všeč v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I5E9	Ja najraje imam športno.	Najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I5E10	Ja ker nismo veliko na mestu, pač da se gibljemo.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I5E11	Pa nevem, zdi se mi, da je tam najbolj sproščeno.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I5E12	Da smo vsi sproščeni tam pa zato.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I5E13	Pa matematike pa fizike.	Najmanj ljub predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I5E14	Težki sta mi.	Težki predmeti	Predmetnik		Počutje v šoli
I5E15	Mislim oba predmeta, ne razumem jaz tega.	Težki predmeti	Predmetnik		Počutje v šoli
I5E16	Ja sedaj se ja.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E17	Pač, tako se pogovarjam tako z fanti kot z dekleti.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E18	Ne, tam nekje do sedmega razreda se dekleta niso hotela družiti z menoj.	Negativen odnos sošolcev	Negativen odnos sošolcev		Počutje v šoli
I5E19	Pač, družila sem se bolj s fanti.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju

I5E20	Sedaj, pa se mi zdi da se vse razumemo.	Sprememba videnja Romov	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E21	Tako, da me ne ignorirajo pa sedimo skupaj.	Sprememba videnja Romov	Družba v šoli in v domačem okolju		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E22	Sedaj je super v razredu.	Počutje v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I5E23	Ni mi bilo lepo, saj sem bila sama.	Negativen odnos sošolcev	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E24	Družila sem se samo z fanti in ja.	Družba v šoli	Družba v šoli in v domačem okolju		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E25	Zato pa… na primer tvoja generacija… vi ste imeli več Romov v razredu, to je moralo biti boljše.	Odraščanje s tem, da si drugačen	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E26	Tudi jaz bi si tako želela ne pa da sem edino dekle tukaj…	Počutje v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I5E27	Ja, no… vsaj tam nekje do sedmega razreda, ko sem bila sama.	Negativen odnos sošolcev	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E28	Bi se lahko družila s kakšno punco in ne samo s fanti.	Odraščanje s tem, da si drugačen	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E29	Ja, sedaj je super.	Sprememba videnja Romov	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E30	Pač tako, vsi se pogovarjamo pa tudi dobre prijateljice imam v šoli.	Sprememba videnja Romov	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E31	Pa tam do sedmega razreda kot sem že povedala.	Norčevanje s strani sošolcev	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E32	Nekatere so mislile da se ne umivam in da smrdim pa to pač nikoli ni bilo res.	Norčevanje s strani sošolcev	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E33	Sedaj so to ugotovile in je itak vse okej.	Sprememba videnja Romov	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E34	Pa niti ne, pač tako se samo v šoli družimo.	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E35	Mislim, ko nisem v šoli se družim bolj s	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju

	prijatelji z vasi pa s treninga.				
I5E36	Pa nič posebnega, mi se pogovarjamo v razredu ali pa smo na telefonu.	Preživljanje odmora	Preživljanje odmora		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E37	Drugače pa ni nič, pač se ne igramo.	Preživljanje odmora	Preživljanje odmora		Družba v šoli in v domačem okolju
I5E38	Ja, pač zdi se mi da mogoče pa res.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I5E39	Mogoče za višje ocene bolj spodbujajo moje sošolce kot pa mene.	Možnost za zviševanje ocen	Ocene		Delo za šolo
I5E40	Ja, na primer smo pisali test pa sem pisala jaz dva pa ena druga sošolka.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I5E41	Pa je učiteljica bolj mojo sošolko tolažila oz. ji govorila, da se lahko bolj potrudi.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I5E42	Pač ne, ni tako rekla, da bi se lahko bolj potrudila.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I5E43	Ne, to pa skoraj nikoli	Pomoč s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I5E44	Pač, saj nimam z nobenim tako nekega osebnega odnosa.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I5E45	Pač, če kaj ne vem se bom sama naučila, ne pa njih gnjavila.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I5E46	Ker tudi ne vem… pač takšen občutek imam, da mi ne bi glih pomagali.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I5E47	Da se moram učiti, da moram imeti dobre	Mnenje staršev o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina

	ocene in da moram narediti šolo!				
I5E48	Ja, pač pomembno jim je da naredim šolo.	Mnenje staršev o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I5E49	Pa tudi meni je pomembno, da jo naredim.	Pomembnost izobrazbe	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I5E50	Pač, oni meni cel čas govorijo, da sem sposobna in da lahko naredim šolo.	Spodbuda s strani družine	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I5E51	Ja, mislim, lepo mi je da verjamejo v mene.	Spodbuda s strani družine	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I5E52	Pa saj, tudi brat pa sestra me spodbujata.	Mnenje brata/sestre o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I5E53	Da je šola pomembna.	Mnenje brata/sestre o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I5E54	Ja mogoče da bi tudi mene kdaj tako spodbujali, kakor spodbujajo druge sošolce.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I5E55	Da bi tudi meni kdaj rekli, da se moram bolj potruditi.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I5E56	Mislim, da bi mi bilo to lepo slišati od njih ja.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I5E57	Ja, jaz bi rada bila kozmetični tehnik.	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I5E58	Ampak sem tako, da še ne vem točno no.	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I5E59	Odločam se še med tem pa med logističnim tehnikom	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I5E60	Ja, oni so tako… pravijo mi, da se naj vpišem tja, kjer me bolj zanima.	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I5E61	Mi govorijo, da mi bo potem žal, če bom delala celo življenje nekaj, kar me ne zanima.	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I5E62	Pač, ne bo mi lepo v službi potem.	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli

I5E63	Ja, se strinjam ja, pač glej… jaz imam sestrično, ki pa ima kozmetični salon.	Želja po službi	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I5E64	Pa tam dela že ena moja druga sestrična in potem sta mi rekle, da če naredim šolo bom tudi jaz lahko delala pri njima.	Želja po službi	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I5E65	Ampak moram šolo narediti prej.	Pomembnost izobrazbe	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I5E66	Ja kozmetična ja pač to mi je zanimivo pa že zdaj to zelo rada delam.	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I5E67	Ja vem ja, res bom raje šla za kozmetično.	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I5E68	Pa še službo imam, sam šolo moram naredit.	Želja po službi	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I5E69	Ja sedaj, če gledam tako logično… moraš imeti šolo, če hočeš imeti službo.	Pomembnost izobrazbe	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I5E70	In jaz bi tako rada bi delala v kozmetičnem salonu in zato moram narediti šolo.	Pomembnost izobrazbe	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I5E71	Pa tudi tako pač moj starejši brat je že končal srednjo šolo pa tudi jaz bi jo rada.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I5E72	Če je on, zakaj je jaz ne bi mogla.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I5E73	Ne, mislim da ne.	Težave s slovenščino	Težave v povezavi z jezikom	Romski jezik	Jezik
I5E74	Pač mi se doma pogovarjamo slovensko tako da mi ni problem.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I5E75	Ja, pač ločim med slovenščino in prekmurščino.	Težave s slovenščino	Težave v povezavi z jezikom	Romski jezik	Jezik
I5E76	Ja, govorim pa razumem pa vse jaz.	Poznavanje romskega jezika	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I5E77	Ampak je pa tako veliko vrstnikov ki ne vedno nič romsko več.	Poznavanje romskega jezika	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I5E78	Pač, pri nas je veliko mešanih družin.	Romska družina	Spremembe v romski družini	Družina	Družina

I5E79	Tako, da mama ali pa ata nista Roma, da sta pavra in potem tam doma ne govorijo romsko sploh.	Romska družina	Spremembe v romski družini	Družina	Družina
I5E80	Ker eden od njiju ne ve pol tega jezika.	Poznavanje romskega jezika	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I5E81	Pa mislim, da se zaradi tega tudi otroci pol ne naučijo več tega jezika.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I5E82	Ker ga tako ali tako skoraj ne slišijo nikoli.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I5E83	Pač tako je vsaj pri nas ja.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I5E84	Pač pri nas je tako ne, če me na primer kdo vpraša kaj v romskem jeziku mu tako tudi odgovorim.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I5E85	Če pa v slovenskem pa itak v slovenskem jeziku.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I5E86	Ampak tako govorijo pri nas večinoma stari, pač starejši, babice pa dedki, oni se tako samo romski pogovarjajo pa tudi tebe vprašajo pa govorijo romsko.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I5E87	Edino če res ne veš romsko, potem te vprašajo po slovensko.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I5E88	Ja, ampak ne vem kdaj sem nazadnje imela kaj z njim.	Romski pomočnik	Pomoč s strani romskega pomočnika		Romski pomočnik
I5E89	Ja hodim ja, na dopolnilnega k učiteljici A.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I5E90	Hodim zaradi matematike pa fizike ker imam trenutno največ težav.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I5E91	Ja tako, pač če kaj ne razumemo nam učiteljica A še kaj razloži.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo

I5E92	Pa pove bolj počasi pa tako, da si zapomnimo.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I5E93	Pa tudi manj nas je tam in bolj nekako pride vsak na vrsto, da učiteljica vsakemu posebej pove kaj ga zanima.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I5E94	Ja zdaj hodiva dva, jaz pa R.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I5E95	Ja, pač učiteljica mi dobro razloži, boljše kot pri pouku pa zato potem tudi bolje razumem snov.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I5E96	Ne ne, ni tako, bolj delamo snov, pač da nam učiteljica še enkrat razloži, ali pa da tako, se pripravljamo na test ali pa kaj takšnega.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I5E97	Naloge skoraj nikoli ne.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I5E98	Po urniku imamo tako enkrat na teden pa pač delamo, kar bolj rabiva.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I5E99	Ali matematiko ali pa fiziko z učiteljico	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I5E100	Imam še eno mlajšo sestro.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I5E101	Ja ona hodi sedaj v šesti razred.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I5E102	Brat pa je zdaj še doma pa je končal šolo za elektrotehnika.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I5E103	Pa uredi mi je, jo tako poredko vidim, ker sedaj smo itak po	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina

	razredih vsi pa ne hodimo toliko po šoli kakor smo pred to korono hodili.				
I5E104	Ja, haha, velikokrat.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I5E105	Ja tako, po navadi mi povejo, da sem bolj pridna kot pa on.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I5E106	Ne, no ne vem.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I5E107	Nikoli mi ni povedala, da bi jo kdaj kdo zamenjal z mano ali pa kaj takšnega.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I5E108	Ja, no, saj sestrica niti ne, ker je pač mlajša od mene.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I5E109	Brat pa mi je, on mi pomaga pri učenju.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I5E110	Ampak predvsem pri angleščini, ker mu gre bolje kot pa meni ker pri ostalih predmetih pa imam jaz boljše ocene kot jih je imel on.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I5E111	Pač učim se raje sama, tako da vprašam ko česar res sama ne vem.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I5E112	Pri nalogah mi pa tako, pač vsi mi pomagajo, če je na primer kaj pri matematiki, kar ne vem za nalogo vprašam atija pa potem narediva skupaj.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I5E113	Ko pa mamo kakšne plakate pa vedno vprašam mamo, da jih skupaj narediva.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I5E114	No, sedaj pogosto vprašam tudi M, od brata punco ne, ker živi pri nas če mi kaj pomaga narediti.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I5E115	No, vedno je itak nimam.	Ima narejeno domačo nalogo	Domača naloga		Delo za šolo
I5E116	No, če gledaš tehnično jo vedno imam ampak	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo

	jo pogosto prepišem od sošolcev.				
I5E117	Tudi ja ali pa na snapchatu imamo skupino in potem tisti ki naredi nalogo jo poslika pa pošlje v skupino pa potem tam vsi prepišemo.	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I5E118	Mislim da niti ne, saj je nimamo veliko.	Preveč domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I5E119	Po navadi jo imamo samo pri matematiki.	Preveč domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I5E120	Pač tako, ne da se nam je naredit pa zato jo prepišemo.	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I5E121	Ja njej pa pomagam ja.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I5E122	Pač, ona res naredi domačo nalogo.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I5E123	Sem bila ja.	Razlogi za obisk svetovalne delavke	Obisk svetovalne službe		Šolska svetovalna službe
I5E124	Pa ko sem rabila kakšen papir, ker ko je mama kaj rabila pa sem šla k svetovalni delavki.	Razlogi za obisk svetovalne delavke	Obisk svetovalne službe		Šolska svetovalna službe
I5E125	Sem rabila že potrdilo o vpisu pa kaj takšnega.	Razlogi za obisk svetovalne delavke	Obisk svetovalne službe		Šolska svetovalna službe
I5E126	Ne, to me niso ne.	Razlogi za obisk svetovalne delavke	Obisk svetovalne službe		Šolska svetovalna službe
I5E127	Ne. (Ti je bila svetovalna delavka kdaj v oporo?)	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna službe
I5E128	Pa ne vem.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna službe
I5E129	Saj meni je tako okej, pač kakor je, vedno ko sem kaj rabila sem to tudi dobila.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna službe
I5E130	Pač kakšen papir ali pa kaj takega.	Razlogi za obisk svetovalne delavke	Obisk svetovalne službe		Šolska svetovalna službe

I5E131	Nič ne bi spremenila, mislim da je tako okej.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna službe
I5E132	Če kaj rabiš pač greš tja, če ne rabiš nič pač ne greš.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna službe
I5E133	Jap, kul mi je tako.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna službe

INTERVJU 6: spol – ženski; starost- 13 let

OZNAKA	ENOTA	POJEM/ KODA	KATEGO-RIJA	NADKATE-GORIJA	TEMA
I6E1	Pa ja, rada sem v šoli.	Všeč v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I6E2	Pa to, da smo tukaj.	Všeč v šoli			Počutje v šoli
I6E3	Da nismo doma… doma mi hitro postane dolgčas pa tako.	Všeč v šoli	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I6E4	Ja tako mi je lažje, še posebej ker če smo bili od doma se preveč dolgo spala in potem se mi več ni lih dalo delati za šolo.	Pozitivni občutki	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I6E5	Sedaj pa nekako moram	Pozitivni občutki	Dobro počutje v šoli		Počutje v šoli
I6E6	Z avtobusom, vedno grem tako.	Pot v šolo	Pot v šolo		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E7	Slovenščina. (Kateri je najljubši predmet?)	Najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I6E8	Dobro učiteljico imamo, ker ona tako naredi vse sproščeno pa to mi je všeč.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I6E9	Pa zanimivo mi je, ker delamo različne snovi pri njej.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I6E10	Tako beremo zgodbe pa to mi je zanimivo.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I6E11	Pa tudi slovnica, no ni glih zanimiva ampak je pa tako razgibano, niso tako samo računi ali nekaj.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli

I6E12	Te zgodbe, ki jih beremo so mi najbolj zanimive ja.	Razlogi za najljubši predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I6E13	Ufff, najmanj sta mi všeč zgodovina pa geografija.	Najmanj ljub predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I6E14	Pač, saj moram povedat, da če bi ta predmet učil kdo drug, bi mi bil verjetno bolj všeč.	Najmanj ljub predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I6E15	Sedaj pa mi učitelj ne sede pa mi zato tudi predmet ni všeč.	Najmanj ljub predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I6E16	Ne, lani mi je bil zelo dober učitelj.	Dober učitelj	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E17	Nevem kaj se je letos zgodilo z njim.	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E18	Pač samo na primer že to, da nam ocene ne pusti popravljati pred majem.	Odnos učitelja	Zaupanje stisk učitelju		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E19	Nevem, enkrat smo že pisali, pa je bilo devet enk.	Težki predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I6E20	To je več kot pol razreda, pa nikoli tako slabo ne pišemo.	Težki predmet	Predmetnik		Počutje v šoli
I6E21	Pa nam je zdaj dal, da smo še enkrat pisal in nas je spet vseh devet pisalo ena.	Možnost za popravljanje ocene	Ocene		Delo za šolo
I6E22	Ja, joj potem smo itak celo uro poslušali.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E23	Pa saj je dal težak test, ker jaz sem se učila pa sem spet pisala ena	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E24	Ah ne, sedaj mamo pač ena in zato mamo tudi semester zaključen ena	Možnost za popravljanje ocene	Ocene		Delo za šolo
I6E25	Ma, bomo pač maja pisali, po mojem nam ne bo pustil prej.	Možnost za popravljanje ocene	Ocene		Delo za šolo
I6E26	Joj matematika. (Kater predmet ti je težak?)	Težki predmet	Predmetnik		Počutje v šoli

I6E27	Ampak matematika mi je zanimiva, ampak tako, včasih je ne razumem pa tako veliko je je, učiteljica mi zelo dobro razlaga pri pouku, verjetno mi je zaradi tega tudi všeč.	Zanimivi predmet	Predmetnik		Družba v šoli
I6E28	Pa tako, razumemo se.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E29	Pač z vsem se pogovarjam pa vse.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E30	Z dvema sošolkama, z njima tudi sedim skupaj v razredu.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E31	Ja, ampak tako samo z njima.	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E32	Smo doma pet minut narazen, tako da se tudi po pouku družimo.	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E33	Ja, še najbolj ko smo bili mlajši.	Norčevanje s strani sošolcev	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E34	Sedaj se dobro razumemo.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E35	Bila sem tako bolj sama, še posebej dekleta se niso hotela družiti z mano.	Negativni občutki	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I6E36	Govorila so, da se ne umivam pa da pri pouku smrdim pa to ni bilo res.	Norčevanje s strani sošolcev	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E37	Pač, saj smo se umivali doma pa vse.	Negativni občutki	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I6E38	Sedaj, pač ko smo starejše pa se razumemo.	Sprememba videnja Romov	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E39	Takrat sem se družila bolj s fanti.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E40	Sedaj pa je tako, da se dekleta družimo med seboj in fantje med seboj.	Razdeljenost razreda	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E41	Pa tako, od sedmega razreda naprej, od takrat se bolje razumemo pa tako.	Sprememba videnja Romov	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju

I6E42	Sedaj nas itak fantje hecajo pa se jim postavimo po robu.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E43	Pač, oni izzivajo, pa nas tako dregajo pa se norčujejo iz nas.	Razdeljenost razreda	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E44	Ja jim vrnemo, tako kot oni nas zbadajo jih mi nazaj.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E45	S tem, da ko pač oni nas tako zbadajo, da nam nagajajo, mi pa jim kaj povemo nazaj.	Družba v šoli	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E46	Ja s temi prijateljicami.	Druženje s sošolci izven šole	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E47	Drugače pa imam prijateljice na vasi.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E48	Pa tudi na treningu jih imam.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E49	Ja, ampak sedaj itak ne, ko ne hodim tako več na treninge.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E50	Prej pa smo se je, smo se dobro razumele.	Družba v domačem okolju	Družba izven šole		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E51	Pa nevem če, pač ne tako posebej da bi me.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E52	Pač tako je, jaz imam ful tremo in ko sem vprašana vedno zmrznem.	Ustno spraševanje	Ocene		Delo za šolo
I6E53	Pač tudi če vem odgovor, ga bom povedala tako samo na pol ali pa niti to ne pa zato mi tudi sošolci ne verjamejo, da se učim pa so me enkrat oni spraševali, pa so sami videli, da vem dobro.	Ustno spraševanje	Ocene		Delo za šolo
I6E54	Ko me je učitelj vprašal isto, sem vedela povedati pol manj kakor prej in zato imam potem ustno same slabe ocene.	Ustno spraševanje	Ocene		Delo za šolo

I6E55	Zato ful raje pišem teste, kot pa da sem vprašana.	Znanje pri ocenjevanju	Ocene		Delo za šolo
I6E56	Ja njim je po navadi to zabavno in ni tako, da bi razumeli, da je me strah.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E57	Potem vedno govorijo tako, da se nisem nič učila in da če bi se bi dobila večjo oceno.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E58	Ampak, saj sem se učila.	Učenje za ocene	Ocene		Delo za šolo
I6E59	Ne, pač če bi mi hoteli pomagati, bi mi pomagali in se pa ne norčevali potem iz tega, kar jaz povem, kot da verjamejo, da se nisem učila pa samo iščejo neko potrditev, da se nisem.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E60	Pa jaz mislim da ja.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E61	Ja, na primer ko sem kaj vprašana.	Ustno spraševanje	Ocene		Delo za šolo
I6E62	Pač takrat, no takrat največ opažam to.	Ustno spraševanje	Ocene		Delo za šolo
I6E63	Ja, pač jaz bi rekla da ja, pač, tako jaz opažam da je.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E64	Tut na primer pri spraševanjih, sošolke učitelj bolj spodbuja kot pa mene na primer.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E65	Pa tudi več podvprašanj jim pa da pa tako. Takšen občutek mam jaz.	Ustno spraševanje	Ocene		Delo za šolo
I6E66	Ja, pomembna jim je ja.	Mnenje staršev o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina
I6E67	Pač, govorijo mi, da jo moram narediti pa tako, rabim jo zato, da	Mnenje staršev o šoli	Mnenje družine o šoli	Družina	Družina

	se bom lahko potem naprej vpisala.				
I6E68	To si tudi želim.	Pomembnost izobrazbe	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I6E69	Zavedajo se da je pomembna, ni pa zdaj tako, da bi morala imeti same petke ali kaj takšnega.	Pomembnost izobrazbe	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I6E70	Povejo mi, da sem sposobna, pa da sem pametna da lahko naredim katero koli šolo si želim.	Spodbude s strani družine	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I6E71	Pač, jaz doma ne povem za vsako oceno ki jo dobim.	Učenje za ocene	Ocene		Delo za šolo
I6E72	Jaz doma samo tako, če na primer dobim kakšno enko, doma ne povem, da sem jo dobila ampak se prvo zmenim z učiteljem, jo popravim pa potem povem doma samo tisto oceno, ki sem jo dobila na popravljanju.	Znanje pri ocenjevanju	Ocene		Delo za šolo
I6E73	Nič tako konkretnega.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E74	Tako na splošno.	Spodbuda s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E75	Ja, da bi bili bolj prijazni.	Izboljšanje odnosa z učitelji	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E76	Tako bi si jih upala prositi za pomoč in ne bi samo sedela in čakala, če me bodo oni vprašali, ker me tako nikoli ne.	Izboljšanje odnosa z učitelji	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E77	Rada bi bila medicinska sestra za otroke.	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I6E78	Ja, tako mislim, to točno še ne vem kaj,	Poklicne želje	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli

	vem pa, da bi rada bila z njimi.				
I6E79	Ne, jaz bom šla v Avstrijo.	Želja po odhodu od doma	Odnosi v družini	Družina	Družina
I6E80	Tam sem bila rojena, pa tam imam mamo pa itak hočem delati v Avstriji in tam ostati verjetno.	Želja po odhodu od doma	Odnosi v družini	Družina	Družina
I6E81	Plače pa so itak višje tam.	Želja po odhodu od doma	Odnosi v družini	Družina	Družina
I6E82	Ja, pač itak zato ker brez nje ne bom mogla dobiti službe.	Pomembnost izobrazbe	Vrednotenje izobrazbe		Počutje v šoli
I6E83	Mislim da ja, ker nemščina mi ni povzroča tako težav ali kaj takšnega.	Nemški jezik	Nemški jezik	Nemški jezik	Jezik
I6E84	Pač pri nas je tako…	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I6E85	Pač jaz ne govorim romski, razumem pa.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I6E86	To je čudno razložiti.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I6E87	Pač, pri nas doma samo starejši govorijo romsko, mi mlajši pa ne, ampak, če meni na primer pove kdo kaj po romsko, ga bom jaz razumela.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I6E88	Mislim, točno bom vedela, kaj mi je povedal mu pa odgovoriti ne bom vedela.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I6E89	Potem odgovorim po slovensko.	Jezik, ki ga govorijo doma	Znanje romskega jezika	Romski jezik	Jezik
I6E90	Ne, to mi ne. (Ali slovenščina povzroča težave?)	Težave s slovenščino	Težave v povezavi z jezikom	Romski jezik	Jezik
I6E91	Pač vmes ne vem, ali je beseda slovenska ali pa je prekmurska.	Težave s slovenščino	Težave v povezavi z jezikom	Romski jezik	Jezik
I6E92	Še posebej pri slovenščini, kjer pač moraš pisati slovensko.	Težave s slovenščino	Težave v povezavi z jezikom	Romski jezik	Jezik

I6E93	Ja, vedno so se pa vedno se bodo.	Norčevanje s strani sošolcev	Negativni odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E94	Ni mi najbolj lepo to no, ker jaz se iz njih tudi ne norčujem.	Norčevanje s strani sošolcev	Negativni odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E95	Na primer prejšnji teden, ko sem morala poklicati babico je bilo tako da sem razlagala v razredu da moram poklicati babo.	Norčevanje s strani sošolcev	Negativni odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E96	Ker pač mi doma pravimo babici baba pa se samo naenkrat začnejo norčevati iz mene.	Norčevanje s strani sošolcev	Negativni odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E97	Pač, saj vem da bi morala reči babica, ampak se res nisem spomnila.	Norčevanje s strani sošolcev	Negativni odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E98	Tudi meni se tako zdi, ampak res so se pol vsi smejali iz mene, kod da sem ne vem kaj rekla.	Norčevanje s strani sošolcev	Negativni odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E99	Pa hotela sem da čim prej kdo drug kaj napačnega naredi, da ne bodo samo gledali mene, ampak tudi druge.	Negativni občutki	Slabo počutje v šoli		Počutje v šoli
I6E100	Ne, to nikoli.	Romski pomočnik	Pomoč s strani romskega pomočnika		Romski pomočnik
I6E101	Imam pa dopolnilni pouk.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I6E102	Pa tako, nikoli nisem šla do njega pa nič, imam raje dopolnilni pouk.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I6E103	Za matematiko. (Za kateri predmet obiskuje dopolnilni pouk?)	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I6E104	Pa ja, učiteljica mi dobro razloži.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju		Delo za šolo

			domačih nalog		
I6E105	Učiteljica L, pač učiteljica, ki me ima redni pouk meni razlaga najboljše.	Pomoč s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E106	Ampak gre prehitro pa tudi če jo vprašam, če mi lahko še enkrat pove ali pa razloži mi samo odgovori, da bi to že morala vse vedeti pa si naj v zvezku pogledam.	Pomoč s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E107	Pa malo, tako trije ali pa štirje hodimo.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I6E108	Ja, pa še eno mlajšo sestrico in enega starejšega brata, ki ima že družino.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I6E109	Ja, pač tako je, da mi tukaj ne živimo s svojo mamo.	Odnosi v družini	Odnosi v družini	Družina	Družina
I6E110	Mama živi v Avstriji pa ima tam svojo družini.	Odnosi v družini	Odnosi v družini	Družina	Družina
I6E111	Tukaj živiva z atijem pa babico pa dedkom.	Odnosi v družini	Odnosi v družini	Družina	Družina
I6E112	In pač moj brat ne priznava več glih tiste družine, pač mamine.	Odnosi v družini	Odnosi v družini	Družina	Družina
I6E113	No, saj v bistvu sta onadva moja polbrata pa polsestra, ampak jaz vedno rečem da sta brat pa sestra.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I6E114	Ja, pač saj sta na nek način moja kri pa vedno ko smo gor se dobro razumemo pa tako.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I6E115	Pa rada ju imam in pač ja, ko končam osnovno šolo, bi rada šla k njim gor, pač v šolo pa živet.	Želja po odhodu od doma	Odnosi v družini	Družina	Družina
I6E116	Pa sestra je še majhna pa je še niti videla nisem pa tako pa rada bi bla del tiste družine.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina

I6E117	Pa tako, da grem malo od tod.	Želja po odhodu od doma	Odnosi v družini	Družina	Družina
I6E118	Joj, to je pa prav smešno…	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I6E119	Ker on je v šoli tok smešen.	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I6E120	Pač midva se v šoli sploh ne razumeva, doma pa se razumeva ful dobro, v šoli pa je on starejši pa se tako norčuje iz mene pa tako.	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I6E121	Pa po mojem hoče biti kul ali pa kaj takšnega pred svojimi sošolci.	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I6E122	Ker je itak on starejši, pa čeprav samo eno leto in hoče izstopati iz družbe.	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I6E123	Ampak doma, doma pa se super razumeva in si vedno pomagava pa vse.	Odnos med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I6E124	Tako da je po mojem res to, da hoče biti on v šoli bolj kul.	Odnos med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I6E125	Pač midva sva tako, da se spodbujava, nisva pa spet tisto, da bi delala samo za šolo ali pa da bi ne vem, tekmovala za ocene ali kaj takega.	Mnenje brata/sestre o šoli	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I6E126	Ja, joj to me skoraj vedno.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I6E127	Pač vedno me kličejo samo po priimku, nikoli po imenu, se mi zdi, da tako tudi brata kličejo pa zato mi ni najbolj kul no.	Počutje ob primerjavi z bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I6E128	Pa vedno mi povejo, da sem bolj umirjena kot on.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina
I6E129	Ampak saj to nekako ni najbolj res, jaz samo bolj nekako… pač ne govorim nazaj pa tako, se zadržim.	Primerjava med bratom/sestro	Brat/sestra obiskuje isto šolo	Sorojenci	Družina

I6E130	On pa se ne ve zadržati in zato zanj govorijo da je preveč živ.	Negativni odnos učitelja	Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa z učitelji
I6E131	Ne, jaz nalog ne delam.	Nima narejene domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I6E132	Jo imam pa vedno narejeno.	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I6E133	Ja mi imamo na primer tiste v razredu, ki nalogo vedno naredijo.	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I6E134	Pa potem, ta ki nalogo naredi nam je poslika v Snapchat in jo ostali prepišemo, da imam nalogo vedno, ampak jo prepišem.	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I6E135	Ne, pač ne da se mi doma še potem naloge pisati.	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I6E136	Pri matematiki, tam so tudi težke ampak tisto tudi prepišem, če imamo.	Prepisovanje domače naloge	Domača naloga		Delo za šolo
I6E137	Ne, tam delamo večinoma samo snov, pač tisto ki smo jo delali pri pouku.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I6E138	Ni to lih namenjeno domačim nalogam ampak temu, da pol razumemo bolj to kar smo delali v šoli.	Obiskovanje dopolnilnega pouka	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I6E139	Jap, ker delamo bolj počasi pa tako pa sedaj sem si našla še eno učiteljico na šoli, ki je rekla, da mi bo pomagala pri učenju, pač tako če mi kakšna snov ne bo šla.	Pomoč pri dopolnilnem pouku	Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog		Delo za šolo
I6E140	Ja, šla sem do nje pa sem vprašala, če bi mi kdaj želela pomagati če česa ne bom razumela pa je rekla da ja	Pomoč s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa s strani učitelja
I6E141	Mami ne, ker ni doma z nami, je v Avstriji.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina

I6E142	Ko sem bila mlajša, mi je pomagal brat, sedaj pa mi samo pove, da se naj sama učim pa to mi je tako okej, najraje se sama učim, da mam nek mir.	Pomoč med bratom/sestro	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I6E143	Ne, ko sem bila mlajša, sta mi babica pa dedek kaj pomagala, ampak sedaj je to že preveč težka snov, da bi jo onadva vedela, tako da se učim sama.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I6E144	Vprašam sošolke, če mi povejo.	Pomoč sošolcev	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E145	Spomnim se, da sem lani popravljala matematiko pa nisem vedla enega računa, pa je pol prišla cela družina pa še sosedi, da smo vsi gledali en račun pa študirali, kako ga naj rešimo.	Pomoč družine pri učenju	Pomoč s strani družine	Družina	Družina
I6E146	Ja vem ja.	Poznavanje svetovalne službe	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I6E147	Ja, ko sem bila mlajša sem bila veliko pri njej.	Razlogi za obisk svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I6E148	Glejte, čisto po resnici, nisem bila glih dobra.	Razlogi za obisk svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I6E149	Ja tako, ko so me še hecali, ko sem bila mlajša, ker sem Rominja, mi je en sošolec buciko potisnil v ramo pa prav piknil me je z njo.	Norčevanje s strani sošolcev	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E150	Jaz pa sem ga potem udarila nazaj in potem sva morala iti oba k svetovalni delavki.	Norčevanje s strani sošolcev	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E151	No, morala sva iti, ker so moji starši, pač ati, klicali na osnovno šolo jaz nisem upala nič povedati.	Zavezništvo s starši	Odnosi v družini	Družina	Družina

I6E152	Pa tako, da je pomembno da se imamo radi, da se ne smemo norčevati drug iz drugega pa da ne smemo se pikati ker je lahko nevarno pa takšne stvari.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I6E153	Je potem šla tudi v razred pa o tem govorila, tako da se je potem izboljšala situacija.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I6E154	Ja, sedaj smo si kul.	Sprememba videnja Romov	Pozitiven odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E155	Sedaj bolj ne, samo ko rabim kakšen papir.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I6E156	Pa ja, jaz mam tak občutek, da se vsi problemi lahko tam rešijo.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba
I6E157	Ja, mogoče vsaj včasih si želim, da bi lahko svetovalna delavka pomagala, čeravno si ne vem predstavljati, kako bi lahko.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba
I6E158	Ja, pač ko smo bili mlajši, so se sošolci nočevali iz mene, kako se to oblačim, da nisem nosila tako znamk pa tako.	Norčevanje s strani sošolcev	Negativen odnos sošolcev		Družba v šoli in v domačem okolju
I6E159	Ne vem, mogoče da bi se z nami pogovorila, kako je najbolj pomembno da smo si dobri pa da si pomagamo, kaj takšnega mogoče.	Spremembe pri delu svetovalne službe	Spremembe pri svetovalni službi		Šolska svetovalna služba
I6E160	Se je razredničarka pogovorila z nami, da si moramo pomagati, pa da to kaj maš oblečeno ni najbolj pomembno na osebi pa tako.	Pomoč s strani učitelja	Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja		Doživljanje odnosa s strani učitelja
I6E161	Ja, saj smo se še kdaj s sošolci ujeli zaradi tega, vendar smo vedno potem vse rešili.	Pomoč svetovalne delavke	Pomoč svetovalne službe		Šolska svetovalna služba

8.4 Priloga 4: Osno kodiranje

Osno kodiranje: ODNOS DO ŠOLANJA UČENCEV ROMOV NA OSNOSVNI ŠOLI TIŠINA

POČUTJE V ŠOLI

- Uporaba telefona
    - Uporaba telefona v šoli: I2E28

- Vrednotenje izobrazbe
    - Pomembnost izobrazbe: I1E81, I1E82, I1E114, I1E115, I2E72, I3E4, I4E47, I4E81, I4E82, I4E83, I5E49, I5E65, I5E69, I5E70, I6E68, I6E69, I6E82
    - Želja po službi: I1E83, I3E36, I3E38, I5E63, I5E64, I5E68
    - Poklicne želje: I1E84, I1E85, I2E79, I3E37, I3E39, I4E77, I4E78, I4E79, I4E80, I5E57, I5E58, I5E59, I5E60, I5E61, I5E62, I5E66, I5E67, I6E77, I6E78
    - Bolj pomembno od šole: I4E4, I4E45

- Predmetnik
    - Najljubši predmet: I1E7, I1E8, I2E6, I2E8, I2E43, I4E11, I5E9, I5E10, I6E7
    - Najmanj ljub predmet: I1E12, I1E15, I2E9, I2E11, I3E14, I3E15, I4E15, I4E18, I5E13, I6E13, I6E14, I6E15,
    - Zanimivi predmet: I1E10, I3E6, I3E7, I4E85, I6E27
    - Razlogi za najljubši predmet: I2E7, I3E8, I3E9, I3E10, I3E11, I4E12, I4E13, I5E10, I5E11, I5E12, I6E8, I6E9, I6E10, I6E11, I6E12
    - Težki predmet: I2E10, I2E13, I3E13, I3E16, I3E17, I4E10, I4E16, I5E14, I5E15, I6E19, I6E20, I6E26

- Dobro počutje v šoli
    - Občutki v šoli: I1E59, 12E29, I4E41
    - Pozitivni občutki: I1E29, I1E77, I4E36, I4E37, I4E38, I6E4, I6E5
    - Počutje v šoli: I1E14, I2E35, I2E46, I2E61, I2E105, I4E5, I4E7, I4E8, I4E21, I4E24, I5E22, I5E26
    - Všeč v šoli: I1E5, I3E1, I3E2, 13E3, I5E1, I5E2, I5E3, I5E4, I5E5, I5E8, 16E1, I6E2, I6E3

- Slabo počutje v šoli
    - Negativna slika o Romih: I1E23, I1E24, I1E25, I2E33, I2E34
    - Negativni občutki: I1E14, I1E28, I1E59, I1E76, I6E35, I6E37, I6E38, 16E99
    - Ni všeč v šoli: I1E4, I2E2, 12E4, I2E5
    - Nerad/a obiskuje šolo: I1E2, I2E1, I2E3, I2E78, I4E1, I4E2, I4E3
    - Razlike med učenci: I1E65, I1E66, I1E67, I1E73, I2E62, I2E63, I4E39, 14E40

DOŽIVLJNANJE ODNOSA Z UČITELJI

- Doživljanje pozitivnega odnosa s strani učitelja
    - Dober učitelj: I1E9, I1E11, I1E16, I4E14, I4E86, I4E109
    - Pomoč s strani učitelja: I2E49, I2E51, I2E102, I3E12, I3E73, I4E57, I4E58, I5E43, I6E105, I6E106, I6E140, I6E160
    - Razumevanje snovi pri dopolnilnem pouku: I2E54, I2E55, I2E100, I3E77, I3E78, I3E79, I3E83, I3E84
    - Izboljšanje odnosa z učitelji: I1E80, I6E75, I6E76

    - Spodbuda s strani učitelja: I1E47, I2E41, I2E45, I2E48, I2E60, I3E20, I3E25, I3E26, I3E32, I3E33, I3E34, I4E42, I4E43, I5E38, I5E40, I5E41, I5E42, I5E44, I5E45, I5E54, I5E55, I5E56, I6E51, I6E60, I6E64, I6E73, I6E74,

- Doživljanje negativnega odnosa s strani učitelja
    - Ignoriranje s strani učitelja: I4E62
    - Negativni odnos učitelja: I1E12, I1E60, I1E61, I1E62, I1E63, I1E64, I1E68, I1E69, I1E74, I1E75, I2E59, I2E65, I2E66, I2E67, I4E17, I4E46, I4E50, I4E51, I4E53, I4E54, I4E55, I4E56, I4E58, I4E59, I4E60, I4E61, I4E63, I4E118, I4E131, I4E132, I5E46, I6E22, I6E23, I6E56, I6E57, I6E59, I6E63, I6E130
    - Občutki nemoči: I1E71, I1E72

- Zaupanje stisk učitelji
    - Odnos učitelja: I1E13, I2E38, I2E39, I2E40, I2E64, I2E73, I2E74, I2E75, I2E76, I2E77, I3E27, I3E28, I4E44, I4E76, I6E17, I6E18,
    - Zaupanje svojih stisk: I1E70, I1E108, I1E109, I2E56, I2E57, I2E58, I2E101

DRUŽBA V ŠOLI IN V DOMAČEM OKOLJU

- Preživljanje odmora
    - Preživljanje odmora: I1E37, I1E38, I2E27, I4E6, I4E20, I5E36, I5E37,
- Družba izven šole
    - Družba v domačem okolju: I1E40, I1E41, I1E42, I1E137, I2E30, I2E31, I3E51, I3E52, I3E54, I3E55, I4E27, I4E28, I4E29, I4E34, I4E35, I5E35, I6E47, I6E48, I6E49, I6E50
    - Druženje s sošolci izven šole: I1E43, I1E44, I1E45, I3E50, I3E58, I3E59, I3E60, I3E61, I3E62, I4E25, I4E26, I5E34, I6E31, I6E32, I6E46
- Prosti čas
    - Preživljanje prostega časa: I3E56, I3E57
- Pot v šolo
    - Pot v šolo: I1E6, I2E15, I4E19, I5E6, I5E7, I6E6
    - Prihod v šolo: I1E3
- Pozitiven odnos sošolcev
    - Družba v šoli: I1E16, I1E17, I1E18, I1E19, I1E31, I1E39, I1E40, I1E46, I2E14, I2E16, I2E17, I2E22, I2E24, I2E25, I2E26, I2E36, I2E37, I3E5, I3E45, I3E46, I3E47, I3E48, I3E49, I4E22, I4E23, I4E30, I4E31, I4E32, I4E33, I5E16, I5E17, I5E19, I5E24, I6E28, I6E29, I6E30, I6E34, I6E39, I6E42, I6E44, I6E45,
    - Sprememba videnja Romov: I1E27, I5E20, I5E21, I5E29, I5E30, I5E33, I6E38, I6E41, I6E154
    - Pomoč sošolcev: I6E144

- Negativen odnos sošolcev
    - Negativen odnos sošolcev: I1E20, I1E21, I2E23, I5E18, I5E23, I5E27,
    - Norčevanje s strani sošolcev: I1E22, I5E31, I5E32, I6E33. I6E36, I6E93, I6E94, I6E95, I6E96, I6E97, I6E98, I6E149, I6E150, I6E158
    - Podajanje napačnih informacij: I1E26
    - Razdeljenost razreda: I1E32, I1E33, I1E35, I1E36, I2E18, I2E19, I2E20, I2E21, I6E40, I6E43
    - Odraščanje s tem, da si drugačen: I1E30, I2E32, I5E25, I5E28
    - Razporeditev v razredu: I1E34

ROMSKI POMOČNIK

- Pomoč s strani romskega pomočnika:
    - Romski pomočnik: I1E96, I2E95, I5E88, I6E100,

    - Pomoč s strani romskega pomočnika: I1E97, I1E98, I1E99, I1E100, I2E94, I3E72, I3E117, I3E118, I3E119,
- Romski pomočnik ne nudi pomoči:
    - Nepoznavanje romskega pomočnika: I4E95, I4E96

JEZIK

- Nemški jezik
    - Nemški jezik
        - Nemški jezik: I3E41, I3E42, I3E43, I3E44, I6E83,
- Romski jezik
    - Težave v povezavi z jezikom
        - Težave s slovenščino: I1E93, I1E94, I1E95, I2E93, I3E70, I3E71, I4E84, I5E73, I5E75, I6E90, I6E91, I6E92
    - Znanje romskega jezika
        - Poznavanje romskega jezika: I1E90, I1E92, I2E88, I2E89, I2E90, I3E68, I4E88, I5E76, I5E77, I5E80
        - Jezik, ki ga govorijo doma: I1E88, I1E89, I1E91, I2E85, I2E86, I2E87, I3E64, I3E65, IE66, I3E67, I3E69, I4E87, I4E89, I4E94, I5E74, I5E81, I5E82, I5E83, I5E84, I5E85, I5E86, I5E87, I6E84, I6E85, I6E86, I6E87, I6E88, I6E89
    - Neznanje romskega jezika
        - Želja po znanju romskega jezika: I2E91, I2E92,
        - Učenje romskega jezika: I4E90, I4E91, I4E92, I4E93

DELO ZA ŠOLO

- Domača naloga
    - Prepisovanje domače naloge: I1E118, I1E123, I2E123, I1E125, I2E124, I21125, I3E113, I3E114, I3E115, I3E116, I5E116, I5E117, I5E120, I6E132, I6E133, I6E134, I6E135, I6E136,
    - Pomembnost domače naloge: I1E119
    - Preveč domače naloge: I1E120, I1E121, I2E122, I2E126, I2E127, I3E110, I3E111, I3E112, I4E127, I5E118, I5E119
    - Ima narejeno domačo nalogo: I4E130, I5E115
    - Nima narejene domače naloge: I1E117, I1E122, I4E128, I4E129, I6E131
- Ocene
    - Učenje za ocene: I3E18, I3E19, I4E104, I4E105, I4E106, I4E107, I4E108, I6E58, I6E71
    - Možnost za popravljanje ocene: I3E21, I3E22, I3E23, I3E24, I3E29, I3E30, I3E31, I4E52, I4E75, I6E21, I6E24, I6E25
    - Vseeno za ocene: I1E1, I2E42, I4E48, I4E49
    - Znanje pri ocenjevanju: I1E57, I2E44, I2E47, I6E55, I6E72
    - Ustno spraševanje: I1E54, I1E55, I1E56, I1E58 I6E52, I6E53, I6E54, I6E61, I6E62, I6E65
    - Možnost za zviševanje ocene: I1E48, I1E49, I1E50, I1E51, I1E52, I1E53, I5E39
- Ponavljanje razreda
    - Razlogi za ponavljanje razreda: I4E9
    - Prepis na drugo šolo: I4E65, I4E66, I4E67, I4E68, I4E69, I4E70, I4E71, I4E72,
- Pomoč pri učenju in delanju domačih nalog
    - Pomoč pri domači nalogi: I1E124, I2E128, I2E129, I2E130, I3E100
    - Pomoč pri dopolnilnem pouku: I1E105, I1E106, I2E50, I2E53, I2E97, I2E131, I2E132, I2E133, I3E82, I3E85, I4E136, I5E93, I5E95, I6E103, I6E104, I6E139
    - Obiskovanje dopolnilnega pouka: I1E101, I1E102, I1E103, I1E104, I1E107, I2E52, I2E96, I2E98, I2E99, I3E74, I3E75, I3E76, I3E80, I3E81, I4E97, I4E98, I4E99,

I4E100, I4E101, I4E102, I4E103, I4E137, I4E138, I5E89, I5E90, I5E91, I5E92, I5E94, I5E96, I5E97, I5E98, I5E99, I6E101, I6E102, I6E107, I6E137, I6E138
    - Občutki pritiska pri učenju: I1E131

DRUŽINA

- Sorojenci
  - Brat/sestra obiskuje isto šolo
    - Zamenjava z bratom/sestro: I2E106, I2E107, I2E108, I2E109, I2E112
    - Počutje ob primerjavi z bratom/sestro: I4E102, I4E120, I4E121, I4E122, I6E127
    - Edinec: I1E110, I1E111
    - Primerjava med bratom/sestro: I2E103, I2E110, I2E111, I2E113, I2E114, I3E53, I3E90, I3E91, I3E92, I3E93, I3E94, I3E95, I4E110, I4E115, I4E116, I4E117, I4E119, I5E71, I5E72, I5E100, I5E101, I5E102, I5E104, I5E105, I5E106, I5E107, I6E108, I6E113, I6E114, I6E116, I6E126, I6E128, I6E129
    - Brat/sestra obiskuje isto šolo: I2E104, I3E86, I3E87, I3E88, I3E89, I4E111, I4E112, I4E113, I4E114, I5E103, I6E118, I6E119, I6E120, I6E121, I6E122
- Družina
  - Pomoč s strani družine
    - Pomoč družine pri učenju: I1E125, I1E130, I2E120, I2E121, I3E104, I3E105, I3E106, I3E107, I4E133, I4E134, I5E111, I5E112, I5E113, I5E114, I6E141, I6E143, I6E145
    - Pomoč med bratom/sestro: I3E96, I3E97, I3E98, I3E99, I3E100, I3E101, I3E102, I3E103, I3E108, I3E109, I4E124, I4E125, I4E126, I4E135, I5E105, I5E109, I5E110, I5E121, I5E122, I6E142
    - Spodbuda s strani družine:I1E116, I2E71, I4E123, I5E50, I5E51, I6E70
  - Odnosi v družini
    - Zavezništvo s starši: I1E135, I6E151
    - Želja po odhodu od doma: I1E86, I1E87, I2E80, I2E81, I2E82, I2E83, I2E84, I3E40, I6E79, I6E80, I6E81, I6E115, I6E117
    - Odnosi v družini: I1E112, I1E113, I1E128, I6E109, I6E110, I6E111, I6E112
    - Odnos med bratom/sestro: I6E123, I6E124
    - Življenje v tujini: I3E63
  - Mnenje družine o šoli
    - Mnenje brata/sestre o šoli: I2E115, I2E116, I2E117, I2E118, I2E119, I5E52, I5E53, I6E125
    - Mnenje staršev o šoli: I1E78, I1E79, I2E68, I2E69, I2E70, I3E35, I4E64, I4E74, I5E47, I5E48, I6E66, I6E67
    - Kreganje zaradi šole: I1E132, I1E133, I1E134, I1E136, I4E73
  - Podpora pri delu za šolo
    - Pomanjkanje pomoči pri učenju: I1E126, I1E127, I1E129
  - Spremembe v romski družini
    - Romska družina:I5E78, I5E79

ŠOLSKA SVETOVALNA SLUŽBA

- Pomoč svetovalne službe:
  - Poznavanje svetovalne službe: I2E134, I2E136, I2E138, I4E139, I6E146
  - Pomoč svetovalne delavke: I1E138, I1E139, I1E140, I2E135, I2E137, I3E120, I3E121, I3E122, I3E123, I3E124, I4E140, I5E127, I5E128, I6E152, I6E153, I6E155, I6E156, I6E161
- Obisk svetovalne službe:
  - Razlogi za obisk svetovalne službe: I3E125, I4E141, I4E142, I4E143, I5E123, I5E124, I5E125, I5E126, I5E130, I6E147, I6E148
- Spremembe pri delu svetovalne službe:

- Spremembe pri delu svetovalne službe: I1E141, I1E142, I2E139, I2E140, I2E141, I3E126, I3E127, I3E128, I3E129, I3E130, I3E131, I3E132, I3E133, I4E144, I4E145, I5E129, I5E131, I5E132, I5E133, I6E157, I6E159

8.5 Priloga 5: Odnosno kodiranje

